

تاریخ معاصر ایران

دیرستان غیردولتی علم و ایمان

تهیه و تنظیم : استاد باقریه

سال تحصیلی

۱۴۰۳-۴۰۴

شناسنامه :

نام جزوه : تاریخ معاصر ایران - دوره دوم متوسطه - پایه یازدهم

گردآوری و تدوین : استاد جلیل باقریه

چاپ و نشر : دبیرستان غیردولتی پسرانه علم و ایمان

سال انتشار و نوبت : ۱۴۰۳ - نوبت اول

سال انتشار و نوبت : ۱۴۰۴ - نوبت دوم

سخنی با دانش آموزان :

مجموعه سوالات مفهومی ، خط به خط و درس به درس کتاب تاریخ معاصر ایران ، مطابق با اهداف آموزشی ، از سوی وزارت آموزش و پرورش خدمتتان ارائه شده است.

لذا ، تأکید می گردد هنگام مطالعه ، ابتدا سند اصلی ، یعنی کتاب درسی را پس از تدریس کامل و دقیق مطالعه نمایید و سپس ، با مراجعه به جزوه مجموعه سوالات ، مطالب را به خاطر بسپارید.

تذکر :

علاوه بر این مجموعه ، با مراجعه به هر مجموعه سوالات دیگری که می تواند یادگیری شما را تسهیل

با آرزوی موفقیت

بخشد ، از آن بهره مند شوید.

فهرست

۱	درس اول - حکومت قاجار ، از آقامحمدخان تا محمدشاه
۹	درس دوم - دوران ناصرالدین شاه
۱۳	درس سوم - زمینه های نهضت مشروطه
۱۹	درس چهارم - آغاز حرکت مردم علیه استبداد داخلی و استعمار خارجی
۲۶	درس پنجم - مشروطه در دوران محمدعلی شاه
۳۱	درس ششم - دوره دوم مشروطه (۱۲۸۸ - ۱۲۹۳ ش)
۳۸	درس هفتم - کودتای ۱۲۹۹
۴۲	درس هشتم - رضاخان ؛ تثبیت قدرت
۴۸	درس نهم - ویژگی های حکومت رضاشاه
۵۵	درس دهم - سقوط رضاشاه
۶۱	درس یازدهم - اشغال ایران توسط متفقین و آثار آن
۶۷	درس دوازدهم - نهضت ملی شدن صنعت نفت
۷۳	درس سیزدهم - زمینه های کودتای ۲۸ مرداد
۸۱	درس چهاردهم - کودتای بیست و هشتم مرداد
۸۵	درس پانزدهم - ربع قرن سیطره آمریکا بر ایران
۹۰	درس شانزدهم - زمینه ها و هدف های اصلاحات آمریکایی در ایران
۹۳	درس هفدهم - پیدایش نهضت روحانیت و اوج گیری بیداری اسلامی
۹۷	درس هجدهم - قیام ۱۵ خرداد
۱۰۴	درس نوزدهم - تحولات ایران پس از تبعید امام خمینی
۱۱۲	درس بیستم - ایران در مسیر انقلاب اسلامی
۱۱۶	درس بیست و یکم - پیروزی انقلاب اسلامی
۱۲۳	درس بیست و دوم - دولت موقت مهندس بازرگان
۱۳۱	درس بیست و سوم - اولین دوره ریاست جمهوری
۱۳۹	درس بیست و چهارم - جنگ تحمیلی رژیم بعثی حاکم بر عراق علیه ایران
۱۴۵	درس بیست و پنجم - آرمان ها و دستاوردهای انقلاب اسلامی
۱۵۴	درس بیست و ششم - بیداری اسلامی در جهان اسلام

مطالعه به روش مطالعه (PQRST)

اساس امر مطالعه و خواندن بدون فراموشی، یادگیری و حافظه است. در اینجا با تکنیک "PQRST" که مخفف آن در زبان انگلیسی (Preview : مرور اجمالی)، (Question : سوال)، (Read : خواندن)، (Self-recitation : تلقین و تکرار) و (Test : آزمون) است، آشنا می شوید.

مرحله P (Preview) یا مرور اجمالی :

در اولین گام مطالعه، مروری اجمالی بر کل مطالب مورد مطالعه داشته باشید تا از موضوع های اصلی آن، تصویری پیدا کنید. این کار را می توان با خواندن رئوس مطالب و سپس گفتارهای اصلی و تصاویر و عکس های آن انجام داد. مهم ترین جنبه مرور اجمالی، این است که می توان خلاصه مطالب را در پایان هر فصل به دقت خواند و در مورد هریک از نکاتی که در این خلاصه آمده است، تأمل کرد. خواه، ناخواه به ذهنتان خطور می کند که باید پس از خواندن مطالب، جواب را پیدا کرده باشید و دستاورد این مرحله، به دست آوردن دید کلی نسبت به عناوین فصل ها و نحوه سازماندهی آنهاست.

مرحله Q (Question) یا پرسش کردن :

عناوین اصلی مطالب را به یک یا چند پرسش تبدیل کنید؛ پرسش هایی که با خواندن آن گفتارها، به پاسخ آنها دست می یابید. باید از خود بپرسید : «مطالب عمده ای که مؤلف می خواهد در این گفتار بیان کند، چیست؟»

مرحله R (Read) یا خواندن :

در این مرحله، گفتار موردنظر را با دقت به معنای آن بخوانید و بکوشید جواب پرسش هایی را که در مرحله Q مطرح کرده بودید، بیابید. لذا، باید درمورد آنچه که در دست مطالعه دارید، تأمل کنید و آن را به مطالب دیگری که می دانید، ارتباط دهید. پس می توان واژه ها یا عبارات کلیدی را در متن علامت زد. اصولاً می بایست ۱۰ الی ۱۵ درصد متن را علامت زد؛ زیرا در این مرحله، هدف این است که واژه ها یا مطالب اصلی متن مشخص شود تا بعد بتوانید آنها را مرور کنید. تا وقتی تمام گفتار و مطالب کلیدی آن را نخوانده اید، یادداشت برندارید. این کار کمک می کند اهمیت نسبی هر نکته را دریابید.

مرحله S (Self-recitation) یا تلقین و تکرار :

پس از به پایان رساندن مطالعه مطالب، بکوشید تا نکات عمده آن را به یاد آورید و اطلاعاتی را که در آن مطرح شده است، از حفظ بیان کنید. «درس پس دادن به خود»، روش بسیار مؤثری برای تثبیت مطالب در حافظه است. مطالب را به زبان خودتان بیان کنید و اطلاعات مطرح

شده را از حفظ بگویید. در نبود افراد، بهتر است با صدای بلند این کار را انجام دهید. اما اگر افراد دیگری هم حضور دارند، می توانید این کار را در ذهنتان انجام دهید. مطلب را با متن مقابله کنید تا مطمئن شوید که آنها را درست و کامل به یاد آورده اید. با تکرار یا از برکردن مطالب، متوجه می شوید که چه چیزهایی را به خاطر نسپرده اید. این کار به شما کمک می کند تا اطلاعات را در ذهن خود سازماندهی کنید. پس از آنکه گفتار اولی به پایان رسید، می توانید به گفتار بعدی پردازید و باز هم مراحل S.R.Q را درمورد آن به کار بندید. همین روش را تا پایان گفتارهای یک فصل اعمال کنید.

مرحله T (Test) یا آزمون :

پس از پایان مطالعه یک فصل، باید از خودتان امتحان بگیرید و کل مطالب فصل را مرور کنید. بنابراین، یادداشت های خود را دوره کنید و ببینید که آیا نکات اصلی را به یاد می آورید یا نه؟ بکوشید تا دریابید که مطالب مختلف فصل ها، چه ارتباطی باهم دارند؟ در مرحله T، ممکن است برای یافتن مطالب و نکات کلیدی، به کل فصل مراجعه کنید و در این مرحله، باید خلاصه فصل ها را بخوانید. همچنین به هرمدخلی، جزئیات بیشتری بیفزایید. مرحله T را نباید به شب امتحان موکول کرد. بهترین زمان برای اولین مرور هر فصل، بلافاصله پس از خواندن آن است. پژوهش های انجام شده نشان می دهد که روش (PQRST) بسیار مفید بوده است. به گونه ای که بر روانخوانی ساده مطالب فصل، از ابتدا تا انتها، ارجحیت دارد. مرحله تلقین و تکرار در این روش بسیار مهم است.

به جای چند بار خواندن مطالب، بخش عمده زمان مطالعه را برای حفظ کردن فعالانه مطالب صرف کنید.

براساس پژوهش های انجام شده، خواندن دقیق خلاصه مطالب هر فصل، پیش از خواندن آن، بهره وری مطالعه را بسیار بیشتر می کند. خواندن خلاصه هر فصل، سبب می شود که کل مطالب آن، در ذهن سازماندهی شود. حتی اگر نخواهید از تمام مراحل روش (PQRST) پیروی کنید، خوب است به اهمیت تلقین و تکرار و خواندن خلاصه مطلب فصل برای ورود به مطلب، توجه خاصی مبذول کنید.

۱- کدام ایل یکی از عوامل مؤثر در تحولات سیاسی و اجتماعی ایران به شمار می رود؟ از کدام قوم است؟ چه وقت به ایران کوچ کرد؟ در هنگام تشکیل سلسله صفوی توسط شاه اسماعیل، چه نقشی داشت؟ (ص ۱۷)

که (۱) ایل قاجار (۲) از ترکمانان (۳) در زمان مغولان (۴) در شمار ایل هایی بود که به یاری او پرداخت و بعدها در جرگه قزلباش درآمد.

۲- چرا نادرشاه افشار رابطه خوبی با قاجاریان نداشت؟ توضیح دهید. (ص ۱۷)

که (۱) زیرا آنان مدافع حکومت قبلی، یعنی حکومت صفوی، بودند. (۲) پس از مرگ نادرشاه، قاجارها مانند دیگر ایلات، کوشیدند تا قدرت را در ایران به دست بگیرند. (۳) اما رهبر قاجار، یعنی محمدحسن خان، جان خود را بر سر دستیابی به قدرت از دست داد و فرزندش آقامحمدخان به اسارت کریم خان زند درآمد و حکومت، به خاندان زند منتقل شد. (۴) با مرگ کریم خان زند، آقامحمدخان از دربار او گریخت و سرانجام با غلبه بر لطفعلی خان، آخرین فرمانروای زند، حکومت را در کشور به دست گرفت.

۳- چه کسی سلسله قاجار را بنیاد نهاد؟ کدام شهر را به پایتختی برگزید؟ این سلسله چند سال فرمانروایی کرد؟ (ص ۱۸)

که (۱) آقامحمدخان (۲) تهران (۳) از سال ۱۱۷۴ تا ۱۳۰۴ ش، یعنی قریب ۱۳۰ سال

۴- دولت روسیه از زمان پترکبیر، سیاست توسعه طلبانه اش را با کدام هدف آغاز کرد؟ (ص ۱۸)

که تسلط بر سرحدات شمالی ایران

۵- اقتدار نظامی نادرشاه بر سرحدات شمالی چه تأثیری بر سیاست های توسعه طلبانه روس ها داشت؟ چرا آنان مجدداً سعی بر دست اندازی بر منطقه قفقاز را نمودند؟ (ص ۱۸)

که (۱) مدت کوتاهی آنان را وادار به عقب نشینی نمود. (۲) با سوء استفاده از شرایط داخلی ایران

۶- آقامحمدخان در نخستین لشکرکشی به قفقاز، به کدام موفقیت دست یافت؟ در لشکرکشی بعد دچار چه سرنوشتی شد؟ (ص ۱۸)

که (۱) موفق شد روس ها را عقب براند و شهر تفلیس را از آنان پس بگیرد. (۲) توسط عده ای از همراهانش به قتل

رسید

۷- قتل آقامحمدخان باعث بروز چه حادثه ای شد؟ پس از ایشان چه کسی به سلطنت رسید؟ (ص ۱۸ و ۱۹)

که هرج و مرج در نیروی نظامی ایران (۲) فتحعلی شاه ، برادرزاده او

۸- علت شروع دوره اول جنگ های ایران و روس چه بود؟ این جنگ ها چند سال طول کشید؟ در نهایت به بسته شدن کدام عهدنامه انجامید؟ (ص ۱۸)

که (۱) روسیه با حمله های پی در پی، ابتدا گرجستان و سپس ایالت های دیگر را مورد تاخت و تاز قرارداد و باعث بروز دوره اول جنگ های ایران و روس شد. (۲) از سال ۱۱۸۲ تا ۱۱۹۱ ش به مدت ۱۰ سال (۳) عهدنامه گلستان

۹- مفاد عهدنامه گلستان را بیان کنید. (ص ۱۹)

که (۱) ایران حاکمیت روسیه را بر ولایت هایی که تا آن زمان اشغال کرده بود ، به رسمیت شناخت. (۲) ایالات داغستان و گرجستان و شهرهای باکو ، دربند ، شیروان ، قره باغ ، شکی ، گنجه ، موقان و قسمت بالای طالش به روسیه واگذار شد. (۳) حق کشتی رانی در دریای خزر از ایران سلب گردید. در برابر، روسیه نیابت سلطنت عباس میرزا را به رسمیت شناخت و رساندن او به سلطنت را تعهد کرد. (۴) این بند که ظاهراً امتیازی برای ایران به حساب می آمد، درواقع به منزله نادیده گرفتن استقلال کشور و به رسمیت شناختن دخالت روسیه در امور داخلی آن بود.

۱۰- در زمان حاکمیت قاجار، چه عاملی باعث زمینه سازی بیداری اسلامی در ایران شد؟ (ص ۲۰)

که هجوم سیاسی - نظامی دولت های استعمارگر اروپایی

۱۱- عالمان دینی برای مبارزه با نفوذ بیگانگان و مخالفت با سلطه استعمار، از کدام قواعد قرآنی و اسلامی بهره بردند؟ (ص ۲۰)

که (۱) نفی سبیل (۲) جهاد (۳) فتوا

۱۲- در جنگ های ایران و روس ، کدام یک از علمای عتبات و ایران فتوای جهاد دادند و بعضی از آنان نیز ، خودشان در جنگ شرکت کردند؟ این امر ، چه تأثیری بر مردم ایران و حتی شهرهای نجف و کربلا داشت؟ (ص ۲۰)

که (۱) ۱- آیت الله شیخ جعفر نجفی کاشف الغطاء ۲- آیت الله سیدمحمد مجاهد که مقیم عتبات عالیات بودند. (۲) ۱- ملااحمد نراقی ۲- برخی علمای ایران (۳) موجب شد مشتاقانه در مناطق اشغالی به مقابله با روس ها پردازند و جلوی پیشروی آنان را بگیرند.

۱۳- در جنگ های ایران و روس، چه کسی از خود شجاعت و کاردانی نشان داد؟ سرانجام این دوره از جنگ ها چرا به نفع دولت روسیه و زیان مردم ایران خاتمه یافت؟ (ص ۲۰ و ۲۱)

✍ (۱) عباس میرزا (۲) ۱- به سبب ضعف و غفلت فتحعلی شاه و دربارش ۲- خیانت انگلستان به ایران

۱۴- چه عواملی سبب بروز جنگ های دوم ایران و روس در سال های ۱۲۰۴ تا ۱۲۰۶ش شد؟ (ص ۲۱)

✍ (۱) بد رفتاری روس ها با ساکنان ولایت هایی که طبق معاهده گلستان به آن کشور واگذار شده بود، موجب نارضایتی این مردم شد و آنان شروع به دادخواهی کردند. (۲) معاهده گلستان درمورد تعیین خط های مرزی بین ایران و روسیه مبهم بود. (۳) همین مسئله موجب دست درازی روس ها به خاک ایران، از جمله اراضی اطراف ایروان و آذربایجان شد.

۱۵- در دوره دوم جنگ های ایران و روس، ابتدا چرا مناطق بسیاری از دست دشمن آزاد شد؛ اما بار دیگر سرنوشت جنگ به نفع دولت روسیه تزاری رقم خورد و در نهایت، به بسته شدن کدام عهدنامه خاتمه یافت؟ (ص ۲۱)

✍ (۱) زیرا در اثر فتوای علمایی همچون سید محمد هاشم مجاهد، مردم مسلمان مشتاقانه وارد جنگ با روس ها شدند و عباس میرزا موفق شد مناطق بسیاری را از دست دشمن آزاد کند. (۲) اما خیانت دولت انگلستان و بی کفایتی دربار ایران، سرنوشت را به نفع دولت روسیه تزاری رقم زد. (۳) ترکمانچای

۱۶- مفاد عهدنامه ترکمانچای را بیان کنید. (ص ۲۱)

✍ (۱) علاوه بر سرزمین هایی که در عهدنامه گلستان به روس ها واگذار شده بود، ایروان و نخجوان و بخشی از دشت مغان از ایران جدا شد. (۲) رود ارس بعنوان مرز بین ایران و روسیه تعیین گردید. (۳) ایران متعهد به پرداخت پنج میلیون تومان غرامت به روسیه شد. (۴) برقراری حق کاپیتولاسیون یا قضاوت کنسولی بر ایران تحمیل گردید.

۱۷- به موجب حق کاپیتولاسیون اتباع روس مقیم در ایران، به چه حقی دست می یافتند؟ (ص ۲۱)

✍ هرگاه اتباع روسی مقیم ایران مرتکب جرمی می شدند، دادگاه های ایران حق رسیدگی نداشتند؛ بلکه مراجع قضایی دولت روسیه می بایست به آن جرم رسیدگی می کردند.

۱۸- علاوه بر روس ها کدام دولت ها نیز، در جهت کسب منافع خود در ایران با یکدیگر به رقابت پرداختند؟ (ص ۲۲)

✍ فرانسه و انگلیس

۱۹- چرا ناپلئون بناپارت ، امپراتور فرانسه ، قصد داشت با تصرف مستعمره های انگلیس، این کشور را شکست دهد؟ (ص ۲۲)

چون زیرا از حمله مستقیم به انگلستان ناتوان بود.

۲۰- چرا ناپلئون بناپارت قرارداد فین کن اشتاین را با ایران بست؟ (ص ۲۲)

چون زیرا مهم ترین مستعمره انگلیس ، هندوستان بود که دسترسی به آن از راه ایران امکان پذیر بود.

۲۱- مفاد عهدنامه فین کن اشتاین را بیان کنید. (ص ۲۲)

چون (۱) براساس این معاهده، فرانسه متعهد شد که ایران را در جنگ با روسیه کمک کند. (۲) در مقابل، ایران برای حمله به متصرفات انگلستان در هند ، با افغان ها و قبایل هرات و قندهار متحد شود و به انگلستان اعلان جنگ دهد. (۳) در صورتی که تصمیم ناپلئون بر لشکرکشی به هندوستان قرارگیرد ، اجازه عبور لشکر او از ایران به آن کشور داده شود.

۲۲- ناپلئون پس از آن که با تزار روس عهدنامه تیلسیت را بست ، با تعهداتش نسبت به ایران چه کرد؟ واکنش دربار ایران چه بود؟ (ص ۲۲)

چون (۱) تعهدات خود نسبت به ایران را زیر پا گذاشت. (۲) دربار ایران که از حمایت فرانسه ناامید شده بود ، به انگلستان روی آورد.

۲۳- چرا انگلستان علاقه مند بود به دربار ایران نفوذ کند؟ (ص ۲۳)

چون زیرا ایران را سدّ محکمی در برابر تهاجم به مستعمره های خود در هندوستان می دانست.

۲۴- دولت ایران در سال ۱۱۸۷ با امضای کدام عهدنامه ، کوشید حمایت انگلستان را جلب کند؟ (ص ۲۳)

چون عهدنامه مُجمل

۲۵- مفاد عهدنامه مُجمل را بیان کنید. (ص ۲۳)

چون (۱) انگلستان تعهد کرد که هرگاه نیروی نظامی دولت های اروپایی به ایران حمله کنند ، نیروی نظامی در اختیار ایران قراردهد (۲) یا در عوض آن ، به دولت ایران کمک مالی کند.

۲۶- علت انعقاد معاهده ایران با انگلیس در سال ۱۱۹۰ش چه بود؟ این معاهده به چه معروف شد؟ در سال ۱۱۹۲ به امضای کدام پادشاه رسید؟ (ص ۲۳)

✍ (۱) پیروزی روس ها در مرحله اول جنگ (۲) عهدنامه مُفَصَّل (۳) فتحعلی شاه

۲۷- مفاد عهدنامه مفصل و تعهدات طرفین ، ایران و انگلیس، را بیان کنید. (ص ۲۳)

✍ برخی تعهدات ایران عبارت بودند از : (۱) قبول حکمیت نماینده انگلیس در اختلاف های مرزی خود با روسیه (۲) خودداری از بستن قرارداد با روسیه یا هر دولت سومی که دشمن انگلیس باشد. (۳) استخدام نکردن افسر و افراد نظامی برای آموزش سپاه ایران از کشورهایی که با انگلستان روابط دوستانه ندارند.

برخی تعهدات مبهم انگلیس عبارت بودند از : (۱) اگر دولت ثالثی به خاک ایران تعرض کند ، انگلستان حتی المقدور از کمک و مساعدت به ایران خودداری نکند. (۲) انگلستان از کمک به سرکشان و شاهزادگانی که علیه تاج و تخت پادشاه قاجار قیام کنند، خودداری کند.

۲۸- انگلستان پس از انعقاد عهدنامه مفصل با تعهداتی نسبت به ایران چه کرد؟ توضیح دهید. (ص ۲۳)

✍ (۱) مانند فرانسه ، در مقابل سازشی که با روسیه انجام داد، به تعهدات خود عمل نکرد. (۲) نه تنها روابطی دوستانه با ایران برقرار نکرد، بلکه به منظور جلب دوستی دولت استعماری روسیه ، مستشاران خود را از ارتش ایران فراخواند. (۳) از کمک به ایران خودداری کرد و داوری سفیر خود را در پیمان صلح ایران و روسیه ، به ضرر ایران بر کشور ما تحمیل کرد.

۲۹- کارگزاران ایران در طول نزاع با کشورهای استعماری ، بیشتر از آنکه به قدرت و بسیج مردمی تکیه کنند ، به هم پیمانی با چه کسانی امیدوار بودند؟ (ص ۲۳)

✍ کشورهای خارجی

۳۰- دروازه هندوستان کدام شهر بود؟ در گذشته جز کدام کشور بود؟ حکمران آن چه کسی بود و با تحریک انگلیس ، دست به چه کارهایی می زد؟ (ص ۲۴)

✍ (۱) هرات (۲) ایران (۳) کامران میرزا (۴) علیه حکومت مرکزی ایران شورش کرده بودند. (۵) حتی گاهی به مناطق دیگر ایران دست درازی می کرد.

۳۱- فتحعلی شاه پس از پایان جنگ های ایران و روسیه ، برای جبران ناکامی هایش به دنبال باز پس گیری کدام شهر بود؟ چه کسی را بدین منظور روانه آن جا کرد؟ عاقبت هردو چه شد؟ (ص ۲۴)

❧ (۱) هرات (۲) ولیعهد خود، عباس میرزا (۳) عباس میرزا قبل از انجام مأموریت فوت کرد و فتحعلی شاه پس از مدت کوتاهی درگذشت.

۳۲- چرا روس ها ایران را در حمله به هرات تشویق می کردند؟ (ص ۲۴)

❧ (۱) زیرا از سویی با انگلستان رقابت داشتند و به خطر افتادن مستعمره های انگلیس در هند را به مصلحت خود می دانستند. (۲) از سوی دیگر، مشغول شدن ایران در جنگ هرات را مایه فراموشی ایالت های ازدست رفته شمالی توسط دولت ایران می دانستند.

۳۳- پس از مرگ فتحعلی شاه ، چه کسی به پادشاهی رسید؟ او پس از سرکوب مدعیان سلطنت، چه کسی را به قتل رساند؟ چرا اقدام به محاصره هرات کرد؟ (ص ۲۴)

❧ (۱) محمدمیرزا ، فرزند عباس میرزا (۲) صدراعظم خوش نام و شایسته خود ، میرزا ابوالقاسم قائم مقام فراهانی (۳) پس از آنکه کامران میرزا، حاکم هرات دوباره نافرمانی کرد.

۳۴- در زمان محمدشاه ، کدام کشور به کمک عاملان خود در دربار ، تلاش کرد ایران را از حمله به هرات بازدارد؟ (ص ۲۴)

❧ انگلستان

۳۵- به هنگام محاصره هرات ، محمدشاه به تحریک و دخالت های آشکار سفیر کدام کشور استعمارگر اعتراض کرد؟ واکنش او در این باره چه بود؟ سرانجام این محاصره چه شد؟ توضیح دهید. (ص ۲۴)

❧ (۱) انگلیس (۲) با اعلام قطع روابط ایران و انگلیس ، در سال ۱۲۱۷ش از ایران خارج شد و هشدار داد که در صورت خاتمه نیافتن محاصره هرات، جنگ بین انگلستان و ایران آغاز خواهد شد. (۳) ۱- سرانجام ، جزیره خارک را اشغال کردند و تهدید کردند که در صورت ادامه محاصره هرات ، در خاک ایران پیشروی خواهند کرد. ۲- محمدشاه که توان رویارویی با انگلیسی ها را در خود نمی دید و از جانب روس ها هم حمایت عملی دریافت نکرده بود ، دست از محاصره هرات برداشت.

۳۶- ایران و عثمانی از دوران کدام حکومت با یکدیگر اختلاف داشتند؟ نقش دولت های استعمارگر در این باره چه بود؟ چرا؟ (ص ۲۵)

❧ (۱) حکومت صفوی (۲) به این اختلافات دامن می زدند. (۳) زیرا جنگ بین دو کشور مسلمان را به نفع خویش می دانستند.

۳۷- اختلاف ایران و عثمانی تا زمان کدام حکومت ادامه پیدا کرد؟ یک مورد را با نتیجه آن بیان کنید. (ص ۲۵)

❧ (۱) قاجارها (۲) در دوره فتحعلی شاه ، عباس میرزا به خاک عثمانی لشکرکشی کرد ؛ اما با وجود پیشروی قابل توجه این لشکرکشی ، برای ایران نتیجه ای نداشت و دو کشور، تن به سازش دادند.

۳۸- اختلاف مرزی بین ایران و عثمانی در زمان حکومت کدام پادشاه قاجار افزایش یافت؟ سرانجام این اختلاف چه شد؟ نماینده ایران در این مذاکره چه کسی بود؟ در نهایت به بستن کدام عهدنامه انجامید؟ (ص ۲۵)

❧ (۱) محمدشاه (۲) درگیری های پراکنده ای بین دو کشور روی داد و سرانجام در شهر آرزنه الروم ، مذاکراتی بین نمایندگان دو کشور و با حضور نمایندگان روسیه و انگلستان برای حل اختلافات انجام شد. (۳) میرزاتقی خان فراهانی، امیرنظام که بعدها صدراعظم ناصرالدین شاه شد و به امیرکبیر مشهور گردید. (۴) عهدنامه دوم ارزنة الروم

۳۹- مفاد عهدنامه دوم ارزنة الروم را بیان کنید. (ص ۲۶)

❧ (۱) ایران از ادعاهای خود درباره بعضی از مناطق، از جمله سلیمانیه، دست برداشت. (۲) درمقابل ، دولت عثمانی حاکمیت ایران را بر خرمشهر و ساحل چپ اروندرود و نیز ، کشتی رانی در این رودخانه را به رسمیت شناخت. (۳) دولت عثمانی متعهد می شود که از آزارواذیت زائران ایرانی عتبات عالیات جلوگیری کند و تسهیلات لازم را برای بازرگانان کشور ما در آن سرزمین فراهم آورد.

۴۰- نتایج و عبرت های جنگ ایران و روس چه بود؟ برشمارید. (۴مورد) (ص ۲۶)

❧ (۱) بی اعتمادی کامل به اروپاییان و اینکه آنها به هیچ وجه به قول خود پایبند نیستند و فقط به منافع خود می اندیشیدند. (۲) در مبارزه با یک قدرت خارجی ، نباید به قدرت دیگر اتکای جدی کرد. (۳) با شکست اقتصادی ، سیاسی و نظامی ایران که نتیجه روحیه خودباختگی حاکمان بود ، بستر برای ورود مبلغین غربی و نفوذ فرهنگی در

ایران انجام شد. (۴) مذاکراتی که طی این دو جنگ انجام شد ، برای سرگرم کردن ایرانیان و تأمین دولت های استعمارگر بود.

۴۱- نقش علمای بزرگ در جنگ ایران و روس چه بود؟ (ص ۲۶)

که (۱) در سخت ترین شرایط ، اعلام بسیج عمومی کردند. (۲) و این نیرو بزرگ ترین محرک ملی در برابر بیگانگان بود.

استاد باقریه

۱- دوران طولانی سلطنت ناصرالدین شاه را با چه موضوعاتی می توان شناخت؟ (ص ۲۷)

ک (۱) قتل صدراعظم دانشمند و ایران دوست ، میرزاتقی خان امیرکبیر، به تحریک فاسدان و بدخواهانی که منافعتشان به خطر افتاده بود. (۲) آشنایی تدریجی گروهی از ایرانیان با پیشرفت های اروپاییان (۳) واگذاری امتیازات اقتصادی و فرهنگی به بیگانگان؛ نظیر : ۱- امتیاز رویتر ۲- امتیاز لاتاری ۳- امتیاز خرید و فروش تنباکو

۲- پس از مرگ محمدشاه ، چه کسی به پادشاهی رسید؟ او چه کسی را به صدارت برگزید؟ (ص ۲۷)

ک (۱) فرزند شانزده ساله اش ، ناصرالدین میرزا (۲) امیرکبیر

۳- چرا در تاریخ معاصر ، امیرکبیر از شخصیت های استقلال طلب و میهن دوست به شمار می رود؟ توضیح دهید. (ص ۲۷ و ۲۸)

ک (۱) زیرا او در دوران زندگی سیاسی خود ، چه قبل از صدارت و چه در زمان کوتاه صدارت ، برای حفظ تمامیت ارضی و مبارزه با دخالت بیگانگان تلاش زیادی کرد. (۲) در روزگار او، سیاست داخلی و خارجی به شدت تحت تأثیر دولت های بیگانه ، به ویژه روسیه و انگلیس ، قرارداشت ؛ ولی کار امیرکبیر در اتخاذ سیاست مستقل ، بسیار دشوار و تحسین برانگیز بود.

۴- چرا امیرکبیر از مردان بزرگ تاریخ ایران به شمار می رود؟ (ص ۲۸)

ک زیرا او با اراده استوار، به اصلاح امور پرداخت و در مدت سه سال و سه ماه صدارت ، اقدامات بزرگی انجام داد.

۵- اقدامات امیرکبیر را در دوران صدارتش برشمارید. (ص ۲۸ و ۲۹)

ک (۱) لغو لقب های طولانی و بی معنی و اکتفا به کلمه جناب ، حتی نسبت به مقام صدارت (۲) منع رشوه خواری و برقراری حقوق ثابت برای مأموران دولت (۳) فرستادن شاگردانی به اروپا برای کسب مهارت ها و دانش های جدید (۴) استخدام معلمان و استادان خارجی، به ویژه از کشورهای غیر انگلیس و روس (۵) ترجمه کتاب ، نشر روزنامه (۶) تأسیس مدرسه عالی در تهران و ارائه طرح مدرسه دارالفنون که پس از برکناری او شروع به کار کرد. (۷) جلوگیری از دخالت نمایندگان خارجی در امور داخلی ایران (۸) دفع فتنه سالار در خراسان و فرقه بابیه (۹) تقویت ارتش ملی (۱۰) تلاش درجهت استقلال اقتصادی و توسعه صنعتی ایران

۶- چگونه کشورهای اروپایی توانستند شرایط اقتصادی و اجتماعی را برای انقلاب علمی و صنعتی فراهم و به جهشی در رشد اقتصادی دست پیدا کنند؟ در نتیجه، آنان به چه چیز نیاز داشتند؟ (ص ۲۹)

که (۱) با برده داری گسترده و ثروت حاصل از غارت ملت های آسیایی و آفریقایی (۲) بازارهای مصرف و مواد اولیه ارزان قیمت

۷- وقتی دولت ایران در عهد ناصرالدین شاه با هزینه های سرسام آور خوش گذرانی ها و مسافرت های او به اروپا روبه رو شد، آن را چگونه تأمین کرد؟ (ص ۲۹)

که با واگذاری امتیازات به دولت های استعماری

۸- در زمان ناصرالدین شاه، کدام کشورها سهم بیشتری در واگذاری امتیاز اقتصادی دریافت کردند؟ (ص ۳۰)

که روسیه و انگلستان

۹- در زمان ناصرالدین شاه، در نتیجه واگذاری های امتیازات به بیگانگان، کدام ثروت های ایران به تاراج رفت؟ برشمارید. (ص ۳۰)

که (۱) معادن (۲) جنگل ها (۳) صنایع (۴) گمرکات (۵) بنادر (۶) شیلات و...

۱۰- عاملان اصلی واگذاری امتیاز رویترو و لاتاری به دولت استعماری انگلیس، چه کسانی بودند؟ (ص ۳۰)

که (۱) میرزا حسین خان سپهسالار (۲) میرزاملکم خان

۱۱- چه کسانی در ناکام گذاردن استعمارگران و عاملان آنها در رسیدن به هدف های شومشان تأثیر داشتند؟ (ص ۳۰)

که علمای دین که پناهگاه مردم در مبارزه با بیگانگان بودند.

۱۲- در دوره قاجار، انحصار خریدوفروش توتون و تنباکو در داخل و خارج کشور، به مدت چند سال و به چه کسی واگذار شد؟ این قرارداد مشهور به چیست؟ نام دیگر آن چیست؟ (ص ۳۲)

که (۱) ۱- پنجاه سال ۲- به یک انگلیسی به نام تالبوت (۲) تالبوت (۳) از آنجا که نام شرکت او رژی بود، این عهدنامه را رژی می نامند.

۱۳- چه کسی (قرارداد) امتیاز تالبوت (رژی) را واگذار کرد؟ مفاد آن چه بود؟ چه تفاوتی با قرارداد دولت عثمانی داشت؟ (ص ۳۲)

که (۱) ناصرالدین شاه (۲) این امتیاز را در برابر دریافت سالانه پانزده هزار لییره و $\frac{1}{2}$ سود سالانه به تالبوت واگذار کرد. (۳) درحالی که دولت عثمانی که از محصول توتون و تنباکوی کمتری برخوردار بود، این امتیاز را در برابر دریافت سالانه هفتصد هزار لییره به یک کمپانی خارجی واگذار کرده بود.

۱۴- چرا مردم ایران نسبت به قرارداد تالبوت شروع به قیام و اعتراض کردند؟ این مخالفت ها در کدام شهرها به اوج خود رسید؟ (ص ۳۲)

که (۱) زیرا وقتی می دیدند توتون و تنباکوی خود را باید به بهای کمی به بیگانه بفروشند و برای مصارف داخلی، دوباره آن را به قیمت گرانی بخرند. (۲) ۱- تبریز ۲- شیراز ۳- اصفهان ۴- تهران

۱۵- در ماجرای قرارداد تالبوت-رژی، کدام عالمان دین و در کدام یک از شهرهای ایران، رهبری مردم را به دست گرفتند و خطر سلطه استعماری انگلیس را به مردم گوشزد کردند؟ (ص ۳۲)

که (۱) آیت الله آقاجانی اصفهانی در اصفهان (۲) آیت الله سیدعلی اکبر فال اسیری در شیراز (۳) آیت الله میرزاحسن آشتیانی و آیت الله شیخ فضل الله نوری در تهران (۴) آیت الله میرزاجواد آقامجتهد تبریزی در تبریز

۱۶- چه کسی نقش اساسی در گرفتن فتوای تحریم تنباکو از مرجعیت بزرگ شیعه را داشت؟ (ص ۳۲)

که شیخ فضل الله نوری، به عنوان نماینده میرزای شیرزای، مرجع بزرگ شیعیان در ایران

۱۷- سیدجمال الدین اسدآبادی چه نقشی در نهضت تحریم تنباکو داشت؟ (ص ۳۲)

که به مخالفت با این قرارداد برخاست و در این باره، نامه ای به آیت الله میرزای شیرازی که در سامرا بود، نوشت.

۱۸- ماجرای فتوای تحریم توتون و تنباکو و لغو امتیاز از سوی ناصرالدین شاه را توضیح دهید. (ص ۳۲، ۳۳ و ۳۴)

که (۱) سرانجام حکم تاریخی صادر شد و نهضتی بزرگ در سرتاسر ایران پدید آورد که حتی به درون دربار شاه نفوذ کرد. (۲) حکم تحریم: بسم الله الرحمن الرحیم... الیوم استعمال تنباکو بآیّ نحو کان در حکم محاربه با امام زمان (عج الله تعالی فرجه) است. حرره الاحقر محمدحسن الحسینی (۳) صدور حکم سبب شد که شاه ناچار به تسلیم

گردد و امتیاز داخلی و سپس امتیاز خارجی آن لغو شود. (۴) میرزای شیرازی تا زمانی که به وسیله شیخ فضل الله نوری از لغو قرارداد مطمئن نشد، تحریم را لغو نکرد.

۱۹- نهضت تحریم تنباکو موجب انسجام بیشتر کدام اقشار جامعه شد؟ و نشان داد که بیداری اسلامی در ایران، به کدام بلوغ رسیده است؟ (ص ۳۴)

❧ (۱) ۱- مرجعیت شیعه ۲- علما ۳- مردم متدین (۲) فکری و سیاسی

۲۰- پیروزی نهضت تحریم تنباکو، به چه کسانی ضربه وارد کرد و مردم چه چیز را باور کردند؟ بسیاری از تاریخ نویسان، این قیام را سرآغاز و طلوعه چه می دانند؟ (ص ۳۴)

❧ (۱) ۱- به استعمارگران و عاملان داخلی آن ۲- توانایی ایستادگی در برابر استبداد داخلی و استعمار خارجی را دارند. (۲) ۱- سرآغاز بیداری ایرانیان ۲- و طلوعه نهضت مشروطه

۲۱- نهضت تحریم تنباکو در چه شرایطی به بار نشست؟ ادعای ملکه انگلیس درباره گستردگی امپراتوری خویش چه بود؟ (ص ۳۴ و ۳۵)

❧ (۱) آن زمان که اوج اقتدار امپراتوری انگلیس بود. (۲) در قلمرو کشورش آفتاب هرگز غروب نمی کند.

۲۲- مردم ایران در کدام نهضت توانستند برای نخستین بار در برابر مقتدرترین دولت عالم ایستادگی کنند و آن را وادار به پذیرش خواسته های خود کردند؟ (ص ۳۵)

❧ تحریم تنباکو

۱- یکی از حوادث بزرگ تاریخ معاصر ایران کدام است؟ چرا؟ (ص ۳۷)

که (۱) نهضت مشروطه (۲) زیرا تأثیر عمیق و پایداری در تحولات فکری و سیاسی جامعه ما گذاشته است.

۲- عوامل پیدایش نهضت مشروطه را فقط نام ببرید. (۵ مورد) (ص ۳۷ الی ۴۰)

که (۱) از دست رفتن بخش هایی از سرزمین ایران (۲) غلبه استعمار بر مملکت (۳) استبداد دستگاه حاکم (۴) مخالفت های مردم و علما با استبداد و استعمار (۵) ورود اندیشه های جدید

۳- کدام دولت های استعمارگر در حکومت قاجار با جدا کردن قسمت هایی از ایران ، باعث نارضایتی مردم شدند؟ (ص ۳۸)

که روس و انگلیس

۴- مناطق و ایالت های زرخیزی که در حکومت قاجار توسط روسیه از ایران جدا شدند ، شامل کدام کشورهای امروزی هستند؟ (ص ۳۸)

که (۱) کل قفقاز در شمال غربی ، شامل کشورهای کنونی : ۱- گرجستان ۲- ارمنستان ۳- جمهوری آذربایجان (۲) منطقه ماوراءالنهر در شمال شرقی ، شامل کشورهای کنونی : ۱- قزاقستان ۲- ازبکستان ۳- تاجیکستان ۴- ترکمنستان

۵- سرزمین هایی که توسط انگلستان در دوران حکومت قاجار از ایران جدا شدند ، شامل کدام ایالت ها هستند؟ (ص ۳۸)

که (۱) هرات (۲) قندهار (۳) بخش بزرگی از بلوچستان

۶- کشورهای استعمارگر اروپایی از قرن شانزدهم شروع به اشغال سرزمین هایی در کدام قاره ها نمودند؟ این کار تا اواخر قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم چگونه ادامه یافت؟ (ص ۳۸)

که (۱) آسیا، آفریقا و آمریکا (۲) کشورهای متعددی را زیر سلطه خود درآوردند.

۷- چرا ایران در دوران حکومت قاجار مورد توجه کشورهای استعمارگر قرار گرفت؟ (ص ۳۸)

که (۱) به دلایل موقعیت ویژه جغرافیایی (۲) برخورداری از منابع سرشار مواد اولیه

۸- کدام شرایط در دوران حکومت قاجار، زمینه سلطه بیگانگان را بر ایران فراهم کرد؟ بارزترین نتیجه آن چه بود؟ (ص ۳۸)

✍ (۱) ۱- ضعف حکومت قاجار ۲- دسیسه های عناصر نفوذی بیگانه ۳- طمع ورزی و فساد مالی درباریان
(۲) امتیازهای متعددی بود که به خارجیان داده می شد.

۹- علاوه بر قرض هایی که شاهان قاجار از بیگانه می گرفتند که موجب سلطه بیشتر استعمارگران بر مملکت می شد، چه عاملی انگیزه و میزان دریافت وام از بیگانگان را افزایش داد؟ (ص ۳۸)

✍ علاقه شاهان قاجار به مسافرت به اروپا

۱۰- ناصرالدین شاه و مظفردالدین شاه با پول های قرض گرفته از روس و انگلیس چه کردند؟ (ص ۳۸)

✍ به جای اینکه این پول ها را هزینه کارهای اساسی کنند، آن را خرج سفرهای خود به اروپا کردند.

۱۱- چرا در زمان حکومت قاجار، احساسات ملی جریحه دار شد؟ (۴مورد) (ص ۳۹)

✍ (۱) دادن امتیازات (۲) گرفتن وام (۳) اعمال حق کاپیتولاسیون که از عهدنامه ترکمانچای برقرارشد.
(۴) دخالت های دولت های بیگانه در امور داخلی ایران

۱۲- حکومت قاجار بر کدام بنیاد و تفکر بود؟ چرا؟ توضیح دهید. (ص ۳۹)

✍ (۱) استبداد (۲) زیرا قدرت در دست شاه و اراده او متمرکز بود. (۳) مردم هیچ گونه تضمینی برای حفظ جان و مال و ناموس خود در مقابل دستگاه استبدادی نداشتند. (۴) شاه و بستگانش هرکاری که مایل بودند، انجام می دادند و هر بلایی که می خواستند، بر سر مردم می آوردند.

۱۳- استبداد دستگاه حاکم در دوران حکومت قاجار در ایالت ها (استان ها) چگونه بود؟ ایالت ها از میان چه کسانی انتخاب می شدند و چگونه عمل می کردند؟ (ص ۳۹)

✍ (۱) بدتر از مرکز حکومت بود. (۲) ۱- شاهزادگان ۲- مانند یک شاه

۱۴- روش انتصاب حاکمان ایالت ها در دوران حکومت قاجار چگونه بود و چه آثاری داشت؟ (ص ۳۹)

که (۱) ۱- به این طریق بود که این ایالت ها در ازای دریافت مالیات های سنگین ثابت سالیانه به طور کامل در اختیار شاهزادگان قرار می گرفتند. ۲- این نوع واگذاری، شبیه فروش ایالت ها بود. ۳- بدین گونه، فشار مالیاتی کمرشکنی بر مردم تحمیل می شد. (۲) به این دلیل مردم از حکومت قاجار ناراضی بودند.

۱۵- کدام آموزه های دینی، موجب می شد در مخالفت با استبداد داخلی و استعمار خارجی در دوران حکومت قاجار، مردم احساس تکلیف کنند؟ (ص ۳۹)

که (۱) امر به معروف و نهی از منکر (۲) عدالت خواهی و لزوم دفع ظلم که در آیات قرآن کریم و سیره معصومین به آن پرداخته شده است.

۱۶- مکتب شیعه، قدرت سلاطین را چگونه قدرتی می داند؟ مشروعیت نسبی قدرت حکام را مشروط به چه شرطی می داند؟ مرجعیت شیعه، در نهضت تحریم تنباکو خط بطلان بر چه چیز کشید؟ (ص ۳۹)

که (۱) نامشروع (۲) ۱- پاسداری از باورهای دینی مردم ۲- حفظ تمامیت ارضی کشور (۳) مطلق بودن قدرت شاه

۱۷- چه وقت روحانیون و حوزه های علمیه در دوران حکومت قاجار به استحکام و انسجام سیاسی و مبارزاتی رسیدند؟ (ص ۴۰)

که در آستانه نهضت مشروطیت

۱۸- در آستانه نهضت مشروطه، یک قرن مبارزه و بیدارگری روحانیون و حوزه های علمیه، چه نتایجی داشت؟ (ص ۴۰)

که (۱) ارتباط منظمی میان علما و مردم به وجود آمد. (۲) زمینه پیدایش حرکت فکری به رهبری عالمان دینی فراهم شد. (۳) گسترش این حرکت فکری، موجب افزایش آگاهی مردم در زمینه مسائل اعتقادی و دینی شد و باورهای مذهبی و فرهنگی جامعه را در مقابل آیین های ساختگی و دسیسه های بیگانگان تقویت کرد.

۱۹- اولین ثمره مبارزه بیدارگری روحانیون و حوزه های علمیه در آستانه نهضت مشروطه چه وقت آشکار شد؟ آسیب پذیری استبداد داخلی و استعمار خارجی را در برابر چه چیز نشان داد؟ (ص ۴۰)

که (۱) پیروزی در نهضت تنباکو بود که علاوه بر لغو قرارداد توتون و تنباکو، قدرت و رهبری روحانیون شیعه را در صحنه سیاسی کشور آشکار کرد. (۲) اراده ملت

۲۰- در مخالفت با استبداد داخلی و استعمار خارجی، جریان فکری و اعتراض آمیز به رهبری عالمان دینی از دوره ناصرالدین شاه به دوره کددام شاه، منتقل و به تدریج تبدیل به چه چیز شد؟ (ص ۴۰)

ک (۱) به دوره مظفرالدین شاه (۲) نهضتی عظیم به رهبری روحانیون

۲۱- جریان فکری و اعتراض آمیز را در آستانه مشروطه کددام روحانیون، در داخل و خارج، ایران رهبری می کردند؟ (ص ۴۰)

ک (۱) ۱- آیت الله سید محمد طباطبایی ۲- آیت الله سید عبدالله بهبهانی ۳- آیت الله شیخ فضل الله نوری در داخل ایران (۲) مراجعی همچون ۱- آیت الله محمد کاظم خراسانی ۲- آیت الله شیخ عبدالله مازندرانی ۳- آیت الله حاج میرزا حسین، فرزند حاج میرزا خلیل تهرانی در نجف اشرف

۲۲- در عصری که شاهان قاجار با خود کامگی بر مردم حکومت می کردند، چه تحولاتی در قسمت هایی از جهان اتفاق افتاده بود؟ در تعدادی از کشورها چه نوع حکومتی برقرار بود؟ (ص ۴۰)

ک (۱) تحولات فکری و آزادی خواهی (۲) حکومت مشروطه

۲۳- از سال ۱۲۳۸ تا ۱۲۹۰ ش، کددام کشورها به حکومت مشروطه و یا جمهوری دست یافتند؟ ایرانیان چه طور؟ (ص ۴۰)

ک (۱) کشورهای انگلیس، ایتالیا، دانمارک، اتریش، مجارستان، آلمان، فرانسه، ژاپن، روسیه، چین و مصر، به حکومت مشروطه و یا جمهوری دست یافتند. (۲) ایرانیان نیز، به طور مستقیم یا غیرمستقیم، تحت تأثیر این نهضت ها و رویدادها قرار داشتند.

۲۴- زمینه های ورود تفکر مشروطه خواهی به ایران، به چه شکل هایی وارد شد؟ فقط برشمارید. (۳ مورد) (ص ۴۰)

ک (۱) اعزام دانشجو به خارج (۲) سفرهای درباریان و سیاستمداران به خارج (۳) مهاجرت برخی از ایرانیان به کشورهای مختلف

۲۵- دستاورد معاشرت، مسافرت ها و مأموریت های مهاجران، دانشجویان، جهانگردان و دیپلمات های ایرانی از چه راه هایی به جامعه منتقل می شد؟ (ص ۴۰ و ۴۱)

ک (۱) انتشار روزنامه ها (۲) چاپ کتاب ها (۳) در خلال نامه ها (۴) سخنان آنان

۲۶- در آستانه نهضت مشروطه، اندیشه های جدید از کدام راه ها وارد جامعه می شدند؟ فقط نام ببرید. (۲ مورد) (ص ۴۱)

☞ (۱) روزنامه ها (۲) آثار روشنفکران

۲۷- یکی از عواملی که در دوران قاجار سبب ایجاد تحولی بزرگ در مردم ایران شد، چه بود؟ (ص ۴۱)

☞ انتشار روزنامه ها

۲۸- دو دسته از روزنامه های فارسی زبان دوران قاجار کدامند؟ (ص ۴۱)

☞ داخلی و خارجی

۲۹- دو دسته از روزنامه های فارسی زبان داخلی دوران قاجار کدامند؟ (ص ۴۱)

☞ دولتی و غیردولتی

۳۰- نخستین روزنامه فارسی زبان داخلی دوران قاجار کدام است؟ توسط چه کسی انتشار یافت؟ چند سال بعد، امیرکبیر برای

رشد و آگاهی مردم، کدام روزنامه را منتشر کرد؟ (ص ۴۱)

☞ (۱) کاغذ اخبار (۲) میرزا صالح شیرازی (۳) وقایع اتفاقیه

۳۱- کدام روزنامه های فارسی زبان دوران قاجار، خارج از کشور چاپ و وارد ایران می شدند؟ (ص ۴۱)

☞ (۱) عروة الوثقی (۲) قانون

۳۲- آثار روشنفکران دوران قاجار کدامند؟ فقط نام ببرید. (۲ مورد) (ص ۴۱)

☞ (۱) سفرنامه ها (۲) کتاب ها و آثار دیگر

۳۳- اولین نشانه های اندیشه های نوین را در کدام آثار روشنفکران دوران قاجار می توان مشاهده کرد؟ (ص ۴۱)

☞ سفرنامه ها

۳۴- معروف ترین سفرنامه دوران قاجار، سفرنامه چه کسی است؟ او در این سفرنامه به روشنی از کدام اندیشه ها و نظام تعریف و تمجید کرده است؟ (ص ۴۱)

ک (۱) میرزا صالح شیرازی ، از اولین دانشجویان اعزامی به خارج (۲) از اندیشه های غربی ، به ویژه نظام حکومت مشروطه انگلیس

۳۵- سیاحت نامه ابراهیم بیگ، اثر کیست؟ او در این سفرنامه کدام اوضاع را به زبان ساده بیان کرده و از ویژگی های مثبت کدام تمدن سخن گفته است؟ (ص ۴۱)

ک (۱) حاج زین العابدین مراغه ای (۲) ۱- اوضاع نابسامان کشور ۲- تمدن غرب

۳۶- معروف ترین آثار روشنفکران دوران قاجار که در پیدایش مشروطه خواهی مؤثر بودند ، نوشته های چه کسانی هستند؟ فقط نام ببرید. (۴مورد) (ص ۴۱)

ک (۱) میرزا ملکم خان (۲) میرزایوسف خان مستشارالدوله (۳) عبدالرحیم طالبوف (۴) میرزا فتحعلی آخوندزاده

۳۷- از کتاب ها و آثار روشنفکران دوران قاجار، به کدام ویژگی های بارز فکری این افراد می توان پی برد؟ آنها نهضت مشروطه طلبی را که بر مبنای عدالت خواهی و نفی استبداد و استعمار بود ، با کدام عقاید خود آمیخته بودند؟ (ص ۴۱)

ک (۱) ۱- پذیرش اندیشه های غربی ۲- شیفتگی و خودباختگی بی چون و چرا در برابر فرهنگ بیگانه (۲) با عقاید برخاسته از اندیشه های وارداتی و غربی

۱- در اواخر دوران سلطنت کدام پادشاه قاجار، مردم رفته رفته اعتراض خود نسبت به حکومت را آشکار کردند؟ آخرین نمونه این نارضایتی چه بود؟ چرا؟ (ص ۴۳)

ک (۱) ناصرالدین شاه (۲) ترور ناصرالدین شاه (۳) زیرا او پادشاهی خودکامه بود که در طی حکمرانی پنجاه ساله اش، با شیوه های استبدادی از ابراز علنی انتقادهای مردم جلوگیری می کرد.

۲- جانشین ناصرالدین شاه که بود؟ چرا توانایی سامان دادن به امور کشور را نداشت؟ کدام فرد مستبد را به عنوان صدراعظم انتخاب کرد؟ (ص ۴۳)

ک (۱) مظفرالدین شاه (۲) زیرا فردی ۱- سست عنصر ۲- بی اراده ۳- بیمار بود. (۳) عین الدوله

۳- مظفرالدین شاه چند بار به اروپا سفر کرد؟ پیامد این سفرها چه بود؟ (ص ۴۳)

ک (۱) سه بار (۲) ۱- هزینه هایی سنگین بود که دولت با گرفتن وام از بیگانگان آن را تأمین می کرد ۲- و در مقابل، دستاوردی برای اقتصاد، علم و صنعت ایران نداشت.

۴- چرا هم زمان با سفر مظفرالدین شاه به اروپا، خشم عمومی برانگیخته شد؟ چه عواملی براین نارضایتی ها می افزود و کشور را در آستانه یک شورش سراسری قرار می داد؟ (ص ۴۳)

ک (۱) زیرا هم زمان ماجراهایی از این سفرها در روزنامه ها درج می شد. (۲) ۱- خشونت های عین الدوله و حاکمان ایالت ها ۲- همراه با فقر عمومی ۳- و رکود شدید اقتصادی

۵- در دوران مظفرالدین شاه، کدام ایام مناسب ترین فرصت را برای اعتراض های مردمی فراهم کرد؟ چرا؟ (ص ۴۴)

ک (۱) محرم سال ۱۳۲۳ ق، فروردین ۱۲۸۴ ش (۲) زیرا روحانیون در مراسم عزاداری حضرت اباعبدالله الحسین (علیه السلام)، ضمن تکیه بر جنبه قیام آن حضرت، پیام عدالت خواهی را در بین مردم تبلیغ می کردند.

۶- از محرم سال ۱۳۲۳ ق / فروردین ۱۲۸۴ ش تا ۱۴ جمادی الثانی ۱۳۲۴ ق / ۱۴ مرداد ۱۲۸۵ ش، کدام سلسله حوادث رخ داد که سرانجام به پیروزی نهضت مشروطه انجامید؟ فقط نام ببرید. (۶مورد) [مهمترین حوادثی که منجر به پیروزی نهضت مشروطه شد، کدامند؟] (ص ۴۴ الی ۴۸)

ک (۱) ماجرای نوز بلژیکی (۲) نارضایتی های مردم ایالت ها (۳) ماجرای بانک استقراضی روس (۴) فلک شدن بازرگانان (۵) مهاجرت صغری (۶) مهاجرت کبری

۷- یکی از حوادث شتاب دهنده نهضت مشروطه که آغازگر یک جنبش عمومی شد ، کدام بود؟ چرا؟ (ص ۴۴)

✍ (۱) ماجرای نوز بلژیکی (۲) زیرا این واقعه واکنشی در برابر توهین به مقدسات مردم مسلمان ایران به شمار می رود.

۸- ماجرای نوز بلژیکی را توضیح دهید. (ص ۴۴)

✍ (۱) اروپاییانی که در تهران بودند ، در مراسم سال نو محفلی می آراستند و در آن با پوشیدن لباس های مختلف و زدن صورتک (ماسک) بر چهره ، جشن بالماسکه برپا می کردند. (۲) در مراسم سال ۱۲۸۳ش، موسیو نوز بلژیکی که طبق قرارداد گمرکی ایران و روسیه (۱۲۸۰ش) ، کارگزار روس ها در امور گمرک ایران بود ، در ایام محرم با لباس روحانیان درحالی که قلیان به دست داشت، عکس گرفت. (۳) این عکس در محرم ۱۳۲۳ق / ۱۲۸۳ش در میان مردم عزادار پخش و موجب اعتراض مردم شد. (۴) زیرا بلژیکی ها که از سال ۱۳۱۵ق / ۱۲۷۶ش اداره گمرک های ایران را به دست گرفته بودند، با بدرفتاری، افکار عمومی را بر ضد خود تحریک کرده بودند.

۹- اولین جرقه مشروطیت از کدام جنبش بود؟ رهبری آن را کدام روحانی برعهده داشت؟ پس از آن ، طرفداران نهضت ، تلاششان برای چه بود؟ اعتقادشان چه بود؟ کدام دو روحانی باهم متحد شدند و اتحادشان تا پایان حرکت ادامه یافت؟ (ص ۴۴)

✍ (۱) جنبش و اعتراض مردم در ماجرای نوز بلژیکی (۲) آیت الله سیدعبدالله بهبهانی (۳) حرکتی را که سیدعبدالله بهبهانی آغاز کرد ، بدون نتیجه رها نشود. (۴) این گام اگر با موفقیت به پیش می رفت ، قدم های مهم تر، پشت سر آن برداشته می شد. (۵) آیت الله سیدعبدالله بهبهانی و آیت الله سیدمحمد طباطبایی

۱۰- در ماجرای نوز بلژیکی همکاری دو سید روحانی، آیت الله سیدعبدالله بهبهانی و آیت الله سیدمحمد طباطبایی، چه کسانی را امیدوار ساخت؟ (ص ۴۴)

✍ مردم ستم دیده و آزادی خواهی را که از مدت ها قبل در انجمن های مخفی ، تشکل های کوچکی فراهم آورده بودند. تا از گوشه و کنار سر برآورند و آماده قیام شوند.

۱۱- در ادامه جنبش علیه نوز بلژیکی و هم زمان با سفر سوم مظفرالدین شاه به اروپا، چه کسانی در حرم حضرت عبدالعظیم تحصن کردند؟ (ص ۴۴ و ۴۵)

کده عده ای از بازرگانان

۱۲- وقتی در نهضت مشروطه در ایالت ها حوادثی رخ می داد، نشانگر چه بود؟ معروف ترین آن کدام ماجرا بود؟ سرانجامش چه بود؟ (ص ۴۵)

کده (۱) فراگیر بودن نارضایتی مردم (۲) ماجرای شلاق خوردن سه تن از علمای کرمان بود که برای مقابله با فرقه شیخیه در این شهر قیام کرده بودند. (۳) این سه پس از آن که به فلک بسته شدند، از شهر اخراج گردیدند.

۱۳- در نهضت مشروطه، پس از فلک شدن سه تن از علمای کرمان در ماه رمضان ۱۳۲۳ق، به ویژه ایام عزاداری امیرالمؤمنین، محور اصلی سخنرانی واعظان تهران چه بود؟ چرا؟ (ص ۴۵)

کده (۱) موضوع توهین به عالمان کرمان بود. (۲) زیرا برای حفظ تشیع در برابر فرقه های ساختگی، به پا خاسته بودند.

۱۴- در نهضت مشروطه، چه کسانی و چگونه در استان های فارس و خراسان، موجب نارضایتی مردم شده بودند؟ (ص ۴۵)

کده (۱) حاکم فارس، با ستمگری های خود (۲) مردم خراسان از ستمگری های حاکم این ایالت

۱۵- در نهضت مشروطه، باوجود مخالفت عمومی، روس ها ساختمان بانک استقراضی روس را کجا بنا نهادند؟ درضمن انجام عملیات، چه چیز کشف شد؟ با آن چه کردند؟ (ص ۴۶)

کده (۱) در محل یک قبرستان متروک (۲) جسد تازه ای (۳) بدون توجه به حساسیت این مطلب نزد مسلمانان، جسد را درون چاهی انداختند.

۱۶- در ماجرای احداث ساختمان بانک استقراضی روس و کشف جسد تازه و انداختن آن درون چاه، کدام یک از علما به شدت اعتراض کرد؟ واکنش مردم چه بود؟ روس ها با بی اعتنایی چه کردند؟ موضوع به اطلاع مراجع تقلید در کدام شهر خارج از ایران رسید؟ (ص ۴۶)

کده (۱) سیدمحمد طباطبایی (۲) از این اقدام روس ها ناخشنود بودند. (۳) به کار خود ادامه دادند. (۴) نجف

۱۷- در پی بی اعتنایی روس ها به اعتراض مردم در ماجرای احداث بانک استقرایی و بی اعتنایی آنان ، کدام یک از علما به همراه مردم تهران در یک حرکت عمومی، ساختمان مذکور را با خاک یکسان کردند؟ (ص ۴۶)

✍ (۱) آیت الله سید محمد طباطبایی (۲) آیت الله سید عبدالله بهبهانی (۳) میرزا مصطفی آشتیانی

۱۸- در نهضت مشروطه ، کدام کالاهای مورد نیاز مردم از روسیه وارد می شد؟ در اثر جنگ روس و ژاپن ، نرخ کدام کالا افزایش یافت؟ چه تأثیری بر مردم داشت؟ (ص ۴۶)

✍ (۱) نفت ، کبریت ، قند (۲) قند (۳) شعله های اعتراض مردم را برافروخت.

۱۹- در نهضت مشروطه ، به دنبال آزار و اذیت (فلک شدن) بازرگانان ، در کجا مجلسی بزرگ برپا شد؟ این تجمع چرا به تشنج کشیده شد و مأموران با چوب و چماق به جان مردم افتادند؟ در پی این حادثه ، چه اتفاقی افتاد؟ به پیشنهاد آیت الله سید محمد طباطبایی ، روحانیون و مردم چه کردند؟ (ص ۴۷)

✍ (۱) مسجد شاه (۲) با توطئه امام جمعه درباری و عوامل او که پشتیبان نظام استبدادی بودند. (۳) اجتماعات بزرگی در منزل علما برپا شد. (۴) با حالت اعتراض ، تهران را ترک و در حرم حضرت عبدالعظیم، تحصن کردند.

۲۰- در نهضت مشروطه، کدام مهاجرت به مهاجرت صغری مشهور است؟ (ص ۴۷)

✍ مهاجرت روحانیون و مردم به شهرری و تحصن در صحن حضرت عبدالعظیم

۲۱- ماجرای مهاجرت صغری در نهضت مشروطه چه بود و چگونه خاتمه یافت؟ توضیح دهید. (ص ۴۷ و ۴۸)

✍ (۱) این مهاجرت ، اولین مرحله اتحاد نیروهای ضد استبداد بود. (۲) هر روز بر عده مهاجران افزوده می شد. (۳) عین الدوله برای بازگرداندن علما و مهاجران ، به هر شیوه که متوسل می شد ، نتیجه نگرفت. (۴) از آنجا که درباریان فاسد ، مانع رسیدن خبرهای صحیح به مظفرالدین شاه بودند، مهاجران مجبور شدند سفیر عثمانی را واسطه قرار دهند و توسط او خواسته های خود را به گوش شاه برسانند. (۵) مظفرالدین شاه و عین الدوله اعلام کردند که با خواسته های مهاجران موافق هستند؛ بنابراین، این مهاجرت پس از یک ماه خاتمه یافت.

۲۲- در مهاجرت صغری در نهضت مشروطه ، مهم ترین خواسته های روحانیون و مردم چه بود؟ برشمارید. (۲ مورد) (ص ۴۸)

✍ (۱) ایجاد عدالت خانه در همه شهرها برای رسیدگی به شکایت های مردم و برقراری عدالت در جامعه (۲) عمل به قانون اسلامی ، بطور دقیق و به دور از ملاحظه های شخصی

۲۳- وقتی در نهضت مشروطه پس از مهاجرت صغری ، هنوز مدت زیادی نگذشته بود ، برای روحانیون و مردم چه نکته ای درباره وعده های عین الدوله معلوم شد؟ مختصر توضیح دهید. (ص ۴۸)

❧ (۱) به آنان وعده دروغین داده (۲) در پی آن است که با ایجاد اختلاف در میان آنان و دستگیری و تبعید و زندانی کردن رهبران قیام ، جلوی حرکت های انقلابی را بگیرد.

۲۴- در نهضت مشروطه پس از آنکه آیت الله سید محمد طباطبایی چند بار به مظفرالدین شاه نامه نوشت ، چه نکاتی را به او یادآور شد؟ نامه ها چه سرنوشتی پیدا کردند؟ (ص ۴۸)

❧ (۱) خواسته های مردم و بی اعتنایی عین الدوله (۲) به دست شاه نرسید یا به آنها توجه نکرد.

۲۵- پس از آنکه نامه های آیت الله سید محمد طباطبایی به دست مظفرالدین شاه نرسید یا به آنها توجه نکرد ، چه اتفاقی افتاد؟ مختصر توضیح دهید. (ص ۴۸)

❧ (۱) شعله های قیام بار دیگر افروخته شد و مردم به خاطر بی اعتنایی شاه ، دست به قیام زدند. (۲) در این میان ، چند نفر مجروح شدند و طلبه ای به شهادت رسید. (۳) این حادثه ، خشم مردم را برانگیخت و آنان جنازه آن طلبه را به مسجدی در مرکز شهر رساندند.

۲۶- پس از بی اعتنایی مظفرالدین شاه به نامه های آیت الله سید محمد طباطبایی و قیام مردم ، عین الدوله چه شیوه ای را در پیش گرفت؟ از علما چه خواست؟ (ص ۴۸)

❧ (۱) به سخت گیری بیشتر پرداخت و تهران ، حالت حکومت نظامی به خود گرفت. (۲) به خانه هایشان بروند تا خواسته های آنان عملی شوند.

۲۷- ماجرای مهاجرت کبری در نهضت مشروطه چه بود؟ (ص ۴۸)

❧ (۱) رهبران مردم پس از بحث و تبادل نظر، تصمیم گرفتند این بار در اعتراض به اقدامات دولت ، به شهر مقدس قم مهاجرت کنند. (۲) این مهاجرت که گسترده تر از مهاجرت قبل بود، به مهاجرت کبری مشهور شد.

۲۸- به موازات مهاجرت عدالت خواهان (رهبران مردم) به قم ، عده ای از مشروطه خواهان در کجا به بست نشستند؟ (ص ۴۸)

❧ باغ سفارت انگلستان

۲۹- سنت بست نشینی را تعریف کنید. (ص ۴۸)

سنت بست نشینی و تحشّن که از دیرگاه در ایران معمول بود ، بیشتر در مساجد و زیارتگاه ها و اماکنی صورت می گرفت که مورد احترام مردم قرارداشت و با باورهای دینی آنان سازگار بود.

۳۰- دولت انگلستان برای نیل به مقاصد و منافع استعماریش ، در نهضت مشروطه چگونه از سنت بست نشینی استفاده کرد؟ توضیح دهید. (ص ۴۹)

۱) در نهضت مشروطه ، مشروطه خواهان بدون پناهندگی به سفارت انگلستان می توانستند به خواسته های خود دست یابند. ۲) اما دولت انگلستان، برخلاف دولت روسیه که از دربار حمایت می کرد ، به ظاهر پشتیبان نهضت مشروطه بود و برای نیل به مقاصد و منافع استعماری اش، این سیاست را در پیش گرفته بود. ۳) کسانی بودند که از سیاست انگلستان درک روشنی نداشتند و از جنبش تنباکو درس عبرت نگرفته بودند. ۴) سفارت انگلستان در تهران که آرزویی جز اخراج طرفداران روسیه را از دربار نداشت ، عده ای از عوامل شناخته شده خود را در بین آزادی خواهان وارد و مردم را به تحصن در سفارت خانه تشویق می کرد.

۳۱- در نهضت مشروطه ، همراه با مهاجرت علمای تهران به قم ، نهضت چگونه به اوج خود رسید؟ حضور کدام روحانی طراز اول تهران در کنار آیت الله بهبهانی و آیت الله طباطبایی بر استحکام قیام افزود؟ (ص ۴۹)

۱) عالمان سایر شهرستان ها و مراکز ایالت ها نیز ، وارد میدان شدند. ۲) شیخ فضل الله نوری

۳۲- در مهاجرت کبری در نهضت مشروطه ، مهم ترین خواسته های معترضان چه بود؟ برشمارید. (ص ۴۹ و ۵۰)

۱) برکناری عین الدوله از صدارت ۲) فراهم کردن زمینه برای بازگشت مهاجران به تهران ۳) ایجاد عدالت خانه ۴) تشکیل دارالشورا (مجلس نمایندگان)

۳۳- در نهضت مشروطه و مهاجرت علما به قم ، آیا مظفرالدین شاه تسلیم خواسته های معترضان شد؟ چرا؟ توضیح دهید. (ص ۵۰)

ک (۱) بله؛ زیرا عین الدوله را عزل کرد و فرمان تشکیل مجلس شورای ملی را در ۱۴ مرداد ۱۲۸۵ ش صادر کرد. (۲) هفت روز بعد، در ۲۱ مرداد، علما با استقبال پرشکوه مردم، از قم بازگشتند. (۳) شهر، چراغانی و جشن و شادی برپا شد (۴) در ۲۸ مرداد، اولین دوره مجلس شورای ملی با حضور نمایندگان تهران تشکیل گردید. (۵) عده ای از سیاستمداران مشروطه خواه به تدوین قانون اساسی پرداختند. (۶) آنان با عجله آن را نوشتند و به امضای مظفرالدین شاه رساندند. (۷) شاه ده روز پس از امضای قانون اساسی درگذشت.

۳۴- چگونه کشور استبداد زده ایران ، به حکومتی دست یافت که می بایست براساس قانون اداره می شد؟ (ص ۵۰)

ک (۱) با بهره گیری از اندیشه های سیاسی عالمان بزرگ (۲) به کوشش فرهیختگان جامعه (۳) مجاهدت مردم

۱- بعد از مظفرالدین شاه چه کسی به سلطنت رسید؟ چگونه می توان به خودکامگی او نسبت به مجلس و نمایندگان آن پی برد؟ توضیح دهید. (ص ۵۲)

ک (۱) ولیعهد او ، محمدعلی شاه (۲) نمی خواست در برابر قانون اساسی و مجلس شورای ملی تمکین کند. (۳) او در ۲۸ دی ۱۲۸۵، جشن تاج گذاری برپا کرد و از اشراف و نمایندگان دولت های خارجی برای شرکت در این مراسم دعوت به عمل آورد؛ اما نمایندگان مجلس شورای ملی را دعوت نکرد. این، اولین بی اعتنائی او به مجلس بود. (۴) او ملت را بنده و برده خود می پنداشت و نمایندگان مجلس را برای دخالت در امور کشور و مشورت، لایق نمی دانست.

۲- چرا لازم بود برای تدوین قانون اساسی که در زمان مظفرالدین شاه تنظیم شده بود ، متمم نوشته شود؟ چه اقدامی در این باره صورت گرفت؟ توضیح دهید. (ص ۵۳)

ک (۱) زیرا ۱- قانونی که در زمان مظفرالدین شاه به نام قانون اساسی تنظیم شد ، دارای ضعف های زیادی بود. ۲- این قانون در پنجاه و یک اصل تنظیم شده بود و درحقیقت، نظام نامه ای بود که اداره امور مجلس و حدود آن را روشن می ساخت. ۳- در این قانون از حقوق و تکالیف دولت ، نسبت به ملت و بالعکس سخن به میان نیامده بود. ۴- لازم بود متممی برآن نوشته می شد. (۲) به همین علت ، کمیسیونی متشکل از شش تن از نمایندگان برای تدوین متمم قانون اساسی تشکیل شد.

۳- با تلاش و مجاهدت پیگیر چه کسی ، اصل دوم متمم قانون اساسی تصویب شد و مورد تأیید چه کسانی قرار گرفت؟ (ص ۵۳ و ۵۴)

ک (۱) آیت الله شیخ فضل الله نوری (۲) علمای ایران و مراجع بزرگ نجف

۴- محتوای اصل دوم متمم قانون اساسی چه بود؟ آیا به این اصل عمل شد؟ توضیح دهید. (ص ۵۴)

ک (۱) در هردوره از مجلس، هیئتی پنج نفره از مجتهدان و فقیهان اسلام که با اقتضائات زمان آشنا بودند ، به عنوان عضو در مجلس شورای ملی شرکت می کردند تا بر قوانینی که تدوین و تصویب می شد ، نظارت کنند که خلاف قواعد اسلامی و دستورات شرع نباشد. (۲) خیر؛ درهیچ یک از دوره های مجلس شورای ملی ، به این اصل عمل نشد.

۵- چرا در فاصله ای که متمم قانون اساسی تدوین می شد ، شیخ فضل الله نوری از صف طرفداران مشروطه جدا شد؟ اعتقاد او درباره مشروطه چه بود؟ توضیح دهید. (ص ۵۴)

که (۱) ۱- به خاطر اینکه اختلاف درونی مشروطه خواهان از یک سو و مخالفت محمدعلی شاه با نظام مشروطه از سوی دیگر، اوضاع را آشفته و پریشان ساخته بود. ۲- به دلیل اعمال نفوذ غرب گرایان در نهضت مشروطه و انحراف آن از مسیر اسلامی و ملی اولیه (۲) باید مشروطه مشروعه ایجاد شود.

۶- وقتی محمدعلی شاه با بی اعتنایی نسبت به نظام مشروطه از امضای متمم قانون اساسی خودداری کرد ، واکنش مردم و مراجع چه بود؟ در نهایت تصمیم محمدعلی شاه چه بود؟ (ص ۵۴)

که (۱) ۱- مردم را به هیجان آورد ؛ بازارها بسته شد و چندین هزار نفر به سوی مجلس هجوم آوردند. ۲- مردم شهرهای تبریز، اصفهان، شیراز، رشت و کرمان، نیز با مردم تهران هم صدا شدند. ۳- مراجع تقلید ، از نجف اشرف طی تلگراف هایی به نصیحت شاه پرداختند. (۲) درچنین شرایطی ، شاه در شهریور سال ۱۲۸۶، به ناچار متمم قانون اساسی را امضا کرد.

۷- دلایل مخالفت روسیه با نهضت مشروطه را برشمارید. (۳مورد) (ص ۵۵)

که (۱) ۱) جلوگیری از نفوذ انگلیس که در لباس مشروطه خواهی ، از مشروطه طلبان حمایت می کرد. (۲) کمک به محمدعلی شاه که طرفدار روس بود. (۳) پیشگیری از قیام ملت های منطقه قفقاز برای گرفتن آزادی تحت تأثیر پیروزی مشروطه خواهان در ایران

۸- دلایل حمایت انگلیس از نهضت مشروطه را برشمارید. (۳مورد) (ص ۵۵)

که (۱) ۱) افزایش اعتبار خود در ایران برای دستیابی به موقعیتی بهتر یا برابر روسیه (۲) به قدرت رساندن مهره های انگلیسی در دستگاه حاکم و مجلس (کمک به بست نشینان در سفارت این کشور در تهران و تحت حمایت قراردادن نزدیک به چهارده هزار نفر در سفارت ، به همین دلیل صورت گرفت.) (۳) محافظت از مرزهای هندوستان و سایر مستعمرات انگلستان در منطقه

۹- باوجود رقابت های شدید میان روس و انگلیس ، کدام موضوع جدید ، آنها را وادار به رفع اختلافات و توافق در مورد ایران کرد؟ در سیاست با انعقاد کدام قرارداد، ایران را بین خود تقسیم کردند؟ (ص ۵۵)

که (۱) ۱- حضور آلمان به عنوان یک قدرت جدید در صحنه سیاست جهان ۲- با درخطر قرارگرفتن مستعمره های روس و انگلیس در جاهای دیگر دنیا توسط استعمارگر جدید ، یعنی آلمان (۲) قرارداد ۱۹۰۷

۱۰- مفاد قرارداد ۱۹۰۷ بین روس و انگلیس را درباره ایران بیان کنید. (ص ۵۵ و ۵۶)

که (۱) ۱) براساس قرارداد ، روس و انگلیس ایران را بین خود تقسیم کردند. (۲) با پادرمیانی فرانسه که از قدرت روزافزون آلمان بیمناک بود ، ایران را به سه منطقه تقسیم کردند. (۳) منظور از این کار ، آن بود که دو دولت تا حدی از یکدیگر فاصله بگیرند و از برخوردهای احتمالی بین آنها جلوگیری شود.

۱۱- چه وقت سفیران روس و انگلیس رسماً دولت ایران را از امضای قرارداد ۱۹۰۷ باخبر کردند؟ واکنش مردم و مجلس به این قرارداد چه بود؟ (ص ۵۶)

که (۱) ۱) پس از اینکه امضا شد. (۲) هیجان عمومی علیه این دولت ها شکل گرفت و نمایندگان مجلس ، به اتفاق آرا ، قرارداد را رد کردند.

۱۲- اقدامات انقلابی نمایندگان اولین دوره مجلس در برابر سیاست های استعماری دولت های روس و انگلیس ، قبل از امضای قرارداد ۱۹۰۷ چه بود؟ (ص ۵۶)

که (۱) ۱) دریافت وام از دولت های خارجی را رد و برای حل این مشکل ، به تأسیس بانک ملی اقدام کرده بودند. (۲) نوز بلژیکی را که پست مهم مالی ایران به دست او بود ، اخراج کرده بودند.

۱۳- چرا اقدامات نمایندگان اولین دوره مجلس برای دولت های استعمارگر روسیه و انگلیس ، زنگ خطر بود؟ آنان درباره چه اقدامی به توافق رسیدند؟ هنگامی که محمدعلی شاه ساختمان مجلس را به توپ بست ، چه کردند؟ (ص ۵۶ و ۵۷)

که (۱) ۱) زیرا درجهت خلاف هدف های استعماری آنان جریان داشت. (۲) سرکوب مجلس (۳) روسیه از آن حمایت کرد و انگلیس نیز، با سکوت خود، به آن رضایت داد.

۱۴- کشمکش بین محمدعلی شاه و مجلس، در مبارزه با مشروطه خواهان، با کدام تصمیم او ادامه یافت؟ (ص ۵۷)

کامین السلطان را از اروپا به ایران دعوت کرد تا ریاست دولت را به او بسپارد و دوباره نظام استبدادی را حاکم سازد.

۱۵- سیاست دوگانه امین السلطان در دوران نخست وزیری اش، سرانجام به کدام حادثه توسط چه کسی منجر شد؟ (ص ۵۷)

کامین ترور او، توسط یکی از طرفداران مشروطه

۱۶- چرا محمدعلی شاه تصمیم گرفت اولین دوره مجلس را تعطیل کند؟ (ص ۵۷)

کامین (۱) زیرا او در یکی از خیابان های تهران مورد سوء قصد قرار گرفت؛ ولی آسیب ندید. (۲) شاه این اقدام را به مشروطه خواهان نسبت داد و به همین بهانه، تصمیم گرفت مجلس را برای همیشه تعطیل کند.

۱۷- در دوران نهضت مشروطه، دوره استبداد صغیر را توضیح دهید. (ص ۵۷)

کامین (۱) در تیر ۱۲۸۷، یعنی دو سال پس از استقرار مشروطه، محمدعلی شاه با تشویق سفارت روسیه، دستور حمله به مجلس شورای ملی را صادر کرد. (۲) لیاخوف روسی، فرمانده نیروهای قزاق، به فرمان محمدعلی شاه با نیروهای خود به مجلس حمله کرد و بخشی از ساختمان آن را با گلوله های توپ تخریب کرد. (۳) به دنبال آن، تمام خانه های مشروطه خواهان غارت شد و مأموران به دستگیری آنان پرداختند. (۴) ۱- آیت الله سیدمحمد طباطبایی ۲- سیدعبدالله بهبهانی، توسط قزاق ها دستگیر، شکنجه و تبعید شدند. (۵) به دستور شاه، ۱- میرزا جهانگیرخان صوراسرافیل ۲- ملک المتکلمین ۳- سیدجمال الدین واعظ، اعدام شدند. (۶) بعضی از نمایندگان که مورد تعقیب قرار گرفته بودند (از جمله، تقی زاده)، به سفارت انگلیس پناه بردند. (۷) بدین گونه، دوباره برای مدتی استبداد حاکم شد. (۸) این دوره که یک سال به طول انجامید، بار دیگر استبداد به جای مشروطیت حاکم شد. از این رو، آن را دوره استبداد صغیر نامیده اند.

۱۸- پس از به توپ بستن مجلس توسط لیاخوف روسی و به فرمان محمدعلی شاه، جمعی از غرب گرایان که داعیه مشروطه خواهی و وطن پرستی داشتند، خودشان را چگونه و به کجا رساندند؟ اقدام به چه کارهایی نمودند؟ مردم و علما چه طور؟ (ص ۵۸)

کامین (۱) از هر طریق ممکن خود را به اروپا رساندند. (۲) در شهرهای: ۱- پاریس ۲- لندن ۳- استانبول ۴- کشور سوئیس، محفل های سیاسی به راه انداختند. (۳) در داخل کشور مقاومت کردند.

۱۹- پس از به توپ بستن مجلس توسط لیاخوف روسی و به فرمان محمدعلی شاه، مقاومت اصلی در داخل کشور، از کدام شهر آغاز شد؟ دو تن از مجاهدان نام آور آن خطه که در برابر دشمنان مشروطه مقاومت کردند، چه کسانی بودند؟ چه مدت؟ (ص ۵۸)

که (۱) تبریز (۲) ستارخان و باقرخان (۳) بیش از نه ماه

۲۰- کدام مراجع مقیم نجف از مشروطه خواهان در برابر حکومت استبدادی محمدعلی شاه حمایت کردند؟ (ص ۵۸)

که (۱) آیت الله محمدکاظم خراسانی (۲) آیت الله سیدعبدالله مازندرانی (۳) آیت الله حاج میرزاحسین، فرزند میرزاخلیل تهرانی

۲۱- پس از مقاومت مردم و رهبران دینی ملی در تبریز، مشروطه خواهان کدام ایالات و شهرها وارد صحنه مبارزه شدند و حکومت استبدادی را سخت در تنگنا گذاشتند؟ (ص ۵۸)

که (۱) فارس (۲) اصفهان (۳) قزوین (۴) کرمانشاه (۵) گیلان (۶) همدان

۲۲- چه وقت محمدعلی شاه در برابر مقاومت مردم تبریز در مشروطه خواهی، درمانده و ناتوان شد؟ (ص ۵۸)

که با فراگیرشدن خیزش

۲۳- سرانجام، نیروهای مردمی هوادار مشروطه در دوران محمدعلی شاه، از کدام ایالات راهی تهران شدند؟ (ص ۵۸)

که (۱) اصفهان (۲) بختیاری (۳) گیلان

۲۴- وقتی نیروهای هوادار مشروطه در دوران محمدعلی شاه از اصفهان، بختیاری و گیلان راهی تهران شدند، سیاست روس و انگلیس در این زمان مبتنی بر چه بود؟ (ص ۵۸)

که حفظ محمدعلی شاه

۲۵- سرانجام، حکومت استبدادی محمدعلی شاه، در چه تاریخی و چگونه به پایان رسید؟ (ص ۵۸)

که (۱) در تیر سال ۱۲۸۸، وقتی هواداران مشروطه به تهران رسیدند. (۲) با پناهنده شدن محمدعلی شاه به سفارت روسیه

۱- یکی از برهه های مهم تاریخ معاصر ایران کدام است؟ چگونه آغاز شد؟ (ص ۶۱)

✍ (۱) دوره دوم مشروطه (۲) با فتح تهران

۲- دو ویژگی بارز دوره دوم مشروطه را بیان کنید. (ص ۶۱)

✍ (۱) اختلاف های شدید بین طرفداران مشروطه (۲) مداخله های آشکار و سلطه گرانه روس و انگلیس در سرنوشت ایران

۳- احمدشاه چگونه به سلطنت رسید؟ چون به سن قانونی نرسیده بود ، چه کسی به عنوان نایب السلطنه انتخاب شد؟ (ص ۶۱)

✍ (۱) پس از فتح تهران ، مجلسی فوق العاده مرکب از : ۱- سران ورؤسای مجاهدان ۲- شاهزادگان ۳- اعیان ۴- وکلای سابق مجلس شورای ملی تشکیل شد و به اتفاق آراء، محمدعلی شاه از سلطنت خلع و پسر دوازده ساله او ، احمد میرزای ولیعهد، به مقام سلطنت برگزیده شد. (۲) شاهزاده عضدالملک ، بزرگ خاندان قاجار

۴- در مشروطه دوم پس از آنکه دولت جدید تشکیل شد ، چرا آتش خشم مشروطه خواهان تبریز شعله ور و ناخرسندی آنان علنی شد؟ (ص ۶۲)

✍ زیرا جمعی از مستبدان و مرتجعان ، به وزارت و حکمرانی و سایر مقام های دولتی رسیدند.

۵- در مشروطه دوم پس از آنکه دولت جدید تشکیل شد ، چرا ستارخان و باقرخان و جمعی از طرفداران مشروطه که برای نهضت فداکاری و مجاهدت کرده بودند ، بسیار ناخشنود و معترض بودند؟ آنان خواستار اخراج چه کسانی از مجلس بودند؟ (ص ۶۲)

✍ (۱) چون ملاحظه کردند مستبدان دوره استبداد و دشمنان دیروز مشروطه دوباره زمامدار مملکت شدند. (۲) تندروهای غرب گرا ، نظیر تقی زاده

۶- وقتی مشروطه خواهان در دوره دوم به پیروزی رسیدند ، چه انتظاری داشتند؟ اما چه اتفاقی افتاد؟ توضیح دهید. (ص ۶۲)

✍ (۱) دشمنان واقعی نهضت مجازات شوند و کیفر ببینند؛ اما آنان که دستشان به خون آزادی خواهان آغشته بود، رهاشدند. (۲) محمدعلی شاه نیز، با حمایت روس و انگلیس ، بدون محاکمه و حتی با پرداخت حقوق سالیانه ، راهی بندر اُدسا در روسیه شد.

۷- وقتی در دوره دوم مشروطه ، دشمنان نهضت در صف اول قرار گرفتند و در زمامداری و حکومت شریک شدند ، تنها کسی که پای میز محاکمه رفت و اعدام شد ، چه کسی بود؟ چرا؟ (ص ۶۲)

که (۱) شیخ فضل الله نوری ، مجتهد طراز اول تهران (۲) زیرا به دفاع از مشروطه مشروعه و قانون اساسی برپایه ارزش های اسلامی با مشروطه اقتباس شده از غرب مخالفت کرده بود.

۸- در دوره دوم مشروطه ، وقتی سفارت روسیه از شیخ فضل الله نوری خواست به آنجا پناهنده شود یا چند نفر سرباز روسی به منزلش بروند و او را در پناه خود بگیرند ، ایشان چه واکنشی نشان داد؟ چه گفت؟ (ص ۶۲ و ۶۳)

که (۱) هیچ یک از این ها را نپذیرفت. (۲) گفت : در مقابل مشیت و اراده الهی تسلیم صرف است.

۹- در دوره دوم مشروطه ، وقتی به شیخ فضل الله نوری برخی پیشنهاد کردند که به بیگانه پناهنده شود ، چه اظهار داشت؟ (ص ۶۳)

که من راضی هستم که صد مرتبه زنده شوم و کشته شوم؛ اما پناهنده به اجنبی نشوم و برخلاف امر شارع مقدس اسلام رفتاری نکرده باشم.

۱۰- در دوره دوم مشروطه ، شیخ فضل الله نوری چگونه دستگیر ، محاکمه و به شهادت رسید؟ (ص ۶۳)

که (۱) پیرم خان ارمنی که پس از پیروزی مشروطه خواهان، با فرصت طلبی مدارج ترقی را به سرعت طی کرده بود، مأمور دستگیری شیخ فضل الله نوری شد. (۲) این عالم روحانی، پس از محاکمه فرمایشی به شهادت رسید.

۱۱- به نظر بسیاری از مورخان، یکی از فجیع ترین اعمال مشروطه خواهان در دوره دوم مشروطه، شهادت چه کسی بود؟ (ص ۶۳)

که شیخ فضل الله نوری

۱۲- عده ای اعدام شیخ فضل الله نوری را انتقام استعمار از روحانیت ایران برای جبران شکست در کدام نهضت و پیشگیری از چه می دانند؟ (ص ۶۳)

که تحریم تنباکو و پیشگیری از تکرار مقاومت های مشابه آن

۱۳- به دنبال اعدام شیخ فضل الله نوری و تشکیل دومین دوره مجلس شورای ملی چه وضعیتی در بین مشروطه خواهان شدت گرفت؟ (ص ۶۴)

ک اختلاف و درگیری

۱۴- در دومین دوره مجلس شورای ملی، دو حزبی که اکثریت نمایندگان را تشکیل می دادند و شدیداً با یکدیگر رقابت فکری و سیاسی داشتند، کدامند؟ (ص ۶۴)

ک اعتدالیون و دمکرات

۱۵- در دومین دوره مجلس شورای ملی، حزب اعتدالیون چه تعبیری از مذهب داشتند؟ اجرای کدام قانون را در دستور کار خود قرار داده بودند؟ اعضای سرشناس این حزب چه کسانی بودند؟ (ص ۶۴)

ک (۱) مذهب را سدی محکم در برابر ظلم می دانستند. (۲) شریعت را (۳) ۱- سیدمحمد طباطبایی ۲- سیدعبدالله بهبهانی

۱۶- در دومین دوره مجلس شورای ملی، رهبر حزب دمکرات چه کسی بود؟ آنها بر چه چیز تأکید داشتند؟ چرا؟ (ص ۶۴)

ک (۱) سیدحسن تقی زاده (۲) بر جدایی دین از سیاست (۳) تا مشروطه را از جنبه های دینی تهی کنند و نهضت را از آرمان های اصیل آن دور سازند.

۱۷- با شدت گرفتن درگیری های سیاسی در دوره دوم مشروطه، به تدریج چه جوّی بر جامعه حاکم شد؟ نخست چه کسی توسط دمکرات ها ترور شد؟ تقی زاده وقتی متهم به دست داشتن در این ترور بود، چه کرد؟ بلافاصله چه حادثه ای برای دمکرات ها پیش آمد؟ (ص ۶۴)

ک (۱) وحشت و ترور (۲) سیدعبدالله بهبهانی که نقش مهم در رهبری نهضت مشروطه داشت. (۳) از کشور گریخت و به اروپا رفت. (۴) به فاصله ای کوتاه، چند تن از دمکرات ها ترور شدند.

۱۸- طبق تصمیم نمایندگان دوره دوم مجلس شورای ملی، چه کسانی برای اصلاح امور، از خارج کشور استخدام شدند؟ (ص ۶۵ و ۶۶)

ک (۱) عده ای کارشناس از آمریکا برای اصلاح اداره دارایی و خزانه داری کل (۲) یک فرانسوی برای دادگستری (۳) چند سوئدی برای ژاندارمری

۱۹- در بین کارشناسانی که نمایندگان دوره دوم مجلس شورای ملی برای اصلاح امور، تصمیم به استخدام آنان گرفتند، معروف ترین چهره، چه کسی بود؟ کدام اقدامات او روس و انگلیس را سخت عصبانی کرد؟ (ص ۶۶)

ک (۱) مورگان شوستر آمریکایی (۲) ۱- با اختیارات وسیعی که مجلس به او داد، شروع به انجام اصلاحاتی دامنه دار در امور مالی و گمرکات کرد. ۲- این اقدامات سبب منظم شدن دستگاه های اقتصادی کشور می شد.

۲۰- به هنگام استخدام عده ای کارشناس خارجی از سوی نمایندگان مجلس شورای ملی در دوره دوم، کدام دولت، ایران را تهدید کرد؟ تهدید و درخواست هایش چه بود؟ سه مورد بیان کنید. (ص ۶۶)

ک (۱) در سال ۱۲۹۰ش، روسیه طی خطاری، دولت ایران را تهدید کرد اگر ظرف چهل و هشت ساعت به خواسته هایش عمل نشود، به اشغال ایران خواهد پرداخت. (۲) ۱- اقدامات مورگان شوستر متوقف و او از ایران اخراج شود. ۲- بدون موافقت روس و انگلیس، از استخدام اتباع خارجی در ایران خودداری شود. ۳- هزینه نگهداری قوای روسیه در ایران را دولت ایران پرداخت کند.

۲۱- در جریان استخدام کارشناسان خارجی از سوی نمایندگان دومین دوره مجلس شورای ملی و تهدید دولت روسیه و عدم توجه دولت ایران به آن، روسیه چه کرد؟ (ص ۶۶)

ک (۱) با به پایان رسیدن مهلت چهل ساعته، روسیه بلافاصله نیروهای خود را به داخل خاک ایران اعزام کرد و بحرانی بزرگ در کشور ایجاد کرد. (۲) بین مجلس و دولت، بر سر پذیرفتن یا رد کردن آن اختلاف افتاد. (۳) هیجان عمومی و احساسات مردمی اوج گرفت.

۲۲- واکنش مجلس شورای ملی دوره دوم و نخست وزیر وقت در مقابل تهدید روسیه و پایان یافتن مهلت و اعزام نیرو چه بود؟ (ص ۶۶)

ک (۱) مجلس اخطار روسیه را رد کرد. (۲) ولی صمصام السلطنه، نخست وزیر، از ترس اشغال پایتخت تسلیم شد و مجلس شورای ملی را منحل کرد.

۲۳- چه عاملی باعث شد تا دومین دوره مجلس نوبی مشروطه نتواند برای سروسامان دادن اوضاع اداری، مالی و نظامی اقدامات مؤثری انجام دهد؟ (ص ۶۶)

ک سلطه جویی دولت های روس و انگلستان

۲۴- به دنبال انحلال دومین دوره مجلس شورای ملی توسط نخست وزیر وقت ، صمصام السلطنه، واکنش مردم و علمای مذهبی در ایران و عتبات عالیات چه بود؟ (ص ۶۶)

که (۱) انبوه تظاهرکنندگان مردمی ، به خصوص زنان ، با شعار مرگ یا استقلال، به مجلس حمله کردند. (۲) علمای مذهبی در ایران و عتبات عالیات، طی تلگراف هایی مردم را به مقاومت دعوت کردند.

۲۵- واکنش آیت الله آخوندخراسانی ، مرجع بزرگ شیعه ، در برابر تهدید روسیه و اعزام نیرو و انحلال مجلس توسط صمصام السلطنه چه بود؟ ایشان با همراهی چه کسانی آماده عزیمت به ایران شد؟ در شب حرکت چه اتفاقی افتاد؟ (ص ۶۶)

که (۱) تصمیم گرفت به سوی ایران حرکت کند تا مردم را برای مقاومت در برابر زورگویی بیگانه بسیج کند. (۲) انبوهی از عشیره های شیعه عراق (۳) به طرز مشکوکی از دنیا رفت.

۲۶- وقتی نمایندگان دومین دوره مجلس شورای ملی اقدام به استخدام کارشناسان خارجی در اصلاح امور کشور کردند و روسیه اخطار داد و به آن توجهی نشد، با اعزام نیرو، آنها دست به چه اقداماتی زدند؟ (ص ۶۷)

که (۱) کانون های مقاومت مردم در تبریز و مشهد را به سختی سرکوب کردند. (۲) مرقد امام رضا (ع) را به توپ بستند. (۳) از آذربایجان تا خراسان، نیروهای خود را مستقر ساختند. (۴) منطقه زیر نفوذشان را طبق قرارداد ۱۹۰۷ اشغال کردند.

۲۷- وقتی نمایندگان دومین دوره مجلس شورای ملی اقدام به استخدام کارشناسان در اصلاح امور کشور کردند ، انگلیس برای اشغال منطقه زیر نفوذ خود ، اقدام به چه کاری کرد ؟ (ص ۶۷)

که قوایی از هندوستان به جنوب ایران اعزام کرد.

۲۸- در ماجرای استخدام کارشناسان از سوی نمایندگان دومین دوره مجلس شورای ملی و عدم توجه به تهدید روسیه و اشغال ایران توسط روسیه و انگلیس ، سرانجام در سال ۱۲۹۱ ش / ۱۹۱۲ م ، این دو کشور سلطه گر، دولت ایران را مجبور به پذیرش چه کاری کردند؟ (ص ۶۷)

که سیاست خود را با اصول قرارداد ۱۹۰۷ تطبیق دهد.

۲۹- چند روز پس از آنکه احمدشاه قاجار تاجگذاری و مجلس شورای ملی دوره سوم شروع به کار کرد ، چه اتفاقی افتاد؟ واکنش شاه جوان و مجلس چه بود؟ (ص ۶۸)

✍ (۱) جنگ جهانی اول در گرفت. (۲) نتوانستند ایران را از هجوم بیگانگان در امان نگاه دارند.

۳۰- در سال ۱۹۱۴ م / ۱۲۹۳ ش ، جنگ جهانی اول میان کدام دولت ها آغاز شد؟ (ص ۶۸)

✍ (۱) ۱- فرانسه ۲- انگلستان ۳- روسیه (متفقین) (۲) در مقابل ، ۱- آلمان ۲- امپراتوری اتریش - مجارستان (متحدین)

۳۱- چرا در جنگ جهانی اول ، ایران توان بهره برداری از جنگ را نداشت؟ موضع دولت وقت ، در این باره چه بود؟ توضیح دهید. (ص ۶۸ و ۶۹)

✍ (۱) ۱- زیرا از نظر سیاسی و اقتصادی ، کشوری بحران زده و در اشغال بیگانه بود. ۲- و توان بهره برداری از شرایط جنگ را نداشت. (۲) بلافاصله پس از شروع جنگ ، اعلام بی طرفی کرد؛ اما کشورهای درگیر جنگ ، به ویژه انگلستان و روسیه ، به بهانه های مختلف ، این بی طرفی را نقض کرده و نیروهای خود را وارد ایران کردند. (۳) از این پس ، دولت ایران در برابر خواسته های ننگین و سلطه گرانه روس و انگلیس تسلیم شد.

۳۲- در جنگ جهانی اول ، چه وقت اهمیت کشور ایران برای متفقین دو چندان شد؟ (ص ۶۹)

✍ وقتی که دولت عثمانی ، همسایه غربی ایران ، به متحدین پیوست.

۳۳- در جنگ جهانی اول ، وقتی دولت عثمانی به متحدین پیوست ، انگلستان و روسیه کدام قرارداد را باهم امضا کردند؟ مفاد قرارداد را توضیح دهید. (ص ۶۹)

✍ (۱) قرارداد سرّی ۱۹۱۵ (۲) ۱- طبق این قرارداد ، دو منطقه نفوذ در عهدنامه ۱۹۰۷ ، به منطقه اشغالی تبدیل شدند. ۲- روسیه منطقه تحت نفوذ خود را اشغال کرد و در مقابل، انگلستان نیز، در سال ۱۹۱۶ به تأسیس پلیس جنوب دست زد. ۳- آنها با استفاده از قوای نظامی، توانستند مقاومت دلیرانه رئیس علی دلواری و عشایر تنگستانی را سرکوب کنند.

۳۴- در جنگ جهانی اول و اشغال ایران ، انتخاب دولت به چه صورت انجام می گرفت؟ (ص ۷۰)

که به ظاهر، دولت را شاه و مجلس تعیین می کردند؛ ولی در نهان، توافق سفارت های روس و انگلیس ، شرط اصلی انتخاب نخست وزیر بود.

۳۵- در جنگ جهانی اول ، پس از اشغال دو منطقه نفوذ در عهدنامه ۱۹۷۰ توسط روسیه و انگلستان ، چرا انگلیس یکه تاز میدان سیاست ایران شد؟ (ص ۷۰)

که زیرا در اکتبر ۱۹۱۷ م / ۱۲۹۶ ش ، با وقوع انقلاب کمونیستی روسیه ، روس ها خروج سربازان خود را از ایران آغاز کردند.

۳۶- نقطه عطف تاریخ اجتماعی - سیاسی ایران کدام نهضت است؟ چرا انحرافات در آن به وجود آمد؟ (ص ۷۰)

که (۱) ۱- نهضت عدالت خواهی و مشروطه طلبی ۲- این نهضت، تجربه طولانی مردم ایران در حفظ استقلال و سربلندی این کشور کهن بود. (۲) به دلیل مداخله های بیگانگان و عوامل وابسته به آنها

۳۷- یکی از مهم ترین عبرت های نهضت مشروطه چیست؟ بی توجهی به خطر استعمار و نقش آن در انحراف حرکت عدالت خواهانه ملت ایران چه نتیجه ای داشت؟ (ص ۷۰)

که (۱) لزوم دشمن شناسی است. (۲) باعث شد تا نهضت مردمی به پیشتازی مجتهدان به جایی برسد که سلطنت به غایت استبدادی و وابسته تر پهلوی بر ایران تحمیل شود.

۱- وقوع انقلاب سوسیالیستی روسیه در اکتبر ۱۹۱۷م / ۱۲۹۶ش، چه تأثیری در داخل و خارج آن کشور داشت؟ توضیح دهید. (ص ۷۳)

که (۱) به حکومت تزارها پایان داد. (۲) دولت کمونیستی جدید بعد از سرکوب مخالفان داخلی و برقراری اتحاد، تأسیس کشور اتحاد جماهیر شوروی را اعلام کرد. (۳) حکومت شوروی به سبب سرگرم شدن به مشکلات داخلی خود، نیروهایش را از ایران بیرون برد.

۲- کدام حادثه، زمینه را برای سلطه انحصاری انگلستان در ایران فراهم کرد؟ آنان سیاست خارجی خود را باتوجه به کدام تحولات تغییر دادند؟ (ص ۷۳)

که (۱) انقلاب سوسیالیستی روسیه (۲) تحولات سیاسی جهان، پس از جنگ جهانی اول

۳- پیش از خارج شدن نیروهای روسی از ایران، سیاست دولت انگلستان بر چه مبنایی بود؟ پس از تحولات روسیه و انقلاب سوسیالیستی، به کدام سمت مایل شد؟ (ص ۷۳)

که (۱) برپایه جلوگیری از ایجاد حکومت مرکزی قدرتمند در ایران (۲) ایجاد حکومت مرکزی مقتدر در ایران

۴- کدام عوامل، انگلستان را به سوی تشکیل حکومت مرکزی مقتدر در ایران متمایل کرد؟ (۵مورد) (ص ۷۳)

که (۱) تثبیت منافع دائمی انگلستان در ایران (۲) کنترل منطقه حساس خاورمیانه و دستیابی بر منابع نفتی آن (۳) سرکوب نهضت های ضداستعماری در کشور (۴) ایجاد کمربند آهنین در مقابل نفوذ شوروی (۵) مخارج سنگین پلیس جنوب

۵- پس از جنگ جهانی اول در واکنش به نفوذ بیگانه و فساد حاکم، کدام جنبش های ضداستعماری در نقاط مختلف کشور و به رهبری چه کسانی شکل گرفت؟ فقط نام ببرید. (۴مورد) (ص ۷۴)

که (۱) میرزا کوچک خان روحانی مبارز در گیلان (موسوم به جنبش جنگل) (۲) شیخ محمدخیابانی در تبریز (۳) کلنل محمدتقی خان پسپان در خراسان (۴) تنگستانی ها در جنوب، با حمایت علمای فارس

۶- پس از جنگ جهانی اول و انقلاب سوسیالیستی روسیه ، چگونه انگلستان بر نیروهای نظامی ایران تسلط یافت؟ روسیه چه طور؟ توضیح دهید. (ص ۷۵)

که (۱) ۱- ابتدا نیروهای قزاق و قوای نظامی ایران را به اختیار و اراده خود درآورد. ۲- سپس به بهانه های مختلف ، از جمله خطر کمونیسم ، حاضر به بیرون بردن قوای نظامی خود از ایران نبود. (۲) ۱- نیروهای روسیه نیز ، پس از اینکه ناحیه های جنوبی کشور خود را از عناصر مخالف پاک سازی کردند، در تعقیب گروه هایی از آنان وارد شهرهای شمالی ایران شدند. ۲- نیروهای انگلیسی در مقابله با نیروهای دولت انقلابی شوروی شکست خوردند و عقب نشینی کردند.

۷- پس از جنگ جهانی اول ، چه وقت دریچه ای تازه برای اجرای سیاست های استعماری انگلستان در ایران گشوده شد؟ با انجام مذاکرات محرمانه میان وثوق الدوله و نماینده انگلستان، کدام قرارداد منعقد گردید؟ (ص ۷۵)

که (۱) هنگامی که وثوق الدوله در سال ۱۲۹۸ش به نخست وزیری رسید. (۲) قرارداد ۱۹۱۹م / ۱۲۹۸ش

۸- چرا محتوای قرارداد ۱۹۱۹م / ۱۲۹۸ش، بین دولت ایران و انگلیس ، ابتدا کاملاً محرمانه نگه داشته شد؟ مفاد قرارداد را بیان کنید. (ص ۷۵)

که (۱) زیرا موجب شکل گیری سیستم تحت حمایتی ایران از سوی دولت انگلیس می شد. (۲) به موجب آن، نظارت بر تشکیلات ۱- نظامی ۲- مالی ۳- سیاسی ایران منحصراً در اختیار مستشاران انگلیسی قرار می گرفت.

۹- انتشار خبر قرارداد ۱۹۱۹م / ۱۲۹۸ش، چه تأثیری بر مردم ایران داشت؟ (ص ۷۵)

که موجب مخالفت آزادی خواهان و شخصیت های سیاسی - مذهبی شد.

۱۰- چرا اجرای قرارداد ۱۹۱۹م / ۱۲۹۸ش ، متوقف ماند ؟ (ص ۷۶)

که با اوج گیری مخالفت های مردم و تلاش های آیت الله مدرس و دیگر شخصیت های سیاسی

۱۱- شکست انگلستان در اجرای قرارداد ۱۹۱۹م / ۱۲۹۸ش ، آغازی برای کدام حادثه به شمار می رود؟ (ص ۷۶)

که طرح کودتای ۱۲۹۹ش

۱۲- سیاستمداران انگلستان با تجربه لغو قرارداد ۱۹۱۹م / ۱۲۹۸ش، چه تغییراتی در سیاست خارجی خود ایجاد کردند؟ (ص ۷۶)

تجدیدنظر کردند و به جای مداخله مستقیم در امور داخلی ایران، روش مداخله غیرمستقیم را درپیش گرفتند.

۱۳- چه عاملی باعث شد که دولت انگلستان در ایران به سمت سیاست مداخله غیرمستقیم سوق داده شود؟ (ص ۷۶)

نفرت تاریخی مردم ایران از نظام استعماری انگلستان

۱۴- پس از جنگ جهانی اول، انگلستان در اجرای روش مداخله غیرمستقیم برای اجرای هدف ها و برنامه های استعماری خود نیازمند چه افرادی بود؟ بدین منظور، چه کسانی را انتخاب کرد؟ هدف آنان از اجرای این نقشه چه بود؟ (ص ۷۷)

۱- افرادی که قادر به اجرای سیاست های موردنظرش باشند. (۲) ۱- یک فرد سیاسی و یک فرد نظامی را
۲- این دو نفر، سیدضیاءالدین طباطبایی (مدافع قرارداد ۱۹۱۹) و رضاخان میرپنج (فرمانده نیروی قزاق) بودند. (۳)
توسط مهره های داخلی و بدون سلطه مستقیم نظامی، مقاصد خود را تأمین کند.

۱۵- چگونه کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ش به روش مداخله غیرمستقیم، توسط دولت انگلستان در ایران انجام شد؟ توضیح دهید. (ص ۷۷ و ۷۸)

۱- در بهمن ماه ۱۲۹۹ با حضور نماینده انگلیس، میان دو عامل کودتا، ملاقاتی در قزوین صورت گرفت. (۲) در این دیدار، رضاخان پذیرفت که پس از فتح تهران توسط نیروهای قزاق، مقام نخست وزیری به سیدضیاءالدین طباطبایی سپرده شود. (۳) باتوجه به اینکه فرمانده نیروهای ژاندارم و دیگر محافظان پایتخت، قبلاً از سوی انگلیسی ها تطمیع شده بودند، نیروهای کودتا بدون هیچ گونه مقاومت جدی در سوم اسفند ۱۲۹۹، شبانه وارد تهران شدند و تمام مناطق حساس پایتخت را به اشغال خود درآوردند.

۱۶- هنگامی که در سوم اسفند ۱۲۹۹ با تصرف تهران حکومت کودتا مستقر شد، بلافاصله به دستور سیدضیاءالدین طباطبایی، چه کسانی دستگیر و روانه زندان شدند؟ او چگونه رسماً کابینه خود را تشکیل داد؟ (ص ۷۸)

۱- بسیاری از شخصیت های سیاسی، از جمله، آیت الله مدرس که از مخالفان سیاست های انگلستان در ایران بود. (۲) چند روز پس از کودتا به حضور احمدشاه رفت و رسماً کابینه خود را تشکیل داد.

۱۷- سیدضیاءالدین طباطبایی پس از کودتا به قصد منحرف ساختن افکار عمومی با تبلیغات فراوان ، کدام قرارداد را لغو کرد؟ چرا؟ (ص ۷۹)

ک (۱) قرارداد ۱۹۱۹ م / ۱۲۹۸ ش را که به همت افرادی چون آیت الله مدرس عملاً متروک مانده بود. (۲) تا با سرپوش نهادن بر نقش انگلستان در کودتا ، دولت خود را کابینه ملی و ضدانگلیسی نشان دهد.

۱۸- چرا پس از کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ موجی از مخالفت علیه سیدضیاءالدین طباطبایی در جامعه ایجاد شد؟ (ص ۷۹)

ک به خاطر ۱- ظاهرسازی ها ۲- تندروی های او

۱۹- خودسری های رضاخان ، سردار سپه ، چه بود که بر مشکلات دولت سیدضیاء می افزود؟ (ص ۷۹)

ک اختصاص درآمد شهرداری و اداره مالیه به نفع قزاق های زیر فرمانش

۲۰- چرا سیدضیاء وزارت جنگ را به رضاخان واگذار کرد؟ (ص ۷۹)

ک (۱) بروز اختلاف و جنگ قدرت میان سیدضیاء و رضاخان ، سیدضیاء را وادار کرد که وزارت جنگ را به او واگذار کند. (۲) بدین ترتیب ، رضاخان دومین گام را در راه رسیدن به حکومت برداشت.

۲۱- چرا پس از کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹، دولت انگلستان تصمیم گرفت از رضاخان حمایت کند؟ (ص ۷۹)

ک زیرا دولت انگلستان از اختلاف میان سیدضیاء و رضاخان آگاه بود.

۲۲- چرا به گفته مورخان ، رضاخان می توانست جایگزین مناسبی برای مردان سست اراده و ناکارآمد خاندان قاجار باشد؟ توضیح دهید. (ص ۷۹)

ک (۱) زیرا رضاخان از استعداد خارق العاده و برتر از دیگران برخوردار نبود؛ اما به خاطر روحیه ۱- استبدادی ۲- نظامی گری اش در مقایسه با رجال هم عصر خود، برجستگی هایی داشت که او را در راه رسیدن به اهدافش یاری می کرد. (۲) وی در راه رسیدن به موقعیت موردنظرش ، نیت و قصد خود را تا آخرین لحظه مکتوم می داشت. (۳) چنان که خود او گفته است : از زیر هیچ کاری شانه خالی نمی کرد.

۱- عمر دولت سیدضیاءالدین طباطبایی چه مدت بود و با حمایت انگلیس به کجا رفت؟ (ص ۸۲)

ک (۱) کوتاه بود. (۲) او پس از سه ماه از مسند قدرت کنار گذاشته شد و با حمایت انگلستان از کشور خارج شد و به فلسطین که در آن زمان تحت قیومیت انگلیس بود، رفت.

۲- بعد از سیدضیاءالدین طباطبایی چه کسی به نخست وزیری رسید؟ پیشنهاد سفارت انگلستان در این باره چه بود؟ چرا به سرانجام نرسید؟ (ص ۸۲)

ک (۱) قوام السلطنه (۲) رضاخان، عامل دیگر کودتا به نخست وزیری منصوب شود. (۳) زیرا این پیشنهاد با مخالفت احمدشاه روبه رو شد.

۳- بعد از کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹، چه عاملی راه را برای ایجاد حکومت خودکامه و استبدادی رضاخان فراهم کرد؟ (ص ۸۲)

ک جاه طلبی های او

۴- باوجود تعویض چند نخست وزیر، رضاخان همچنان بر مصدر قدرت کدام وزارت باقی ماند؟ (ص ۸۲)

ک وزارت جنگ

۵- رضاخان در دوران وزارتش در وزارت جنگ، چه اقداماتی انجام داد؟ اقداماتش چه نتیجه ای داشت؟ (ص ۸۳)

ک (۱) ۱- تسلطش را بر ارتش تثبیت کرد. ۲- ژاندارمری را از وزارت داخله (وزارت کشور) به وزارت جنگ انتقال داد. (۲) بر نفوذ خود افزود.

۶- چرا طرح استیضاح رضاخان در دوران وزارت جنگ، به رهبری آیت الله سیدحسن مدرس در مجلس مطرح شد؟ او نسبت به این طرح چه واکنشی از خود نشان داد؟ (ص ۸۳)

ک (۱) به خاطر اقدامات ۱- خودسرانه ۲- خشونت آمیز او (۲) ۱- با طرح شایعه استعفای خود و صحنه سازی ۲- طرفدارانش را علیه مجلس تحریک کرد. ۳- مخالفان را مورد ضرب و شتم و ارباب قرارداد.

۷- چه کسانی راه را برای دستیابی رضاخان به مقاصد شومش هموار کردند؟ چه کسی با همراهی عده ای از نمایندگان در دوران مبارزه با خودکامگی رضاخان ایستادگی کرد و کوشید دولت و دربار را از سلطه استعمار انگلیس و رضاخان نجات دهد و تاپای جان در این راه ایستادگی کرد؟ (ص ۸۳ و ۸۴)

که (۱) ۱- طرفداران و حامیان او به شکلی سازمان یافته ۲- تیمور تاش، داور، تقی زاده و تدین، از نمایندگان تجددطلب و سلیمان میرزا که از اولین پایه گذاران جریان کمونیستی ایران به حساب می آمد ، به همراه بعضی از فراماسونریهای شناخته شده ، نظیر محمدعلی فروغی (۲) آیت الله سیدحسن مدرس

۸- چگونه رضاخان در دوران وزارتش در وزارت جنگ ، خواهان قدرت و اختیارات بیشتری بود؟ (ص ۸۴)

که (۱) با تبلیغات گسترده (۲) دسیسه چینی (۳) دستاویز قراردادن ناامنی در کشور

۹- چگونه رضاخان زمینه را برای نخست وزیری اش فراهم کرد؟ (ص ۸۴)

که سرانجام با وجود مخالفت ها ، نه تنها موفق به تثبیت موقعیتش شد ، بلکه احمدشاه و مجلس را ناچار به انتخاب خود به نخست وزیری کرد ؛ اما این، هدف نهایی او نبود.

۱۰- چگونه احمدشاه عملاً کشور را به رضاخان سپرد؟ نقش انگلیسی ها و عوامل وابسته آنها در آن شرایط چه بود؟ (ص ۸۴)

که (۱) ۱- در سوم آبان ۱۳۰۲، فرمان نخست وزیری او را صادر کرد و بلافاصله به اروپا رفت. ۲- شاه با این اقدام، عملاً کشور را به دست رضاخان سپرد. (۲) ۱- تبلیغ می کردند که وضع کشور، بحرانی و آشفته است ۲- و به شاه توصیه کردند که برای مدتی کشور را ترک کند. ۳- از دیگر سو ، خروج احمدشاه از کشور را نشانه بی کفایتی و بی علاقه اش به ایران اعلام کردند.

۱۱- از ابتدای کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹، انگلستان با انتخاب رضاخان و حمایت آشکار از او، رسیدن به اهداف موردنظرش را چگونه امکان پذیر می دانست؟ لازمه این کار چه بود؟ (ص ۸۴)

که (۱) تنها از طریق استقرار یک حکومت مستبد (۲) تغییر نظام حکومتی در ایران

۱۲- هم زمان با نخست وزیری رضاخان در ایران ، چه کسی با حمایت دولت انگلستان در کشور عثمانی (ترکیه) به قدرت رسید؟ او پس از رسیدن به قدرت چه کرد؟ این واقعه بهانه مناسبی برای جایگزینی کدام حکومت در ایران بود؟ (ص ۸۴)

که (۱) ۱- مصطفی کمال پاشا (آتاتورک) ۲- نظام امپراتوری عثمانی را لغو و نظام جمهوری را تأسیس کرد.
(۲) حکومت رضاخان به جای سلطنت قاجار

۱۳- رضاخان انتخابات دوره پنجم مجلس شورای ملی را چگونه برگزار کرد؟ در پناه حمایت احزاب و جریان های سیاسی طرفدار خود، چه کسانی را روانه مجلس کرد؟ (ص ۸۵)

که (۱) به سرعت و با اعمال نفوذ و تقلب (۲) اکثریتی از نمایندگان موافق و طرفدار خود را

۱۴- باتوجه به اعمال نفوذ و تقلب رضاخان در دوره پنجم مجلس ، آیا کسانی که مورد توجه مردم بودند ، به مجلس راه یافتند؟ فقط نام ببرید. (۵مورد) (ص ۸۵)

که (۱) بله (۲) ۱- آیت الله مدرس ۲- مستوفی الممالک ۳- دکتر مصدق ۴- مشیرالدوله ۵- مؤتمن الممالک

۱۵- پس از تشکیل دوره پنجم مجلس در بهمن ۱۳۰۲، کوشش برای برقراری نظام جمهوری توسط کدام احزاب و چه کسانی آغاز شد؟ (ص ۸۵)

که با اتحاد حزب تجدد ، به رهبری داور، تیمور تاش و تدین و حزب سوسیالیست، به رهبری سلیمان میرزا اسکندری

۱۶- کدام یک از نمایندگان دوره پنجم مجلس، رهبری مخالفان را در دست گرفت و به همراه نمایندگان اقلیت، مخالفت خود را با طرح جمهوری رضاخانی که یک نامزد بیشتر نداشت، ابراز کرد؟ چرا؟ (ص ۸۵)

که (۱) آیت الله مدرس (۲) زیرا از ماهیت جمهوری رضاخانی به خوبی آگاه بود.

۱۷- آیت الله مدرس در پاسخ به عده ای که از او خرده می گرفتند که چرا با حکومت جمهوری مخالفت می کند ، طی نطقی علنی در مجلس ، چه گفته بود ؟ (ص ۸۵)

که (۱) این جمهوری که می خواهند به ما تحمیل کنند، بنابر اراده ملت نیست. (۲) بلکه انگلیسی ها می خواهند آن را به ملت ایران تحمیل نمایند تا حکومتی را که صددرصد دست نشانده و تحت اراده خود باشد، در ایران برقرار سازند... (۳) اگر واقعاً نامزد و کاندیدای جمهوری فردی آزادی خواه و ملی بود ، حتماً با او موافقت می کردم و از هیچ کمک و مساعدتی دریغ نمی نمودم.

۱۸- سرانجام چگونه طرح جمهوری رضاخانی با شکست روبه رو شد؟ (ص ۸۵)

که (۱) با مخالفت نمایندگان اقلیت مجلس (۲) علما (۳) مردم

۱۹- سرانجام ، رضاخان چگونه به سلطنت موقت رسید؟ توضیح دهید. (ص ۸۵)

که (۱) او و هوادارانش پس از شکست طرح جمهوری خواهی ، درصدد برآمدند از طریق دیگر سلطنت را از دست قاجار درآورند. (۲) سرانجام پس از زمینه چینی و تبلیغات گسترده مجلس شورای ملی در روز نهم آبان ماه ۱۳۰۴، ماده واحده ای مبنی بر خلع سلسله قاجار و واگذاری نیابت موقت سلطنت به رضاخان را تصویب کرد.

۲۰- سرانجام تلاش آیت الله مدرس برای جلوگیری از تغییر سلطنت چه شد؟ ایشان درحالی که مجلس را ترک می کرد ، چه گفت؟ رضاخان با بسیاری از یاران قبلی ایشان چه کرده بود؟ (ص ۸۶)

که (۱) مؤثر واقع نشد و اکثریت نمایندگان مجلس به این ماده واحده ، رأی مثبت دادند. (۲) اگر صد بار رأی بدهید، [این کار] خلاف قانون اساسی است. (۳) تطمیع یا ترسانده شده بودند.

۲۱- چگونه رضاخان رسماً به سلطنت رسید و تاج گذاری کرد؟ توضیح دهید. (ص ۸۶)

که (۱) در آذر ماه ۱۳۰۴، مجلس مؤسسان که تمام اعضای آن از طرفداران رضاخان بودند، تشکیل شد و با تغییر چهار اصل از اصول متمم قانون اساسی، سلطنت دائمی ایران را به رضاخان و اعقاب ذکور او واگذار کرد. (۲) در چهارم اردیبهشت ماه ۱۳۰۵، رضاخان به عنوان پادشاه ایران رسماً تاج گذاری کرد.

۲۲- با انتقال سلطنت به سلسله پهلوی ، چه کسی به عنوان اولین نخست وزیر منصوب شد؟ نخستین اقدام او چه بود؟ (ص ۸۷)

که (۱) محمدعلی فروغی (ذکاءالملک) (۲) برپایی آیین تاج گذاری و نشستن رضاشاه بر تخت قدرت

۲۳- حوادث دوران تلخ مشروطه و انحراف آن نهضت از مسیر راه و اهداف اولیه ، چه نتیجه ای داشت؟ (ص ۸۷)

که سرخوردگی مردم و بسیاری از رهبران سیاسی و مذهبی

۲۴- علاوه بر حوادث دوران مشروطه ، کدام حوادث بر دامنه این مصیبت ها افزود و استقلال ایران را خدشه دار کرد؟ (۳مورد) (ص ۸۷)

که (۱) بروز جنگ جهانی اول (۲) مداخله های گسترده بیگانگان در سرنوشت مردم که با غارت منابع ملی، فقر اقتصادی، قحطی، گرسنگی و ناامنی های اجتماعی همراه بود. (۳) حضور قدرت های بیگانه در شمال و جنوب کشور

۲۵- بی کفایتی احمدشاه و دولتمردان و سرپیچی حاکمان محلی از فرمان حکومت مرکزی ، چه آثاری در پی داشت؟ چرا؟ (ص ۸۷)

که (۱) موجب آشوب و از میان رفتن امنیت در جامعه (۲) زیرا درمیان خواسته های مردم ، نیاز به امنیت، یکی از موارد اساسی و کاملاً محسوس به شمار می رفت.

۲۶- کدام شرایط به تدریج زمینه را برای حاکمیت مطلق رضاخان در آن سال ها مساعد کرد؟ (ص ۸۷)

که شرایط ۱- اجتماعی ۲- اقتصادی ۳- روانی جامعه

۲۷- چرا در زمان سلطنت رضاخان ، این باور درمیان مردم وجود داشت که جز ایشان ، هیچ کس قادر به برقراری امنیت و آرامش در ایران نیست؟ (ص ۸۷)

که (۱) زیرا او موفق به سرکوب چند شورش داخلی شده بود. (۲) افزایش حمایت انگلستان و جانبداری جریان ها و حزب های سیاسی از او

۲۸- در زمان سلطنت رضاخان ، کدام اقدام ، نفوذ او را درمیان مردم افزایش داد و در افکار عمومی ، تصویری قهرمانانه و حتی ضدانگلیسی از او ایجاد کرد؟ توضیح دهید. (ص ۸۷ و ۸۸)

که (۱) سرکوب شورش شیخ خزعل (۲) شیخ خزعل که وابستگی اش به انگلستان برکسی پوشیده نبود ، منطقه خوزستان را زیر سیطره خود درآورده بود. (۳) دولت انگلستان که در معادله های سیاسی خود خواهان افزایش قدرت رضاخان بود، به منظور جانبداری از او ، دست از حمایت شیخ خزعل برداشت. (۴) درنتیجه ، شیخ خزعل تسلیم رضاخان شد. این واقعه به قربانی شدن شیخ خزعل انجامید.

۲۹- چه کسانی به تدریج در مجلس چهارم و پنجم شورای ملی، قدرت را در دست گرفته بودند و با کدام شعار در دستیابی رضاخان به قدرت سهم داشتند؟ (ص ۸۸)

۱- گروهی از رهبران و حزب های سیاسی غرب گرا ۲- با شعار تجدد و ترقی خواهی

۳۰- در زمان سلطنت رضاخان، گروهی از نمایندگان مجلس، کدام شیوه را برای تحولات اجتماعی در ایران لازم می دانستند؟ در نشریات خود به نظریه پردازی درباره استقرار کدام نظام در ایران پرداختند و آشکارا چه ندایی را سر می دادند؟ (ص ۸۸)

۱- توسل به زور و اجبار (۲) ۱- نظام استبدادی ۲- ندای دیکتاتوری مصلح

۱- ویژگی های حکومت رضاشاه را فقط نام ببرید. (۵ مورد) (ص ۹۰ الی ۹۲)

که (۱) وابستگی (۲) خودکامگی و حکومت فردی (۳) ترویج ملی گرایی افراطی (۴) نظامی گری (۵) تضعیف و تخریب ارزش های دینی

۲- چرا آغاز حکومت پهلوی ، نقطه عطفی در تاریخ فرایند وابستگی ایران محسوب می شود؟ [چگونه می توان به وابستگی حکومت رضاشاه پی برد؟] توضیح دهید. (ص ۹۰)

که (۱) زیرا پیش از روی کارآمدن رضاشاه ، پیدایش سلسله های پادشاهی و حاکمان ایرانی عموماً در چارچوب روابط قومی و یا اشرافیت داخلی شکل گرفت. (۲) اگرچه برخی از پادشاهان ایرانی مورد حمایت قدرت های عصر خود بودند ، ولی خاستگاه و منشأ روی کارآمدن آنها بیگانگان نبودند. (۳) ظهور سلسله پهلوی و روی کارآمدن رضاشاه ، از همان ابتدا در امتداد و استقرار نظام سلطه جهانی و استعمار انگلستان شکل گرفت.

۳- چرا حکومت رضاشاه حکومتی خودکامه و فردی و استبدادی بود؟ توضیح دهید. (ص ۹۰ و ۹۱)

که (۱) زیرا باوجود اصل تفکیک قوا در قانون اساسی ، او در همه کارها و ارکان مملکت دخالت می کرد. (۲) نمایندگان مجلس شورای ملی براساس فهرستی که توسط فرماندار، فرمانده لشکر و رئیس شهربانی حوزه انتخابیه تهیه و شخص رضاشاه آن را تأیید و به وزارت کشور ابلاغ می کرد، انتخاب می شدند. (۳) هرچند که رضاشاه حکومت پارلمانی و نهاد مشروطه را از میان نبرد، اما روش حکومت او با حکومت پادشاهان مستبد قبل از مشروطه تفاوتی نداشت. (۴) علاوه بر مجلس، قوه قضائیه (عدلیه) و مجریه نیز، فاقد استقلال بودند. (۵) دستگاه های دولتی و وزارت خانه ها قدرت هیچگونه تصمیم گیری نداشتند. (۶) برخی به سبب شناختی که از روحیه نظامی و استبدادی رأی رضاشاه داشتند، حتی قادر به اظهارنظر نبودند.

۴- در دوران حکومت رضاشاه ، ملی گرایی افراطی با کدام هدف شدت گرفت؟ (ص ۹۱)

که به حاشیه راندن اسلام

۵- کارگزاران فرهنگی رضاشاه به تقلید از غرب ، چه چیز را از لوازم ملیت گرایی قلمداد می کردند؟ (ص ۹۱)

که جدایی دین از سیاست

۶- شاخصه های ملی گرایی افراطی دوران حکومت رضاشاه کدامند؟ فقط بیان کنید. (۳مورد) (ص ۹۱ و ۹۲)

که (۱) جدایی دین از سیاست (۲) قومیت ستیزی (۳) تلاش برای تغییر الفبای زبان فارسی به لاتین

۷- کارگزاران فرهنگی رضاشاه بدون داشتن درک صحیح از شرایط تاریخی ایران ، کدام عامل را که در ایجاد وحدت و اقتدار کشور و هویت ملی جامعه ایرانی نقش مؤثری داشت ، نادیده گرفتند؟ (ص ۹۱)

که همبستگی میان علایق ملی و دینی

۸- از شاخصه های ملیت گرایی افراطی دوران رضاشاه ، قومیت ستیزی را توضیح دهید. (ص ۹۱)

که (۱) نادیده گرفتن هویت اقوام ایرانی ، مانند ترک ، کرد ، عرب ، بلوچ و ترکمن بود. (۲) اعمال تبعیض قومی و توسل به خشونت و نظامی گری برای ازبین بردن گویش ها و لهجه های محلی، آداب و رسوم و لباس های زیبای محلی که تقویت کننده هویت ملی ایرانیان است، با ادعاهای رضاشاه و کارگزاران حکومتی ناسازگار بود که آثار زیان باری برجای گذاشت.

۹- در ترویج ملی گرایی افراطی در دوران رضاشاه ، تلاش برای تغییر الفبای فارسی به کدام زبان صورت گرفت؟ چه کسی دراین باره اصرار می کرد؟ او امکان تغییر خط فارسی را چگونه ممکن می دانست؟ (ص ۹۲)

که (۱) به لاتین (۲) تقی زاده (۳) تنها با حمایت و به کارگیری زور و به دست رضاشاه ممکن می دانست.

۱۰- در پایان حکومت رضاشاه ، ملیت گرایی افراطی با کدام جنبش نژادپرستانه و رهبرش همبستگی پیدا کرد؟ رضاشاه به نشریات دراین باره چه دستور داد؟ (ص ۹۲)

که (۱) نازی های آلمان ، به رهبری آدلف هیتلر (۲) تا به مقایسه شخصیت او با هیتلر پردازند و از او تجلیل کنند.

۱۱- چرا رضاشاه ارتش را رکن و اساس حکومت خود قرارداد؟ او فرماندهان ارتش را نسبت به چه کسانی برتر به شمار می آورد و برای ایجاد ارتش نوین چه کرد؟ (ص ۹۲)

که (۱) به سبب خصلت های فردی و روحیه نظامی اش (۲) نسبت به سایر مقامات دولتی (۳) کوشش های زیادی انجام داد.

۱۲- چرا ارتش رضاشاه به هیچ وجه ارتشی ملی و مقتدر نبود تا در برابر بیگانگان کارایی داشته باشد؟ (ص ۹۲)

که زیرا ارتشی که او بنیان نهاد ، تنها برای ۱- ترساندن و سرکوب مخالفان داخلی و ۲- چپاول و غارت ایلات و ۳- عشایر و استحکام پایه های حکومت خود شکل گرفته بود.

۱۳- رفتار رضاشاه با عشایر چگونه بود و با قیام مسجد گوهرشاد چه کرد؟ (ص ۹۲)

که (۱) همانند برخوردی بود که بیگانگان در زمان اشغال کشورمان با مردم این سرزمین داشتند. (۲) زنان و مردان بی گناه را به خاک و خون کشید.

۱۴- رضاشاه پیش از رسیدن به سلطنت ، برای جلب اعتماد مردم و نزدیکی به علما ، چه می کرد؟ چرا؟ یکی از مورخان در این باره چه نوشته است؟ (ص ۹۲)

که (۱) با ظاهرسازی می کوشید در مراسم عزاداری و مذهبی شرکت کند. (۲) تا احساسات عمومی را به نفع خود و نقشه هایی که در سر می پروراند، جلب کند. (۳) در نخستین سال پیروزی کودتا ، در مراسم محرم و عزاداری امام حسین (ع) ، رضاشاه درحالی که گل بر پیشانی خود می مالید و کاه بر سر می ریخت ، به شعایر مذهبی تظاهر می کرد.

۱۵- رضاشاه پیش از رسیدن به سلطنت در خرداد ۱۳۰۳، در تظاهرات دینداری ، به وزارت معارف چه دستور داد؟ دستور تعطیلی کدام اماکن را صادر کرد؟ در ملاقات با عده ای از علما و مراجع نجف ، خود را چگونه معرفی کرد و چه قولی داد؟ (ص ۹۲ و ۹۳)

که (۱) که بر مطالب مذهبی و شرعی چاپ شده در مطبوعات نظارت و از درج مطالب خلاف شرع جلوگیری به عمل آید. (۲) مشروب فروشی ها و قمارخانه ها (۳) حامی اسلام (۴) دومین اصل متمم قانون اساسی مبنی بر نظارت علما بر مصوبه های مجلس را به اجرا درآورد.

۱۶- تظاهر به دینداری رضاشاه چه قدر دوام آورد؟ چرا؟ (ص ۹۳)

که (۱) مدت زیادی دوام نیاورد. (۲) ۱- زیرا او بعد از دستیابی به قدرت مطلقه ، به تدریج ماهیت ریاکارانه خود را آشکار کرد ۲- هنگامی که به سلطنت رسید ، دیگر ضرورتی برای عوام فریبی و تظاهر به دینداری احساس نکرد.

۱۷- اولین نشانه حمله علنی و آشکار رضاشاه به شعایر و ارزش های مذهبی در کدام ایام و واقعه آشکار شد؟ مختصر توضیح دهید. (ص ۹۳)

که (۱) در نوروز ۱۳۰۶، در واقعه اعتراض آیت الله بافقی به زنان عضو خانواده سلطنتی که بدون رعایت موازین شرعی وارد حرم حضرت معصومه (س) شدند. (۲) به دنبال این اعتراض، رضاشاه به قم رفت و با گستاخی تمام با چکمه وارد حرم شد و آیت الله بافقی را زیر لگد انداخت. (۳) پس از آن نیز، دستور تبعید او را صادر کرد.

۱۸- رضاشاه با سیاست حذف دین از اجتماع، سعی در محدود کردن چه کسانی و کنترل چه اماکنی را داشت؟ (ص ۹۳)

که ۱- محدود کردن روحانیون و ۲- کنترل حوزه های علوم دینی

۱۹- رضاشاه با شعار اصلاح دین، سعی کرد تا ریشه چه چیز را بکند؟ برنامه های دین ستیزانه او را برشمارید. [رضاشاه در دوران سلطنت خود، در محدود کردن دین و شخصیت های دینی، چه اقداماتی انجام داد؟] (۸ مورد) (ص ۹۳)

که (۱) اسلام (۲) ۱- جایگزین ساختن قوانین غربی به جای قوانین مذهبی ۲- محدود کردن روحانیون و مراسم مذهبی ۳- ممنوع کردن مراسم سوگواری حضرت امام حسین (ع) ۴- برپایی کارناوال های شادی و رژه دسته های موزیک نظامیان در روز عاشورا ۵- تخریب مدارس و حوزه های علمیه ۶- تغییر کلاه و لباس ۷- برداشتن حجاب ۸- رواج منکرات و کارهای خلاف شرع

۲۰- آیا اقدامات ضد دینی رضاشاه محصول اندیشه او بود؟ جریان هدایت گری که این برنامه ها را به وی القا می کردند، چه کسانی بودند؟ (ص ۹۴)

که (۱) خیر (۲) متشکل از کسانی بودند که در روی کار آمدن و دستیابی او به قدرت، نقش داشتند.

۲۱- اقدامات ضد دینی رضاشاه تحت کدام عنوان صورت می گرفت؟ اسناد تاریخی در این باره چه چیز را آشکار می کند؟ (ص ۹۴)

که (۱) ۱- تجددخواهی ۲- اصلاح مذهبی (۲) استعمار نوین برای از میان برداشتن مظاهر دین و روحانیت که مانع سلطه آنها در ایران بود، به این روش ها متوسل می شد.

۲۲- رفتار خشونت آمیز رضاشاه با طلبه های دینی و یورش به حوزه های علمیه ، چه چیز را آشکار ساخت؟ او چگونه پرده از سیاست ضددینی خود برداشت؟ (ص ۹۵)

که (۱) چهره واقعی و ماهیت او را (۲) ۱- با به شهادت رساندن علمای آگاه و مبارزی چون آیت الله مدرس ۲-دستگیری و تبعید عالمان بزرگ

۲۳- کدام یک از علما با حرکت های ضد مذهبی رضاشاه که تخریب هویت ملی و افزایش نفوذ استعمار را در پی داشت ، به مخالفت پرداختند؟ (ص ۹۵)

که (۱) حاج آقا نورالله اصفهانی در اصفهان (۲) آیت الله حاج حسین طباطبایی قمی در مشهد (۳) آیت الله سید ابوالحسن انگجی و آقامیرزا صادق در تبریز و...

۲۴- کدام اقدام رضاشاه بخشی از برنامه شبیه سازی جامعه ایران و هم رنگ شدن مردم با اروپایی ها بود؟ (ص ۹۵)
که تغییر کلاه و لباس

۲۵- تفاوت لباس و پوشاک هر جامعه ، متناسب با چیست؟ (ص ۹۵)

که (۱) اعتقادات دینی (۲) فرهنگ (۳) آداب و رسوم ملی (۴) شرایط اجتماعی (۵) شرایط اقلیمی

۲۶- نوع لباس و پوشش هر ملت نشانگر چیست؟ در کشوری مثل ایران ، این هویت چگونه شکل گرفته است؟ محروم کردن اجباری مردم از لباس محلی و پوشش ملی ، ضربه زدن به چیست؟ (ص ۹۵)

که (۱) هویت آن مردم (۲) پس از گذر قرن ها و هزارها، به تدریج (۳) هویت آنها

۲۷- رضاشاه ابتدا چگونه در کلاه مردم تغییر ایجاد کرد؟ مختصر توضیح دهید. (ص ۹۵)

که (۱) با به کارگیری زور، کلاه لبه دار، موسوم به کلاه پهلوی را در میان مردم متداول کرد. (۲) پس از سفر به ترکیه، به تقلید از آتاتورک ، دستور داد که کلاه پهلوی نیز، ممنوع و منسوخ شود و اعلام کرد : از این پس، مردان باید کلاه شاپو بر سر بگذارند.

۲۸- در دی ماه ۱۳۰۷، مجلس هفتم کدام قانون را با دو فوریت تصویب کرد؟ این قانون، شامل چه کسانی بود؟ مجازات متخلفان چه بود؟ (ص ۹۵)

✍ (۱) قانون اجباری متحدالشکل کردن لباس (۲) همه مردم، اعم از شهری و روستایی و عشایر چادرنشین (۳) جزای نقدی یا زندان بود.

۲۹- در دوران سلطنت رضاشاه، تغییر لباس مقدمه کدام کار بود؟ (ص ۹۶)

✍ کاهش مقاومت و حساسیت جامعه نسبت به حجاب و درنهایت، برداشتن آن

۳۰- ایرانیان از دیرباز، چگونه مردمی بودند؟ فرهنگ و تمدن مردم ایران باستان در مقایسه با سایر تمدن های هم عصر خود، از کدام ویژگی ها برخوردار بود؟ (ص ۹۶)

✍ (۱) نجیب و موقر (۲) از ۱- اصالت ۲- عقلانیت ۳- اخلاق و معنویت متعالی تر

۳۱- از حجاری ها و نقش های برجسته تخت جمشید، بیستون و دیگر آثار برجامانده از ایران باستان، کدام حقیقت درباره فرهنگ و تمدن کشور ما آشکار می شود؟ توضیح دهید. (ص ۹۶)

✍ (۱) برخلاف فرهنگ برهنگی رایج در تمدن یونان و روم باستان، زنان ایرانی در روزگاران قدیم نیز، حجاب و عفاف داشته اند. (۲) به خصوص پس از پذیرش اسلام، این سنت تقویت شد. (۳) پوشیدگی لباس زنان ایرانی، جز فرهنگ ملی و دینی آنان بوده است. (۴) لذا مبارزه با آن، امری عقلانی نیست؛ به ویژه وقتی که با زور و تحقیر همراه باشد.

۳۲- مقابله با حجاب که به کشف حجاب معروف شد، به طور رسمی از چه تاریخی و چگونه دنبال شد؟ (ص ۹۷)

✍ (۱) از روز هفدهم دی ماه ۱۳۱۴ (۲) با به کارگیری زور و خشونت

۳۳- فرمان کشف حجاب در دوران رضاشاه با مقاومت چه کسانی روبه رو شد؟ حادثه مسجد گوهرشاد مشهد را در این باره توضیح دهید. (ص ۹۷)

✍ (۱) مردم و عالمان دینی شهرهای مختلف (۲) ۱- مردم به نشانه اعتراض، در مسجد گوهرشاد اجتماع کردند. ۲- به دستور مستقیم رضاشاه، مأموران مسجد را به محاصره درآوردند. ۳- با پتک در مسجد را شکستند و وارد

۴- با مسلسل های سنگین ، از اطراف و بام های حرم ، مشرف به صحن، آنها را به گلوله بستند.
۵- جمع کثیری را به شهادت رساندند.

۳۴- بخش دیگری از فعالیت های بیدارگرانه علما در زمان رضاشاه ، مبارزه با گسترش کدام عقیده بود و چگونه ادامه یافت؟
(ص ۹۷)

ک (۱) کمونیسم (۲) در سال های پس از برکناری و تبعید او تشدید شد.

۱- چرا در سال های بعد از جنگ جهانی اول ، سیاست انگلستان نسبت به آلمان تغییر کرد؟ (ص ۹۹)

که (۱) زیرا انگلستان و فرانسه از جانب حکومت کمونیستی شوروی ، بیشتر احساس خطر می کردند. (۲) بنابراین، انگلیسی ها توسعه و تقویت آلمان نازی به رهبری هیتلر را برای مقابله با شوروی مناسب می دانستند.

۲- وقتی سیاست انگلیس نسبت به آلمان تغییر کرد ، دولت انگلیس به حکومت رضاشاه در این باره چه اجازه ای داد؟ نتیجه اش چه بود؟ (ص ۹۹)

که (۱) تا مناسبات سیاسی و اقتصادی خود را با آلمان توسعه دهد. (۲) سطح روابط تجاری و صنعتی دو کشور به سرعت گسترش یافت و صدها کارشناس و تبعه آلمان در ایران مشغول شدند.

۳- چگونه جنگ جهانی دوم آغاز شد؟ موضع کشورهای انگلستان، فرانسه ، آمریکا ، شوروی و ایران چه بود؟ توضیح دهید. (ص ۹۹ و ۱۰۰)

که (۱) با حمله برق آسای هیتلر به لهستان در شهریور ۱۳۱۸ / سپتامبر ۱۹۳۹ (۲) ۱- انگلستان و فرانسه و بعداً آمریکا نیز ، به آلمان اعلان جنگ دادند. ۲- شوروی به دلیل امضای مخفیانه پیمان عدم تجاوز مشترک با آلمان ، تقریباً دو سال اول جنگ از صحنه درگیری برکنار ماند. ۳- دولت ایران با اعلام بی طرفی، تأکید کرد به هیچ یک از طرف های جنگ ، اجازه نخواهد داد از خاک ایران عبور کند.

۴- وقتی در سال ۱۳۲۰ش / ۱۹۴۱م ارتش هیتلر روانه مرزهای شوروی شد و به سرعت در خاک آن کشور پیشروی کرد ، چرا ایران مورد توجه متفقین قرار گرفت؟ (ص ۱۰۰)

که (۱) زیرا مناسب ترین راه برای انتقال کمک های اقتصادی و نظامی انگلستان و آمریکا به شوروی بود تا ماشین جنگی هیتلر را متوقف کند. (۲) احتمال تسلط آلمان ها بر چاه های نفت ایران و خاورمیانه ، انگلستان را به وحشت انداخت.

۵- وقتی در تیر ماه ۱۳۲۰ انگلستان و شوروی حضور اتباع آلمانی را در ایران بهانه کردند و خواستار اخراج آنان از ایران شدند و بعداً خواسته های دیگری را مطرح کردند ، حکومت رضاشاه ، در چه شرایطی قرار گرفت؟ (ص ۱۰۰)

که (۱) از یک سو ، شاهد پیروزی های مکرر آلمان در جنگ بود و هیتلر به رضاشاه قول داده بود در بهار ۱۳۲۱، سربازان او به ایران خواهند رسید. (۲) از سوی دیگر، در معرض هجوم نیروهای متفقین قرارداشت.

۶- در شهریور ۱۳۲۰ / ۲۵ اوت ۱۹۴۱، سفیران انگلیس و شوروی، طی یادداشت هایی که به طور جداگانه تسلیم دولت ایران کردند، درباره ورود ارتش دو کشور به خاک ایران، چه چیز را اعلام کردند؟ (ص ۱۰۰)

چون دولت ایران در مقابل درخواست های آنان سیاست مبهمی درپیش گرفته و در اخراج آلمانی ها اقدامی نکرده است، ارتش های شوروی و انگلستان وارد خاک ایران شده اند و مشغول پیشروی هستند.

۷- چرا استناد به حضور اتباع آلمانی برای اشغال ایران از سوی دولت های انگلیس و شوروی، بهانه ای بیش نبود؟ (ص ۱۰۰)

چون آلمان تعداد محدودی مستشار نظامی و صنعتی در ایران داشت.

۸- ایران در جنگ جهانی دوم، با کدام هدف توسط نیروهای متفقین اشغال شد؟ چرا؟ (ص ۱۰۱)

(۱) بی خطر ساختن خط تدارکاتی متفقین (۲) ۱- زیرا آنها می توانستند تدارکات جنگی خود را از طریق راه آهن ایران به شوروی برسانند. ۲- در نتیجه، با ورود نیروهای بیگانه از شمال و جنوب، ایران توسط نیروهای متفقین اشغال شد.

۹- چرا ارتش نوین رضاشاه با یک صدوبیست هزار نفر و تجهیزات جنگی در جنگ جهانی دوم، بر اثر هجوم متفقین به ایران، مقاومت زیادی نکرد؟ (ص ۱۰۱)

چون ارتش، همانند مردم، اعتقادی به حکومت دیکتاتوری وابسته به بیگانه نداشت و ظرف مدت شش روز، به کلی ازهم پاشید.

۱۰- به هنگام اشغال ایران در جنگ جهانی دوم توسط متفقین، رضاشاه چگونه از سلطنت برکنار و به کجا تبعید شد؟ سقوط دیکتاتور چه تأثیری بر مردم داشت؟ (ص ۱۰۱)

(۱) توسط انگلیسی ها که روزی او را بر مسند قدرت نشانده بودند، از سلطنت برکنار و به جزیره موریس در اقیانوس هند تبعید شد. (۲) اگر اشغال ایران توسط بیگانگان غرور ملی مردم میهن دوست را جریحه دار کرد، اما سقوط دیکتاتور وابسته به بیگانه، آنان را خرسند نمود.

۱۱- سرفصل های کارنامه حکومت رضاشاه را برشمارید. (۶ مورد) (ص ۱۰۲ الی ۱۰۴)

(۱) صنعت، کشاورزی و دامداری (۲) شبکه راه ها و راه آهن (۳) قرارداد نفت ۱۹۳۳ (۴) پیمان سعدآباد (۵) سلب آزادی، خشونت و بی رحمی (۶) جاه طلبی و ثروت اندوزی

۱۲- رضاشاه در دوران حکومتش برای ایجاد تحول در بخش کشاورزی ، چه اقداماتی انجام داد؟ (ص ۱۰۲)

که (۱) تأسیس دانشکده کشاورزی در کرج (۲) وارد کردن ماشین آلات کشاورزی

۱۳- رضاشاه اولویت و علاقه فردی اش چه بود؟ این علاقه چه تأثیری در بخش های دیگر داشت؟ (ص ۱۰۲)

که (۱) توجه به نظامی گری و ایجاد ارتشی متحدالشکل (۲) باعث شد که بخش های دیگر، ازجمله کشاورزی و صنعت ، از تحرک و رونق بیفتند.

۱۴- رشد غول آسای ارتش و نقش تعیین کننده نظامیان در صحنه های اقتصادی ، سیاسی و اختصاص چهل درصد از کل بودجه

کشور به توسعه نظامی در دوران حکومت رضاشاه ، چه تأثیری در بخش های دیگر کشور داشت؟ (ص ۱۰۲)

که مانع از توجه لازم به عمران و توسعه اقتصادی کشور شد.

۱۵- در دوران حکومت رضاشاه کدام عامل از انگیزه دهقانان و کشاورزان برای تولید بیشتر کاست؟ (ص ۱۰۲)

که (۱) تصرف صدها هزار هکتار از زمین های مرغوب (اکثراً در خطه شمال) توسط شخص رضاشاه (۲) رعایت نکردن حقوق دهقانان و کشاورزان

۱۶- اسکان اجباری ایل ها و عشایر (تخته قاپو) توسط رضاشاه با چه هدفی صورت گرفت و چه آثاری داشت؟ (ص ۱۰۲)

که (۱) مهار سیاسی و نظامی آنان (۲) دامداری سنتی به سرعت تخریب شد؛ بدون آنکه دامداری صنعتی جایگزین آن شود.

۱۷- چرا در دوران رضاشاه ، ایران در زمینه صنعتی به واردکننده و مصرف کننده محصولات آلمانی تبدیل شد؟ توضیح دهید.

(ص ۱۰۲)

که (۱) زیرا در زمینه فعالیت های صنعتی ، به ویژه با توسعه روابط ایران و آلمان ، تعدادی کارخانه در کشور تأسیس شد. (۲) اما مشکل اساسی صنایع در آن زمان ، وابستگی شدید به فناوری و نیروهای انسانی ماهر خارجی بود. (۳) ماشین آلات صنعتی به مملکت وارد می شد؛ اما فکر ابداع و ساخت ماشین آلات ، توسط نیروی با استعداد ایرانی رواج نیافت.

۱۸- در ابتدای دوران حکومت رضاشاه ، در شبکه راه ها و راه آهن چه اقداماتی به عمل آمد؟ هدف اصلی از انجام این اقدامات چه بود؟ توضیح دهید. (ص ۱۰۲)

که (۱) راه های زمینی کشور بازسازی و تکمیل شد. (۲) اگرچه هدف اصلی از این اقدام، ایجاد زمینه مناسبی برای حرکت نیروهای نظامی به قصد سرکوب شورش ها و مخالف های احتمالی بود، ولی موجب شد که حمل و نقل کالاها در جاده ها، سریع تر انجام شود. (۳) اقدام دیگری که در همان زمان، سال ۱۳۰۶ آغاز شد، احداث راه آهن بود.

۱۹- به عقیده بسیاری از مورخان ، هدف رضاشاه از احداث راه آهن سراسری چه بود؟ با ذکر مثال توضیح دهید. (ص ۱۰۲ و ۱۰۳)

که (۱) جلب رضایت انگلیسی ها و تأمین مقاصد نظامی آنان (۲) برای مثال : ۱- ایجاد راه آهنی که بندر ترکمن را به بندر امام خمینی (کنونی) متصل می کرد ، درواقع ، هدفی جز ایجاد راهی سهل و آسان برای انتقال نیروهای انگلیسی از جنوب به شمال کشور را نداشت. ۲- اهداف نظامی انگلستان ، ایجاب می کرد که در صورت پیشروی شوروی ها ، بتواند به سرعت نیروهای خود را به شمال کشور منتقل کند. ۳- این راه آهن از هیچ شهر اصلی در آن زمان غیر از تهران عبور نکرد. ۴- درحالی که منافع اقتصادی ایران مستلزم عبور راه آهن از بندرهای مهم و پیوند شهرهای بزرگ به یکدیگر بود.

۲۰- ماجرای انعقاد قرارداد نفت ۱۹۳۳م بین ایران و انگلستان چه بود؟ رضاشاه در این باره چه نقشی داشت؟ توضیح دهید. (ص ۱۰۳)

که (۱) ۱- یکی از قراردادهایی که در دوران رضاشاه منعقد شد، قرارداد نفت ۱۳۱۲ ش / ۱۹۳۳م بود که توسط تقی زاده امضا شد. ۲- این پیمان ، بعد از قرارداد داری بسته شد. ۳- انگلستان در سال ۱۹۳۳م به این سبب که مدت قرارداد در حال پایان یافتن بود ، تقاضای تجدید آن را کرد. (۲) ۱- رضاشاه با ظاهری وطن پرستانه و در واکنشی تند ، قرارداد را پاره کرد و اسناد آن را در آتش بخاری سوزاند. ۲- او با این ظاهرسازی عوام فریبانه ، زمینه را برای قرارداد جدید که به مراتب ننگین تر از قرارداد سابق بود ، فراهم کرد و پس از بستن قرارداد ، دستور داد که هیچ کس و هیچ روزنامه ای درباره آن سخن نگوید و مطلبی منتشر نکند. ۳- به این ترتیب ، پرونده آن تا بعد از شهریور ۱۳۲۰ مسکوت ماند.

۲۱- دولت انگلستان در سال های بین دو جنگ، دامنه نفوذ و سلطه اش را بر کدام منطقه افزایش داد؟ (ص ۱۰۳)

که منطقه مهم خاورمیانه

۲۲- دولت انگلستان به منظور جلوگیری از نفوذ و توسعه شوروی ، پیمان همکاری و دفاعی چهارجانبه ، موسوم به پیمان سعدآباد را بین کدام کشورها منعقد کرد؟ (ص ۱۰۳ و ۱۰۴)

ک (۱) ایران (۲) عراق (۳) ترکیه (۴) افغانستان

۲۳- پیش از امضای پیمان سعدآباد ، اختلافات مرزی ایران با سه کشور همسایه ، با حکمیت انگلستان ، چگونه به طور موقت حل و فصل شد؟ برخی از مورخان ، اعتقادشان در این باره چیست؟ (ص ۱۰۴)

ک (۱) ۱- حکومت رضاشاه ناگزیر از بخشیدن ارتفاعات کوه آرات به ترکیه ۲- بخش هایی از شرق ایران به افغانستان ۳- چشم پوشی دولت ایران از حق حاکمیت خود بر اروندرود شد. (۲) رضاشاه به دلیل تعهدی که شخصاً به دولت انگلستان داشت ، تمامیت ارضی ایران را نادیده گرفت.

۲۴- فعالیت های سیاسی و فعالیت تشکل های سیاسی در دوران رضاخان چگونه بود؟ (ص ۱۰۴)

ک به کلی ممنوع بود و از آن جلوگیری به عمل می آمد.

۲۵- اعتقاد و برخورد رضاشاه با احزاب چگونه بود؟ در این باره او به صراحت چه می گفت؟ (ص ۱۰۴)

ک (۱) هیچ اعتقادی به احزاب نداشت و به همین دلیل ، تمام احزاب را منحل کرد. (۲) هر مملکتی رژیم دارد و رژیم ما ، یک نفره است.

۲۶- در حکومت رضاشاه ، با منتقدان و مخالفان سیاسی و کسانی که برخلاف نظر او سخن می گفتند و می نوشتند ، چگونه برخوردی می شد و چه سرنوشتی داشتند؟ (ص ۱۰۴)

ک (۱) به شدت سرکوب می شدند. (۲) ۱- تبعید ۲- زندان ۳- شکنجه ۴- مرگ

۲۷- رضاشاه با دوستان و حامیان خود چگونه رفتار می کرد؟ با ذکر مثال توضیح دهید. (ص ۱۰۴)

ک (۱) با شقاوت و بی رحمی رفتار می کرد و با کمترین سوءظنی آنان را از بین می برد. (۲) اشخاصی مانند ۱- فیروز فرمانفرما ۲- تیمور تاش ۳- سردار اسعد بختیاری که نقش زیادی در به قدرت رسیدن و استحکام حکومت استبدادی او داشتند ، سرانجام از مقامشان برکنار و روانه زندان شدند و در آنجا به قتل رسیدند.

۲۸- جاه طلبی و مال اندوزی رضاشاه که همراه با ترساندن و تهدید و زور بود ، چه حاصلی داشت؟ بخشی از ثروتش را که در شهریور ۱۳۲۰ به فرزندش منتقل کرد ، برشمارید. (ص ۱۰۴)

که (۱) ثروتی افسانه ای بود که او را تبدیل به یکی از ثروتمندترین مردان آن عصر کرد. (۲) بالغ بر ۱- یک میلیون هکتار زمین ۲- ده ها کاخ و ساختمان ۳- هتل ۴- شرکت ۵- چندین کارخانه ۶- مبالغ بسیار هنگفتی پول در بانک های انگلستان و ایران

۲۹- آیا جنون جمع آوری ثروت و مال اندوزی رضاشاه ، تنها به غصب زمین های مردم و برقراری انحصارهای فروش برنج ، گندم و پنبه ختم می شد؟ چرا؟ (ص ۱۰۴)

که (۱) خیر (۲) بلکه اعتبارات و بودجه مملکتی و خصوصاً درآمدهای نفت را بدون هیچ حساب و کتاب ، دراختیار خود درآورده بود و به میل و اراده شخصی ، از آنها استفاده می کرد.

۱- محمدرضا شاه چگونه و در چه تاریخی به سلطنت رسید؟ (ص ۱۰۶)

که (۱) پس از عزل رضاشاه توسط انگلیسی ها (۲) با حمایت : ۱- انگلستان ۲- آمریکا ۳- شوروی ۴- تلاش های برخی از درباریان در ۲۶ شهریور ۱۳۲۰

۲- رضاشاه قبل از خروج از ایران با اموال ، املاک و جواهرات سلطنتی چه کرد و به کجا تبعید شد؟ (ص ۱۰۶)

که (۱) توانست وکالت انتقال اموال فراوان و املاک زیادی که در طول سلطنت خود از مردم غصب کرده بود ، به پسرش واگذار کند. (۲) خود همراه با جواهرات سلطنتی که در حقیقت ، ثروت ملی بود ، به جزیره موریس تبعید شد.

۳- در پی تبعید رضاشاه ، کشور میدان چه بحث هایی شد؟ (ص ۱۰۶)

که (۱) جوش و خروش بحث های سیاسی (۲) در فرصت و آزادی به وجود آمده، همگان به بحث درباره حوادث بیست سال گذشته پرداختند.

۴- با تبعید رضاشاه ، مردم و مطبوعات ، سؤالات بسیاری درباره چه چیزهایی داشتند؟ (ص ۱۰۶)

که درمورد هزاران : ۱- قتل ۲- شکنجه ۳- زندان ۴- تبعید آزادی خواهان ۵- غصب اموال ۶- تجاوز به حقوق عمومی

۵- یکی از مسائل جدی دوران پس از تبعید رضاشاه چه بود؟ خشم عمومی باعث شد چه کسانی بازداشت و محاکمه شوند؟ (ص ۱۰۶)

که (۱) محاکمات جنجالی عوامل جنایت های دوران استبداد رضاشاه (۲) معدودی از افراد ، نظیر : ۱- سرپاس رکن الدین مختاری ، رئیس شهربانی ۲- مصطفی راسخ ، رئیس زندان قصر ۳- پزشک احمدی ، پزشک زندان قصر که در جنایت های رضاشاه مشارکت داشتند.

۶- در جنگ جهانی دوم ، متفقین با ورودشان به ایران با امکانات کشور و مایحتاج عمومی کشور چه کردند؟ توضیح دهید. (ص ۱۰۷)

که (۱) با تصاحب کلیه وسایل حمل و نقل عمومی و دولتی ، بخش قابل توجهی از امکانات کشور را در اختیار گرفتند. (۲) درحالی که مردم ایران دچار قحطی شده بودند ، مایحتاج عمومی ، از جمله گندم و برنج تولیدی داخلی را به شوروی ارسال و یا توسط نیروهای اشغالگر، مصرف می شد و کارخانه ها در اختیار متفقین قرار گرفت.

۷- در زمان اشغال ایران توسط متفقین ، مجلس سیزدهم در آبان ۱۳۲۱، اختیار تنظیم امور مالی و اقتصادی کشور را به چه کسی سپرد؟ (ص ۱۰۷)

آرتور میلسپو، مستشار آمریکایی

۸- به هنگام اشغال ایران در جنگ جهانی دوم ، آرتور میلسپو علاوه بر امور مالی ، قدرت و نظارت بر چه اموری را نیز، پیدا کرده بود؟ (ص ۱۰۷)

۱) وضع مقررات و قوانین (۲) تغییر قیمت ارز (درجهت منافع متفقین) (۳) نظارت بر امور مالی ارتش و شهربانی

۹- در جنگ جهانی دوم ، مجموعه سیاست های اقتصادی آرتور میلسپو چه نتایج مهم و مخربی بر اقتصاد ایران گذاشت؟ (ص ۱۰۷)

۱) باوجود نقاط مثبتی در این اصلاحات (۲) ۱- سقوط ارزش ریال ۲- نابودی درآمدهای دولت ۳- ورشکستی اقتصاد کشور ۴- قحطی ۵- بیماری

۱۰- عامل سیاسی کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹، سیدضیاءالدین طباطبایی، در کجا و به چه کاری مشغول بود؟ کدام کشور او را به ایران بازگرداند و او کدام حزب را تشکیل داد؟ (ص ۱۰۷)

۱) در فلسطین به کار واسطگی خرید زمین از مسلمانان برای یهودیان و کمک به اشغال آن (۲) انگلستان و حزب اراده ملی

۱۱- در سال های نخستین حکومت محمدرضا شاه ، حزب توده چگونه تشکیل شد؟ آنان با نفوذ در ارتش در آذربایجان و کردستان چه اقداماتی انجام دادند؟ (ص ۱۰۷)

۱) شوروی به کمک جمعی از کمونیست های سابق ، حزب توده را تشکیل داد. (۲) ۱- سازمان نظامی آن حزب را تأسیس کردند. ۲- در آذربایجان و کردستان ، فرقه دموکرات را سازمان دادند.

۱۲- در سال های نخستین حکومت محمدرضا شاه ، قوام السلطنه کدام حزب را ایجاد کرد؟ حزبش به سوی کدام کشورها متمایل بود؟ (ص ۱۰۷)

۱) حزب دموکرات (۲) گاهی متمایل به آمریکا و زمانی متمایل به شوروی

۱۳- در دوران حکومت محمدرضا شاه، برخی از احزاب و دسته جات سیاسی برای چه تأسیس شدند؟ (ص ۱۰۷)

پیشبرد اهداف و مقاصد شاه و دربار

۱۴- در دوران حکومت محمدرضا شاه، جریان های مذهبی چه شکل هایی را به وجود آوردند؟ یک شکل و رهبرش را نام ببرید. (ص ۱۰۷)

چندین شکل سیاسی و فرهنگی (۲) جمعیت فدائیان اسلام، به رهبری شهید نواب صفوی

۱۵- در سال ۱۳۲۳، چندین شرکت نفتی انگلیس و آمریکا خواستار امتیاز نفت کدام مناطق ایران بودند؟ اعضای کدام حزب در مجلس با اعطای این امتیاز به طور جدی مخالفت کردند؟ (ص ۱۰۸)

(۱) جنوب شرقی ایران (بلوچستان) (۲) حزب توده

۱۶- هم زمان با انگلیس و آمریکا، دولت شوروی خواستار امتیاز نفت کدام مناطق ایران بود؟ کدام حزب و اعضای آن در مجلس از اعطای این امتیاز حمایت کردند؟ (ص ۱۰۸)

(۱) شمال ایران (۲) حزب توده

۱۷- دولت شوروی برای تحمیل امتیاز نفت شمال، چگونه دولت و مجلس را تحت فشار گذاشت؟ (ص ۱۰۸)

(۱) با استفاده از اهرم هایی چون حزب توده و عوامل داخلی اش (۲) قوای مسلح شوروی که به رغم پایان یافتن جنگ، همچنان در خاک ایران حضور داشتند.

۱۸- به هنگام درخواست و فشارهای کشورهای خارجی برای امتیاز نفت، نمایندگان دوره چهاردهم مجلس، چه طرحی را به همت دکتر مصدق با اکثریت آرا تصویب کردند؟ (ص ۱۰۸)

مذاکره با کشورهای خارجی برای واگذاری امتیاز نفت بدون تأیید مجلس، ممنوع است.

۱۹- در ماجرای درخواست برای امتیاز نفت از سوی کشورهای خارجی در دوره چهاردهم مجلس، اتخاذ سیاست موازنه منفی و مثبت چه بود؟ (ص ۱۰۸)

(۱) سیاست موازنه منفی، یعنی ممنوعیت واگذاری امتیاز نفت به قدرت های شرق و غرب (۲) سیاست موازنه مثبت، یعنی اعطای امتیاز نفت به دو قدرت شرق و غرب

۲۰- متفقین چه تعهداتی را به ایران در طول جنگ جهانی دوم و در پایان آن داده بودند؟ دولت های آمریکا و انگلیس در این باره چگونه عمل کردند؟ (ص ۱۰۸)

که (۱) ۱- احترام به حق حاکمیت ایران ۲- تخلیه سریع کشور پس از خاتمه جنگ (حداکثر ظرف شش ماه)
(۲) اقدام به خروج نیروهای نظامی خود از ایران کردند.

۲۱- چرا دولت شوروی در پایان جنگ جهانی دوم ، نیروهای نظامی خود را از ایران تخلیه نمی کرد؟ توضیح دهید. (ص ۱۰۸ و ۱۰۹)

که (۱) زیرا این دولت اهداف جاه طلبانه ای را دنبال می کرد. (۲) از جمله ، ایجاد حاشیه امنیتی و منطقه حائل از طریق تجزیه برخی از مناطق ایران (آذربایجان ایران و الحاق آن به آذربایجان شوروی) (۳) دستیابی به امتیاز نفت شمال و...؛ زیرا از اوایل قرن بیستم ، امتیاز نفت جنوب در دست انگلیسی ها بود.

۲۲- در پایان جنگ جهانی دوم چگونه فرقه دموکرات در آذربایجان ، مقدمات جداسازی آن را از ایران فراهم کرد؟ (ص ۱۰۹)

که (۱) این گروه ، از شوروی تجهیزات جنگی دریافت می کرد. (۲) با پشتیبانی نیروهای نظامی شوروی ، اقدام به تضعیف حاکمیت دولت مرکزی ایران و اشغال بخش هایی از آذربایجان می کرد.

۲۳- در پایان جنگ جهانی دوم ، فرقه دموکرات در کردستان اقدام به چه کاری کرد؟ آنان به دلیل وابستگی به شوروی و تفکرات مارکسیستی ، فاقد چه چیز بودند؟ (ص ۱۰۹)

که (۱) به مدت کوتاهی پس از بحران آذربایجان ، در بهمن ۱۳۲۴ رسماً در مهاباد، جمهوری خودمختار کردستان را اعلام کرد. (۲) پشتوانه مردمی

۲۴- سرانجام غائله آذربایجان و کردستان چگونه به پایان رسید؟ کدام عوامل در این ماجرا تأثیر داشت؟ توضیح دهید. (ص ۱۰۹)

که (۱) ۱- به بحران بزرگی تبدیل شد و ممکن بود باعث تجزیه این دو بخش از خاک ایران شود. ۲- ولی با رشادت و مقاومت مردم وطن خواه و مسلمان آذربایجان و کردستان با همان سرعتی که آغاز شده بود، به پایان رسید.
(۲) ۱- فشارهای بین المللی ۲- و تلاش های قوام السلطنه که وعده امتیاز نفت شمال را به شوروی داده بود.

۲۵- پس از خروج متفقین از ایران در پایان جنگ جهانی دوم ، با سقوط دولت قوام السلطنه در طول سه سال ، از آذر ۱۳۲۶ تا اردیبهشت ۱۳۳۰ ، چند دولت بر سر کار آمد؟ (ص ۱۰۹)

که شش دولت

۲۶- چه عواملی نقش اساسی در تزلزل دولت ها پس از خروج متفقین در ایران داشت؟ (۳ مورد) (ص ۱۰۹)

که (۱) دخالت های آشکار و پنهان بیگانگان و عوامل آنها در امور داخلی ایران (۲) ناهماهنگی میان مجلس و دولت (۳) بحران های سیاسی و اقتصادی ناشی از آن

۲۷- روی کار آمدن مجدد محمد ساعد مراغه ای در مهر ماه ۱۳۲۷ ، هم زمان با اعلام موجودیت کدام دولت و در کدام سرزمین بود؟ (ص ۱۰۹)

که دولت صهیونیستی در سرزمین غصب شده فلسطین

۲۸- به هنگام اعلام موجودیت دولت صهیونیستی در فلسطین اشغالی ، به دعوت چه کسانی اجتماع گسترده در حمایت از مردم فلسطین برپا شد؟ چند نفر فدایی برای اعزام به فلسطین ثبت نام کردند؟ (ص ۱۰۹ و ۱۱۰)

که (۱) ۱- آیت الله کاشانی ۲- سیدمجتبی نواب صفوی ، رهبر فدائیان اسلام (۲) بیش از پنج هزار نفر

۲۹- در اوج کشمکش های منطقه ای و التهاب های داخلی ناشی از اشغال فلسطین ، محمدساعد مراغه ای چگونه دولت اسرائیل را در دی ماه ۱۳۲۸ به رسمیت شناخت؟ (ص ۱۱۰)

که (۱) پس از دریافت چهارصد هزار دلار رشوه از اسرائیل (۲) ضمن تعویض وزیر خارجه (۳) با موافقت شاه

۳۰- تصویب کدام طرح در مجلس چهاردهم ، منافع دولت انگلستان را یک باره به هم زد؟ (ص ۱۱۰)

که طرح الغای قرارداد نفت جنوب

۳۱- سوءقصد به محمدرضاشاه در حادثه پانزدهم بهمن ۱۳۲۷ با پنهان کاری های پشت پرده برای چه هدفی طراحی شده بود؟ (ص ۱۱۰ و ۱۱۱)

که مبارزه ضداستعماری ملت ایران متوقف شود.

۳۲- اولین اقدامات حاکمیت پس از واقعه سوء قصد به جان محمدرضا شاه چه بود؟ (ص ۱۱۱)

که (۱) حزب توده به عنوان عامل نفوذ سیاست خارجی شوروی، منحل شد. (۲) ۱- آیت الله کاشانی، ابتدا به زندان فلک الافلاک خرم آباد و سپس به لبنان تبعید شد. ۲- طی اعلامیه شدید اللحنی درخواست لغو امتیاز نفت داده شده به انگلیس در زمان رضاشاه را مطرح کرده بود.

۳۳- محمدرضا شاه در پنجم اسفند ۱۳۲۷، در شرایط روانی به وجود آمده ناشی از ترورش به چه کارهایی اقدام کرد؟ (ص ۱۱۱)

که (۱) برقراری حکومت نظامی (۲) تغییر قانون اساسی

۳۴- محمدرضا شاه که در قانون اساسی مشروطه، غیرمسئول و فاقد اختیارات بود، با تغییر آن چه اختیاراتی را به دست آورد؟ (ص ۱۱۱)

که (۱) انحلال دو مجلس (۲) فرماندهی کل قوا (۳) اعلان جنگ و صلح (۴) نصب وزرا

۳۵- دو جریان روشنفکر که در دهه ۱۳۲۰ش پا به عرصه وجود گذاشتند و نقش مؤثری در بیداری اسلامی داشتند، کدامند؟ (ص ۱۱۱)

که (۱) مطبوعات دینی (۲) جنبش اسلامی دانشجویان (انجمن اسلامی دانشجویان دانشگاه تهران)

۳۶- یکی از اهداف مهم جریان های روشنفکری (مطبوعات و جنبش اسلامی دانشجویان) در دهه ۱۳۲۰، مقابله با کدام اندیشه ها و جریان ها بود؟ (ص ۱۱۱)

که اندیشه و جریان های غیراسلامی، به ویژه کمونیسم

۳۷- دغدغه اصلی جریان های روشنفکری دینی در دهه ۱۳۲۰ چه بود؟ (ص ۱۱۱)

که (۱) ارائه چهره ای تازه و پویا از اسلام بود. (۲) با مقتضیات زمان (۳) و علوم جدید سازگار باشد. (۴) مشکلات و نیازهای فکری نسل جوان و تحصیلکرده را پاسخ دهد.

۱- قرارداد الحاقی به قرارداد ۱۹۳۳، چگونه تدوین و منعقد شد؟ توضیح دهید. (ص ۱۱۳)

که (۱) پس از اتخاذ سیاست موازنه منفی نمایندگان مجلس شورای ملی، دولت را مکلف ساختند که برای گرفتن تمامی حقوق ملی در موضوع نفت جنوب، با انگلستان وارد مذاکره شود. (۲) دولت انگلستان که از محصول نفت ایران و سایر کشورهای خاورمیانه درآمد بسزایی کسب می کرد، نماینده خود را در چند مرحله برای انجام مذاکرات به ایران فرستاد. (۳) در نتیجه مذاکراتی که میان ایران و انگلستان با هدف بازنگری در قرارداد نفت جنوب و تأمین منافع ایران صورت گرفت، قراردادی تدوین و به قرارداد ۱۹۳۳ الحاق شد.

۲- چه کسی قول داده بود قرارداد الحاقی به قرارداد ۱۹۳۳ را در پایان دوره پانزدهم مجلس به تصویب برساند؟ آیا موفق شد؟ چرا؟ (ص ۱۱۳)

که (۱) محمدساعد (۲) خیر. (۳) زیرا برخلاف تصور او، نمایندگان مجلس به لایحه مذکور، رأی ندادند.

۳- عدم رأی نمایندگان مجلس پانزدهم به قرارداد الحاقی به قرارداد ۱۹۳۳ و آگاهی مردم از ماهیت استعماری قراردادهای قبلی، زمینه را برای کدام کار فراهم کرد؟ (ص ۱۱۳)

که ۱- مخالفت های بعدی ۲- و تلاش برای ملی کردن صنعت نفت

۴- چرا محمدساعد از نخست وزیری استعفا کرد؟ (ص ۱۱۳)

که به دلیل عدم تصویب قرارداد الحاقی

۵- نخست وزیر بعد از ساعد، با لایحه قرارداد الحاقی چه کرد؟ (ص ۱۱۳)

که مجدداً آن را به مجلس ارائه کرد.

۶- جبهه ملی به رهبری چه کسی و در چه سالی تأسیس شد؟ در مجلس از چه موقعیتی برخوردار بود؟ (ص ۱۱۴)

که (۱) ۱- دکتر محمد مصدق ۲- سال ۱۳۲۸ (۲) ۱- در اقلیت قرار داشت. ۲- اما از محبوبیت برخوردار بود.

۷- جبهه ملی، با تشکیل یک فراکسیون هشت نفره در مجلس، چه هدفی را دنبال می کرد؟ (ص ۱۱۴)

که مخالفت با قرارداد الحاقی

۸- آیت الله کاشانی بعد از حدود یک سال تبعید ، چگونه به ایران بازگشت؟ حضور مجدد ایشان چه تأثیری بر نهضت داشت؟ (ص ۱۱۴)

✍ (۱) درمیان استقبال باشکوه مردم (۲) روح تازه ای به مبارزات ضداستعماری دمید.

۹- آیت الله کاشانی که از نفوذ و محبوبیت زیادی درمیان مردم برخوردار بود ، به حمایت از چه کسی پرداخت؟ این امر، چه نتیجه ای داشت؟ (ص ۱۱۴)

✍ (۱) دکتر مصدق (۲) موجب پیوستن مردم و نیروهای مذهبی به مبارزات ضداستعماری شد.

۱۰- چرا دولت منصور به طور غیرمنتظره ای استعفا کرد؟ بعد از او چه کسی به نخست وزیری رسید؟ (ص ۱۱۴)

✍ (۱) زیرا مجلس با پشتیبانی مردم ، از تصویب لایحه قرارداد الحاقی خودداری کرد. (۲) رزم آرا ، رئیس ستاد ارتش

۱۱- دولت رزم آرا که مورد حمایت انگلستان و آمریکا بود ، وقتی روی کار آمد ، باعث افزایش اتحاد کدام نیروها شد؟ (ص ۱۱۵)

✍ نیروهای مذهبی و ملی

۱۲- با روی کار آمدن دولت رزم آرا ، موضع آیت الله کاشانی و جبهه ملی چه بود؟ (ص ۱۱۵)

✍ ۱- اعلامیه ای علیه نخست وزیری رزم آرا صادر کردند. ۲- تشکیل دولت او را شبه کودتا نامیدند.

۱۳- به هنگام ارائه لایحه الحاقی به مجلس و در دستور کار قرارگرفتن آن ، رزم آرا از چه موضوعی آگاه بود؟ (ص ۱۱۵)

✍ (۱) حساسیت افکار عمومی (۲) آگاهی فزاینده مردم نسبت به سیاست های استعماری انگلستان درقبال مسائل نفتی ایران

۱۴- چه کسانی طرح ملی شدن صنعت نفت را به مجلس ارائه کردند؟ به چه دلیل رد شد؟ (ص ۱۱۵)

✍ (۱) نمایندگان اقلیت مجلس (۲) کمبود امضا

۱۵- رزم آرا برای جلوگیری از ملی شدن صنعت نفت، به طور محرمانه، وارد مذاکره با کدام کشور شد و چه پیشنهادی را ارائه کرد؟ (ص ۱۱۵)

ک (۱) انگلستان (۲) پیشنهاد جدیدی به جای قرارداد الحاقی که متضمن منافع انگلستان بود.

۱۶- رزم آرا با تحقیر روحیه ملی، چه چیز را اعلام کرد؟ (ص ۱۱۵)

ک (۱) ایرانیان حتی قادر به اداره یک کارخانه سیمان نیستند. (۲) ملی کردن صنعت نفت را نیز، بزرگ ترین خیانت برشمرد.

۱۷- در پی گسترش اعتراض های مردمی علیه رزم آرا، در کدام شهر گردهمایی های متعددی برگزار شد؟ (ص ۱۱۵)

ک تهران

۱۸- چرا تظاهرات مردم برای ملی شدن صنعت نفت در دوران نخست وزیری رزم آرا بی نتیجه ماند؟ (ص ۱۱۵)

ک (۱) قدرت سیاسی و نظامی رزم آرا (۲) تعداد کم نمایندگان مدافع نهضت ملی شدن صنعت نفت

۱۹- چه کسی رزم آرا را به قتل رساند؟ او از اعضای برجسته کدام گروه بود؟ (ص ۱۱۵)

ک (۱) خلیل طهماسبی (۲) فدائیان اسلام

۲۰- انگلستان که رزم آرا را به عنوان یک مهره قدرتمند از دست داده بود، کشته شدنش را چگونه توصیف کرد؟ (ص ۱۱۵)

ک یک فاجعه

۲۱- کشته شدن رزم آرا چه تأثیری بر بهای سهام شرکت نفت انگلستان و مجلس ایران داشت؟ (ص ۱۱۵)

ک (۱) به سرعت تنزل کرد. (۲) فردای آن روز، یعنی در روز هفدهم اسفند ۱۳۲۹، کمیسیون نفت مجلس، پیشنهاد ملی کردن نفت را تصویب کرد.

۲۲- طرح ملی شدن صنعت نفت در چه تاریخی به تصویب مجلس شورای ملی و سنا رسید و محمدرضا شاه آن را امضا کرد؟ این موفقیت، چه تأثیری بر مردم داشت؟ (ص ۱۱۶)

که (۱) ۱- در بیست و چهارم اسفند ماه ۱۳۲۹ ۲- پنج روز بعد نیز، در بیست و نهم اسفند، مجلس سنا همان مصوبه را تأیید کرد. (۲) شادی و جشن، سراسر کشور را فراگرفت.

۲۳- با تصویب طرح ملی شدن صنعت نفت، دولت انگلستان برای جلوگیری از به خطر افتادن منافعش در ایران، چه کسی را تحت فشار قرارداد؟ آن دولت قصد داشت، با انتخاب چه کسی مانع از اجرای قانون ملی شدن صنعت نفت گردد؟ (ص ۱۱۶)

که (۱) محمدرضا شاه (۲) حسین علاء

۲۴- حسین علاء در ماجرای قرارداد ۱۹۳۳م / ۱۳۱۲ش در زمان رضاشاه، چه نقشی داشت؟ (ص ۱۱۶)

که شرکت داشت و در کنار تقی زاده از عاقدین قرارداد ننگین بود.

۲۵- حسین علاء برای آرام کردن بحران مناقشات نفتی در خوزستان و در سایر مناطق نفت خیز جنوب چه کرد؟ (ص ۱۱۶)

که حکومت نظامی برقرار کرد.

۲۶- چرا حسین علاء استعفا داد؟ (ص ۱۱۶)

که ۱- برای الغای قانون ملی شدن صنعت نفت تلاش زیادی کرد؛ ۲- اما در برابر اراده مردم ناکام ماند و سرانجام به علت ناتوانی در حل بحران نفت، استعفا کرد.

۲۷- دکتر محمد مصدق در چه تاریخی مأمور تشکیل کابینه شد؟ مجلس های شورای ملی و سنا، به ترتیب، در ۲۴ و ۲۹ اسفند ۱۳۲۹، طرح اجرای کدام قانون را به تصویب رساندند؟ (ص ۱۱۶)

که (۱) اردیبهشت ۱۳۳۰ (۲) قانون ملی شدن صنعت نفت

۲۸- محمد مصدق با کدام شرط نخست وزیری را پذیرفت؟ مطابق با طرح اجرای قانون ملی شدن صنعت نفت دولت در این باره چه وظیفه ای داشت؟ (ص ۱۱۶)

که (۱) با شرط تصویب طرح اجرای قانون ملی شدن صنعت نفت (۲) دولت می بایست به خلع ید از شرکت نفت ایران و انگلیس می پرداخت. ۲- اساسنامه شرکت ملی نفت را تنظیم می کرد. ۳- نفت ایران را به مشتریان، به نرخ عادلانه به فروش می رساند.

۲۹- دولت مصدق با تقویت وحدت ملی، تلاش برای تحقق کدام امر را پی گرفت؟ هیئت خلع ید از شرکت نفت، چه اقدامی را آغاز کرد؟ (ص ۱۱۷)

که (۱) ملی شدن صنعت نفت (۲) انتقال شرکت را

۳۰- با ملی شدن صنعت نفت، دولت انگلستان ضمن شکایت به دیوان بین المللی لاهه ایران را چگونه تهدید کرد؟ آیت الله کاشانی در نقطه مقابل، چه اظهار داشت؟ (ص ۱۱۷)

که (۱) چهار هزار چتر باز و رزمناوهای خود را به مرز آبی ایران خواهد فرستاد. (۲) اعلام جهاد خواهد کرد.

۳۱- با اقدامات دولت ایران در خلع ید از شرکت نفت ایران و انگلیس، کارشناسان خارجی دست به چه کاری زدند؟ تلاش مصدق در این باره چه بود و چه نتایجی داشت؟ توضیح دهید. (ص ۱۱۷ و ۱۱۸)

که (۱) به طور دسته جمعی استعفا کردند. (۲) ۱- برای راضی کردن آنان به ادامه کار، به جایی نرسید. ۲- دولت کوشید از کشورهای دیگر، نظیر آمریکا و هلند کارشناس استخدام کند؛ اما به دلیل نفوذ انگلیس، موفق به این کار نشد. (۳) ۱- به همین سبب، تولید نفت تا حد رفع نیاز داخلی کاهش یافت. ۲- کشتی های نفتکش نیز، از بارگیری نفت ایران خودداری کردند. ۳- در مرداد ۱۳۳۰، آخرین واحد پالایشگاه آبادان تعطیل شد.

۳۲- با شکایت دولت انگلستان از ایران به شورای امنیت سازمان ملل متحد درباره ملی شدن صنعت نفت و اخراج انگلیسی ها، مصدق برای پاسخگویی به گجا رفت؟ چه اسنادی را عرضه کرد؟ در نهایت رأی شورا چه بود و چه نتیجه ای داشت؟ (ص ۱۱۸)

که (۱) نیویورک (۲) دخالت دولت انگلستان در امور داخلی ایران (۳) ۱- شورای امنیت نیز، به مسکوت ماندن شکایت انگلیس رأی داد. ۲- رأی شورا به نفع ایران تمام شد.

۳۳- چرا در دولت مصدق ، درآمد دولت به سرعت کاهش یافت و کشور دچار مشکلات شدید اقتصادی شد؟ در نتیجه ، دولت ناچار به انجام چه کاری شد؟ (ص ۱۱۸)

ک (۱) ۱- به علت قطع صادرات نفت ۲- تحریم اقتصادی ۳- فشارهای دولت انگلستان (۲) فروش اوراق قرضه

استاد باقریه

۱- در تیرماه ۱۳۳۱، مصدق برای مواجهه با مخالفان داخلی که درباره در رأس آن قرار داشت، از محمدرضاشاه چه درخواستی کرد؟ نتیجه آن چه بود؟ (ص ۱۱۹)

❖ (۱) تا پست وزارت جنگ را در اختیار وی قرار دهد. (۲) چون نپذیرفت، استعفا کرد.

۲- پس از استعفای مصدق در تیرماه ۱۳۳۱، محمدرضاشاه چه کسی را مأمور تشکیل کابینه کرد؟ (ص ۱۱۹)

❖ قوام السلطنه

۳- وقتی قوام السلطنه بعد از مصدق به نخست وزیری رسید، در اعلامیه شدیدالحنی به چه کسانی حمله کرد؟ تهدیدش چه بود؟ (ص ۱۱۹)

❖ (۱) به طرفداران نهضت ملی شدن صنعت نفت (۲) اجرای اعدام های دسته جمعی

۴- با انتشار اعلامیه شدیدالحن قوام السلطنه نسبت به طرفداران ملی شدن صنعت نفت، آیت الله کاشانی از مردم چه خواست و چه چیز را اعلام کرد؟ (ص ۱۱۹)

❖ (۱) برای مقابله با قوام، به میدان بیایند. (۲) به خدای لایزال اگر قوام نرود، اعلام جهاد می کنم و خودم کفن پوشیده، با ملت در پیکار شرکت می کنم.

۵- وقتی تلاش های درباره و نمایندگان و قوام السلطنه در متقاعد کردن آیت الله کاشانی به نتیجه نرسید، ایشان چه چیز را اعلام کرد؟ (ص ۱۱۹)

❖ اگر در بازگشت دولت دکترومصدق اقدام نشود، آتش انقلاب را متوجه درباره خواهم کرد.

۶- ماجرای قیام سی ام تیرماه ۱۳۳۱ و نتیجه آن چه بود؟ توضیح دهید. (ص ۱۱۹ و ۱۲۰)

❖ (۱) در اولین ساعات روز سی ام تیرماه ۱۳۳۱، مردم تهران درحالی که در محاصره نیروهای نظامی و انتظامی و تانک ها و زره پوش ها قرارداشتند، بی محابا به حرکت درآمدند و حماسه ای ملی و غرورآفرین خلق کردند. (۲) رشادت مردم تهران و سایر شهرهای کشور که منجر به شهادت تعدادی از آنها موجب گردید تا محمدرضاشاه با برکناری قوام، بار دیگر مصدق را به نخست وزیری منصوب کند.

۷- بعد از قیام سی ام تیرماه ۱۳۳۱ و با روی کار آمدن مجدد دکتر مصدق ، آیت الله کاشانی و مصدق ، هر کدام عهده دار چه سمت هایی شدند؟ (ص ۱۲۰)

که (۱) آیت الله کاشانی به ریاست مجلس انتخاب شد. (۲) دکتر مصدق ، علاوه بر ریاست دولت ، وزارت جنگ را نیز ، شخصاً بر عهده گرفت و از موقعیت مستحکمی برخوردار شد.

۸- چگونه زمینه های بروز اختلاف میان آیت الله کاشانی و دکتر مصدق فراهم و تشدید شد؟ (ص ۱۲۰)

که (۱) با حوادث عبرت انگیزی که روی داد. (۲) با دسیسه چینی کانون های توطئه خارجی و عوامل داخلی اش

۹- کدام کشور وقتی از ملی شدن صنعت نفت ضربه خورد ، دست به توطئه هایی علیه دولت مصدق زد؟ (ص ۱۲۰)

که انگلستان

۱۰- در قیام سی ام تیرماه ۱۳۳۱، تا چه زمانی توطئه های سهمگین خارجی و دسیسه های محمدرضا شاه و دربار که در رأس مخالفان داخلی قرار داشتند ، مؤثر واقع نمی شد؟ (ص ۱۲۰)

که (۱) تا زمانی که اتحاد و همبستگی در میان رهبران نهضت وجود داشت. (۲) نهضت ، از حمایت گسترده و پشتیبانی مردم و افکار عمومی برخوردار بود.

۱۱- در نهضت ملی شدن صنعت نفت ، چه وقت کوچک ترین توطئه ، مبدل به ضربه سهمگین بر پیکر ملی شدن صنعت نفت می شد و پایه های حمایت و پشتیبانی مردم که عامل مهمی در رویارویی با استعمار خارجی به شمار می رفت ، سست می کرد؟ (ص ۱۲۰)

که بروز اختلاف و شکاف میان رهبران نهضت

۱۲- در شرایط بروز اختلاف میان رهبران نهضت ملی شدن صنعت نفت ، آنان برای قطع دست استعمار از منافع ملی چه کردند؟ در رویارویی با توطئه های خارجی و دسیسه چینی های داخلی چه طور؟ (ص ۱۲۰)

که (۱) تلاش می کردند و می خواستند که ایرانی ، خانه خودش را بسازد. (۲) نتوانستند اهداف نهضت را به ثمر برسانند.

۱۳- در دوره دوم نخست وزیری دکتر مصدق ، کدام عوامل مانع از آن شد که بار دیگر مردم همچون واقعه سی ام تیر ۱۳۳۱، در صحنه حاضر شوند؟ (۳مورد) (ص ۱۲۰)

که (۱) ضعف ساختاری و بی کفایتی برخی از اعضای کابینه دولت (۲) رقابت ها و قدرت طلبی ها (۳) روند جدایی و بروز شکاف و تشتت سیاسی

۱۴- عوامل زمینه ساز کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲ را فقط نام ببرید. (۲مورد) (ص ۱۲۱ الی ۱۲۳)

که عوامل خارجی (۲) عوامل داخلی

۱۵- عوامل خارجی کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲ کدام کشورها بودند؟ فقط نام ببرید. (۲مورد) (ص ۱۲۱ و ۱۲۲)

که (۱) آمریکا (۲) انگلستان

۱۶- چرا دولت آمریکا به دلیل رقابت نفتی با انگلستان، ابتدا به طور نسبی و مشروط به حمایت از نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران پرداخت؟ توضیح دهید. (ص ۱۲۱)

که (۱) زیرا این کشور درصدد بود در منابع نفت ایران سهم گیرد و قانون ملی شدن صنعت نفت را گامی در راستای پایان بخشیدن به تسلط انحصاری انگلستان بر نفت ایران تلقی می کرد. (۲) چون در آن دوران ، آمریکا در جنگ سرد با شوروی به سر می برد ، قصد داشت با پشتیبانی از نهضت ملی شدن صنعت نفت و برقراری روابط دوستانه با دولت مصدق، ایران را زیر نفوذ و سلطه خود درآورد.

۱۷- چرا دولت آمریکا تصمیم گرفت میان ایران و انگلستان در موضوع نفت، میانجیگری کند؟ (ص ۱۲۱)

که زیرا حفظ ثبات بازار نفت را برای جلوگیری از بحران اقتصادی ضروری می دانست.

۱۸- چرا با گذشت زمان ، سیاست دولت آمریکا نسبت به نهضت ملی شدن صنعت نفت و دولت دکتر مصدق ، از حمایت و میانجیگری به مداخله گری و همکاری با انگلستان برای براندازی ، تغییر یافت ؟ (ص ۱۲۱)

که (۱) زیرا از یک سو ، انگلیسی ها قول دادند شرکت های نفتی آمریکایی را در منابع نفت ایران شریک سازند. (۲) از سوی دیگر، خطر نفوذ کمونیسم و حزب توده را در ایران بزرگ جلوه دادند.

۱۹- در نتیجه چرخش سیاست آمریکا در قبال نهضت ملی شدن صنعت نفت و دولت دکتر مصدق ، مأموریت سازمان های جاسوسی دو کشور آمریکا و انگلستان چه بود؟ (ص ۱۲۱)

✍ سازمان جاسوسی آمریکا (سیا) مأموریت یافت با همکاری سازمان جاسوسی انگلستان ، برای براندازی دولت مصدق و سرکوب نهضت ملی شدن صنعت نفت ، برنامه ریزی و اقدام نماید.

۲۰- حل بحران نفت از طریق اعمال قدرت نظامی و توسل به کودتا ، نخستین بار از سوی دولت کدام کشور ، تحت چه عنوانی طراحی شد؟ (ص ۱۲۲)

✍ (۱) انگلستان (۲) عملیات چکمه

۲۱- دولت انگلستان با استفاده از شبکه جاسوسی خود که از دیرباز در ایران فعالیت داشت ، به چه شکل هایی اقدام به تضعیف دولت دکتر مصدق می کرد؟ (۲ مورد) (ص ۱۲۲)

✍ (۱) تحریم خرید نفت ایران (۲) تهدید کشورهای خریدار نفت ایران به تعقیب قضایی و مجازات

۲۲- چرا در دوران دولت دکتر مصدق ، آمریکا و انگلیس ، سیاست واحدی را علیه نهضت ملی شدن صنعت نفت در پیش گرفتند؟ (ص ۱۲۳)

✍ با هدف تصاحب منابع عظیم نفتی ایران

۲۳- شوروی با وجود شدت یافتن جنگ سرد با آمریکا ، در این دوران ، چه سیاستی را نسبت به دولت دکتر مصدق در پیش گرفت؟ (ص ۱۲۳)

✍ (۱) برای کمک به ایران ، کاری انجام نداد. (۲) در شرایط سخت بحران اقتصادی ناشی از تحریم نفتی، حتی از پرداخت بدهی های خود ، سر باز زد.

۲۴- عوامل داخلی زمینه ساز کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲ را فقط نام ببرید. (۷ مورد) (ص ۱۲۳ الی ۱۲۷)

✍ (۱) حزب توده (۲) شبکه بدامین (۳) شاه و درباریان (۴) مطبوعات (۵) اشتباه مصدق در انحلال مجلس (۶) اعتماد بیش از حد دکتر مصدق به امریکایی ها (۷) جداسدن مصدق از روحانیت

۲۵- حزب توده از آغاز ملی شدن صنعت نفت، این جنبش را به چه متهم می کرد؟ تنها خواستار چه بود؟ چرا؟ (ص ۱۲۳)

✍ (۱) یک حرکت وابسته به سرمایه داری غرب (۲) ملی شدن نفت جنوب (۳) زیرا نفت شمال را حق شوروی می دانست.

۲۶- چرا حزب توده از منافع دولت شوروی حمایت می کرد و همواره رفتار خصمانه ای با نهضت ملی شدن صنعت نفت داشت؟ (ص ۱۲۳)

✍ به دلیل وابستگی به شوروی

۲۷- مواضع برخی از رهبران حزب توده پس از واقعه سی ام تیرماه ۱۳۳۱ چه بود؟ در چه مواردی از دولت دکتر مصدق پشتیبانی کردند؟ (ص ۱۲۳)

✍ (۱) حمایت از دکتر مصدق (۲) ۱- خروج شاه از کشور (توطئه نهم اسفند ۱۳۳۱) ۲- رفراندوم برای انحلال مجلس دوره هفدهم

۲۸- در فاصله کودتای نافرجام بیست و پنجم مرداد تا بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲، حزب توده با وجود تشکیلات وسیع و سازمان نظامی، چه سیاستی را در پیش گرفت؟ (ص ۱۲۳ و ۱۲۴)

✍ (۱) نیروهایش را از خیابان ها فراخواند. (۲) در برابر کودتا، هیچ واکنشی به جز پایین کشیدن مجسمه های شاه و شعار الغای سلطنت و استقرار جمهوری دموکراتیک که به بهره برداری کودتاچیان در جنگ روانی منجر شد، انجام نداد.

۲۹- حزب توده از چه طریق از توطئه کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲ باخبر بود؟ چگونه می توانست مانع موفقیت کودتا شود؟ (ص ۱۲۴)

✍ (۱) سازمان نظامی حزب از طریق شبکه اطلاعاتی خود در ارتش (۲) به دلیل در اختیار داشتن پست های نظامی

۳۰- یکی از علل عدم واکنش شوروی و حزب توده در قبال کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲ چه بود؟ (ص ۱۲۴)

✍ به دلیل تکلیفی ناشی از مرگ استالین

۳۱- حزب توده پس از کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲، چه وضعیتی پیدا کرد؟ رهبران و برخی از اعضای آن چه کردند؟ (ص ۱۲۴)

که (۱) همچون کوه یخ آب شد. (۲) ۱- از کشور گریختند. ۲- یا برای نجات جان خود ، با سران کودتا همکاری کردند. ۳- برخی ، بعدها به خدمت ساواک درآمدند.

۳۲- شبکه بدامن با نفوذ در احزاب و جریان های سیاسی ، چه نقشی را در زمینه سازی کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲ ایفا می کرد؟ (ص ۱۲۴)

که ضمن ایجاد بلوا و آشوب در کشور و اختلاف افکنی میان اعضای نهضت ملی ایران ، موجبات بدبینی نسبت به رهبران نهضت را فراهم آورد.

۳۳- چرا فعالیت های شبکه بدامن در زمینه سازی کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲ از حوزه نظارت دولت خارج بود؟ (ص ۱۲۴)

که به خاطر فعالیت های : ۱- پیچیده ۲- سری ۳- غیرشفاف

۳۴- در زمینه سازی کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲ ، هر گروه و حزبی، فعالیت های شبکه بدامن را در ابتدا چگونه تصور می کرد؟ (ص ۱۲۴)

که به نفع سیاست آنان است.

۳۵- واکنش محمدرضا شاه در برابر نهضت ملی شدن صنعت نفت چه بود؟ چرا؟ (ص ۱۲۵)

که (۱) ۱- ابتدا منفعل و مردد بود. ۲- او به شدت از پیامدهای نهضت که موجب تضعیف موقعیت و قدرت او می شد ، وحشت داشت. ۳- با این همه ، قدرت و شجاعت ایستادگی در برابر نهضت و ملت را نداشت. ۴- از طرفی هم جرأت نمی کرد با آن همراهی کند. (۲) زیرا از انگلیسی ها می ترسید و هنوز خاطره برکناری و اخراج پدرش توسط آنان را از یاد نبرده بود.

۳۶- چه وقت محمدرضا شاه ، آشکار و پنهان ، علیه ملی شدن صنعت نفت و دولت مصدق کارشکنی و دسیسه چینی می کرد؟ (ص ۱۲۵)

که هرگاه فرصت را مناسب می دید.

۳۷- چه وقت بر تحرکات و توطئه های محمدرضا شاه در نهضت ملی شدن صنعت نفت افزوده می شد؟ (ص ۱۲۵)

که وقتی اختلافات رهبران و اعضای نهضت بالا گرفت.

۳۸- چه وقت محمدرضا شاه به کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲ تن داد؟ (ص ۱۲۵)

که با تشویق و حمایت دولت های آمریکا و انگلستان

۳۹- چه کسانی با صراحت و جدیت بیشتری با نهضت ملی شدن صنعت نفت و دولت برآمده از آن مخالفت و دشمنی می کردند

و دائم مشغول توطئه چینی و دسیسه کاری بر ضد آن بودند؟ (ص ۱۲۵)

که وابستگان محمدرضا شاه و درباریان

۴۰- چه کسانی از وابستگان محمدرضا شاه و درباریان برضد حقوق و منافع ملت ایران به نفع دولت انگلستان و در مقابل نهضت

ملی شدن صنعت نفت ایستادند؟ آنان حاضر بودند برای شکست نهضت چه کنند؟ مصدق پس از قیام سی ام تیرماه ۱۳۳۱، با

وابستگان محمدرضا شاه چه کرد؟ (ص ۱۲۵ و ۱۲۶)

که (۱) ۱- اشرف پهلوی، خواهر محمدرضا شاه ۲- مادر محمدرضا شاه ۳- افراد دربار، از جمله : ۳/۱- اسدالله علم

۳/۲- شاپور ریپورتر (۲) هرگونه همکاری با دولت انگلستان تن دهند. (۳) اشرف پهلوی و مادرش را از ایران اخراج

کرد.

۴۱- چگونه کودتاگران با استفاده از مطبوعات، زمینه را برای کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲ فراهم کردند؟ (ص ۱۲۶)

که (۱) به سازماندهی افکار عمومی پرداختند. (۲) آنها از این طریق توانستند با ۱- ایجاد شایعات و تبلیغات ویرانگر

۲- به تخریب شخصیت دکتر مصدق ۳- ایجاد نارضایتی عمومی از دولت او و تشدید اختلافات دامن بزنند.

۴۲- چرا دکتر مصدق مجلس دوره هفدهم را منحل کرد؟ تلاش آیت الله کاشانی در این باره چه بود؟ (ص ۱۲۶ و ۱۲۷)

که (۱) به بهانه نفوذ و تحریکات بیگانگان (۲) به جایی نرسید.

۴۳- چرا انحلال مجلس دوره هفدهم توسط دکتر مصدق ، فرصت مناسبی برای کودتاگران فراهم آورد؟ توضیح دهید. (ص ۱۲۷)

که (۱) زیرا مشروعیت رئیس دولت را آشکارا مخدوش کرد و باعث هموارشدن عملیات کودتا شد. (۲) کودتاگران مدعی بودند پس از انحلال مجلس شورای ملی ، دیگر دولت دکتر مصدق مشروعیت قانونی ندارد.

۴۴- وقتی دکتر مصدق به امریکایی ها بیش از حد اعتماد کرد ، آنها در صدد چه کارهایی بودند؟ (ص ۱۲۷)

که (۱) تصاحب منابع نفتی ایران (۲) گرفتن ماهی از آب گل آلود

۴۵- چگونه دکتر مصدق از روحانیت جدا شد؟ (ص ۱۲۷)

که در ششم مرداد ۱۳۳۱ ، نامه تندی به آیت الله کاشانی نوشت و از ایشان خواست که از هرگونه دخالت در امور سیاسی کشور خودداری کند.

۱- چگونه شکل گیری و انجام کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲ را توضیح دهید. (ص ۱۲۹)

ک (۱) براساس اسناد محرمانه کودتا ، دولت ایالات متحده آمریکا نقش مهم و مؤثری در سازماندهی و هدایت نیروهای مخالف برای سرنگونی دولت مصدق ایفا کرد و هدایت و رهبری کودتا را برعهده داشت. (۲) مقامات آمریکایی در مشاوره با همتایان انگلیسی خود ، فضل الله زاهدی را به عنوان فرمانده نظامی کودتا انتخاب کردند و محمدرضاشاه را متقاعد نمودند که زاهدی را بپذیرد و از کودتا حمایت کند.

۲- ماجرای عزل دکتر مصدق و انتصاب زاهدی و خروج محمدرضاشاه از ایران را قبل از کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲ توضیح دهید. (ص ۱۳۰)

ک (۱) در بیست و چهارم مرداد ۱۳۳۲ ، شاه فرمان عزل نخست وزیری دکتر مصدق و انتصاب فضل الله زاهدی را امضا کرد. (۲) در ساعت یک بامداد روز بیست و پنجم مرداد ، نصیری که حاصل نامه عزل دکتر مصدق بود ، به خانه وی رفت؛ ولی بلافاصله به دستور دکتر مصدق بازداشت شد. (۳) محمدرضاشاه با حمایت کودتاگران و برای در امان ماندن از خطرات احتمالی از ایران خارج شد.

۳- با فرار محمدرضاشاه از ایران قبل از کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲ به بغداد و سپس از آنجا به رم ، در سراسر کشور چه اتفاقاتی افتاد؟ (ص ۱۳۰)

ک (۱) تظاهرات عمومی برپا گردید. (۲) مجسمه های محمدرضاشاه و پدرش به پایین کشیده شد. (۳) عکس های او از ادارات جمع آوری شد.

۴- پس از فرار محمدرضاشاه از ایران قبل از کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲ ، دکتر حسین فاطمی ، وزیر خارجه دکتر مصدق ، در میدان بهارستان در تجمع بزرگ مردم ، چه چیز را اعلام کرد؟ (ص ۱۳۰)

ک (۱) نظام سلطنتی باید برچیده شود و حکومت جمهوری برپا شود. (۲) شاه ایران روی ملک فاروق را سفید کرده است. (۳) البته این موضع شخصی ایشان بود.

۵- موضع دولت دکتر مصدق نسبت به فرار محمدرضاشاه از ایران قبل از کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲ چه بود ؟ (ص ۱۳۰)

ک موضع خاصی را نشان نداد.

۶- بنا به گزارش مندرج در اسناد سازمان سیا درباره کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲، روزولت برای اینکه کودتا را از شکست کامل نجات دهد، به محل اختفای چه کسی رفت و آنها بی درنگ چه تصمیم گرفتند؟ (ص ۱۳۰ و ۱۳۱)

که (۱) زاهدی (۲) افکار عمومی را متقاعد سازند که رئیس دولت قانونی، زاهدی است و مصدق آن مقام را غصب کرده و درصدد کودتا علیه محمدرضاشاه است.

۷- چرا بی توجهی دولت مصدق به کودتای مقدماتی و عدم پیش بینی کودتای بعدی موجب شد کودتاچیان بدون برخورد با مانع جدی و به سهولت غیرقابل انتظار، حکومت ملی را ساقط و رژیم آمریکایی را به جای آن مستقر کنند؟ (ص ۱۳۱)

که (۱) زیرا پس از وقوع کودتای نافرجام بیست و پنجم مرداد، دیگر دلیلی برای خوش بینی وجود نداشت. (۲) عده ای وقوع کودتا را پیش بینی کرده بودند.

۸- کودتاچیان در بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲، چگونه توانستند نقشه های خود را عملی کنند؟ توضیح دهید. (ص ۱۳۱)

که (۱) با هدایت سازمان سیا (۲) بدون کمک نیروهای نظامی اصفهان، کرمانشاه و همدان که با برنامه ریزی قبلی برای حرکت به سوی تهران آماده بودند. (۳) با بسیج دستجاتی از اراذل و اوباش که با پول های مراکز اطلاعاتی انگلستان و آمریکا سازماندهی شده بودند.

۹- در کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲، چه کسانی بخش عمده ای از آشوب های خیابانی را در آن روز انجام دادند؟ کدام اماکن را تصرف کردند؟ (ص ۱۳۱)

که (۱) ۱- شعبان جعفری، معروف به شعبان بی مخ ۲- با عده ای از چماق داران خود ۳- همراهی گروه های دیگر اوباش و ولگردها (۲) خیابان های تهران

۱۰- هم زمان با آشوب های خیابانی در روز کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲، عوامل نظامی کودتا، کدام مناطق حساس را تصرف کردند؟ (۶مورد) (ص ۱۳۱)

که (۱) ستاد ارتش (۲) ایستگاه رادیو (۳) مراکز پلیس (۴) ژاندارمری (۵) تلفن و تلگراف (۶) خانه دکتر مصدق و یارانش

۱۱- پس از کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲، زاهدی چه کار کرد؟ واحدهای انتظامی و نظامی دکترمصدق چه کردند؟ (ص ۱۳۱ و ۱۳۲)

✍ (۱) سوار بر تانک ، به نخست وزیری رفت. (۲) اقدام مؤثری علیه کودتا نکردند.

۱۲- وقتی سفیر آمریکا که نقش مهمی در کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲ داشت ، به دکترمصدق تکلیف کرد که از پست خود کناره گیری کند ، ایشان چه واکنشی داشت؟ (ص ۱۳۲)

✍ با عتاب ، او را از خانه اش بیرون کرد.

۱۳- در کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲، دکترمصدق با ممنوع کردن تظاهرات ، مرتکب چه اشتباهی شد؟ (ص ۱۳۲)

✍ عملاً خیابان ها را از هواداران خود خالی کرد.

۱۴- چرا دولت مصدق در کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲، در برابر کودتاچیان نتوانست بایستد؟ (ص ۱۳۲)

✍ زیرا : (۱) از ظرفیت مردم استفاده نکرد. (۲) از آنجا که از جریان روحانیون که توان بسیج کردن مردم را داشت ، فاصله گرفته بود.

۱۵- طرح براندازی حکومت دکترمصدق که پیچیده بود ، چگونه و با چه هزینه ای برای کودتاچیان انجام گرفت و چه پیامدهایی برای ملت ایران داشت و منجر به چه شد؟ (ص ۱۳۲)

✍ (۱) به سهولت (۲) با کمترین هزینه (۳) سهمگین و ناگوار (۴) سلطه همه جانبه آمریکا

۱۶- به دنبال کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲، چه کسی به نخست وزیری رسید؟ محمدرضا شاه که از ایران خارج شده بود ، چه کرد؟ تعبیر امام خمینی دراین باره چیست؟ محمدرضاشاه سلطنت خود را وام دار کدام کشورها می دانست؟ (ص ۱۳۳)

✍ (۱) سرلشگر زاهدی (۲) به ایران بازگشت. (۳) محمدرضا رفت و رضاشاه برگشت. (۴) آمریکا و انگلیس

۱۷- محمدرضاشاه پس از بازگشت به ایران و پس از کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲، در ملاقات با کریمت روزولت، نماینده سازمان جاسوسی آمریکا و فرمانده کودتا ، ضمن تشکر چه گفت؟ (ص ۱۳۳)

✍ من تاج و تختم را از برکت خداوند ، ملّتم و ارتشم و شما (کریمت روزولت) دارم.

۱۸- کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲، چه تأثیری بر سرنوشت ملت ایران داشت و چه هزینه ای را ایجاد کرد؟ (ص ۱۳۳)

✍ (۱) عصر جدیدی در سرنوشت ملت ایران رقم خورد. (۲) ۱- بیست و پنج سال سلطه مستقیم آمریکا ۲- همراه با ده ها هزار کشته ، زخمی ، زندانی ۳- تاراج میلیاردها بشکه نفت کشور

۱۹- پس از تبعید رضاشاه در شهریور ۱۳۲۰ تا کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲، کام های مؤثر ملت ایران در جهت احیای نظام مشروطه ، بر کدام دو پایه عمده استوار بود؟ (ص ۱۳۳)

✍ (۱) جلوگیری از بازگشت دیکتاتوری پهلوی (۲) کوتاه کردن دست استعمار

۲۰- در فاصله شهریور ۱۳۲۰ تا مرداد ۱۳۳۲، حرکت رهبران مذهبی ملی در جهت احیای مشروطه ، منجر به کدام نتیجه شد؟ چرا این حرکت همانند دوره مشروطه به نتیجه نهایی نرسید؟ (ص ۱۳۳)

✍ (۱) ۱- محدود کردن قدرت دربار ۲- ملی شدن صنعت نفت شد. (۲) به دلیل : ۱- دسیسه بیگانگان ۲- اختلافات داخلی ۳- فقدان رهبری مقتدر بصیر و جامع

۲۱- پس از کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲، چه نوع حاکمیتی بار دیگر به کشور بازگشت و به مدت ربع قرن بر مقدرات کشور حاکم شد؟ (ص ۱۳۳)

✍ دیکتاتوری و سلطه بیگانه

۱- دولت آمریکا پس از کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲، چه کمک هایی به دولت کودتا کرد؟ (ص ۱۳۵)

کمک های زیادی در زمینه های : ۱- نظامی ۲- اقتصادی

۲- پس از کودتای بیستم هشتم مرداد ۱۳۳۲، فرمانداری نظامی تهران به چه کسی سپرده شد؟ چه ویژگی هایی داشت؟ (ص ۱۳۵)

۱) سرتیپ تیمور بختیار (۲) او افسری بی رحم و خونریز بود.

۳- چگونه تیمور بختیار برای استقرار و تثبیت حکومت کودتا، سرکوب نیروهای ضدکودتا و میهن دوست را آغاز کرد؟ (ص ۱۳۵)

۱) عده ای از مخالفان را دستگیر و زندانی کرد. (۲) عده ای از آنها را تبعید و تیرباران کرد. (۳) تظاهرات شهرستان ها و تهران با سرکوب شدید مواجه شد. (۴) سقف بازار تهران را تخریب و جمعی از بازاریان را به جزیره خارک تبعید کرد.

۴- پس از کودتای بیستم هشتم مرداد ۱۳۳۲، دکتر مصدق دچار چه سرنوشتی شد؟ (ص ۱۳۵)

۱) دستگیر و در دادگاه نظامی محاکمه و به سه سال زندان محکوم شد. (۲) عملاً تا آخر عمر در احمدآباد ، در روستایی در اطراف تهران تحت نظر بود.

۵- در آستانه برپایی انتخابات دوره هجدهم مجلس شورای ملی در محیط وحشت و خفقان ، چه کسانی با مجلس فرمایشی که دست ساخته و مطیع حکومت کودتا بود ، به مخالفت پرداختند؟ (ص ۱۳۶)

۱) آیت الله کاشانی (۲) نهضت مقاومت ملی

۶- با برقراری مجدد ارتباط میان دولت کودتا و انگلیس ، دو دولت طی اعلامیه ای ، چه چیز را اعلام کردند؟ چه کسی با این اقدام دولت زاهدی مخالفت کرد؟ (ص ۱۳۶)

۱) برقراری روابط سیاسی (۲) آیت الله کاشانی

۷- قرارداد استعماری کنسرسیوم نفت بین دولت نظامی زاهدی با کدام شرکت ها بسته شد؟ این قرارداد با چه هدفی تحمیل شد؟ (ص ۱۳۷)

ک (۱) چند شرکت نفتی : ۱- آمریکایی ۲- انگلیسی ۳- فرانسوی ۴- هلندی (۲) بهره برداری از مخازن نفت ایران توسط حکومت دست نشانده محمدرضاشاه

۸- چرا انعقاد قرارداد کنسرسیوم نفت با دولت نظامی زاهدی ، مغایر با قانون ملی شدن صنعت نفت بود؟ (ص ۱۳۷)

ک زیرا مجدداً نفت ایران را زیر سلطه بیگانگان درآورد.

۹- کنسرسیوم با اختلافات نفتی میان ایران ، آمریکا و انگلستان چه کرد؟ در یکی از بندهای کنسرسیوم در این باره چه آمده است؟ (ص ۱۳۷)

ک (۱) اختلافات را حل کرد و همه ثمرات مبارزه ملت ایران در جریان ملی شدن صنعت نفت را برباد داد.
(۲) پرداخت غرامت از سوی ایران به شرکت سابق نفت انگلیس و ایران

۱۰- تأسف بارتر از قرارداد کنسرسیوم نفت بین دولت نظامی زاهدی و شرکت های آمریکایی ، انگلیسی ، فرانسوی و هلندی چه بود؟ (ص ۱۳۷)

ک حضور فزاینده مستشاران آمریکایی که به تدریج مقدرات : ۱- سیاسی ۲- اقتصادی ۳- نظامی ایران را زیر سلطه آمریکا برد.

۱۱- چرا سپید زاهدی ، عامل کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲ که خود را تاج بخش محمدرضاشاه می دانست کنار گذاشته شد؟ و چه کسی به نخست وزیری رسید؟ (ص ۱۳۷)

ک (۱) ۱- به علت اشتها ، به حیف و میل کمک های آمریکایی ها ۲- بی اعتنائی به محمدرضاشاه (۲) حسین علاء

۱۲- چه وقت محمدرضاشاه گام مهمی در تحکیم قدرت استبدادیش برداشت و معیار قدرت ، شخص او شد؟ (ص ۱۳۷)

ک با روی کارآمدن حسین علاء، وزیر سابق دربار که در برابر شاه و نزدیکان او اراده و اختیاری نداشت.

۱۳- بعد از کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲ و انتخاب حسین علاء به نخست وزیری ، یکی از نمایندگان مجلس آن زمان چه گفته بود؟ (ص ۱۳۸)

که هر چه اعلیحضرت بیسندند ، همان قانون است.

۱۴- پس از نخست وزیری حسین علاء به جای زاهدی، قبل از آن ، نمایندگان مجلس شورای ملی چگونه انتخاب می شدند؟ (ص ۱۳۸)

که (۱) با اراده محمدرضا شاه و دربار (۲) انتخابات، محصول گزینش و اراده مردم نبود.

۱۵- یکی از مهم ترین حوادث دوران نخست وزیری حسین علاء چه بود؟ این پیمان به توصیه کدام کشور، ابتدا بین کدام کشورها امضا شد و سپس کدام کشورها به آن پیوستند؟ (ص ۱۳۸)

که (۱) پیوستن ایران به پیمان امنیتی بغداد (۲) ۱- به توصیه آمریکا بین کشورهای ترکیه و عراق امضا شد.
۲- سپس پاکستان و ایران نیز، به آن پیوستند.

۱۶- در دوران نخست وزیری حسین علاء ، پیمان امنیتی بغداد با کدام هدف؟ به چه بهانه ای؟ بر مبنای نظریه کدام رئیس جمهور آمریکا تشکیل شد؟ (ص ۱۳۸)

که (۱) کامل کردن حلقه محاصره شوروی (۲) خطر کمونیسم (۳) آیزنهاور

۱۷- در دوران نخست وزیری حسین علاء ، عضویت ایران در پیمان امنیتی بغداد ، کدام سیاست ایران را نقض می کرد؟ (ص ۱۳۸)

که سیاست بی طرفی

۱۸- چه کسی از مخالفان سرسخت پیمان امنیتی بغداد بود؟ چرا؟ (ص ۱۳۸)

که (۱) شهید نواب صفوی، رهبر فدائیان اسلام (۲) زیرا معتقد بود که ورود ایران در پیمان بغداد زمینه ساز سلطه نظامی آمریکا بر ایران است.

۱۹- چرا محمدرضا شاه، سازمان مخوف ساواک را تأسیس کرد؟ توضیح دهید. (ص ۱۳۹)

که (۱) پس از کودتای بیست و هشتم مرداد ۱۳۳۲، آمریکایی ها تصمیم گرفتند ایران را به پایگاه اصلی قدرت خود در منطقه تبدیل کنند. (۲) ۱- محمدرضا شاه که راه بقای خود را در تبعیت از آمریکا می دانست. ۲- به کمک مستشاران آن کشور به تشکیل ساواک (سازمان اطلاعات و امنیت کشور) اقدام کرد.

۲۰- چرا تأسیس ساواک برای آمریکا اهمیت داشت؟ (۲ مورد) (ص ۱۳۹)

که (۱) همسایگی ایران با شوروی، به عنوان رقیب اصلی آمریکا (۲) حفظ و تثبیت نفوذ آمریکا در ایران

۲۱- اولین رئیس ساواک که بود و دارای چه خصوصیتی بود؟ به چه کاری اشتغال داشت؟ (ص ۱۳۹)

که (۱) سپهبد تیمور بختیار (۲) یکی از بی رحم ترین افسران ارتش (۳) فرماندار نظامی تهران بود.

۲۲- ساواک، گسترده ترین نهاد اطلاعاتی و امنیتی، از سال ۱۳۳۶ تا ۱۳۵۷ در حکومت محمدرضا شاه چه نقش مهمی داشت؟ (۴ مورد) (ص ۱۳۹)

که (۱) شناسایی و سرکوب گروه های مخالف (۲) شکنجه جسمی و روحی مخالفان (۳) ایجاد جوّ اختناق، رعب و وحشت (۴) دولتمردان و نمایندگان مجلسین را کنترل می کرد.

۲۳- چگونه ساواک به صورت یک تشکیلات مخوف اطلاعاتی و امنیتی درآمد؟ به جای آنکه دستاوردهای اطلاعاتی خود را در جهت منافع کشور به کارگیرد، آنها را در خدمت چه کشورهایی قرار می داد؟ به عنوان مانعی در برابر توسعه کدام کشور و مکتب قرار گرفت؟ (ص ۱۳۹)

که (۱) با هدایت و حمایت سرویس های اطلاعاتی آمریکا و انگلیس و سپس با کمک سازمان اطلاعاتی اسرائیل (موساد) (۲) در خدمت تأمین منافع آمریکا و انگلیس و سپس اسرائیل (۳) شوروی و کمونیسم

۲۴- در فروردین ۱۳۳۶، پس از استعفای حسین علاء چه کسی به نخست وزیری رسید؟ (ص ۱۴۱)

که دکتر منوچهر اقبال، وزیر دربار

۲۵- محمدرضا شاه پهلوی که حکومتش با فقدان مشروعیت و آزادی سیاسی روبه رو بود، برای جلب افکار عمومی دست به چه کاری زد؟ (ص ۱۴۱)

که تأسیس دو حزب : ۱- حزب ملیون (اکثریت) به رهبری نخست وزیر، دکتر اقبال ۲- حزب مردم (اقلیت) به رهبری اسدالله علم

۲۶- پس از تأسیس دو حزب ملیون و مردم ، در زمان حکومت محمدرضا شاه ، مطبوعات کشور صحنه چه چیز شده بود؟ چرا؟ (ص ۱۴۱)

که (۱) صحنه جنجال های سطحی و ساختگی میان دو حزب دولتی (۲) تا توهم وجود دموکراسی های غربی در ایران را در ذهن ایجاد کند.

۱- سیاست خارجی آمریکا در دوره ریاست جمهوری جان اف کندی، رئیس جمهور آمریکا، در کشورهای توسعه نیافته جهان سوم و خاورمیانه، اجرای کدام اصلاحات بود؟ هدف این اصلاحات چه بود؟ این سیاست با چه عنوانی و در چه کشورهایی اجرا می شد؟ چگونه؟ (ص ۱۴۲)

که (۱) اجرای اصلاحات از بالا به پایین (۲) پیشگیری از انقلاب های قهرآمیز (۳) اتحاد برای پیشرفت در کشورهایی که در معرض خطر کمونیسم بودند. (۴) ۱- بی آنکه نظام دیکتاتوری و استبدادی حاکم بر آن کشورها تغییر یابد. ۲- در صورت مقاومت مردم، توسل به زور برای اجرای آن پیش بینی شده بود.

۲- چرا اجرای اصلاحات جان اف کندی، رئیس جمهور آمریکا، درباره ایران از اهمیت خاصی برخوردار بود؟ (ص ۱۴۲)

که ۱- زیرا رژیم دست نشانده محمدرضاشاه، وابسته و متحد آمریکا بود. ۲- به دلیل همسایگی با اتحاد جماهیر شوروی ۳- موقعیت ممتاز جغرافیای سیاسی، در وضعیتی حساس و تعیین کننده قرارداد داشت.

۳- چرا کارشناسان مسائل ایران در وزارت امور خارجه آمریکا در دوره ریاست جمهوری جان اف کندی، وجود یک سلسله اصلاحات اقتصادی - اجتماعی در ایران را ضروری می دانستند؟ (ص ۱۴۳)

که به خاطر گزارش هایی از وضعیت : ۱- فساد در حکومت محمدرضاشاه ۲- سرکوب مخالفان سیاسی رژیم پهلوی ۴- در دوران ریاست جمهوری جان اف کندی، صنایع و اقتصاد آمریکا و کشورهای غربی، نیازمند کدام بازارها بودند؟ چرا کشورهای خاورمیانه، امکان مصرف تولیدات جدید را نداشتند؟ (ص ۱۴۳)

که (۱) بازار مصرف جدید (۲) به علت ساختار اقتصادی مبنی بر رژیم ارباب و رعیتی

۵- به باور زمامداران آمریکا، اصلاحات اقتصادی و اجتماعی در ایران، می توانست از کدام خطر جلوگیری و زمینه سازی کدام انقلاب را فراهم آورد و از گسترش کدام فعالیت های مردمی جلوگیری کند؟ (ص ۱۴۳)

که ۱- انقلاب سرخ و کاهش خطر کمونیسم ۲- انقلاب سفید ۳- فعالیت های مردمی علیه حکومت های دیکتاتور و دست نشانده آمریکا

۶- در شهریور ۱۳۳۹، محمدرضاشاه چه کسی را به نخست وزیری منصوب کرد؟ او با کدام شعارها به استقبال از سیاست های جدید دولت آمریکا رفت؟ (ص ۱۴۴)

که (۱) شریف امامی (۲) ۱- آزادی احزاب ۲- فضای باز سیاسی ۳- اصلاحات اقتصادی

۷- چرا شریف امامی به نخست وزیری انتخاب شد؟ (ص ۱۴۴)

که درواقع : ۱- حاصل توافق محمدرضاشاه و انگلستان ۲- با استفاده از فرصت انتخابات ریاست جمهوری آمریکا بود.

۸- چگونه علی امینی جایگزین شریف امامی شد؟ توضیح دهید. (ص ۱۴۴)

که (۱) کندی، رئیس جمهور آمریکا ، به محمدرضاشاه و شریف امامی اعتماد نداشت و آنها را برای اجرای برنامه هایش در ایران مناسب ندید. (۲) آمریکا برای هموار کردن سیاست های خود در ایران ، با برخی از رجال ایران ارتباط برقرار کرد و خواستار برکناری شریف امامی و روی کارآمدن علی امینی شد. (۳) زیرا علی امینی در دوران تصدی سفارت ایران در آمریکا ، بیش از پیش به مقامات آمریکایی نزدیک شده بود و با کندی ارتباط صمیمانه داشت.

۹- با روی کار آمدن علی امینی ، سیاست های آمریکا چگونه اجرا شد؟ توضیح دهید. (ص ۱۴۴)

که ۱- قدم اول این سیاست، مبارزه با فساد اداری بود که برای جلوگیری از سقوط رژیم پهلوی و افتادن حکومت ایران به دست کمونیست ها صورت می گرفت.

۲- قدم دوم، اصلاحات اقتصادی بود که برای تغییر زیرساخت های اجتماعی و اقتصادی کشور به اجرا درآمد.

۱۰- وقتی علی امینی به نخست وزیری رسید ، دست به چه اقداماتی زد؟ توضیح دهید. (ص ۱۴۴)

که (۱) ۱- در اولین قدم ، دست به اقدامی جنجالی زد. ۲- او از محمدرضاشاه درخواست انحلال مجلس های شورای ملی و سنا را کرد تا موانع سرراه انجام نقشه های خود را از میان بردارد. ۳- به دنبال آن، جمعی زیاد از سران حکومت، از نظامیان عالی رتبه گرفته تا مقامات اقتصادی را دستگیر کرد تا گناه مفاسد اقتصادی و سیاسی رژیم پهلوی را به گردن آنان بیندازد. ۴- با این اقدام می خواست از تعمق اعتراضات اجتماعی و مردمی علیه آمریکا جلوگیری کند. ۵- البته او به دنبال جاه طلبی شخصی خود نیز بود و می خواست مستقل از محمدرضاشاه ، با آمریکا ارتباط برقرار کند. ۶- محمدرضاشاه از این موضوع احساس نگرانی می کرد. (۲) ۱- اقدام دوم امینی، اجرای قانون اصلاحات ارضی بود. ۲- قانون اصلاحات ارضی که در بهمن ۱۳۴۰ در هیأت دولت به تصویب رسیده بود ، از منطقه آذربایجان شروع شد. ۳- با سرعت گرفتن روند اصلاحات ارضی توسط علی امینی ، شاه از ناحیه او احساس خطر کرد.

۱۱- چرا محمدرضا شاه در فروردین ۱۳۴۱ به همراه اسدالله علم به آمریکا رفت؟ (ص ۱۴۵)

که تا بتواند به کمک انگلستان ، آمریکا را به برکناری امینی راضی کند و خود مجری اصلاحات موردنظر آمریکا شود.

استاد باقریه

۱- با رحلت آیت الله بروجردی ، مرجع بزرگ تقلید شیعیان جهان در فروردین ۱۳۴۰ ، محمدرضاشاه چه تصور می کرد؟ از این رو ، فرصت را برای اجرای کدام کار مناسب دید؟ (ص ۱۴۶)

که (۱) زمینه برای جانشینی مرجع یا مراجع تقلید به جای آیت الله بروجردی وجود ندارد. (۲) اجرای اصلاحات موردنظر آمریکا

۲- در چه تاریخی و با کدام بهانه ، محمدرضاشاه علی امینی را برکنار و اسدالله علم را که یکی از نزدیکان او بود ، به نخست وزیری منصوب کرد؟ (ص ۱۴۷)

که ۱- در تیرماه ۱۳۴۱ ۲- به بهانه اختلاف بر سر بودجه نظامی

۳- محمدرضاشاه پس از برکناری علی امینی و انتصاب علم به نخست وزیری ، تصمیم گرفت که کدام قانون را درغیاب مجلس شورای ملی تغییر دهد؟ (ص ۱۴۷)

که قانون انتخابات انجمن های ایالتی و ولایتی

۴- قانون انجمن های ایالتی و ولایتی در کدام دوره مجلس شورای ملی و به چه منظور به تصویب رسیده بود؟ (ص ۱۴۷)

که (۱) در دوره اول ۲- به منظور تشکیل شوراهای استان و شهرستان

۵- قانون انجمن های ایالتی و ولایتی ، چه وقت و توسط کدام دولت تغییر کرد؟ کدام شرط از آن حذف شد؟ (ص ۱۴۷)

که (۱) ۱- در مهرماه ۱۳۴۱ ۲- توسط هیأت دولت اسدالله علم (۲) ۱- مسلمان بودن ۲- سوگند به قرآن مجید ، از شرایط انتخاب شوندگان

۶- تصویب نامه تغییر قانون انجمن های ایالتی و ولایتی ، اعتراض چه کسانی را برانگیخت؟ فراخوان امام خمینی دراین باره چه بود؟ ایشان چه نکته ای را یادآور شد؟ مقرر شد با ارسال تلگرام هایی از محمدرضاشاه ، چه چیز درخواست شود؟ (ص ۱۴۷ و ۱۴۸)

که (۱) علما و مردم مسلمان (۲) علمای طراز اول قم را به نشست ها و گفتگوهای متعددی برای لغو این تصویب نامه فراخواند. (۳) تشریح نقشه های استعمار و توطئه های آنها ، مسئولیت علما را درقبال صیانت از اسلام و استقلال کشور (۴) لغو تصویب نامه مذکور

۷- مبارزه پی گیر امام خمینی، مراجع تقلید و دیگر علما، سرانجام محمدرضاشاه و دولت را درارتباط با تصویب نامه تغییر قانون انجمن های ایالتی و ولایتی، وادار به چه کاری کرد؟ محمدرضاشاه در اجرای کدام سیاست با شکست مواجه شد؟ این حرکت هماهنگ علما، به کدام نهضت شهرت یافت؟ اولین پیروزی سیاسی ملت ایران به رهبری امام خمینی، بعد از کدام حادثه بود؟ (ص ۱۴۸)

که (۱) عقب نشینی و اعلام لغو تصویب نامه (۲) اسلام زدایی (۳) نهضت دو ماهه روحانیون (۴) کودتای بیست و هشتم مردادماه ۱۳۳۲

۸- واکنش برخی از علمای قم و امام خمینی بعد از لغو تصویب نامه تغییر قانون انجمن های ایالتی و ولایتی چه بود؟ (ص ۱۴۸)

که (۱) این اقدام را کافی دانستند. (۲) امام خمینی با هوشیاری به تشریح اهداف پشت پرده رژیم پرداخت و ماهیت دخالت آمریکا و صهیونیسم را در امور مملکت افشا کرد.

۹- چرا ابعاد عمیق مبارزات امام خمینی، فراتر از لغو تصویب نامه تغییر قانون انجمن های ایالتی و ولایتی بود؟ توضیح دهید. (ص ۱۴۸)

که (۱) زیرا ایشان در اعلامیه ها و سخنرانی بعدی خود، اعلام خطر کرد که : ۱- اسلام ۲- استقلال مملکت ۳- اقتصاد ایران در معرض توطئه صهیونیست هاست و تا رفع این خطرها، نباید از پا نشست. (۲) با دوراندیشی قصد داشت با استفاده از فرصت به وجودآمده، مبارزه دامنه داری را برای سرنگونی رژیم وابسته محمدرضاشاه و قطع سلطه آمریکا و اسرائیل و تشکیل حکومت مستقل و مردمی پایه ریزی کند.

۱۰- تصویب نامه تغییر قانون انجمن های ایالتی و ولایتی، مقدمه اجرای کدام حرکت در جهت خواست آمریکایی ها بود؟ بعدها از سوی محمدرضاشاه و دربار چه نام گرفت؟ (ص ۱۴۸)

که (۱) جلوگیری از نفوذ شوروی در ایران (۲) انقلاب سفید

۱۱- بعد از لغو تصویب نامه تغییر قانون انجمن های ایالتی و ولایتی، محمدرضاشاه چه کرد؟ چه چیز را اعلام کرد؟ (ص ۱۴۸)

که (۱) در اثر فشار آمریکا، خود به میدان آمد. (۲) قصد دارد اصول شش گانه به اصطلاح انقلاب را به نظرخواهی بگذارد.

۱۲- پس از اعلام محمدرضا شاه درباره نظرخواهی از اصول شش گانه انقلاب سفید ، امام خمینی ، مراجع و علمای قم را به چه کاری دعوت کرد؟ آنان پس از تبادل نظر، تصمیم به چه کاری گرفتند؟ چه کسی به نمایندگی از سوی مراجع و علما ، به دیدار محمدرضا شاه رفت؟ (ص ۱۴۸)

که (۱) با آگاهی از اهداف شاه و نتایج زیان بار سیاست های مداخله جویانه آمریکا ، آنان را به شرکت در یک جلسه اضطراری فراخواند. (۲) در این نشست ، پس از تبادل نظر ، تصمیم گرفته شد برای اطلاع بیشتر درباره همه پرسى و اهداف آن از محمدرضا شاه توضیح بخواهند. (۳) آیت الله روح الله کمالوندی

۱۳- وقتی آیت الله روح الله کمالوندی به نمایندگی از سوی مراجع و علمای قم به دیدار محمدرضا شاه رفت ، او به جای پاسخ به سؤالات، چه کرد؟ (ص ۱۴۸ و ۱۴۹)

که زبان به تهدید گشود.

۱۴- با انتشار اعلامیه امام خمینی و اعلامیه های دیگر از سوی سایر علما و مراجع ، نظیر آیت الله گلپایگانی ، آیت الله مرعشی نجفی و آیت الله خوانساری نسبت به غیرقانونی بودن رفراندوم (همه پرسى) اصول شش گانه انقلاب سفید ، چه واکنش هایی از سوی اقشار مختلف جامعه به وجود آمد؟ رژیم برای کنترل اوضاع چه کرد؟ (ص ۱۴۹)

که (۱) ۱- مردم تهران و قم و دیگر شهرستان ها ، به خیابان ها ریختند. ۲- دانشجویان دانشگاه تهران نیز ، با صدور اعلامیه ای ، اقدامات ضداسلامی و غیرقانونی رژیم را محکوم کردند. ۳- بازار تهران تعطیل شد و مردم در قسمت های جنوبی شهر ، تظاهرات اعتراض آمیز کردند. (۲) ۱- تهران را به اشغال نظامی درآورد ۲- به سرکوب مردم و هجوم به دانشگاه تهران پرداخت ۳- تعدادی از روحانیون را دستگیر و روانه زندان کرد.

۱۵- چرا محمدرضا شاه در روز چهارم بهمن ۱۳۴۱ به قم رفت؟ (ص ۱۵۰)

که تا با سخنرانی در این شهر که کانون اصلی مخالفان بود ، ثابت کند علما در مخالفت با اصول شش گانه انقلاب سفید، یکپارچه نیستند.

۱۶- واکنش امام خمینی و سایر علمای قم و مردم نسبت به حضور محمدرضا شاه چه بود؟ او با مشاهده آن وضعیت چه کرد؟ (ص ۱۵۰)

که (۱) ۱- استقبال از او و حضور در مراسم را تحریم کردند. ۲- شهر قم یکپارچه تعطیل شد. (۲) او برخلاف انتظاراتش ، با مشاهده این حوادث طی نطقی که با عصبانیت تمام ایراد شد ، به روحانیت و اسلام اهانت کرد.

۱۷- در شرایطی که رفرا ندوم (همه پرسی) انقلاب سفید از سوی علما و مراجع غیرقانونی و تحریم شده بود ، محمدرضا شاه آن را چگونه و در چه تاریخی برپا کرد؟ در پی آن چه کسانی در این باره به او تبریک گفتند؟ (ص ۱۵۰)

که (۱) ۱- با اعمال فشار و خشونت ۲- در ششم بهمن ۱۳۴۱ (۲) ۱- رئیس جمهور آمریکا ۲- ملکه انگلیس

۱۸- چند روز بعد از همه پرسی انقلاب سفید ، دولت علم با تصویب نامه لغو شده تغییر قانون انجمن های ایالتی و ولایتی چه کرد؟ اعتراض امام خمینی در این باره چه بود؟ (ص ۱۵۰)

که (۱) آن را به صورت ماده اصلاحی قانون انتخابات به مورد اجرا گذاشت. (۲) آن را از نظر قانون اساسی و شرع ، بی اعتبار دانست.

۱- با نزدیک شدن نوروز ۱۳۴۲، امام خمینی در اعتراض به سیاست های رژیم پهلوی چه کرد؟ دیگر مراجع چه طور؟ (ص ۱۵۲)

✍ (۱) اعلام عزای عمومی کرد. (۲) از او پیروی کردند.

۲- در دوم فروردین ماه ۱۳۴۲، در جریان برگزاری مراسم عزاداری شهادت امام صادق (ع)، نیروهای ساواک و کماندوهای محمدرضا شاه، در چه لباسی به کدام مکان حمله کردند و دست به چه اقداماتی زدند؟ هم زمان با این فاجعه، به کدام مکان حمله شد و چه حوادثی اتفاق افتاد؟ هدف رژیم از یورش به مدرسه فیضیه چه بود؟ توضیح دهید. (ص ۱۵۲)

✍ (۱) ۱- لباس غیرنظامی به مدرسه فیضیه ۲- عده ای از روحانیون را به شهادت رساندند و یا زخمی کردند. ۳- آنها درهای حجره ها را شکستند و قرآن ها و کتاب ها را پاره کردند و بیرون ریختند. ۴- حتی به مجروحان بستری شده این ماجرا در بیمارستان قم نیز، حمله بردند و آنها را در بیمارستان دستگیر کردند. (۲) ۱- به مدرسه طالبیه تبریز نیز حمله شد. ۲- چند تن در این حادثه مجروح و شهید شدند. (۳) ایجاد ارعاب و وحشت

۳- امام خمینی در پی حمله به مدرسه فیضیه، طی اعلامیه ای چه مطالبی را اظهار داشتند؟ (ص ۱۵۲ و ۱۵۳)

✍ (۱) ناراحت نشوید. (۲) مضطرب نگردید. (۳) ترس و هراس را از خود دور کنید. (۴) دستگاه حاکمه با ارتکاب این جنایات، خود را رسوا و مفتضح ساخت و ماهیت چنگیزی خود را به خوبی نشان داد... ما پیروز شدیم. (۵) ما از خدا خواستیم که این دستگاه، ماهیت خود را بروز دهد و خود را رسوا کند.

۴- حمله به مدرسه فیضیه در دوم فروردین ماه ۱۳۴۲، چه پیامدهایی داشت؟ (ص ۱۵۳)

✍ (۱) برخلاف انتظار رژیم، مبارزه را جدی و آشکارتر کرد. (۲) روحانیون تهران، قم، مشهد، اصفهان، شیراز و برخی دیگر از شهرستان ها، به منظور ابراز همدردی و پشتیبانی از حوزه قم به مدت یک هفته دست به اعتصاب زدند و از رفتن به مساجد و اقامه نماز جماعت خودداری کردند.

۵- امام خمینی در پی حادثه مدرسه فیضیه در اعلامیه معروف خود، شاه دوستی را مساوی با چه چیز دانست؟ به نام ملت، چه کسی را استیضاح کرد و چه فرمودند؟ چه حکمی درباره اظهار حقایق و تقیه دادند؟ (ص ۱۵۳)

✍ (۱) ۱- غارتگری ۲- جنایت ۳- تجاوز به احکام اسلام (۲) ۱- نخست وزیر ۲- من اکنون قلب خود را برای سرنیزه های مأمورین شما حاضر کرده ام. (۳) اظهار حقایق، به هر قیمتی واجب و تقیه، حرام است.

۶- چرا امام خمینی در عصر عاشورای ۱۳۸۳ ق، مطابق با سیزدهم خرداد ۱۳۴۲، به مدرسه فیضیه رفت؟ (ص ۱۵۳)

که تا درباره مسائل سیاسی روز، به ایراد سخن پردازد.

۷- به هنگام حضور امام خمینی در عصر عاشورای ۱۳۴۲ در مدرسه فیضیه، مأمور ویژه ساواک که در محل حضور داشته، در گزارش خود درباره اعتراض مردمی و حمایت از امام خمینی چه می نویسد؟ (ص ۱۵۳)

که (۱) در تاریخ قم، چنین جمعیتی دیده نشده است. (۲) خمینی را مثل امام وارد کردند و تمام جمعیت، آن چنان صلوات فرستادند که تا دو کیلومتر صدای آن شنیده می شد.

۸- یک روز پس از سخنرانی امام خمینی در چهاردهم خرداد ۱۳۴۲، چه اتفاقی برای ایشان و دیگر علما افتاد؟ (ص ۱۵۳)

که (۱) ایشان در خانه خود دستگیر و به تهران منتقل شد. (۲) هم زمان چند تن دیگر از علمای شهرستان ها نیز، دستگیر و زندانی شدند.

۹- انعکاس خبر دستگیری امام خمینی در پانزدهم خرداد ۱۳۴۲، چه تأثیری بر جامعه داشت؟ (ص ۱۵۳ و ۱۵۴)

که (۱) موجی عظیم از اعتراض مردمی در قم به پاخاست. (۲) به دنبال آن، در تهران و شهرستان های ورامین، مشهد، قزوین، کاشان، شیراز، تبریز، اصفهان و چند شهر دیگر نیز، تظاهرات اعتراض آمیز به راه افتاد.

۱۰- در پی قیام مردم در پانزدهم خرداد ۱۳۴۲، اسدالله علم، نخست وزیر، به فرمان محمدرضا شاه چه دستوری را صادر کرد؟ (ص ۱۵۴)

که کشتار بی رحمانه مردم

۱۱- وقتی در قیام پانزدهم خرداد ۱۳۴۲ در تهران و قم دامنه تظاهرات بسیار گسترده بود، حکومت چه تصمیمی گرفت؟ (ص ۱۵۴)

که با اعلام حکومت نظامی، تانک ها و مسلسل های سنگین به خیابان آمدند.

۱۲- وضعیت تظاهرات اعتراض آمیز مردم قم در قیام پانزدهم خرداد ۱۳۴۲ و برخورد مأموران با تظاهرکنندگان چگونه بود؟ آیت الله مرعشی نجفی در میان تظاهرکنندگان چه چیز را اعلام کرد؟ به طور مختصر توضیح دهید. (ص ۱۵۴)

که (۱) ۱- در قم، هواپیماهای نظامی بفرار شهر به پرواز درآمدند. ۲- حضور زنان در تظاهرات اعتراض آمیز، چشم گیر بود. ۳- مردم خواستار آزادی امام خمینی بودند. (۲) نخواهیم گذاشت آسیبی به خمینی عزیزمان برسد.

۱۳- در روز پانزدهم خرداد ۱۳۴۲، وقتی روحانیون شهر قم به سمت حرم حرکت کردند، چه اتفاقی افتاد؟ (ص ۱۵۴)

که (۱) با حرکت روحانیون به سمت حرم، درگیری و صدای رگبار مسلسل ها شدت یافت. (۲) مأموران با محاصره تظاهرکنندگان، آنها را مانند برگ پاییزی به زمین ریختند. (۳) تنها در یک کوچه، تعداد سی و دو شهید و مجروح شدند. (۴) اجساد شهدا با کامیون های نظامی به مقصد نامعلومی حمل شدند.

۱۴- وضعیت تظاهرات اعتراض آمیز مردم تهران را در قیام پانزدهم خرداد ۱۳۴۲ و برخورد مأموران با تظاهرکنندگان را توضیح دهید. (ص ۱۵۵)

که (۱) در تهران، بازار تعطیل شد. (۲) مردم به سوی خیابان ها سرازیر شدند. (۳) دانشجویان دانشگاه تهران، کلاس ها را تعطیل کردند و با شعار مرگ بردیکتاتور، خواستار آزادی امام خمینی شدند که با نیروهای انتظامی مواجه شدند. (۴) در جنوب شهر تهران، دسته ای از تظاهرکنندگان به سمت ایستگاه رادیو حرکت کردند. (۵) با ورود گارد شاهنشاهی، قتل عام صدها نفر از مردم آغاز شد.

۱۵- اسدالله علم، نخست وزیر محمدرضا شاه، درباره کشتار مردم در پانزدهم خرداد ۱۳۴۲، به چه موضوعی اعتراف کرد؟ (ص ۱۵۵)

که ۱- شاه نه تنها دستور تیراندازی داد. ۲- بلکه از قتل عام مردم پشتیبانی کرد.

۱۶- محمدرضا شاه بعدها درباره کشتار مردم در قیام پانزدهم خرداد ۱۳۴۲، به چه موضوعی اعتراف کرد؟ (ص ۱۵۵)

که از بابت دستور تیراندازی در واقعه پانزدهم خرداد، ابداً متأسف نیست.

۱۷- چرا در قیام پانزدهم خرداد ۱۳۴۲، دولت به امکان سرکوب تظاهرکنندگان دست یافت؟ (ص ۱۵۵)

که (۱) نبود برنامه برای تظاهرات (۲) خودجوش بودن حرکت اعتراض آمیز مردم (بدون سازماندهی)

۱۸- به گفته ارتشبد فردوست ، یکی از نزدیک ترین مشاوران امنیتی محمدرضاشاه ، اگر در روز پانزدهم خرداد ۱۳۴۲ تظاهرکنندگان به تظاهرات خود ادامه می دادند ، چه اتفاقی می افتاد؟ (ص ۱۵۵)

✍ قطعاً محمدرضاشاه از کشور می گریخت.

۱۹- پس از سرکوب مردم در قیام پانزدهم خرداد ۱۳۴۲، چه وضعیتی در سرتاسر کشور از سوی دولت حاکم شد؟ با یاران امام خمینی چه کردند؟ (ص ۱۵۶)

✍ (۱) موج دستگیری ها و تبعیدها آغاز شد. (۲) ۱- یکی پس از دیگری روانه زندان و تبعیدگاه شدند.
۲- جوانمردانی چون : طیب حاج رضایی، حاج اسماعیل رضایی که پیشتر تظاهرات مردم جنوب تهران در پانزدهم خرداد بودند ، پس از دستگیری و شکنجه های شدید، تیرباران شدند.

۲۰- چه وقت احساس موفقیت در انجام اصلاحات مورد نظر محمدرضاشاه در سال ۱۳۴۲ آشکارتر شد؟ (۱۵۶ و ۱۵۷)

✍ (۱) با خاموش کردن شعله های قیام پانزدهم خرداد (۲) درهم شکستن قیام عشایر فارس و اعدام سران آنها که به پشتیبانی از نهضت امام خمینی و روحانیت برخاستند.

۲۱- دستاوردهای قیام پانزدهم خرداد ۱۳۴۲ را برشمارید و توضیح دهید. (۴مورد) (ص ۱۵۸)

✍ (۱) ۱- قیام پانزدهم خرداد دارای ابعاد ضداستعماری و ضداستبدادی بود که توانست به طور فراگیر توده های مختلف مردم را در صحنه مبارزه علیه رژیم دست نشانده پهلوی بسیج کند. ۲- به دلیل اعتقاد راسخ امام خمینی به حمایت از اسلام راستین که از سیاست جدا نیست ، بذر فرهنگ مبارزه به عنوان یک تکلیف الهی در جامعه کاشته شد که ثمرات آن در پیروزی انقلاب به بار نشست. (۲) ۱- افزایش رشد سیاسی درمیان حوزه های علمیه و روحانیت و گرایش بیشتر روشنفکران و دانشگاهیان به ارزش های اسلامی به عنوان برافروزنده مشعل مبارزات سیاسی بود. ۲- در جهانی که لیبرالیسم غربی و مارکسیسم شرقی کارایی خود در رهایی کشورهای تحت سلطه استبداد و استعمار را از دست داده بودند، پیوستگی دین و سیاست ظهور کرد. (۳) ۱- به جریان های مبارز دینی و غیردینی نشان داد که رژیم محمدرضاشاه از طریق مسالمت آمیز و در چارچوب قانون اساسی ، اصلاح ناپذیر است. ۲- برای مبارزه با نظام استبدادی و وابسته ، راهی جز مبارزه مستمر وجود ندارد. (۴) ۱- نقطه عطف مهمی در جنبش های تاریخ معاصر ایران و جهان اسلام به شمار می رود. ۲- شکل جدیدی از

مبارزه را عرضه و آزمایش کرد و تجربه گران قدری بود که توانست با رهبری امام خمینی مبارزه ملت ایران تا دستیابی پیروزی در بیست و دوم بهمن ۱۳۵۷ تداوم و ثمر بخشد.

۲۲- با برکناری اسدالله علم، چه کسی به نخست وزیری رسید؟ او و نسل جدید سیاستمداران، برخلاف پیشینیان خود، بیش از انگلستان، موافق و همسو با سیاست کدام کشور بودند؟ (ص ۱۵۸)

✍ (۱) حسنعلی منصور (۲) آمریکا

۲۳- دخالت آمریکا در روی کار آمدن منصور، موجب نگرانی چه کسانی شد؟ (ص ۱۵۸)

✍ دولتمردان حامی سیاست های انگلیس

۲۴- منصور پس از دستیابی به قدرت، دست به چه کاری زد؟ او برای انجام سیاست هایش نیاز به چه چیزی داشت؟ (ص ۱۵۸)

✍ (۱) تغییرات گسترده در عرصه مدیران کشور (۲) آرامش

۲۵- چرا محمدرضا شاه، امام خمینی را در هفدهم فروردین ۱۳۴۳ آزاد کرد؟ ایشان همچنان بر چه موضوعی پافشاری می کرد؟ (ص ۱۵۸ و ۱۵۹)

✍ (۱) ۱- با هدف جلب رضایت ایشان ۲- ترس از رویارویی با قیامی دیگر (۲) استمرار مبارزه

۲۶- چرا لایحه کاپیتولاسیون از سوی دولت حسنعلی منصور به مجلس شورای ملی تقدیم شد؟ (ص ۱۵۹)

✍ با افزایش حضور آمریکایی ها و مستشاران و نظامیان آنها در ایران

۲۷- دولت حسنعلی منصور ضمن تقدیم لایحه ای به مجلس شورای ملی که قبلاً در دولت علم تنظیم و تصویب شده بود، برای مستشاران و نظامیان آمریکایی و خدمتگاران آنها چه درخواست کرد؟ چه وقت و چگونه تصویب شد؟ (ص ۱۵۹)

✍ (۱) درخواست مصونیت قضایی (نظیر حق استعماری که در معاهده ترکمانچای برای اولین بار برای روس ها قائل شده بودند، موجب تحقیر ایرانیان شده بود که بعد از انقلاب بلشویکی ملغی شد.) (۲) ۱- در جلسه نیمه شب بیست و یکم مهرماه ۱۳۴۳ ۲- با تطمیع و تهدید نمایندگان بی سروصدا

۲۸- به دنبال تصویب لایحه کاپیتولاسیون در مجلس شورای ملی، آمریکایی ها در قبال آن چه لایحه ای را به تصویب رساندند؟ (ص ۱۵۹)

✍ اعطای وام دویست میلیون دلاری به ایران برای خرید اسلحه

۲۹- چگونه امام خمینی در جریان لایحه کاپیتولاسیون قرار گرفت؟ واکنش ایشان در این باره چه بود؟ (ص ۱۵۹)

✍ (۱) از طریق یکی از کارمندان دبیرخانه مجلس شورای ملی (۲) طی یک سخنرانی بسیار مهیج که به قول یکی از محققان آمریکایی، یکی از مهم ترین بیانات سیاسی در ایران، در این قرن بود، به شدت آمریکا، اسرائیل و محمدرضا شاه را مورد حمله قرار داد.

۳۰- به دنبال اعتراض شدید و تند امام خمینی به تصویب لایحه کاپیتولاسیون، رژیم محمدرضا شاه چه کرد؟ (ص ۱۶۰)

✍ با برقراری حکومت نظامی در تهران و قم، در نیمه شب سیزدهم آبان ۱۳۴۳، امام خمینی را در خانه مسکونی اش دستگیر و به فرودگاه مهرآباد تهران منتقل و به ترکیه تبعید کرد.

۳۱- تبعید امام خمینی در سیزدهم آبان ماه ۱۳۴۳ به ترکیه، چه واکنشی در ایران و چه بازتابی در جهان داشت؟ (ص ۱۶۰)

✍ (۱) واکنش مردم ایران که با تظاهرات و اعتصابات همراه بود. (۲) دارای بازتابی جهانی و واکنش شخصیت های ملی و سیاسی و دانشجویان ایرانی خارج از کشور بود.

۳۲- چه کسی و چرا و در کجا حسنعلی منصور را ترور کرد؟ شخص ضارب به همراه سه نفر از اعضای آن گروه، سرنوشتشان چه شد؟ (ص ۱۶۰ و ۱۶۱)

✍ (۱) ۱- یکی از اعضای هیأت های مؤتلفه اسلامی به نام محمد بخارایی ۲- به جرم خیانت به کشور، ۳- در جلوی مجلس شورای ملی (۲) بعداً دستگیر شد و به همراه سه نفر دیگر از اعضای آن گروه، تیرباران شدند و به شهادت رسیدند.

۳۳- پس از ترور حسنعلی منصور، چه کسی به نخست وزیری منصوب شد؟ (ص ۱۶۱)

✍ امیرعباس هویدا

۳۴- آثار و نتایج نهضت بیدارگری اسلامی به رهبری امام خمینی را برشمارید. (۵ مورد) (ص ۱۶۱)

ک (۱) ورود جدی اسلام سیاسی به روند بیداری اسلامی و عرصه مبارزه با دیکتاتوری و استعمار خارجی (۲) ورود آشکار مرجعیت شیعه به عرصه مبارزه با استبداد داخلی و وابستگی رژیم پهلوی به آمریکا و اسرائیل (۳) پیوند بیش از پیش حوزویان و دانشگاهیان و مخالفت صریح و عملی هر دو گروه با اقدامات دین ستیزانه رژیم پهلوی (۴) طرح اندیشه حکومت اسلامی برپایه نظریه ولایت فقیه (۵) بازسازی کارکرد مسجد و منبر و تبدیل آنها به کانون های بیداری اسلامی

۱- اوج استبداد و دیکتاتوری محمدرضاشاه در دوران نخست وزیری چه کسی بود و چند سال طول کشید؟ (ص ۱۶۲)

✍ (۱) امیرعباس هویدا (۲) سیزده سال

۲- محمدرضاشاه در اوج استبداد و دیکتاتوری، در چه اموری دخالت می کرد؟ (ص ۱۶۲)

✍ (۱) ۱- نخست وزیر ۲- وزیران ۳- نمایندگان مجلس شورای ملی و مجلس سنا ۴- حتی مقامات پایین تر از آن، براساس میل و خواست ایشان عزل و نصب یا انتخاب می شدند. (۲) در تمام شئون کشور دخالت می کرد و دولت و دو مجلس، مجری فرامین او بودند.

۳- محمدرضاشاه با احزاب فرمایشی و دولت ساخته چه کرد؟ در این باره مردم را مکلف به چه کاری کرد؟ (ص ۱۶۲)

✍ (۱) آنها را تعطیل و نظام تک حزبی برقرار کرد. (۲) در حزب محمدرضاشاه، یعنی حزب رستاخیز عضویت یابند.

۴- حزب رستاخیز چگونه فعالیت خود را آغاز کرد و چه فعالیت هایی داشت؟ (ص ۱۶۲)

✍ (۱) به مثابه یک سازمان امنیتی جدید در ذیل ساواک (۲) علاوه بر فعالیت های به ظاهر حزبی، عملکرد تمام گروه ها و بخش های فعال در سیاست رژیم را رصد و گزارش آن را به محمدرضاشاه منتقل می نمود.

۵- در سال های ۱۳۴۳ تا ۱۳۵۶ش، محمدرضاشاه با تبلیغات وسیع، کدام اصلاحات را به اجرا گذاشت؟ کدام نهادها مأموریت داشتند از آن تعریف و تمجید کنند؟ (ص ۱۶۴)

✍ (۱) اصلاحات موسوم به انقلاب سفید (۲) تمام رسانه ها و ابزارهای تبلیغات رژیم

۶- رژیم محمدرضاشاه در سال های ۱۳۴۳ تا ۱۳۵۶ش، در عرصه فرهنگی چه هدفی را دنبال می کرد؟ (ص ۱۶۴)

✍ برنامه های گسترده ای را به قصد: ۱- تضعیف ارزش های دینی و ملی ۲- ترویج فرهنگ غربی

۷- اهداف محمدرضاشاه از برگزاری جشن های تاج گذاری و دوهزاروپانصد ساله چه بود؟ توضیح دهید. (ص ۱۶۴)

✍ (۱) با نوعی حس تفاخر برگزار شد. (۲) رؤیاهای بلندپروازانه او (۳) او در مقایسه با بسیاری از شخصیت های مطرح جهان، فاقد مقبولیت مردمی بود و برای کسب اعتبار کاذب، درصدد برآمد حکومت و شخصیت خود را به کورش، پادشاه بزرگ هخامنشی پیوند زند و از این طریق، محبوبیت و مشروعیت کسب کند.

۸- محمدرضاشاه با برگزاری جشن های تاج گذاری و دوهزاروپانصد ساله چه چیزهایی را نادیده گرفت؟ یک مثال در این باره بیان کنید. نتیجه آن چه بود؟ (ص ۱۶۴)

که (۱) ۱- چندین هزار سال تمدن ایران باستان قبل از هخامنشیان ۲- نیز هزاروچهارصد سال از تمدن ایران اسلامی را (۲) مثال : تغییر تقویم هجری شمسی به تقویم شاهنشاهی (۳) تخریب و تضعیف مؤلفه های هویت ملی

۹- حکومت محمدرضاشاه در فاصله سال های ۱۳۴۳ تا ۱۳۵۶ ، کدام سیاست را شدت بخشید؟ کدام نیروها بدین امر بسیج شدند؟ برای هماهنگی مطلوب در میان نیروهای سرکوبگر ، کدام کمیته شکل گرفت؟ کمترین اقدام نیروهای امنیتی در برابر منتقدان و مخالفان چه بود؟ (ص ۱۶۴)

که (۱) فشار بر منتقدان و سرکوب مخالفان (۲) ۱- ساواک ۲- شهربانی ۳- ژاندارمری (۳) کمیته مشترک ضدخرابکاری (۴) ۱- دستگیری ۲- حبس ۳- تبعید ۴- ممنوع المنبر بودن

۱۰- شدیدترین برخورد حکومت محمدرضاشاه با مخالفان در فاصله سال های ۱۳۵۰ تا ۱۳۵۵ش که صورت گرفت ، چه بود؟ (ص ۱۶۴)

که (۱) ساواک وحشیانه ترین شیوه های شکنجه را علیه مبارزان بکاربرد. (۲) جمع زیادی زیر شکنجه شهید شدند (۳) برخی دیگر تیرباران شدند.

۱۱- زندانی و تبعید کردن کدام طبقات جامعه برای رژیم محمدرضاشاه ، پیامدهای منفی بسیاری داشت؟ (ص ۱۶۴)

که (۱) روحانیون (۲) دانشمندان (۳) فرهنگیان (۴) استادان دانشگاه (۵) نویسندگان

۱۲- براساس اعلام سازمان عفو بین المللی ایران در سال های ۱۳۵۰ تا ۱۳۵۵ ، چه تعداد زندانی سیاسی داشت و مقام چندم را در این باره ، در جهان داشت؟ (ص ۱۶۴)

که (۱) حدود دویست هزار نفر (۲) مقام سوم

۱۳- سیاست خارجی حکومت محمدرضاشاه پهلوی در فاصله ۱۳۴۳ تا ۱۳۵۶ش، تحت تأثیر چه بود؟ (ص ۱۶۵)

که همچون سال های پیش از آن و حتی بیشتر از آن ، تحت تأثیر منافع و اغراض قدرت های بزرگ جهان ، به خصوص آمریکا ، قرارداشت.

۱۴- در سال های ۱۳۴۳ تا ۱۳۵۶ش ، سلطه آمریکا در چه زمینه هایی در ایران افزایش یافت؟ (ص ۱۶۵)

که (۱) سیاسی (۲) نظامی (۳) اقتصادی

۱۵- با انتخاب ریچارد نیکسون ، از حزب جمهوری خواه به ریاست جمهوری آمریکا ، این کشور چه نقشی را به محمدرضاشاه واگذار کرد؟ (ص ۱۶۵)

که ژاندارمری منطقه خلیج فارس

۱۶- پشتیبانی آمریکا از محمدرضاشاه در سال های ۱۳۴۳ تا ۱۳۵۶ ، چه تأثیری بر او داشت ؟ (ص ۱۶۵)

که (۱) بر غرور و استبدادش در داخل ایران افزود (۲) او را سرمست قدرت کرد.

۱۷- روابط حکومت محمدرضاشاه با سایر کشورها ، از جمله انگلستان ، چگونه بود؟ با شوروی چه طور؟ (ص ۱۶۵)

که (۱) گرم و دوستانه (۲) مناسبات سیاسی نسبتاً دوستانه داشت و به رغم سلطه آمریکا بر ایران ، روابط سرد و خصومت آمیز نبود.

۱۸- محمدرضاشاه قدرتش بر چه پایه هایی استوار بود؟ (ص ۱۶۵)

که (۱) دیوان سالاری دولتی (۲) دربار (۳) ارتش

۱۹- خرید تسلیحات نظامی محمدرضاشاه چگونه بود؟ (ص ۱۶۵)

که (۱) به پیروی از پدرش ، رضاشاه، به طور غیرمعتقولی به خرید تسلیحات نظامی روی آورد. (۲) به گونه ای که در سال ۱۹۷۴ م / ۱۳۵۳ش به بعد ، اولین مشتری تسلیحات جنگی آمریکا در دنیا بود.

۲۰- در حکومت محمدرضاشاه ، سهم ایران در هزینه های نظامی نسبت به تولید ناخالص ملی ، به طور متوسط ، نسبت به کشورهای قدرتمند جهان چه قدر بود؟ به طور متوسط ، سالیانه چه قدر صرف هزینه های نظامی می کرد؟ (ص ۱۶۵ و ۱۶۶)

که (۱) سه برابر آمریکا و یا شوروی و شش برابر بیشتر از فرانسه و انگلستان (۲) چهل درصد از بودجه دولت را

۲۱- افزایش خرید تسلیحات نظامی ایران از آمریکا چه آثاری داشت؟ مختصر توضیح دهید. (ص ۱۶۶)

که (۱) ۱- موجب وابستگی بیشتر ایران به آمریکا ۲- حضور گسترده مستشاران آمریکایی در کشور (۲) به گونه ای که بیشترین مستشاران آمریکایی در یک کشور خارجی در ایران حضور داشتند و این تعداد در اواخر حکومت پهلوی به نود هزار نفر رسید.

۲۲- افزایش سرسام آور بودجه نظامی در حکومت محمدرضا شاه ، چه آثار زیان باری بر اقتصاد ایران داشت؟ توضیح دهید. (ص ۱۶۶)

که (۱) صنعت، به ویژه کشاورزی ما به تدریج به سمت وابستگی پیش رفت. (۲) فرایند این وابستگی ، به سود آمریکا بود. (۳) زیرا درآمد حاصل از نفت ، صرف واردات کالاهایی می شد که پیش از اصلاحات آمریکایی و انقلاب به اصطلاح سفید ، کشاورزان و صنعتگران تولید می کردند. (۴) بنابراین ، دلارهای نفتی ، بار دیگر به مبدأ اولیه خود، یعنی کشورهای غربی، به ویژه آمریکا ، بازمی گشت.

۲۳- محمدرضا شاه بخش قابل توجهی از درآمدهای نفتی را به چه اموری اختصاص می داد؟ (ص ۱۶۶)

که (۱) به خرید سهام و سرمایه گذاری در شرکت های ورشکسته اروپایی و آمریکایی (۲) دادن وام به کشورهای وابسته به بلوک غرب

۲۴- فساد و دخالت های بی رویه خاندان سلطنت در اقتصاد ایران در دوران محمدرضا شاه چه آثاری داشت؟ توضیح دهید. منابع غرب در این باره چه می گویند؟ (ص ۱۶۶ و ۱۶۷)

که (۱) ۱- باعث نا به هنجارهای مختلفی شد. ۲- اعضای خانواده پهلوی ، از طریق درآمد حاصل از فروش زمین های متصرفی در دوره رضاشاه و برداشت دومیلیارد دلار از درآمدهای نفتی ، ثروت زیادی اندوختند. ۳- آنان از قمارخانه ها و سایر مکان های فساد قاچاق مواد مخدر، دلالی معاملات خارجی و مشارکت نامشروع در سهام صدها شرکت خصوصی و دولتی ، سود کلانی می بردند. ۴- در رأس آنها ، محمدرضا شاه و برادران و خواهرانش قرارداشتند. ۵- همه ارکان حکومت ، اعم از نیروهای امنیتی ، نظامی و اداری ، در خدمت افزایش این ثروت های بادآورده بودند. (۲) دارایی های خانواده سلطنتی را در ایران و خارج را بین پنج تا بیست میلیارد دلار برآورد کرده اند.

۲۵- اولین سخن امام خمینی هنگام تبعید به ترکیه با افسر مأمور در هواپیما چه بود؟ (ص ۱۶۷)

که من برای دفاع از وطنم تبعید شدم.

۲۶- امام خمینی در سیزدهم مهر ۱۳۴۳، از ترکیه به کجا تبعید شد؟ استقبال از ایشان چگونه بود؟ (ص ۱۶۷)

✍ (۱) نجف (۲) کم نظیر و باشکوه

۲۷- چرا محمدرضا شاه، امام خمینی را تبعید کرد؟ ساواک برای جلوگیری از ارتباط ایشان با ملت چه کرد؟ (ص ۱۶۷)

✍ (۱) می خواست رهبری نهضت را از ایران دور سازد تا شعله های بیداری را در ایران خاموش کند. (۲) تلاش های زیادی انجام داد. حتی از چاپ و توزیع رساله ایشان به شدت جلوگیری کرد و دارنده آن را شش ماه تا دو سال به زندان محکوم می کرد.

۲۸- کوشش رژیم محمدرضا شاه برای دور کردن امام خمینی از ایران و فراموش کردن نام و راه ایشان چه نتایج داشت؟ چرا؟ (ص ۱۶۷)

✍ (۱) نتایج معکوس (۲) زیرا روزه روز پیوند رهبری با مردم عمیق تر و بر عظمت و محبوبیت وی افزوده می شد.

۲۹- امام خمینی در دوران تبعید با مواضع شجاعانه و ساده زیستی، چه چیزهایی را تحمل می کرد؟ (ص ۱۶۷)

✍ محدودیت ها و تنگناها

۳۰- امام خمینی در دوران تبعید با مواضع شجاعانه، هوشمندانه و ساده زیستی، در اعماق دل چه کسانی جای گرفت؟ (ص ۱۶۷ و ۱۶۸)

✍ (۱) مردم ایران (۲) مبارزان مسلمان در کشورهای اسلامی (۳) آزادی خواهان جهان

۳۱- صفات و ویژگی هایی که در امام خمینی جمع شده بود، از او چه شخصیتی ساخته بود؟ (ص ۱۶۸)

✍ شخصیت بی بدیل و ممتاز

۳۲- امام خمینی در دوران تبعید، پیوسته مردم را به چه کاری دعوت می کرد و از نظر روحی، به آنان چه می بخشید؟ (ص ۱۶۸)

✍ (۱) استقامت (۲) امید

۳۳- امام خمینی در دوران تبعید، ضمن تحلیل های روشنگرانه درباره مسائل ایران و حوادث غرب آسیا (خاورمیانه)، به ویژه جنگ اعراب و اسرائیل، همواره کدام خطر را گوشزد می کرد؟ (ص ۱۶۸)

✍ (۱) خطر سلطه همه جانبه آمریکا بر ایران (۲) پیامدهای فرهنگی - سیاسی ناشی از آن (که عظمت و استقلال ایران را مخدوش می کرد).

۳۴- امام خمینی در دوران تبعید، می کوشید میان کدام طبقات جامعه در مبارزه علیه محمدرضا شاه وحدت ایجاد کند؟ (ص ۱۶۸)

✍ روحانیون و دانشگاهیان

۳۵- امام خمینی در دوران تبعید، خطاب به روحانیون چه می فرمود؟ چرا؟ (ص ۱۶۸)

✍ (۱) شما دانشگاهیان را از خودتان دور نکنید. (۲) زیرا مقدرات ایران فردا به دست آنهاست.

۳۶- امام خمینی در دوران تبعید، برای حفظ پایه های دین و استقلال چه چیز را ضروری می دانست؟ (ص ۱۶۸)

✍ پیوند و احترام متقابل میان طبقات روحانی و دانشگاهی

۳۷- امام خمینی در دوران تبعید، در کتاب کشف الاسرار، ضمن طرح نظریه حکومت اسلامی، به ضرورت تشکیل چه نوع حکومتی و بر چه پایه هایی اهتمام ورزیدند؟ (ص ۱۶۸)

✍ (۱) حکومت اسلامی (۲) برپایه ماهیت سیاسی و اجتماعی دین مبین اسلام

۳۸- رهبری سیاسی امام خمینی در دوران تبعید، به عنوان مرجع تقلید، کدام اندیشه را که سالیان طولانی توسط رژیم پهلوی تبلیغ و ترویج می شد، کمرنگ کرد و فصل نویی در اندیشه سیاسی و فکری جامعه ایران گشود؟ (ص ۱۶۸)

✍ جدایی دین از سیاست

۳۹- جنبش دانشجویی در دهه های ۱۳۴۰ و ۱۳۵۰ش، چه آرمان هایی را سرلوحه برنامه های خود قرار داده بود؟ پس از پانزدهم خرداد ۱۳۴۲، با چه کسانی پیوند استواری برقرار کرد؟ (ص ۱۷۰)

✍ (۱) ۱- عدالت اجتماعی ۲- استقلال ۳- آزادی ۴- پیشرفت کشور (۲) روحانیت

۴۰- انجمن اسلامی دانشجویان در کدام دانشگاه شکل گرفت؟ پس از پانزدهم خرداد ۱۳۴۲، چه طور؟ (ص ۱۷۰)

✍ (۱) دانشگاه تهران (۲) در سایر دانشگاه های ایران توسعه یافت.

۴۱- فعالیت های انجمن های اسلامی دانشجویی بر چه محورهایی متمرکز بود؟ (ص ۱۷۰)

✍ (۱) موضوعات فرهنگی و مقابله با افکار مارکسیستی و الحادی (۲) مخالفت با ایده جدایی دین از سیاست

۴۲- گرایش محمدرضاشاه به فرهنگ غرب، چه تأثیری بر جامعه داشت؟ (ص ۱۷۰)

✍ باعث: (۱) تضعیف هویت ملی (ایرانی و اسلامی) (۲) ایجاد پدیده از خودبیگانگی فرهنگی

۴۳- تلاش های گسترده اندیشمندان و روشنفکران دانشگاهی و حوزوی در دهه های ۱۳۴۰ و ۱۳۵۰ش، در برابر مسخ فرهنگ و ارزش های جامعه ایرانی برای چه بود؟ در این باره می توان به نقش کدام شخصیت ها اشاره کرد؟ فقط نام ببرید. (ص ۱۷۰)

✍ (۱) ۱- احیای هویت دینی ۲- بازگشت به خویشتن (۲) علامه طباطبائی، شهید مطهری، دکتر بهشتی، آیت الله خامنه ای، آیت الله طالقانی، آیت الله هاشمی رفسنجانی، آیت الله مکارم شیرازی، دکتر باهنر، مهندس بازرگان، جلال آل احمد، دکتر شریعتی، دکتر مفتاح، علامه جعفری، علامه امینی (صاحب الغدير)

۴۴- مخالفان رژیم محمدرضاشاه در سال های ۱۳۴۳ تا ۱۳۵۶، شامل چه گروه هایی بودند؟ فقط نام ببرید. (۳ مورد) (ص ۱۷۱)

✍ (۱) مسلمانان انقلابی (۲) چپ گرایان (۳) ملی گرایان

۴۵- اعتقاد مسلمانان انقلابی در سال های ۱۳۴۳ تا ۱۳۵۶، در مبارزه چه بود؟ مختصر توضیح دهید. (ص ۱۷۱)

✍ (۱) با اعتقاد به رهبری امام خمینی مبارزه می کردند. (۲) به مبارزه به عنوان یک وظیفه اسلامی و تکلیف شرعی می نگریستند.

۴۶- از دیدگاه امام خمینی، بهترین راه مبارزه با محمدرضاشاه چه بود؟ (ص ۱۷۱)

✍ (۱) افزایش آگاهی مردم (۲) بسیج همگانی مردم برای مبارزه ای فراگیر

۴۷- اعتقاد چپ گرایان در سال های ۱۳۴۳ تا ۱۳۵۶، در مبارزه چه بود؟ توضیح دهید. (ص ۱۷۱)

که (۱) با تأثیر پذیرفتن از اندیشه های مارکسیستی، راه رهایی را در پیروی از نظریه های مارکسیستی می دیدند. (۲) از دیدگاه اغلب اینان، تنها راه رهایی، جنگ مسلحانه بود. (۳) ۱- تعلیم و تربیت چریک ۲- به راه انداختن جنگ چریکی علیه حکومت پهلوی، از جمله اصلی ترین روش های آنان برای مبارزه بود.

۴۸- اعتقاد ملی گرایان در سال های ۱۳۴۳ تا ۱۳۵۶، در مبارزه چه بود؟ مختصر توضیح دهید. (ص ۱۷۱)

که (۱) اغلب آنها اعتقادی به تغییر رژیم سلطنتی پهلوی نداشتند. (۲) معتقد بودند باید اصل سلطنت را پذیرفت؛ ولی در جهت کاهش خودکامگی محمدرضاشاه تلاش کرد.

۴۹- وقتی در اواسط دهه ۱۳۵۰، هرسه گروه از مخالفان رژیم محمدرضاشاه به موازات یکدیگر مبارزه و فعالیت می کردند، رشد و گسترش کدام گروه سریع تر و ریشه دارتر بود؟ (ص ۱۷۱)

که جریان اسلام انقلابی

۱- در جریان انتخابات آذرماه ۱۳۵۵ش / ۱۹۷۶م آمریکا، چه کسی به ریاست جمهوری رسید؟ با کدام شعار؟ (ص ۱۷۳)

✍ (۱) جیمی کارتر (۲) ۱- حقوق بشر ۲- فضای باز سیاسی در کشورهای تحت سلطه آمریکا

۲- پیروزی کارتر به عنوان رئیس جمهور آمریکا، ابتدا چگونه برای محمدرضاشاه تلقی می شد؟ چرا؟ (ص ۱۷۳)

✍ (۱) به منزله شکست (۲) زیرا کارتر، نامزد دموکرات ها بود و محمدرضاشاه، در مبارزه انتخاباتی، هزینه زیادی برای پیروزی رقیب او از حزب جمهوری خواه کرده بود.

۳- براساس راهبرد جمهوری خواهان آمریکا، محمدرضاشاه چه نقشی را برای آمریکا در منطقه ایفا می کرد و چه هزینه هایی را نیز بر عهده گرفته بود؟ (ص ۱۷۳)

✍ (۱) ژاندارمی منطقه (۲) هزینه های تأمین امنیت کشورهای همجوار

۴- در دوران ریاست جمهوری کارتر در جنگ تبلیغاتی دولت دموکرات آمریکا علیه دولت شوروی آنان خود را مدافع حقوق چه کسانی نشان می دادند و برای پیشبرد این شیوه، ناگزیر به کدام کار شدند؟ (ص ۱۷۴)

✍ (۱) حقوق بشر (۲) از دیکتاتورهای خشن تحت سلطه خود (نظیر رژیم شاه) بخواهند که از خشونت و شکنجه کمتری استفاده کنند.

۵- چرا طرح فضای باز سیاسی و حقوق بشر جیمی کارتر، رئیس جمهور حزب دموکرات، یک شعار تبلیغاتی بود؟ (ص ۱۷۴)

✍ زیرا آمریکا حتی در اوج اعمال خشونت و کشتار بی رحمانه هفدهم شهریور ۱۳۵۷، از محمدرضاشاه حمایت کرد.

۶- سولیوان، آخرین سفیر آمریکا در ایران، کارتر، رئیس جمهور آمریکا را نسبت به کدام سیاست ها متهم به نفاق می کند؟ (ص ۱۷۴)

✍ (۱) سیاست های دوگانه حقوق بشر (۲) سیاست های سرکوب گرایانه آمریکا برای مهار انقلاب اسلامی

۷- محمدرضاشاه برای نشان دادن هماهنگی خود با سیاست حقوق بشر موردنظر کارتر، رئیس جمهور آمریکا، چه چیز را اعلام و دست به چه کاری زد؟ (ص ۱۷۵)

✍ (۱) در کشور، فضای باز سیاسی ایجاد خواهد کرد. (۲) در مرداد ۱۳۵۶، امیرعباس هویدا را برکنار و جمشید آموزگار را به نخست وزیری منصوب کرد.

۸- محمدرضاشاه برای هماهنگی با سیاست حقوق بشر کارتر، رئیس جمهور آمریکا، در اجرای فضای باز سیاسی، چه تغییراتی ایجاد کرد؟ توضیح دهید. (ص ۱۷۵)

که (۱) اعلام شد: قانون محاکمه سریع مخالفان در دادگاه های سری نظامی لغو شده است. (۲) محاکمه هایی که در آنها اغلب به تیرباران و زندان های طولانی محکوم می شدند، بعد از آن، علنی خواهد شد. (۳) با تشکیل کمیسیون شاهنشاهی برای مبارزه با فساد رژیم، به وجود فساد گسترده در دستگاه های دولتی اقرار کرد.

۹- آیت الله سیدمصطفی خمینی، فرزند کیست؟ به کجا تبعید شد؟ چه نقشی در مبارزه با رژیم محمدرضاشاه داشت؟ (ص ۱۷۵)

که (۱) فرزند ارشد امام خمینی (۲) به همراه ایشان به نجف (۳) نقش مؤثری در هدایت و هماهنگی مبارزه با رژیم

۱۰- آیت الله سیدمصطفی خمینی چگونه، در کجا و در چه تاریخی درگذشت؟ امام خمینی از این حادثه چه تعبیری داشتند؟ مراسم ختم چگونه برگزار شد؟ برگزاری مجلس ختم برای ایشان در ایران چه آثاری داشت؟ (ص ۱۷۵)

که (۱) ۱- به شکلی مشکوک ۲- در نجف ۳- اول آبان ماه ۱۳۵۶ (۲) از الطاف خفیه الهی (۳) برخلاف انتظار رژیم محمدرضاشاه، مراسم ختم باشکوهی در سراسر کشور برگزار شد. (۴) ۱- در این مجالس، سخنرانی های تند علیه محمدرضاشاه صورت گرفت. ۲- با وجود ممنوعیت شدید نام بردن از آیت الله خمینی، این حادثه باعث شد تا بار دیگر به طور گسترده ای نام امام خمینی بر سر زبان ها بیفتد.

۱۱- کارتر، رئیس جمهور آمریکا، در چه تاریخی وارد ایران شد؟ کدام کارها و سخنان او باعث تعجب همگان شد؟ (ص ۱۷۶)

که (۱) در دی ماه ۱۳۵۶ (۲) ۱- چگونگی مراسم ضیافت شام ۲- نحوه حضور اعضای خانواده سلطنت ۳- سخنان اغراق آمیز کارتر در ستایش از محمدرضاشاه ۴- خاصه آنکه ایران را جزیره ثبات در یکی از پرآشوب ترین نقاط جهان خواند.

۱۲- چرا محمدرضاشاه پس از سفر کارتر، رئیس جمهور آمریکا، همان روز دستور داد که مقاله ای شدیدالحن علیه امام خمینی نوشته شود؟ (ص ۱۷۶)

که (۱) به خاطر سرمستی از تمجید کارتر (۲) حمایت آمریکا و کشورهای غربی از حکومتش

۱۳- ماجرای مقاله معروف ایران و استعمار سرخ و سیاه چه بود؟ توضیح دهید. (ص ۱۷۶)

ک (۱) یک هفته پس از بازدید کارتر، رئیس جمهور آمریکا از ایران، مقاله ای معروف به «ایران و استعمار سرخ و سیاه» با امضای مستعار احمد رشیدی مطلق در روزنامه اطلاعات روز هفدهم دی ماه ۱۳۵۶ به چاپ رسید. (۲) در آن مقاله، امام خمینی به شدت مورد حمله و توهین قرار گرفته بود.

۱۴- پس از انتشار مقاله توهین آمیز علیه امام خمینی در روز هفدهم دی ماه ۱۳۵۶ در روزنامه اطلاعات، در چه تاریخی منجر به واکنش چه کسانی و در کدام شهر شد و چگونه ادامه یافت و به ترتیب، چه حوادثی در ادامه اتفاق افتاد؟ توضیح دهید. (ص ۱۷۷ و ۱۷۸)

ک (۱) روز نوزدهم دی ماه ۱۳۵۶ (۲) با واکنش فوری طلاب، روحانیون و مردم قم (۳) تظاهرات منتهی به حمله نیروهای نظامی به مردم شد که طی آن، چهارده نفر کشته و عده زیادی مجروح و جمعی از علما و روحانیون، دستگیر و تبعید شدند؛ اما دامنه اعتراض ها افزایش یافت. (۴) در بیست و نهم بهمن ۱۳۵۶، در شهر تبریز، برای شهدای قم مراسم اربعین (چهلیم) برگزار شد و ارتش، مردم را به گلوله بست. (۵) در یزد، به مناسبت چهلیم شهدای تبریز، این اتفاق تکرار شد و درگیری ها، شهر به شهر ادامه یافت. (۶) در اصفهان و شهرضا، حکومت نظامی اعلام شد. (۷) در مرداد ۱۳۵۷، سینما رکس آبادان، در یک جنایت مهیب به آتش کشیده شد و ۴۷۷ نفر در آتش سوختند. (۸) مردم، ساواک را عامل آتش سوزی می دانستند. (۹) سهل انگاری رژیم در پیگیری موضوع و عدم رسیدگی مراکز امنیتی براین باور صحنه گذاشت.

۱۵- چرا جمشید آموزگار از نخست وزیری استعفا داد؟ پس از او چه کسی و با تظاهر به کدام شعار، به نخست وزیری منصوب شد؟ او با طرح تغییر سیاست های رژیم چه کاری توانست انجام دهد؟ (ص ۱۷۸)

ک (۱) در پی فاجعه سینما رکس آبادان (۲) جعفر شریف امامی (از فراماسون های برجسته بنیاد پهلوی) با تظاهر به شعار آشتی ملی (۳) نتوانست از گسترش اعتراضات جلوگیری کند.

۱۶- چرا تظاهرات گسترده مردم تهران پس از اقامه نماز در روز عید فطر (سیزدهم شهریور ۱۳۵۷)، به امامت آیت الله مفتاح، باعث افزایش وحشت محمدرضا شاه و دولت آمریکا شد؟ (ص ۱۷۸)

ک زیرا نمایش عظیمی از اتحاد و قدرت مردم بود.

۱۷- عظمت راهپیمایی روز عید فطر ۱۳۵۷، سبب شد که آمریکا و محمدرضا شاه و دولت، چه اقداماتی انجام دهند؟ (ص ۱۷۹)

✍ (۱) برقراری حکومت نظامی (۲) توسل به خشونت گسترده

۱۸- سه روز پس از نماز عید فطر، در شانزدهم شهریور ۱۳۵۷، حدود چند نفر در تهران و با چه شعارهایی راهپیمایی کردند؟ در پایان راهپیمایی، چه چیز مقرر شد؟ اخبار نیمه شب رادیو چه چیز را اعلام کرد؟ (ص ۱۷۹)

✍ (۱) ۱- حدود پانصد هزار نفر ۲- با شعارهای : ۲/۱- مرگ بر شاه ۲/۲- آمریکایی بیرون برو ۲/۳- حسین سرور ماست، خمینی رهبر ماست ۲/۴- استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی که برای اولین بار سر داده می شد. (۲) فردا تظاهرات میدان ژاله (شهدا) برگزار شود. (۳) در تهران و یازده شهر دیگر، حکومت نظامی اعلام شد.

۱۹- حادثه هفدهم شهریور ۱۳۵۷ را توضیح دهید. (ص ۱۷۹)

✍ (۱) ۱- صبح روز هفدهم شهریور، مردم به خیابان ها آمدند. ۲- در تهران، هزاران نفر در میدان شهدا اجتماع کردند. (۲) ۱- نظامیان و کماندوها نتوانستند مردم را متفرق کنند. ۲- به اعتراف یک خبرنگار خارجی : با مسلسل تانک ها آنها را به گلوله بستند. (۳) ۱- چرخ بال ها (هلی کوپترها) نیز، برای متفرق کردن مردم، از مسلسل و مواد تخریبی استفاده کردند. ۲- منظره به اعدام های دسته جمعی شباهت داشت.

۲۰- پس از حادثه هفدهم شهریور ۱۳۵۷ در میدان ژاله (شهدا)، کارتر چه پیامی به محمدرضا شاه داد؟ (ص ۱۷۹)

✍ (۱) از او اعلام پشتیبانی کرد. (۲) و اقدامات او در راه بازگرداندن نظم حمایت کرد.

۲۱- کدام اختلافات در دولت آمریکا سبب سردرگمی کارتر و محمدرضا شاه در سرکوب مردم و انقلاب اسلامی شده بود؟ (ص ۱۷۹)

✍ (۱) بر سر چگونگی مقابله با انقلاب اسلامی (۲) ۱- شورای امنیت ملی، معتقد به کشتار گسترده مردم ۲- وزارت امور خارجه، درصدد نفوذ در انقلاب بود.

۱- چرا رژیم عراق در دوران انقلاب اسلامی، اقدام به اخراج امام خمینی از این کشور کرد؟ (ص ۱۸۰)

که (۱) با روزافزون شدن تظاهرات مردمی (۲) در پی یک توافق محرمانه با محمدرضا شاه و هماهنگی با آمریکا

۲- امام خمینی پس از اخراج از عراق، در چه تاریخی به کویت و از آنجا به فرانسه هجرت کرد؟ رئیس جمهور فرانسه به محض اطلاع از ورود غیرمنتظره ایشان چه کرد؟ توضیح دهید. (ص ۱۸۰)

که (۱) ۱- در سیزدهم مهر ۱۳۵۷؛ اما دولت کویت اجازه ورود به وی را نداد. ۲- در حالی که دولت عراق نیز، اجازه بازگشت به ایشان را نمی داد. (۲) در نتیجه، به اتفاق همراهانش در پانزدهم مهر ۱۳۵۷، به فرانسه رفتند. (۳) نظر محمدرضا شاه را در این باره جویا شد و بعد اجازه اقامت داد.

۳- تصور محمدرضا شاه و آمریکا از هجرت امام خمینی به فرانسه چه بود؟ هجرت ایشان چه پیامدهایی داشت؟ (ص ۱۸۱)

که (۱) دور شدن ایشان از ایران سبب جدایی وی از جریان انقلاب خواهد شد. (۲) ۱- شرایط بهتر ارتباطات در فرانسه به کمک رهبری انقلاب آمد. ۲- از آن پس، تماس ها راحت تر و پیام ها بیشتر شد.

۴- چرا شریف امامی از نخست وزیری برکنار شد و ارتشبد از هاری به نخست وزیری منصوب شد؟ همان روز مجدداً در تهران چه حادثه ای اتفاق افتاد؟ توضیح دهید. (ص ۱۸۲)

که (۱) ۱- در سیزدهم آبان ۱۳۵۷، جمع زیادی از دانشجویان و دانش آموزان تظاهرکننده در دانشگاه تهران، توسط نیروهای نظامی و انتظامی به شهادت رسیدند. ۲- پخش صحنه هایی از این ماجرا در تلویزیون، احساسات مردم را برانگیخت. ۳- به دنبال آن، شریف امامی از نخست وزیری برکنار و ارتشبد از هاری به جای او منصوب شد. (۲) تظاهراتی شدیدتر برگزار گردید و طی آن، بخشی از سفارت انگلیس به آتش کشیده شد.

۵- در پانزدهم آبان ۱۳۵۷، محمدرضا شاه طی سخنانی به چه موضوعی اعتراف کرد؟ و سوگند یاد کرد که کدام کارها تکرار نخواهد شد؟ (ص ۱۸۲)

که (۱) پیام ملت ایران را شنیده است. (۲) ۱- خطاها ۲- فساد ۳- ظلم ۴- بی قانونی

۶- از هاری ، نخست وزیر حکومت نظامی محمدرضا شاه ، در اولین اقدام برای کاهش ناراضیاتی و برقراری آرامش جمعی چه کرد؟ هشدار امام خمینی در این باره چه بود؟ (ص ۱۸۳)

که (۱) جمعی از سران بدنام رژیم پهلوی، نظیر: ۱- امیرعباس هویدا ، نخست وزیر اسبق ۲- ارتشبد نصیری ، رئیس سابق ساواک را دستگیر کرد. (۲) این اقدامات ، ظاهری و فریب کارانه است.

۷- در دوران انقلاب اسلامی، تظاهرات گسترده مردم در داخل کشور با هماهنگی کدام شخصیت ها ادامه داشت؟ فقط نام ببرید. قدرت تعیین کننده چه کسی بود؟ (ص ۱۸۳)

که (۱) آیت الله مطهری، آیت الله طالقانی، آیت الله دکتر بهشتی، آیت الله خامنه ای، آیت الله هاشمی رفسنجانی، آیت الله مهدوی کنی و دیگر علما و روحانیون شاخص تهران و شهرستان ها و شخصیت های سیاسی و فرهنگی مسلمان و سایر گروه ها (۲) رهبری امام خمینی

۸- در اوج انقلاب اسلامی سال ۱۳۵۷، چه کسانی برای هماهنگی مبارزات به ملاقات امام خمینی ، به پاریس رفتند؟ (ص ۱۸۳)

که سران گروه های سیاسی و روحانیون برجسته مانند : ۱- آیت الله بهشتی ۲- آیت الله مطهری

۹- یکی از فرازهای مهم و سرنوشت ساز انقلاب اسلامی ، تظاهرات و راهپیمایی تاریخی مردم در کدام ایام بود؟ (ص ۱۸۳)

که عاشورای سال ۱۳۵۷

۱۰- پیام امام خمینی در آغاز محرم سال ۱۳۵۷ ، برخاسته از کدام قیام بود؟ ایشان مردم را به چه کاری دعوت کردند؟ (ص ۱۸۴)

که (۱) ماهیت و فلسفه قیام عاشورا (۲) راهپیمایی در این روز بزرگ

۱۱- وقتی مردم باتوجه به حکومت نظامی در اولین شب محرم سال ۱۳۵۷ به خیابان ها آمدند ، رژیم محمدرضا شاه چه کرد؟ این حادثه در جنوب تهران و سایر شهرها ، زمینه را برای کدام راهپیمایی عظیم فراهم کرد؟ (ص ۱۸۴)

که (۱) عزاداران حسینی را به گلوله بست. (۲) راهپیمایی عظیم تاسوعا و عاشورا

۱۲- چرا راهپیمایی عظیم و سراسری روز عاشورا در سال ۱۳۵۷، ناظران خارجی را شگفت زده کرد؟ ظهر همان روز، تحلیل گران سیاسی و خبرگزاری های مختلف جهان، عمر حکومت شاهنشاهی را چگونه تلقی می کردند؟ (ص ۱۸۴)

که (۱) زیرا جمعیتی که در تهران با نظمی شگفت آور به سوی میدان آزادی حرکت کردند، حدود چهارمیلیون و در سراسر کشور را بالغ بر شانزده میلیون نفر برآورده شده است. (۲) پایان یافته

۱۳- چرا تظاهرات روز عاشورای سال ۱۳۵۷ به منزله یک رفراندوم (همه پرسی) تلقی شد؟ علت بیشتر شدن وحشت محمدرضا شاه و آمریکا از چه بود؟ (ص ۱۸۴)

که (۱) زیرا مردم خواستار استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی شدند. (۲) ۱- عظمت و گستردگی تظاهرات این دو روز ۲- نظم و انسجام آنها

۱۴- قطعنامه راهپیمایی در روز عاشورای سال ۱۳۵۷ توسط چه کسی قرائت و تأکیدی مجدد بر کدام خواست های ملت ایران بود؟ (ص ۱۸۴)

که (۱) آیت الله بهشتی (۲) ۱- سرنگونی نظام سلطنتی ۲- بازگشت امام خمینی به کشور ۳- تشکیل جمهوری اسلامی ایران ۴- دعوت ارتش برای پیوستن به مردم

۱۵- پس از ارتشبد از هاری چه کسی به نخست وزیری منصوب شد؟ چرا پس از تظاهرات و راهپیمایی روز عاشورای ۱۳۵۷، شرایط برای کارتر، رئیس جمهور آمریکا و محمدرضا شاه، وخیم تر شده بود؟ توضیح دهید. (ص ۱۸۴)

که (۱) شاپور بختیار از اعضای جبهه ملی (۲) ۱- به خاطر اختلاف نظر میان دستگاه های سیاست گذار آمریکا ۲- شورای امنیت ملی آمریکا به دنبال اجرای کودتا و به راه انداختن جوی خون در ایران بود؛ ۳- اما کارتر، وزارت امور خارجه و سازمان سیا، به فکر فریب مردم از طریق جایگزینی بختیار به جای شاه و سوار شدن بر موج انقلاب بودند.

۱۶- چرا ژنرال رابرت هایزر، معاون نیروهای آمریکا در اروپا، در دی ماه ۱۳۵۷ به ایران آمد؟ (ص ۱۸۵)

که (۱) به دلیل بسته شدن همه راه ها و دست آویزها (۲) برای باقی ماندن شاه در کشور (۳) اهتمام عمده آمریکا بر حفظ ساختار ارتش

۱۷- وظیفه ژنرال هایزر پس از ورود به ایران در دی ماه ۱۳۵۷ چه بود؟ (ص ۱۸۵)

✍ (۱) هماهنگی با سران ارتش برای حمایت از دولت بختیار (۲) در صورت لزوم انجام کودتای نظامی علیه انقلاب (۳) حفظ مراکز راهبردی مورد نظر آمریکا

۱۸- پس از حضور ژنرال هایزر در ایران در دی ماه ۱۳۵۷، تلاش آمریکا در کدام امور به نتیجه نرسید؟ مردم همچنان خواستار چه چیزهایی بودند؟ (ص ۱۸۵)

✍ (۱) ۱- غلبه بر تظاهرات مردمی ۲- ایجاد تفرقه در بین نیروهای انقلابی (۲) ۱- سقوط سلطنت ۲- برقراری جمهوری اسلامی

۱۹- شورای انقلاب به دستور چه کسی تشکیل و موظف به انجام کدام امور شد؟ (ص ۱۸۵)

✍ (۱) امام خمینی (۲) ۱- بررسی چگونگی تشکیل دولت موقت ۲- نحوه انتقال قدرت ۳- فراهم کردن مقدمات تصویب قانون اساسی جدید

۲۰- در روز بیست و ششم دی ماه ۱۳۵۷، محمدرضا شاه و همسرش پس از تشکیل کدام شورا از ایران گریختند؟ به کجا رفتند؟ (ص ۱۸۵)

✍ (۱) شورای سلطنت (۲) با اینکه قرار بود آنها به آمریکا بروند، کارتر، رئیس جمهور آمریکا، با فریب کاری آنها را به مصر فرستاد.

۲۱- به دنبال اعلام خبر فرار محمدرضا شاه و همسرش از رادیو در دی ماه ۱۳۵۷، واکنش مردم در سرتاسر کشور چه بود؟ (ص ۱۸۵)

✍ (۱) جشن و سروری بی سابقه در سرتاسر کشور برپا شد. (۲) مردم با ریختن به خیابان ها و با پخش نقل و شیرینی و روشن کردن چراغ اتومبیل ها، به شادی و شکرگزاری پرداختند.

۲۲- فرار محمدرضاشاه و همسرش از ایران در بیست و ششم دی ماه ۱۳۵۷، چه تأثیری بر تظاهرات مردم داشت؟ در پاره ای از شهرها، برخورد عوامل رژیم با مردم چگونه بود؟ چرا؟ (ص ۱۸۵)

ک (۱) تظاهرات در شهرهای مختلف ادامه یافت. (۲) مردم را به گلوله بستند. (۳) زیرا شاپور بختیار تصور می کرد پس از رفتن محمدرضاشاه، قدرت اصلی ایران شده است و به دنبال تحقق آرزوهای خام خود بود.

۲۳- پس از فرار محمدرضاشاه از ایران، درخواست امام خمینی از نظامیان چه بود؟ چه نتیجه ای داشت؟ (ص ۱۸۶)

ک (۱) پادگان ها و خدمت در ارتش محمدرضاشاه را ترک کنند. (۲) فرار افسران و سربازان از پادگان ها سرعت گرفت.

۲۴- مردم ایران بار دیگر در راهپیمایی عظیم و تاریخی اربعین سیدالشهدا، مصادف با بیست و نهم دی ماه ۱۳۵۷، نفرت و درخواستشان چه بود که آن را تکرار کردند؟ (ص ۱۸۶)

ک (۱) نفرت از حکومت پهلوی (۲) درخواستشان استقرار استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی

۲۵- امام خمینی اولین بار درباره بازگشت به ایران چه فرمود؟ تلاش های آمریکا و بختیار در این باره چه بود؟ (ص ۱۸۶)

ک (۱) به زودی به ایران بازخواهدگشت. (۲) برای به تعویق انداختن سفر، به جایی نرسید.

۲۶- ماجرای بازگشت امام خمینی در دوران انقلاب اسلامی از فرانسه به ایران را توضیح دهید. (ص ۱۸۷)

ک به رغم تلاش های آمریکا، دولت بختیار و مخالفان غیرمذهبی حکومت محمدرضاشاه برای جلوگیری از ورود یا به عقب انداختن بازگشتشان به میهن، همچنین با وجود احتمال سوءقصد به جان ایشان در دوازدهم بهمن ۱۳۵۷ در میان عظیم ترین استقبال تاریخی به ایران بازگشت.

۲۷- هنگام ورود امام خمینی به ایران در دوازدهم بهمن ۱۳۵۷ و ایستادن ایشان بر پله های هواپیمای فرودگاه مهرآباد، نماد خاتمه یافتن کدام دوران و آغاز کدام عصر بر کدام پایه است؟ (ص ۱۸۷)

ک (۱) خاتمه یافتن دوران استیلای بیگانگان بر کشور (۲) ۱- آغاز عصر جدیدی در تاریخ سیاسی ایران، ۲- برپایه استقلال و احیای ارزش های اسلامی و ملی بود.

۲۸- امام خمینی پس از بازگشت به ایران در دوازدهم بهمن ۱۳۵۷، در بهشت زهرا، ضمن تسلیت به خانواده شهدا، درباره چه موضوعی سخنرانی کردند؟ در ادامه، چرا نظام سلطنت را خلاف عقل بشری دانستند؟ در پایان، در تعیین دولت و ذلت های سابق چه فرمودند؟ (ص ۱۸۷)

✍ (۱) مشروعیت نداشتن رژیم پهلوی (۲) به دلیل: ۱- دخالت نداشتن مردم در تعیین سرنوشت خود ۲- فساد شاهان موروثی (۳) ۱- من به پشتیبانی این ملت، دولت تعیین می کنم. ۲- نمی گذارم ذلت های سابق اعاده شود.

۲۹- با پیشنهاد شورای انقلاب، چه کسی به عنوان نخست وزیر موقت انتخاب شد؟ و در چه تاریخی رسماً به اطلاع مردم رسید؟ (ص ۱۸۸)

✍ (۱) مهندس مهدی بازرگان (۲) در شانزدهم بهمن ۱۳۵۷

۳۰- با انتخاب مهندس مهدی بازرگان به عنوان نخست وزیر موقت، امام خمینی از مردم در حمایت از ایشان چه خواست؟ (ص ۱۸۸)

✍ تا با برگزاری تظاهراتی آرام از دولت بازرگان حمایت کنند.

۳۱- شاپور بختیار در روز شانزدهم بهمن ۱۳۵۷، طی اقدامی خیانت آمیز، چه قراردادی را لغو کرد؟ این خیانت چه نتیجه ای برای ایران داشت؟ (ص ۱۸۸)

✍ (۱) قرارداد تحویل تجهیزات نظامی که قبلاً از آمریکا به ارزش هفت میلیارد دلار خریداری شده بود. (۲) باتوجه به اینکه وجه این قرارداد قبلاً پرداخت شده بود، با این اقدام بختیار کل این مبلغ به جیب آمریکا رفت.

۳۲- وقتی در بهمن ۱۳۵۷، در اوج روزهای انقلاب، درگیری میان نیروهای ارتش آغاز شده بود، بسیاری از سربازان که مجبور به تیراندازی به طرف مردم شده بودند، چه کردند؟ (ص ۱۸۸)

✍ (۱) سلاح خود را به طرف فرماندهان نشانه رفتند. (۲) یا از میدان درگیری گریختند.

۳۳- با شدت گرفتن درگیری ها در بهمن ۱۳۵۷، چرا ساعت حکومت نظامی در تهران هفت و نیم ساعت طولانی تر شد؟ (ص ۱۸۸)

✍ (۱) زیرا با تلاش ژنرال هایزر آمریکایی، فرماندهان نظامی درصدد کودتا بودند. (۲) تا با دستگیری امام خمینی و سایر شخصیت ها، انقلاب را شکست دهند.

۳۴- واکنش و هشدار امام خمینی در بیست و یکم بهمن ۱۳۵۷، طی اعلامیه ای درباره طولانی تر شدن حکومت نظامی چه بود؟ (ص ۱۸۸)

که (۱) اعلامیه امروز فرماندار نظامی، خدعه و خلاف شرع است و مردم به هیچ وجه به آن اعتنا نکنند. (۲) برادران و خواهران عزیزم، هراس به خود راه ندهند که به خواست خداوند تعالی، حق پیروز است.

۳۵- اگر امام خمینی در روز بیست و یکم بهمن ۱۳۵۷، طی انتشار اعلامیه با مواضع قاطع خود کودتایی را که در شرف وقوع بود، خنثی نمی ساخت، چه حادثه ای روی می داد؟ (ص ۱۸۸)

که حادثه ای خونین

۳۶- با صدور اعلامیه امام خمینی در روز بیست و یکم بهمن ۱۳۵۷، مردم از کدام نیروی نظامی حمایت کردند؟ چرا؟ در مدت کوتاهی با مشارکت وسیع زنان و مردان در سراسر کشور چه اتفاقی افتاد؟ شورای فرماندهان ارتش طی اعلامیه ای، چه چیز را اعلام کردند؟ (ص ۱۸۸)

که (۱) نیروی هوایی (۲) زیرا لشکر گارد شاهنشاهی به آن حمله کرده بود. (۳) ۱- مراکز حساس به تصرف مردم درآمد. ۲- پایگاه های رژیم، یکی پس از دیگری سقوط کرد. (۴) با مشاهده این وضع، بی طرفی خود را اعلام کرد.

۳۷- سرانجام، رژیم سلطنتی پهلوی در چه تاریخی به طور کامل سقوط کرد؟ مردم با شنیدن صدای انقلاب از رادیو چگونه و چه چیز را جشن گرفتند؟ (ص ۱۸۹)

که (۱) در بیست و دوم بهمن ۱۳۵۷ (۲) ۱- با سرور و شادی وصف ناپذیری ۲- پایان پادشاهی و طلوع انقلاب اسلامی

۳۸- حادثه بزرگ پیروزی انقلاب اسلامی ایران که حیرت جهانیان را برانگیخته است، چه نام گرفت؟ (ص ۱۸۹)

که حادثه بزرگ قرن

۱- مهندس مهدی بازرگان در چه تاریخی به پیشنهاد شورای انقلاب از طرف امام خمینی به نخست وزیری منصوب شد؟ چگونه کار خود را آغاز کرد؟ (ص ۱۹۰)

✍ (۱) در پانزدهم بهمن ماه ۱۳۵۷ (۲) با استقرار در ساختمان نخست وزیری

۲- امام خمینی علاوه بر شرط در نظر گرفتن روابط حزبی و گروهی، کدام وظایف را برای دولت موقت تعیین کردند؟ (۴مورد) (ص ۱۹۰ و ۱۹۱)

✍ (۱) اداره امور مملکت (۲) اجرای رفراندوم (همه پرسى) درباره تعیین نظام سیاسى کشور (۳) تشکیل مجلس منتخبان مردم برای تدوین و تصویب قانون اساسی (۴) برگزاری انتخابات مجلس نمایندگان ملت، طبق قانون اساسی جدید

۳- امام خمینی ضمن حمایت جدی از مهندس بازرگان، دولت وی را چگونه دولتی معرفی کرد و از مردم چه خواست؟ (ص ۱۹۱)

✍ (۱) دولتی شرعی (۲) از آن حمایت کنند.

۴- با شروع کار دولت موقت و به فرمان امام خمینی، عصر تلاش و سازندگی چگونه آغاز شد؟ (ص ۱۹۱)

✍ تمامی اعتصاب ها شکسته شد و همه به سر کار خود بازگشتند.

۵- مهندس بازرگان، در چه تاریخی و با چه ترکیبی اعضای کابینه خود را معرفی کرد؟ تقریباً همگی از اعضا یا طرفداران کدام احزاب و گروه های سیاسی بودند؟ (ص ۱۹۱)

✍ (۱) در بیست و پنجم بهمن ۱۳۵۷ (۲) نهضت آزادی و جبهه ملی

۶- با آنکه مردم در تظاهرات چند میلیونی با شعارهای استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی مدل نظام سیاسی آینده کشور را تعیین کرده بودند، امام خمینی در این امر، مصمم به چه کاری بودند؟ (ص ۱۹۱)

✍ با انجام یک همه پرسى ملی در همان روزهای اول انقلاب، نوع حکومت جدید ایران را مشخص و تثبیت کند.

۷- نتیجه همه پرسى درباره تعیین نوع نظام سیاسى کشور در فروردین ۱۳۵۸ چه بود؟ (ص ۱۹۱)

✍ اکثریت ۹۸/۲٪ کلیه کسانی که حق رأی داشتند، به جمهوری اسلامی رأی دادند.

۸- پس از تعیین جمهوری اسلامی به عنوان نظام سیاسی کشور در دوازدهم فروردین ۱۳۵۸ ، امام خمینی طی فرمانی از دولت خواستار انتخابات برای تشکیل کدام مجلس شد؟ (ص ۱۹۱ و ۱۹۲)

ک مجلس خبرگان و تدوین قانون اساسی

۹- مجلس خبرگان ، پس از انتخابات توسط مردم از ترکیب چند نفر و در چه تاریخی تشکیل شد؟ (ص ۱۹۲)

ک (۱) هفتاد و دو نماینده (۲) مرداد ماه ۱۳۵۸

۱۰- مجلس خبرگان ، تدوین قانون اساسی را چگونه آغاز کرد؟ (ص ۱۹۲)

ک (۱) قوانین اساسی کشورهای مختلف غربی و اسلامی را بررسی کرد. (۲) ۱- با توجه به قانون اساسی سابق کشور
۲- مبانی فقهی و اسلامی ۳- همچنین نظرات نمایندگان گروه های مختلف سیاسی و فکری ، تدوین را آغاز کرد.

۱۱- چه وقت مخالفت ها با مجلس خبرگان قانون اساسی از سوی مخالفان بیشتر شد؟ امام خمینی ، مردم و نیروهای انقلاب را در این باره دست به چه کاری زدند؟ و موضعشان درباره ولایت فقیه چه بود؟ (ص ۱۹۲)

ک (۱) با جدی شدن تصویب اصول مربوط به ولایت فقیه (۲) دفاع از اصل مذکور پرداختند. (۳) آن را ضد دیکتاتوری و مخالف استبداد می دانستند.

۱۲- براساس قانون اساسی جدید ، شورای نگهبان در چه تاریخی تشکیل شد و عهده دار چه وظایفی شد؟ (ص ۱۹۲)

ک (۱) در اسفند ماه ۱۳۵۸ (۲) ۱- تا علاوه بر تشخیص عدم مغایرت و تعارض مصوبات مجلس شورای اسلامی با احکام اسلام و قانون اساسی ۲- بر انتخابات ۱- مجلس خبرگان رهبری ۲- ریاست جمهوری ۳- مجلس شورای اسلامی نظارت و از آرای مردم پاسداری کند.

۱۳- بلافاصله پس از پیروزی انقلاب اسلامی ، امام خمینی با درایت و تیزی کامل ، فرمان به تشکیل کدام نهادها را به چه منظور صادر کردند؟ هریک را برشمارید. (ص ۱۹۲) (۵ مورد)

ک (۱) نهادهای انقلابی (۲) ۱- کمیته انقلاب اسلامی ، با هدف برقراری نظم و امنیت ۲- سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و بسیج مستضعفان ، برای دفاع از کشور ۳- جهاد سازندگی ، به منظور سازندگی و رفع محرومیت از روستاها ۴- کمیته امداد امام خمینی ، به قصد دستگیری از محرومان ۵- نهضت سوادآموزی برای کاهش نرخ بالای بی سوادی

۱۴- چه عواملی موجب شد به تدریج ، بین دولت موقت ، امام و یاران امام فاصله ایجاد شود؟ یکی از اعضای برجسته دولت موقت درباره اجرای احکام اسلام چه چیز را اعلام کرد؟ (ص ۱۹۲ و ۱۹۳)

✍ (۱) ۱- هرچند دولت موقت برآمده از شرایط انقلاب کشور ایران بود ، ولی اعضای آن قادر به بهره برداری از این شرایط نبودند. ۲- بی ارادگی و ناتوانی از روش انقلابی امام خمینی (۲) اجرای احکام اسلام غیر مفید است.

۱۵- با پیروزی انقلاب اسلامی ، آمریکا کدام موقعیت خود را از دست داد؟ از آن به چه نامی برده می شد؟ (ص ۱۹۳)

✍ (۱) یکی از پایگاه های امن خود را در خاورمیانه که ده ها هزار نفر از مستشارانش در آن مستقر بودند. (۲) جزیره ثبات

۱۶- آمریکا پیروزی انقلاب اسلامی را برای خود چگونه تلقی می کرد؟ برای نابودی آن کمر به چه کاری بست؟ (ص ۱۹۳)

✍ (۱) بزرگ ترین خطر (۲) توطئه چینی

۱۷- رؤس اصلی توطئه های آمریکا علیه ملت ایران را برشمارید. (۹مورد) (ص ۱۹۳)

✍ (۱) تضعیف، حذف و ترور دانشمندان و روشنفکران دینی ، یاران امام که از ارکان انقلاب اسلامی تلقی می شدند. (۲) ایجاد گروه های سیاسی مخالف (۳) حمایت از ساواکی ها (۴) ایجاد آشوب در استان ها (۵) حمله نظامی به طبرس (۶) تحریم و محاصره اقتصادی (۷) جنگ تبلیغاتی و شایعه پراکنی علیه انقلاب اسلامی (۸) طراحی کودتا (۹) جنگ تحمیلی هشت ساله

۱۸- بهترین ابزار برای آمریکا علیه انقلاب اسلامی و مردم ایران چه بود؟ چرا؟ توضیح دهید. (ص ۱۹۳)

✍ (۱) گروه های سیاسی مختلفی بودند که در سایه قیام مردم و رهبری امام خمینی فرصت خودنمایی یافته بودند. (۲) ۱- زیرا در حرکت هایشان چنان راه افراط درپیش گرفتند که خود را وارثان اصلی انقلاب قلمداد می کردند. ۲- این گروه ها ، دولت موقت و شورای انقلاب را که به دستور امام خمینی تشکیل شده بود ، به رسمیت نمی شناختند. ۳- درمقابل ، با رواج شایعات دروغین ، جامعه را به ورطه تردیدهای بزرگ و فتنه های ویرانگر می کشاندند.

۱۹- سه تغییر عمده که گروه های سیاسی در جریان انقلاب اسلامی خواهان آن بودند ، کدامند؟ (ص ۱۹۴)

✍ (۱) تغییر در ترکیب شورای انقلاب (۲) مسلح کردن گروهک ها (۳) انحلال ارتش

۲۰- پس از پیروزی انقلاب اسلامی، برآورده شدن سه خواسته گروه های سیاسی، کدام زمینه را برای آنان فراهم می ساخت؟ چرا؟ توضیح دهید. (ص ۱۹۴)

✍ (۱) تسلط این گروهک ها بر کشور (۲) ۱- زیرا از طریق نفوذ در شورای انقلاب که تصمیم های اساسی را در آن شرایط حساس و بحران زده می گرفت، آنها می توانستند به عالی ترین نهاد انقلاب دست پیداکنند. ۲- با دریافت سلاح و انحلال ارتش، به هدف های خطرناک سیاسی خود دست می یافتند.

۲۱- اصلی ترین گروهک های سیاسی که خواهان سه تغییر عمده در جریان انقلاب اسلامی بودند، کدامند و در کدام استان ها فعالیت می کردند؟ فقط نام ببرید. (۴مورد) (ص ۱۹۴)

✍ (۱) حزب خلق مسلمان در آذربایجان شرقی (۲) حزب دموکرات در کردستان (۳) حزب خلق عرب در خوزستان (۴) تشکل های مشابه در بلوچستان و ترکمن صحرا

۲۲- حزب خلق مسلمان در تابستان ۱۳۵۸، هم زمان با انتخابات مجلس خبرگان، حمله به کدام اماکن را آغاز کرد؟ تهدید و اعتراض سرمداران آن به چه موضوعی بود؟ (ص ۱۹۴)

✍ (۱) مراکز نظامی رسمی کشور (۲) ۱- ابتدا تهدید کردند که انتخابات را تحریم خواهند کرد. ۲- پس از انتخابات نیز، به نتیجه آن اعتراض کردند.

۲۳- گروهک خلق مسلمان، تلاش چه کسانی را نادیده گرفت؟ و به چه کاری ادامه داد؟ (ص ۱۹۴)

✍ (۱) تلاش های علمای بزرگ تبریز، از جمله شهید آیت الله مدنی (۲) آشوب و اغتشاش

۲۴- وقتی امام خمینی طی یک سخنرانی فعالیت حزب خلق مسلمان را قیام بر ضد اسلام و حکومت اسلامی برشمردند و با افشا شدن اسنادی در رابطه با سخنگوی حزب با آمریکا، واکنش مردم مسلمان آذربایجان چه بود؟ (ص ۱۹۴)

✍ (۱) با حضور حماسی در صحنه، کار این گروهک را یکسره کردند. (۲) به فعالیت های تفرقه افکنانه و فتنه جویانه آن پایان دادند.

۲۵- بارزترین نمونه آشوب های منطقه ای که توسط استکبار به منظور تجزیه بخشی از میهن اسلامی در سال های ابتدای انقلاب اسلامی طراحی شد، کدام غائله بود؟ (ص ۱۹۴)

✍ غائله کردستان

۲۶- مهم ترین جریان سیاسی آغازگر بحران کردستان کدام حزب بود؟ ریشه آن به کدام جریان می رسد؟ پیروزی انقلاب اسلامی، چه تأثیری بر فعالیت های آن داشت؟ چه کسانی از آن در داخل و خارج ایران پشتیبانی می کردند؟ (ص ۱۹۴ و ۱۹۵)

✍ (۱) حزب دموکرات (۲) جریان های مارکسیستی دهه ۱۳۲۰ (۳) مجدداً فعالیت سیاسی خود را آغاز کرد. (۴) کمونیست ها

۲۷- بعد از حزب دموکرات کردستان، در سال های ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی، کدام حزب در کردستان اعلام موجودیت کرد؟ به موازات آن چه اتفاقی افتاد؟ آنان به ترتیب خواهان چه چیزی بودند؟ (ص ۱۹۵)

✍ (۱) حزب کومله (۲) حزب ها و گروه های دیگری شکل گرفت. (۳) ابتدا خودمختاری و سپس استقلال (تجزیه) کردستان

۲۸- عوامل کشورهای غربی (در رأس همه، آمریکا) و بلوک شرق (در رأس آنها، شوروی سابق) و عوامل آنها در منطقه، مانند رژیم بعثی عراق، چگونه به غائله های ایران دامن می زدند؟ (ص ۱۹۶)

✍ با ارسال پول و اسلحه

۲۹- آیا ایجاد غائله ها و آشوب ها پس از پیروزی انقلاب اسلامی، فقط به چند گروه داخلی مربوط می شد؟ پس هدف چه بود؟ (ص ۱۹۶)

✍ (۱) خیر (۲) توطئه ای بود که از آذربایجان در شمال غربی تا خوزستان و حتی مناطق مرکزی و مرزهای شرقی را دربرمی گرفت.

۳۰- هم زمان با ایجاد غائله ها و آشوب ها توسط گروهک ها پس از پیروزی انقلاب اسلامی، دولت عراق چگونه به این موضوع دامن می زد؟ (ص ۱۹۶)

✍ بر تحرکات منطقه ای می افزود.

۳۱- هم جوارى کردستان عراق با کردستان ایران برای غائله آفرینان چه امکانی را فراهم ساخت؟ (ص ۱۹۶)

✍ به هنگام احساس خطر، به داخل خاک آن کشور عقب نشینی کنند و تحت حمایت رژیم بعثی عراق قرار گیرند.

۳۲- از هم پاشیدگی ارتش ، هم زمان با سقوط سلسله پهلوی و نوپایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ، چه آثاری داشت؟ چه موقعیتی را برای غائله آفرینان فراهم می کرد؟ (ص ۱۹۶)

❧ (۱) انقلاب اسلامی نیروهای دفاعی منظمی نداشته باشد. (۲) در کردستان، گروهک ها با اشغال مراکز نظامی ، پادگان ها ، مقر لشکرها و واحدهای نظامی ، امکانات و اسلحه لازم برای غائله آفرینی را بدست آورند.

۳۳- وقتی اکثریت وطن خواه کردستان زیر بار توطئه های گروهک ها نرفتند، دچار چه سرنوشتی شدند؟ (ص ۱۹۶)

❧ (۱) از خشونت آنها درمان نبودند. (۲) به جرم مخالفت با تجزیه طلبی و حفظ تمامیت ارضی ایران به شهادت رسیدند.

۳۴- نقش مردم کردستان در دفاع از دستاوردهای انقلاب اسلامی و در تهاجم بعثی ها به ایران چگونه بود؟ در این زمینه ، کردهای سایر کشورهای منطقه ، چه نقشی داشتند و دچار چه حوادثی شدند؟ توضیح دهید. (ص ۱۹۶)

❧ (۱) آنان نه تنها همواره مدافع دستاوردهای انقلاب اسلامی بوده و با عوامل ضدانقلاب به سختی مبارزه کرده اند. بلکه در تهاجم بعثی ها به ایران ، دفاع جانانه ای از وطن خود کردند. (۲) ۱- کردها در سایر کشورهای منطقه ، به فرهنگ ایران و اسلام تعلق خاطر دارند. ۲- کردهای عراقی در برابر تجاوز صدام حسین به ایران ، ایستادگی کردند. ۳- کردهای عراقی و ایرانی از سوی رژیم بعثی ، هم در عراق و هم در ایران ، مورد وحشیانه ترین جنایات جنگی قرار گرفتند.

۳۵- وحشیانه ترین جنایات رژیم بعث عراق درباره کردهای عراقی و ایرانی کدام بود؟ (ص ۱۹۶ و ۱۹۷)

❧ (۱) بمباران شیمیایی حلبچه در عراق (۲) سردشت در ایران

۳۶- چرا فتنه های تجزیه طلبانه ای که ریشه در خارج از کشور داشت ، نتوانست در کردستان راه به جایی ببرد؟ (ص ۱۹۷)

❧ از آنجا که اکثریت قریب به اتفاق مردم و علمای کردستان ، اعم از شیعه و سنی ، حامی انقلاب اسلامی و حافظ تمامیت ارضی ایران بودند.

۳۷- توطئه دشمن در ترکمن صحرا در جریان انقلاب اسلامی ، از چه تاریخی آغاز و ادامه یافت؟ این آشوب ، با سوءاستفاده از آشوبگران از چه موضوعی آغاز شد؟ (ص ۱۹۷)

❧ (۱) از فروردین ۱۳۵۸ و تا آخر زمستان همان سال (۲) اختلافات و تفاوت های مذهبی و قومی

۳۸- پس از پیروزی انقلاب اسلامی ، اختلافات در ترکمن صحرا ناشی از چه بود که گروهک ها از آن بهره برداری کردند؟ (ص ۱۹۷)

✍ (۱) عملکرد حکومت پهلوی (۲) سیاست های سوء آن در منطقه بر سر مالکیت زمین های کشاورزی

۳۹- در غائله ترکمن صحرا در ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی ، کدام گروهک نقش داشت؟ آنان با اقدام به کدام عمل شرایط و وضعیتی عجیب در منطقه به وجود آوردند؟ این توطئه چگونه خنثی شد؟ (ص ۱۹۷)

✍ (۱) چریک های فدایی خلق ، یک سازمان کمونیستی طرفدار شوروی (۲) با تشکیل ستاد خلق ترکمن، دست به مصادره خودسرانه زمین ها و اموال در این منطقه زدند. (۳) ۱- با هوشمندی مردم ۲- حضور نیروهای انقلاب

۴۰- هم زمان با توطئه ترکمن صحرا در ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی ، در خوزستان کدام گروهک با حمایت برخی از کشورهای عربی، به خصوص عراق ، با نیروهای انقلاب درگیر و به جنگ برخاسته بود؟ در سیستان و بلوچستان، نیز ، کدام گروهک حرکت تجزیه طلبانه را آغاز کرده بود؟ (ص ۱۹۷)

✍ (۱) خلق عرب (۲) خلق بلوچ

۴۱- وجوه مشترک عمده همه گروهک ها ، پس از پیروزی انقلاب اسلامی ، کدام عوامل بود؟ (۳ مورد) (ص ۱۹۷)

✍ (۱) اغلب ماهیت چپ و مارکسیستی داشتند و یا به ظاهر، چنان می نمودند. (۲) هرکدام به یک یا چند قدرت خارجی منطقه ای یا بین المللی وابسته بودند. (۳) از تفاوت های مذهبی و قومی در جهت تفرقه افکنی و فتنه انگیزی سوءاستفاده می کردند.

۴۲- مجموع کدام عوامل باعث شد بازرگان ، نخست وزیر دولت موقت ، در چهاردهم آبان ۱۳۵۸ استعفا دهد؟ توضیح دهید. (ص ۱۹۸)

✍ (۱) به علت ملاقات محرمانه با برژینسکی ، مشاور امنیت ملی کارتر ، رئیس جمهور آمریکا که از آمرین مستقیم کشتار مردم ایران در زمان محمدرضاشاه بود ، مورد اعتراض شدید گروه های سیاسی و انقلابیون واقع شده بود. (۲) ورود محمدرضاشاه به آمریکا (۳) نگرانی های فزاینده از مداخلات سفارت آمریکا در تهران که موجب تسخیر سفارت آمریکا توسط گروهی از دانشجویان و به گروگان گرفتن اعضای سفارت در روز سیزدهم آبان ۱۳۵۸ شد.

۴۳- امام خمینی پس از قبول استعفای بازرگان از نخست وزیری ، اداره کشور را به کدام نهاد سپرد؟ (ص ۱۹۸)

کھ شورای انقلاب

استاد باقریه

۱- پس از استعفای مهندس بازرگان از نخست وزیری ، دولت موقت به دستور امام خمینی ، کدام نهاد امور مملکت را در دست گرفت و زمینه برای کدام انتخابات را فراهم آورد؟ (ص ۱۹۹)

✍ (۱) شورای انقلاب (۲) ریاست جمهوری

۲- اولین دوره انتخابات ریاست جمهوری در چه تاریخی برگزار شد و چه کسی با چه تعداد آرا انتخاب شد؟ (ص ۱۹۹)

✍ (۱) بهمن ۱۳۵۸ (۲) ۱- ابوالحسن بنی صدر ۲- با بیش از ده میلیون و پانصد هزار رأی

۳- تنفیذ حکم ریاست جمهوری ابوالحسن بنی صدر را توضیح دهید. (ص ۱۹۹)

✍ (۱) در نیمه بهمن ۱۳۵۸ ، در بیمارستان قلب (که امام خمینی در آنجا بستری بودند) ، بنی صدر حضور پیدا کرد. (۲) در حضور ایشان و اعضای شورای انقلاب و مقامات مملکتی ، سوگند وفاداری به قانون اساسی را یاد کرد. (۳) حکم ریاست جمهوری وی از سوی امام تنفیذ شد.

۴- امام خمینی چه وقت و چرا مقام نیابت فرماندهی کل قوا را به بنی صدر واگذار کرد؟ (ص ۱۹۹)

✍ (۱) در اواخر بهمن ماه ۱۳۵۸ (۲) ۱- به سبب شرایط خاص کشور ۲- وجود آشوب در استان های گوناگون (۳) با اعلام اینکه در این شرایط ویژه بیش از هرمرحله به تمرکز قوا نیاز است.

۵- حزب جمهوری اسلامی چه وقت و توسط چه کسانی و با کدام هدف تأسیس شد و چه آثاری داشت؟ (ص ۱۹۹)

✍ (۱) پس از پیروزی انقلاب اسلامی (۲) برخی از بزرگان و پیشکسوتان انقلاب ، با پیشنهاد و مدیریت شهید آیت الله دکتر بهشتی (۳) برای سازماندهی تشکیلاتی و همبستگی بیشتر ملی (۴) تأثیر اساسی بر آینده انقلاب و نظام جمهوری اسلامی ایران داشت.

۶- چرا حزب جمهوری اسلامی ، از همان ابتدا ، مورد عناد و مخالفت نیروهای معارض نظام و انقلاب اسلامی قرار گرفت؟ (ص ۱۹۹ و ۲۰۰)

✍ زیرا پس از تأسیس ، اعضای این حزب ، سرپرستی بعضی از حیاتی ترین نهادهای کشور را به دست گرفتند.

۷- بنی صدر کدام روزنامه را منتشر می کرد؟ ایشان از همان آغاز، نسبت به حزب جمهوری اسلامی به چه کاری پرداخت؟ (ص ۲۰۰)

که (۱) انقلاب اسلامی (۲) به ضدیت آشکار

۸- چرا پس از انتخاب شدن بنی صدر به ریاست جمهوری، مخالفت او با حزب جمهوری اسلامی، وارد مرحله جدیدی شد؟ توضیح دهید. (ص ۲۰۰ و ۲۰۱)

که (۱) زیرا در اسفندماه سال ۱۳۵۸، انتخابات مجلس شورای اسلامی برگزار شد و حزب جمهوری اسلامی و نیروهای طرفدار امام و انقلاب اسلامی توانستند اکثریت قاطع کرسی های مجلس را به دست آورند. (۲) در نتیجه، مواضع اصلی قدرت میان این دو گروه تقسیم شد و رقابت آشکار آنها در جریان انتخاب نخست وزیر و اعضای کابینه، به مرحله ای دشوار و همراه با کشمکش رسید.

۹- در سال های اول انقلاب، جریان های سیاسی به کدام دو جناح سیاسی تقسیم شدند؟ فقط نام ببرید. ریشه اصلی اختلافات چه بود؟ (ص ۲۰۱)

که (۱) ۱- نیروهای انقلابی و مدافع اسلام ۲- نیروهای مخالف این جریان، شامل لیبرال ها و نیروهای چپ (۲) همان مسائلی بود که نیروهای اصولگرا و انقلابی با لیبرال ها داشتند.

۱۰- لیبرال ها و نیروهای چپ، به تدریج با حمایت از بنی صدر چه کردند؟ رسانه های غربی نیز، چگونه به حمایت از ایشان و طرفدارانش پرداختند؟ (ص ۲۰۱)

که (۱) شروع به ۱- فعالیت ۲- جوسازی ۳- اخلال (۲) با ایجاد جو تبلیغاتی مسموم

۱۱- نخستین مرحله اختلاف بین دو جریان سیاسی کشور، یعنی نیروهای انقلابی با لیبرال ها ، در چه موردی شدت گرفت؟ چرا؟ توضیح دهید. (ص ۲۰۱ و ۲۰۲)

✍ (۱) در انتخاب نخست وزیر (۲) ۱- زیرا طبق قانون اساسی (اولیه و قبل از بازنگری)، رئیس جمهور بایستی فردی را جهت تصدی سمت نخست وزیری به مجلس شورای اسلامی معرفی کند و پس از رأی اعتماد نمایندگان مجلس ، منصب او رسمیت و اعتبار می یافت. ۲- بنی صدر و گروهک های پشتیبان او برای تحمیل کردن فرد موردنظر خود به مجلس ، اقدام به هیاهو و جو سازی گسترده کردند. ۳- به دلیل ایستادگی نمایندگان مجلس ، سرانجام رئیس جمهور مجبور شد محمدعلی رجایی را که مورداعتماد مجلس بود ، معرفی کند و با رأی قاطع نمایندگان، نخست وزیر شد.

۱۲- در سال های اول پس از پیروزی انقلاب اسلامی ، دانشگاه ها تبدیل به چه مکانی شده بود؟ (ص ۲۰۲)

✍ محل مجادلات و درگیری های سیاسی

۱۳- چرا شورای انقلاب در اردیبهشت ۱۳۵۹، دانشگاه ها را به پیشنهاد دانشجویان مسلمان تعطیل کرد؟ توضیح دهید. (ص ۲۰۲)

✍ (۱) تا به مدیریت آنها نظم و سازماندهی بدهد. (۲) زیرا گروه های سیاسی ، کلاس های درس دانشگاه ها و حتی برخی از دبیرستان های بزرگ را به دفاتر گروهی خود تبدیل کرده بودند. (۳) آنان ضمن نگهداری اسلحه و وسایل و تجهیزات نظامی در آنجا، تشنج آفرینی های خیابانی و آشوب در اقصی نقاط کشور را هدایت می کردند.

۱۴- در تاریخ انقلاب اسلامی ، انجام کدام اقدامات در دانشگاه ها به عنوان انقلاب فرهنگی شناخته می شود؟ (ص ۲۰۲)

✍ (۱) پاک سازی گروه های معاند که در مراکز دانشگاهی نفوذ کرده بودند. (۲) ایجاد تحول در درس های آموزش عالی

۱۵- در سال های اول پیروزی انقلاب اسلامی ، توطئه سنگین تر از اختلافات داخلی ، کدام حادثه بود؟ در چه تاریخی اتفاق افتاد؟ (ص ۲۰۲)

✍ (۱) جنگ تحمیلی که با حمله عراق به ایران آغاز شد. (۲) در سی و یکم شهریور ۱۳۵۹

۱۶- کشمکش های بین دو جناح نیروهای انقلابی و لیبرال ، در سال های ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی و هم زمان با جنگ تحمیلی ، چه تأثیری بر روحیه رزمندگان اسلام در جبهه ها داشت؟ بنی صدر با داشتن نیابت فرماندهی کل قوا ، سبب چه مشکلاتی شده بود؟ (ص ۲۰۲)

✍ (۱) تأثیر مخرب (۲) ناهماهنگی ها در جنگ

۱۷- بنی صدر چرا و در چه تاریخی و با حکم چه کسی از نیابت فرماندهی کل قوا عزل شد؟ (ص ۲۰۲)

✍ (۱) ۱- وقتی اختلافات به مرحله ای رسید که امکانی برای اصلاح باقی نماند. ۲- اساس اسلام و انقلاب در خطر قرار گرفت. (۲) ۱- در بیستم خرداد ۱۳۶۰ ۲- با حکم امام خمینی

۱۸- چرا بنی صدر از ریاست جمهوری عزل شد؟ توضیح دهید. (ص ۲۰۲ و ۲۰۳)

✍ به دلیل : (۱) کج روی و احساس مسئولیت نکردن در شرایط حساس و خطیر کشور، مجلس شورای اسلامی ، مطابق قانون اساسی، با اکثریت آرا به عدم صلاحیت ایشان برای ادامه مسئولیت ریاست جمهوری رأی داد. (۲) این رأی به تأیید امام خمینی نیز رسید و با پشتیبانی قاطبه مردم ایران روبه رو شد. (۳) پس از این رویداد تاریخی ، مردم همان گونه که هنگام فرار شاه از ایران شادمان بودند ، به خیابان ها آمدند و ابراز شادی کردند.

۱۹- یکی از شناخته شده ترین شیوه های خشونت آمیز برای مهار انقلاب ها کدام شیوه است؟ در تاریخ معاصر جهان چه سابقه ای دارد؟ (ص ۲۰۳)

✍ (۱) ترور رهبران نهضت های ضداستعماری و استقلال طلبانه (۲) سابقه طولانی

۲۰- شیوه ترور رهبران نهضت های ضداستعماری و استقلال طلبانه در چه زمانی به کار می رود؟ در دوران پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران ، ترور شخصیت ها چه وقت شکل گرفت؟ (ص ۲۰۳)

✍ (۱) زمانی که راه های دیگر برای به سازش کشیدن رهبران انقلاب اثربخش نباشد. (۲) از همان روزهای اول

۲۱- ترور فیزیکی شخصیت ها ، پس از پیروزی انقلاب اسلامی ، چه وقت آغاز شد و چند مرحله داشت؟ (ص ۲۰۳)

✍ (۱) در فاصله کوتاهی که از عمر انقلاب گذشته بود. (۲) دو مرحله

۲۲- مرحله اول ترور فیزیکی شخصیت ها ، پس از پیروزی انقلاب اسلامی ، چه وقت آغاز شد و چه کسانی و در چه تاریخی به شهادت رسیدند؟ (۵مورد) این ترورها توسط کدام گروهک چپ التقاطی انجام می گرفت و در نهایت، اعضای اصلی آن در چه تاریخی دستگیر و ترورها پایان یافت؟ (ص ۲۰۳)

✍ (۱) از ابتدای سال ۱۳۵۸ (۲) ۱- در سوم اردیبهشت ماه ۱۳۵۸، تیمسار قرنی ، اولین رئیس ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران ۲- در شامگاه یازدهم اردیبهشت ماه ۱۳۵۸، رئیس شورای انقلاب ، علامه آیت الله مرتضی مطهری که پس از امام خمینی ، دارای بالاترین موقعیت دینی ، سیاسی و فرهنگی کشور بود و از نظر موقعیت نیز ، موقعیت بسیار ممتازی در میان علمای زمان خویش داشت و از نظریه پردازان بسیار ارزشمند انقلاب اسلامی به شمار می رفت. استاد مطهری ، از معماران و استوانه های فکری و فرهنگی انقلاب اسلامی بود که منشأ خدمات ارزشمندی برای اسلام و ایران شد. ۳- در چهارم شهریور ماه ۱۳۵۸، حاج مهدی عراقی ، یکی از چهره های شاخص انقلابی و فرزندش ۴- در دهم آبان ماه ۱۳۵۸، آیت الله قاضی طباطبایی در تبریز ۵- در هفتم آذر ماه ۱۳۵۸، دکتر محمد مفتاح ، استاد دانشگاه الهیات تهران و یکی از علمای برجسته انقلابی (۳) گروهک چپ التقاطی فرقان (۴) در دی ماه ۱۳۵۸

۲۳- مرحله دوم ترور فیزیکی شخصیت ها ، پس از پیروزی انقلاب اسلامی ، چه ابعادی داشت؟ توسط کدام گروهک انجام گرفت؟ این حرکت شبیه چه بود؟ چگونه آغاز شد؟ در این مرحله ، چه کسانی و در چه تاریخی به شهادت رسیدند؟ (۳مورد) (ص ۲۰۴ و ۲۰۵)

✍ (۱) ابعاد وسیعی (۲) سازمان مجاهدین خلق (۳) به نوعی به کودتا شباهت داشت. (۴) پس از عزل بنی صدر از ریاست جمهوری (۵) ۱- اولین ترور، در ششم تیرماه ۱۳۶۰، یعنی شش روز پس از عزل بنی صدر ، آیت الله خامنه ای به شدت مجروح شد. ۲- در هفتم تیرماه ۱۳۶۰، بر اثر انفجار بمب در محل حزب جمهوری اسلامی ، بیش از هفتاد نفر از نمایندگان مجلس ، وزیران و دولتمردان انقلابی که نقشی برجسته در تدوین قانون اساسی و هدایت انقلاب ایفا کرده بودند ، دکتر بهشتی، رئیس دیوان عالی کشور ، در رأس آنان قرار داشت. این اقدام می توانست نظام را به سقوط بکشاند. در تاریخ ترورهای جهان معاصر، چنین واقعه ای کم نظیر است ؛ اما قدرت رهبری امام و نقش برجسته مردم ، دو عامل اصلی حفظ نظام در این حادثه بودند. ۳- در هشتم شهریور ۱۳۶۰، به دنبال بمب گذاری در محل تشکیل هیأت دولت ، رجایی و دکتر باهنر، رئیس جمهور و نخست وزیر

۲۴- پس از حادثه هشتم شهریور ۱۳۶۰ و شهادت شهیدان ، رجایی و باهنر، سران ضدانقلاب در خارج از کشور، اظهار امیدواری به چه کاری کردند؟ بنی صدر طی پیامی از ارتشیان چه خواست؟ (ص ۲۰۵ و ۲۰۶)

✍ (۱) که به زودی بتوانند به ایران برگردند و حکومت دلخواه خود را برسرکار آورند. (۲) تا به افسران خارج از کشور بپیوندند.

۲۵- ترورهای ناجوانمردانه توسط سازمان مجاهدین خلق در سال ۱۳۶۰، چه تأثیری بر روحیه مردم داشت؟ (ص ۲۰۶)

✍ آنان را در عزم خویش استوارتر ساخت.

۲۶- آیا ترورهای پی درپی منافقین در سال ۱۳۶۰، تنها شخصیت های بلندپایه کشوری را دربرمی گرفت؟ چرا؟ آنان برای ایجاد رعب و وحشت، بسیاری از ترورها را چگونه انجام می دادند؟ (ص ۲۰۶)

✍ (۱) خیر (۲) زیرا آنها فقط در عرض یک ماه، سیصد و هفتاد نفر زن ، مرد و حتی کودک را آماج حملات خود قرار دادند. (۳) درمقابل چشمان سایر اعضای خانواده

۲۷- تروریست های سازمان مجاهدین خلق در سال ۱۳۶۰، در مساجد ، کانون های دینی و مصلاهای نماز جمعه با انفجار بمب و ترور، کدام یک از ائمه جمعه و جماعات را به شهادت رساندند؟ (ص ۲۰۶)

✍ (۱) شهدای محراب ۱- آیت الله سیدعبدالحسین دستغیب در شیراز ۲- آیت الله مدنی در تبریز ۳- آیت الله صدوقی در یزد ۴- آیت الله اشرفی اصفهانی در کرمانشاه (۲) دانشمند و روحانی مؤثر، حجت الاسلام هاشمی نژاد در مشهد

۲۸- ترور دانشمندان و حتی روحانیون اهل سنت در سال ۱۳۶۰، توسط سازمان مجاهدین خلق، نشانگر چه بود؟ (ص ۲۰۶)

✍ دشمنان انقلاب ، بیش از هرچیز از اندیشه متفکران اسلامی بیمناک اند.

۲۹- در یک جمع بندی کلی، دشمنان انقلاب اسلامی با حمایت آمریکا برای به سقوط کشاندن انقلاب، دست به چه اقداماتی می زدند؟ (۸ مورد) (ص ۲۰۶ الی ۲۰۹)

ک (۱) تقویت و تشویق ضدانقلاب که جوّ سیاسی - اجتماعی کشور را کاملاً آشفته و بحرانی ساخته بود.

(۲) به وجود آوردن آشوب های استانی در قالب حرکت های قومی، سران آشوب ها با گروهک ها با یکدیگر مرتبط بودند و آشوب های سراسری را همچون زنجیره ای به هم وصل می کردند. (۳) ایجاد اختلاف در ارکان اصلی نظام

(۴) ترور شخصیت های برجسته انقلاب (۵) جوّسازی و ایجاد جنگ روانی و ایجاد رعب و وحشت در بین مردم، همراه با تبلیغات وسیع از شبکه های سراسری خبری و مطبوعاتی (۶) حمله نظامی به ایران : زمامداران آمریکا پس از تسخیر سفارت این کشور در تهران، به بهانه نجات، به عملیات تلافی جویانه دست زدند. آنان با نود کماندو از نیروهای مختلف، هشت چرخ بال نیروی دریایی و شش هواپیما، وارد شدند. این حمله از ماه ها پیش طراحی و با آزمایش های طولانی به اجرا درآمد. طبق محاسبات نظامی آمریکا، عملیات بادقت محاسبه شده بود. حتی براساس پیش بینی های اداره هواشناسی در شب عملیات، هوای کویر مهتابی بود. مهاجمان وارد حریم هوایی ایران شدند و در کویر طبس در شب فرود آمدند. طبق برنامه، چرخ بال ها و هواپیماها برای اجرای مرحله بعد، سوخت گیری کردند. یکی از چرخ بال ها دچار نقص فنی شد. فرمانده عملیات، وضعیت را به کاخ سفید گزارش داد؛ اما زمان کافی نداشت؛ زیرا توفان شن آغاز شده بود. در اثر برخورد یک هواپیما با یک چرخ بال، هردو منهدم شدند و هشت تن در آتش سوختند و سایرین، فوراً منطقه را ترک کردند. لطف الهی و امداد غیبی بود که توانست ایران را از تهاجم و توطئه ای حتمی نجات دهد. (۷) طراحی کودتا : دشمنان انقلاب، تصمیم داشتند از طریق اشغال و یا بمباران مراکز مهم کشور، از جمله قم، تهران و اقامتگاه امام، تکلیف انقلاب را یکسره کنند. عاملان کودتا، تعدادی از افسران وابسته به رژیم پهلوی و هوادار بختیار، موسوم به «سازمان نقاب» بودند. بنا بود در بیستم تیرماه ۱۳۵۹، از پایگاه هوایی شهید نوژه همدان، کودتا را آغاز کنند و با ساقط کردن نظام، حکومتی سوسیال - دموکرات برقرار سازند. کودتاچیان برنامه های خود را با سازمان «سیا» نیز، هماهنگ کرده بودند و به آنان در مورد حفظ بنی صدر توصیه شده بود؛ ولی کودتا با نفوذ نیروهای مؤمن و وطن خواه در درون کودتاچیان، هوشیاری نظام نوپای انقلابی و از همه بالاتر، لطف الهی، شکست خورد و کودتاچیان دستگیر و به سزای خود رسیدند. (۸) مخالفت با دستیابی ایران به فناوری هسته ای صلح آمیز : یکی از دسیسه های آمریکا و برخی کشورهای استعماری، جلوگیری از دست یافتن ایران به دانش هسته ای صلح آمیز است. این کشورها می خواهند دانش هسته ای در انحصار خودشان باشد و دیگر کشورها، به آن دسترسی نداشته باشند. به همین دلیل باوجود عضویت ایران در معاهده منع گسترش سلاح های هسته ای (ان.پی.تی) و نظارت آژانس بین المللی انرژی اتمی، بر فعالیت های هسته ای ایران، آمریکا و هم پیمانانش

برای توقف و تعطیلی برنامه های هسته ای صلح آمیز ایران کوشش کرده اند. این، درحالی است که آمریکا چند هزار بمب اتمی در اختیار دارد و در اواخر جنگ جهانی دوم ، با بمباران هیروشیما و ناکازاکی در ژاپن، هزاران انسان بی گناه را به مرگ کشاند.

۱- جنگ تحمیلی رژیم بعثی عراق علیه جمهوری اسلامی ایران در چه تاریخی و چگونه به طور رسمی شروع شد؟ (ص ۲۱۰)

که (۱) در سی و یکم شهریور ۱۳۵۹ (۲) یک باره هواپیماهای نظامی ارتش بعثی عراق در آسمان چند شهر، از جمله تهران، ظاهر شدند و به بمباران مناطقی از آنها پرداختند.

۲- نیروی زمینی عراق، کدام مرزهای ایران را مورد حمله قرار داد؟ آمادگی مردم و مسئولان در برابر این حمله چگونه بود؟ واکنش امام خمینی در این باره چه بود؟ (ص ۲۱۰)

که (۱) مرزهای غربی و جنوبی (۲) به دلیل اشتغالات داخلی پس از انقلاب، از آمادگی کافی برخوردار نبودند. (۳) با صدور اعلامیه ای، شجاعانه تکلیف همگان را در برابر تجاوز دشمنان روشن ساختند.

۳- سابقه دشمنی دولتمردان عراق با ایران به کدام سال ها بازمی گردد؟ توضیح دهید. (ص ۲۱۰)

که (۱) به سال های قبل از انقلاب (۲) در دوران صفویان، دولت عثمانی به ایران حمله کرد. صفویان تا حد زیادی کوشیدند و مانع تجاوز دولت عثمانی به خاک ایران شدند. (۳) ۱- پس از جنگ جهانی اول، امپراتوری عثمانی تجزیه شد. ۲- در سال ۱۲۹۸ش، از ترکیب سه استان بغداد، موصل و بصره، کشوری به نام عراق تأسیس شد که زیر سلطه مستقیم انگلستان قرار گرفت. ۳- سردمداران عراق، همواره نسبت به بخش های غربی ایران، ادعا داشتند تا آنجا که در ۱۳۳۸ش، عبدالکریم قاسم، رئیس عراق، ادعا کرد خرمشهر قسمتی از خاک عراق است. حتی پس از آن، ارتش بعثی عراق در قسمت های مرزی، به تجاوز به خاک ایران دست زد. ۴- در پی آن، موضوع در سازمان ملل مطرح شد و در نهایت، با وساطت رئیس جمهور وقت الجزایر، «عهدنامه الجزایر» در سال ۱۳۵۴، بین ایران و عراق امضا شد.

۴- چرا پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، رژیم بعثی عراق به کشور ما حمله کرد؟ توضیح دهید. (ص ۲۱۱)

که (۱) با وقوع انقلاب و تضعیف ارتش ایران و نیروهای مسلح و بروز بحران های داخلی، رژیم بعثی تصور کرد که زمینه برای تجاوز فراهم شده و به دلیل وقوع انقلاب، کشور ایران، آمادگی رویارویی با جنگ خارجی را ندارد. (۲) همانند تمام انقلاب های جهان، شرایط ویژه انقلاب، حکومت اسلامی را با مسائل و مشکلات زیادی مواجه ساخته بود. (۳) به همین دلیل، سردمداران رژیم بعثی عراق، گمان می کردند با حمله همه جانبه، می توانند در کمترین زمان، به اهداف خود برسند.

۵- رژیم بعثی عراق به هنگام حمله علیه جمهوری اسلامی ایران ، از حمایت مادی و معنوی کدام کشورها برخوردار بود؟ توضیح دهید. (ص ۲۱۱)

ک (۱) برخی از کشورهای عربی و نیز ، قدرت های بزرگ نظیر ۱- آمریکا ۲- فرانسه ۳- انگلیس ۴- شوروی سابق (۲) در طول سال های جنگ نیز ، میزان حمایت هایی که از صدام می شد ، روبه افزایش گذاشت ؛ چنانکه صدام ۱- از پیشرفته ترین سلاح های جنگی روز دنیا ۲- حتی سلاح های ممنوعه شیمیایی نیز، برخوردار شد و همه آنها را علیه ملت ایران به کاربرد.

۶- چرا نیروهای زمینی صدام موفق شدند به سرعت از مرزها بگذرند و با کشتار مردم بی گناه و اسارت آنها، بخش هایی از مناطق غربی و جنوبی کشور را اشغال کنند؟ (ص ۲۱۲)

ک (۱) زیرا آنان با پشت گرمی و حمایت کشورهای دیگر ، به تهاجمی همه جانبه علیه ایران دست زدند. (۲) ایران هنوز آمادگی کافی برای مواجهه با جنگی بزرگ را نداشت.

۷- به هنگام حمله به ایران ، ارتش بعثی صدام قسمت هایی از کدام استان ها را و کدام شهر را اشغال و کدام شهر را به محاصره درآورد؟ (ص ۲۱۲)

ک (۱) قسمت هایی از استان های ۱- کرمانشاه ۲- ایلام ۳- کردستان ۴- خوزستان را (۲) خرمشهر، به اشغال آنها درآمد. (۳) شهر آبادان محاصره شد.

۸- چرا صدام به هنگام حمله به ایران اعلام کرده بود که طی شش روز، جمهوری اسلامی را نابود خواهد کرد؟ (ص ۲۱۲)

ک به علت نداشتن درک صحیح از: ۱- میهن دوستی ایرانیان ۲- علاقه مردم به انقلاب و کشور

۹- پس از حمله ارتش رژیم بعثی عراق به ایران ، امام خمینی از مردم چه خواست؟ چه فرمان داد؟ واکنش مردم چه بود؟ (ص ۲۱۲)

ک (۱) با اعتمادبه نفسی که از ایمان و شجاعت او ناشی بود ، از مردم خواست تا در برابر دشمن متجاوز ایستادگی کنند. (۲) مردم، به خصوص جوانان، آماده رویارویی با دشمن شوند. (۳) به فاصله کوتاهی و به شکلی خودجوش ، پیرو جوان به مراکز سپاه پاسداران روی آوردند و داوطلبانه به جبهه های جنگ اعزام شدند.

۱۰- نقش مساجد و زنان در جنگ تحمیلی علیه ایران چگونه بود؟ (ص ۲۱۲ و ۲۱۳)

که (۱) مساجد به مراکز مهم جمع آوری لوازم و کمک های مردمی تبدیل شدند. (۲) زنان نیز، از هیچ کوششی برای کمک به دفاع ملی دریغ نورزیدند.

۱۱- پیروزی های پی در پی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران در جبهه های جنگ، چه تأثیری بر روحیه مردم داشت؟ (ص ۲۱۳)

که به تقویت وحدت ملی کشور انجامید.

۱۲- با همت غیورمردان جمهوری اسلامی ایران در جبهه های جنگ ، کدام شهر از محاصره خارج و کدام شهر از اشغال دشمن آزاد شد؟ بقیه نقاط مرزی چه طور؟ (ص ۲۱۳)

که (۱) ۱- آبادان ۲- خرمشهر (۲) دیری نگذشت دشمن، تن به شکست های بزرگی داد.

۱۳- با شکست های پی در پی نیروهای متجاوز بعثی عراق در جنگ ، دولت های عربی و غربی چه نقشی در این باره ایفا می کردند؟ (ص ۲۱۳)

که به میزان کمک های آشکار و پنهان خود به عراق افزودند.

۱۴- به هنگام جنگ ، صدام چه وقت ندای صلح خواهی و مظلوم نمایی سرداد؟ آمادگی دوباره برای چه موضوعی را اعلام کرد؟ (ص ۲۱۴)

که (۱) درحالی که نیروهای ایرانی پی در پی متجاوزان بعثی را عقب می راندند. (۲) صلح با ایران

۱۵- پس از اعلام صلح صدام در دوران جنگ ، سازمان ملل که ابتدا باید او را محکوم می کرد ، اما تحت نفوذ قدرت های شرق و غرب طفره می رفت ، طرفین را به چه کاری دعوت می کرد؟ (ص ۲۱۴)

که اکنون با صدام هم صدا شده بود و طرفین را به آتش بس و نه عقب نشینی عراقی ها به مرزها دعوت می کرد.

۱۶- چرا به هنگام دعوت سازمان ملل به صلح با عراق در دوران جنگ ، دولتمردان ایران ابتدا نمی توانستند این پیشنهاد را بپذیرند؟ توضیح دهید. (ص ۲۱۴)

که (۱) زیرا هنوز بخش های زیادی از خاک ایران ، در تصرف متجاوزان بعثی بود و قبول آتش بس ، موجب تثبیت حضور آنان در خاک ایران می شد. (۲) آنان می دانستند صدام درصدد است طی آتش بس ، فرصتی به دست آورد تا به تجدیدقوا و بازسازی نیروهای خود بپردازد. (۳) صدام طی حمله به ایران ، هزاران نفر را قتل عام و خانواده های زیادی را داغدار کرده بود. (۴) پس باید به عنوان آغازگر جنگ محکوم و تنبیه شود. (۵) درغیراین صورت، ممکن بود با تحریک سلطه جویان غربی، نظیر آمریکا که به خاطر انقلاب منافع نامشروع خویش را در ایران از دست داده بودند ، از مرز دیگری ، ایران را مورد تجاوز قراردهد. (۶) در آن صورت ، ممکن بود مانند سال های جنگ های اول و دوم جهانی که به بهانه هجوم نیروهای انگلیسی از جنوب و روس ها هم از شمال حمله می کردند ، شوروی ها هم به بهانه حفظ امنیت مرزهای جنوبی خود ، شمال ایران را تصرف کنند. (۷) براساس بعضی گزارش ها ، پس از حمله صدام به ایران، یکی از اعضای کمیته مرکزی حزب کمونیست شوروی ، پیشنهاد کرده بود که شوروی نیز ، آذربایجان و کردستان را تصرف کند.

۱۷- هنگامی که صدام با مقاومت مردم ایران مواجه شد و پیروزی های ایران در جبهه های جنگ روزبه روز او را نگران تر می ساخت ، دست به چه جنایت های تازه ای زد؟ (ص ۲۱۴ و ۲۱۵)

که (۱) او شهرهای بی دفاع را مورد هجوم قرارداد. (۲) حمله موشکی را با هدف شکستن روحیه مقاومت مردم آغاز کرد.

۱۸- مرحله جدید حملات موشکی ، راکت و توپخانه ای نیروهای صدام به مردم بی دفاع و اماکن غیرنظامی ایران چگونه آغاز شد؟ نقش مردم در این باره چه بود؟ توضیح دهید. (ص ۲۱۵)

که (۱) با برخورد نخستین موشک دشمن به تهران ، در نهم اسفند ۱۳۶۶ (۲) شهر دزفول ، بیش از دویست بار مورد اصابت موشک های گول پیکر قرارگرفت. (۳) دزفول، بیش از پنج هزار بار توسط هواپیما، راکت و توپخانه دشمن ، بمباران شد. (۴) باوجود این، مردم مقاوم دزفول ، دلیرانه در برابر تجاوز دشمن ایستادگی کردند. (۵) مردم استان خوزستان و استان های مرزی ایلام ، کرمانشاه ، کردستان ، آذربایجان غربی و شرقی و سایر استان ها ، در طول هشت سال دفاع مقدس ، با رشادت و ایثار، از خاک میهن اسلامی حفاظت کردند.

۱۹- رژیم بعثی عراق از چه شیوه ای استفاده می کرد تا هسته مرکزی دفاعی و قدرت جمهوری اسلامی ایران را که حمایت های مردمی بود، کاهش دهد؟ (ص ۲۱۵)

✍ در جنگ روانی با طرح شایعه استفاده از سلاح های شیمیایی در شهرهای بزرگ

۲۰- در جنگ شهرها ، ارتش عراق دست به چه اقداماتی زد؟ در آن شرایط ، اقدامات ناجوانمردانه آمریکا چه بود؟ (ص ۲۱۵)

✍ (۱) ۱- موشک های دوربرد بسیاری به شهرهای ایران پرتاب کرد. ۲- استفاده از گازهای شیمیایی در جبهه های جنگ را درپیش گرفت. (۲) ۱- رسماً به کمک نیروهای صدام آمد. ۲- اعزام ناوگان جنگی به خلیج فارس ۳- هدف قراردادن هواپیمای مسافربری ایران در تیر ماه ۱۳۶۷

۲۱- به هنگام جنگ ، در عرصه سیاسی و بین المللی، وزارت خارجه نوپای جمهوری اسلامی ایران با اقدامات روشنگرانه به تدریج چه موضوعی را به دنیا قبولاند؟ (ص ۲۱۶)

✍ متجاوز بودن دولت حاکم بر عراق

۲۲- در دوران جنگ تحمیلی ، چرا ایران قطعنامه ۵۹۸ شورای امنیت سازمان ملل را پذیرفت؟ توضیح دهید. (ص ۲۱۶)

✍ زیرا در این قطعنامه که در تابستان ۱۳۶۶ ش / ۱۹۸۷م به تصویب رسیده بود ، برای نخستین بار، پس از هفت سال از شروع جنگ ، دو خواسته ایران مورد توجه قرارگرفت : ۱- عقب نشینی به مرزهای بین المللی ، پس از آتش بس ۲- تعیین متجاوز

۲۳- در دوران جنگ تحمیلی ، پس از پذیرفتن قطعنامه ۵۹۸ شورای امنیت سازمان ملل از سوی ایران ، مذاکرات ایران و عراق چگونه و به کجا انجامید؟ توضیح دهید. (ص ۲۱۶ و ۲۱۷)

✍ (۱) مذاکرات بین وزرای خارجه دو کشور شروع شد و قریب دو سال به درازا کشید. (۲) سرانجام درپی ایستادگی هیأت مذاکره کننده ایرانی در حفظ حقوق ایران ، در ارونرد و پافشاری اجرای قرارداد مرزی ۱۹۷۵م ، مذاکرات با پیروزی ایران به پایان رسید. (۳) رئیس جمهور رژیم بعثی عراق ، طی نامه ای خطاب به رئیس جمهور وقت ، حجت الاسلام والمسلمین آقای هاشمی رفسنجانی ، به اعتبار قرارداد ۱۹۷۵م (الجزایر) صحه گذاشت و خط تالوگ در ارونرد ، به عنوان مرز آبی دو کشور تثبیت شد؛ درحالی که هدف اصلی صدام در حمله به ایران ، به هم زدن این قرارداد و تصرف کل ارونرد بود. (۴) این، اولین بار در تاریخ ۲۰۰ ساله اخیر ایران بود که به دنبال جنگ با کشوری خارجی، حتی یک وجب از خاک ایران جدا نشد.

۲۴- امام خمینی در دوران حیات خود ، کدام انقلاب را رهبری و کدام پرچم را در جهان اسلام برافراشت؟ در چه تاریخی رحلت کرد؟ رحلتش چه تأثیری بر مردم ایران و جهان داشت؟ (ص ۲۱۷)

که (۱) ۱- بزرگترین انقلاب تاریخ معاصر ۲- پرچم هویت، عزت و بیداری اسلامی (۲) در شب چهاردهم خرداد ۱۳۶۸ (۳) انقلابی دیگر برپا کرد ، میلیون ها دل بی قرار بر پیکر او گردآمدند و صدها میلیون نفر در سراسر جهان در غم او عزادار شدند.

۲۵- نقش مجلس خبرگان رهبری پس از رحلت امام خمینی چه بود؟ چرا آنها ، آیت الله خامنه ای را به رهبری برگزیدند؟ توضیح دهید. (ص ۲۱۷ و ۲۱۸)

که (۱) بلافاصله تشکیل جلسه داد و با اکثریت آرا ، حضرت آیت الله سیدعلی خامنه ای را به دلیل داشتن شرایط و ویژگی های مندرج در اصل یکصدونهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران (اجتهاد، تقوا، بینش سیاسی و اجتماعی، درایت ، تدبیر، شجاعت و توانمندی های مدیریتی لازم برای هدایت امت اسلام) ، به رهبری برگزید. (۲) ۱- زیرا ایشان از آغاز مبارزه تا پیروزی انقلاب پیرو، همراه و هم‌رزم امام خمینی بودند و در مقابله با رژیم پهلوی حضور تأثیرگذار داشتند و به همین سبب ، مکرر دستگیر، زندانی و تبعید شدند. ۲- در دوران جمهوری اسلامی که کشور گرفتار توطئه های دشمنان خارجی و ضدانقلاب داخلی و نیز، جنگ تحمیلی بود ، همواره یابوری بصیر و ثابت قدم برای انقلاب و امام بود و مسئولیت های خطیر دو دوره ریاست جمهوری را برعهده گرفتند. ۳- خبرگان براساس چنین ویژگی ها و سوابق ، ایشان را برای رهبری صالح ، شایسته و لایق تشخیص دادند.

۲۶- انتخاب سریع و قاطع آیت الله خامنه ای به رهبری ، چه تأثیری بر مردم داشت؟ (ص ۲۱۸)

که باعث شد که نگرانی مردم و سایر علاقه مندان به انقلاب اسلامی در سراسر جهان از فقدان امام خمینی برطرف و نسبت به استمرار قدرتمندانه نظام جمهوری اسلامی ، آرامش و اعتماد حاصل گردد.

۲۷- حضرت آیت الله خامنه ای پس از انتخاب شدن به رهبری ، در اولین پیام ها و بیانات خود چه نکته ای را اعلام کردند؟ مردم نیز، با بیعت با ایشان بر چه چیز تأکید کردند؟ (ص ۲۱۸)

که (۱) هدف و راه امام خمینی را به دقت دنبال خواهیم کرد. (۲) بر استمرار و ادامه آن عملاً تأکید کردند.

۱- کلیه فعالیت ها ، مبارزات و ایثارگری ها در هر قیامی به خاطر تحقق چیست؟ پس از پیروزی ، این تلاش ها با کدام هدف ادامه می یابد؟ (ص ۲۲۰)

✍ (۱) آرمان ها و اهداف (۲) حفظ آن آرمان ها و ارزش ها

۲- هدف های اصلی و عمده انقلاب اسلامی که به عنوان محوری ترین شعار در دوران مبارزه توسط توده های میلیونی مردم مطرح شد، چه بود؟ (ص ۲۲۰)

✍ (۱) استقلال (۲) آزادی (۳) جمهوری اسلامی

۳- نخستین آرمان و هدف انقلاب اسلامی که یکی از آرزوهای دیرین مردم ما در طول تاریخ ، خاصه در دو سده اخیر، چه بود؟ تجربه تاریخی ایران و سایر جوامع که روزگاری زیر سلطه استعمار قدرت های بیگانه بودند ، در این باره چه چیز را نشان می دهد؟ (ص ۲۲۰)

✍ (۱) استقلال (۲) کشوری تا خود را از بند اسارت و سلطه بیگانگان نجات ندهد، به : ۱- سعادت ۲- تعالی ۳- اقتدار نخواهد رسید.

۴- ابعاد استقلال کدامند؟ فقط نام ببرید. (۳مورد) (ص ۲۲۰)

✍ (۱) فکری (۲) سیاسی (۳) اقتصادی

۵- استقلال فکری در هر کشوری در چه زمانی حاصل می شود؟ (ص ۲۲۰)

✍ زمانی که مردم باور کنند بیگانگان بر آنان برتری ذاتی ندارند و آنها با : ۱- همت ۲- پشتکار خود ، می توانند به : ۱- سازندگی ۲- پیشرفت ۳- نوآوری ۴- تعالی برسند.

۶- شرط استقلال فکری و فرهنگی ملت ایران چیست؟ (ص ۲۲۰)

✍ (۱) ایجاد نوعی تحول عمیق اندیشه ای و اعتقادی (۲) بازگشت به فرهنگ غنی اسلام و ایران

۷- امام خمینی در اهمیت استقلال فکری چه می فرماید؟ (ص ۲۲۱)

✍ استقلال فکری ، شرط اول استقلال است.

۸- استقلال سیاسی را تعریف کنید. (ص ۲۲۱)

که استقلال سیاسی هر کشور که از جایگاه بسیار مهم برخوردار است ، به این معنی است که مدیران، مسئولان و سران کشور در تعیین خط مشی و اجرای برنامه های کشور ، تابع دستور بیگانگان و مداخله آنها نباشند.

۹- استقلال اقتصادی را توضیح دهید. (ص ۲۲۱)

که (۱) به معنای نداشتن وابستگی در ابعاد گوناگون اقتصادی است. (۲) کشوری به استقلال اقتصادی می رسد که برای تأمین نیازهای اساسی جامعه اش ، به دیگران وابسته نباشد. (۳) بدیهی است که هر کشور در زمینه های گوناگون به محصولات سایر کشورها نیاز دارد. (۴) مبادله اقتصادی میان کشورها ، به معنی فقدان استقلال اقتصادی نیست.

۱۰- یکی از اساسی ترین شعارها و خواسته های مردم قبل از پیروزی انقلاب اسلامی چه بود که از آرمان های اصلی و مهم به شمار می رفت؟ (ص ۲۲۱)

که استقلال در همه ابعاد

۱۱- استعدادهای نهفته در وجود انسان چگونه شکوفا می شود؟ آزادی و آزادگی از کدام آرمان های انقلاب اسلامی محسوب می شود و ریشه در چه چیز دارد؟ (ص ۲۲۲)

که (۱) در پرتو آزادی (۲) ۱- آرمان های اصلی ۲- در تعالیم اسلام

۱۲- امام علی (ع) در نامه ای به فرزندش ، امام حسن (ع) ، درباره آزادی و آزادگی چه می فرماید؟ (ص ۲۲۲)

که هرگز برده دیگری مباش ؛ درحالی که خداوند تو را آزاد آفریده است.

۱۳- آزادی به مفهوم مطلق آن ، نفی کننده چیست؟ چرا؟ (ص ۲۲۲)

که (۱) برخی از آزادی های اصیل فردی و اجتماعی دیگران و خود (۲) زیرا رهایی از هرگونه قید و بند و انجام اعمال خودسرانه هرگز ۱- با منطق ۲- عقل سازگار نیست و عملاً نتیجه ای جز ۱- سلب آزادی دیگران ۲- بازداشتن انسان از رسیدن به تعالی و کمال ندارد.

۱۴- واژه آزادی، همواره در کنار کدام کلمات معنا و مفهوم پیدا می کند؟ این نوع آزادی، مطابق با چیست؟ (ص ۲۲۲)

✍ (۱) قانون و معنویت (۲) عقل و فطرت الهی همه انسان ها

۱۵- حکومتی که قوانین آن از دستورات الهی سرچشمه گرفته باشد، تأمین کننده چیست؟ در چنین حکومتی، آزادی به حفظ چه چیزهایی منجر خواهد شد؟ (ص ۲۲۲)

✍ (۱) آزادی و آزادگی، به مفهوم حقیقی آن (۲) ۱- مصلحت ها ۲- منافع همگانی ۳- رشد معنوی جامعه

۱۶- آرمان های بنیادی انقلاب اسلامی، کدام شعار محوری است؟ در این شعار، کلمه آزادی در کنار کدام کلمه قرار گرفته است؟ از آن، چه معنایی را می توان دریافت؟ (ص ۲۲۲)

✍ (۱) استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی (۲) استقلال و جمهوری اسلامی (۳) مردم ایران خواهان آزادی در راستای تأمین استقلال و مطابق با قوانین متعالی و نجات بخش اسلام هستند.

۱۷- یکی از آرمان های مهم انقلاب اسلامی چیست؟ واژه جمهوری اسلامی از چه کلماتی تشکیل شده است؟ جمهوری اسلامی یا مردم سالاری دینی، به چه چیزهایی متکی است؟ (ص ۲۲۳)

✍ (۱) جمهوری اسلامی (۲) جمهوری و اسلامی (۳) ۱- به آرای مردم ۲- حاکمیت قوانین متعالی اسلام

۱۸- امام خمینی درباره جمهوری اسلامی یا مردم سالاری دینی چه فرموده است؟ (ص ۲۲۳)

✍ ماهیت حکومت جمهوری اسلامی، این است که با شرایطی که اسلام برای حکومت قراردادده، با اتکا به آرای عمومی ملت، حکومت تشکیل شده و مجری احکام اسلامی باشد.

۱۹- مطابق تعالیم اصیل شیعی ولایت فقیه به عنوان هسته مرکزی و جوهر وجودی نظام جمهوری اسلامی دارای کدام ویژگی است و چگونه تحقق و عینیت می یابد؟ (ص ۲۲۳)

✍ (۱) مشروعیت الهی (۲) با مقبولیت مردمی

۲۰- آرمان ها و اهداف انقلاب اسلامی، کدامند؟ برشمارید. (ص ۲۲۳)

✍ (۱) برپایی عدل و عدالت اجتماعی (۲) دوری از هرگونه تبعیض و نابرابری (۳) نفی ظلم و استبداد و ستم (۴) قانون گرایی (۵) توجه به مردم، به ویژه محرومان جامعه (۶) مبارزه با مفسد اقتصادی و اجتماعی

۲۱- انقلاب اسلامی ایران با گذر از بحران های سالیان اولیه پس از پیروزی ، هشت سال جنگ تحمیلی و تجربه و دستاوردهای آن در مدت زمانی که از عمر آن می گذرد ، در کدام ابعاد قابل بررسی هستند؟ (ص ۲۲۳)

که (۱) سیاسی (۲) فرهنگی (۳) اقتصادی (۴) علمی

۲۲- اولین دستاورد سیاسی انقلاب اسلامی ایران کدام است؟ (ص ۲۲۳)

که تغییر رژیم وابسته و خودکامه شاهنشاهی و استقرار نظام جمهوری اسلامی ، مبتنی بر آرا و خواست های مردم به جای آن

۲۳- دومین دستاورد سیاسی انقلاب اسلامی ایران کدام است؟ چرا؟ مختصر بیان کنید. (ص ۲۲۳)

که تدوین قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران که ثمره دو قرن مبارزه پیگیر مردم علیه استبداد داخلی و استعمار خارجی است و میثاق ملی کشور محسوب می شود.

۲۴- کدام اصل، از مهم ترین اصول قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران است؟ چرا؟ (ص ۲۲۳ و ۲۲۴)

که (۱) اصل ولایت فقیه (۲) زیرا این اصل مترقی ، ضامن ۱- حفظ تمامیت ارضی ۲- حراست از ارزش ها و آرمان های انقلاب و منافع ملی ۳- مانع مهمی در جلوگیری از بازگشت دیکتاتوری و نفوذ بیگانه به شمار می رود.

۲۵- سومین دستاورد سیاسی انقلاب اسلامی ایران کدام است؟ مختصر توضیح دهید. (ص ۲۲۴)

که (۱) افزایش مشارکت مردم در امر حکومت (۲) مهم ترین شاخصه رسمی و قانونی مشارکت سیاسی مردم ، حضور آنان در انتخابات گوناگون ، مثل : ۱- ریاست جمهوری ۲- خبرگان رهبری ۳- نمایندگان مجلس ۴- شوراهای شهر و روستا است که نظیر آن را به ندرت می توان در دیگر انقلاب های جهان مشاهده کرد.

۲۶- چهارمین دستاورد سیاسی انقلاب اسلامی ایران کدام است؟ توضیح دهید. (۲۲۴)

✍ (۱) استقلال سیاسی و کوتاه شدن دست ابرقدرت ها و هزارفامیل از مقدرات کشور (۲) انقلاب اسلامی ، برخلاف بسیاری از انقلاب های معاصر که با حمایت یکی از قدرت های شرق یا غرب شکل گرفتند ، تنها با اتکا به ۱- قدرت الهی ۲- حمایت و پشتیبانی مردم توانست استقلال سیاسی حاکمیت ملی خود را به دست آورد. (۳) این موضوع به قدری افتخارآفرین و غرورآمیز است که بسیاری از اندیشمندان جهان ، آن را از شاخصه های بی همتای نظام جمهوری اسلامی ایران می دانند. (۴) انقلاب اسلامی که خارج از دایره نفوذ بلوک های غرب به پیروزی رسید ، خود به یک قطب در جهان اسلام مبدل شد. (۵) کشوری که در گذشته ، دست نشاندۀ و تابع قدرت های غربی بود ، امروز در جهان سیاست، به عنوان قدرتی مستقل و تأثیرگذار مطرح است. (۶) مقاومت مردم در برابر انواع توطئه های خارجی و عوامل داخلی استکبار جهانی ، ابهت قدرت های غرب و شرق و سایر قدرت های سلطه گر بیگانه را درهم شکست. (۷) این مقاومت و تحول که در تاریخ ایران بی سابقه است ، معلول تحول سیاسی جامعه ما و برخورداری از روحیه: ۱- تسلیم ناپذیری ۲- شهادت طلبی مردم است.

۲۷- پنجمین دستاورد سیاسی انقلاب اسلامی کدام است؟ مختصر بیان کنید. (ص ۲۲۵)

✍ (۱) نفی هرگونه سلطه پذیری و سلطه جویی که از ارکان سیاست خارجی است. (۲) در تاریخ معاصر کشور ما تا قبل از انقلاب ، همواره تحت نفوذ و سلطه قدرت های بزرگ استعماری و بیگانه (روس ، انگلیس و آمریکا) بوده است.

۲۸- ششمین دستاورد سیاسی انقلاب اسلامی کدام است؟ مختصر توضیح دهید. (ص ۲۲۵)

✍ (۱) حفظ استقلال همه جانبه کشور و برقراری روابط صلح آمیز با دیگر کشورها ، به جز کشورهای متخاصم و محارب ، از دستاوردهای سیاست خارجی بعد از انقلاب به شمار می رود. (۲) از نمودهای عینی این سیاست ، قطع رابطه سریع با رژیم اشغالگر قدس و رژیم آپارتاید در آفریقای جنوبی بود.

۲۹- به طور کلی دستاوردهای سیاسی انقلاب اسلامی کدامند؟ هریک را برشمارید. (۹ مورد) (ص ۲۲۵ و ۲۲۶)

که (۱) تغییر رژیم وابسته و خودکامه شاهنشاهی و رفع استعمار و استبداد از ملت ایران (۲) استقرار نظام جمهوری اسلامی (تحقق خواسته مردم ایران، مبنی بر شکل گیری نظام حکومتی مبتنی بر ولایت فقیه و نقش تعیین کننده مردم در سرنوشت خویش) (۳) تدوین قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران (۴) استقلال سیاسی (۵) پیوند دین و سیاست و ارائه الگویی نوین برای مردم سالاری دینی (۶) رشد سیاسی و آگاهی های عمومی مردم و حضور مردم در صحنه های گوناگون (۷) شکست ابهت قدرت های غرب و شرق و قدرت های سلطه گر خارجی (۸) عدم سلطه پذیری (از قدرت های شرق و غرب) و نفی هرگونه سلطه جویی نسبت به سایر کشورها (۹) ترسیم چهره صلح طلبانه ای از اسلام با اثبات مظلومیت مردم ایران در جریان جنگ تحمیلی و سایر تهاجمات با طرح تشنج زدایی در سطح دولت ها

۳۰- برای رسیدن به درک واقع بینانه از ابعاد فرهنگی انقلاب اسلامی ایران، یادآوری وضعیت فرهنگی کدام دوران ضروری به نظر می رسد؟ (ص ۲۲۶)

که دوران قبل از انقلاب

۳۱- یکی از شاخصه های فرهنگی حاکمیت استبداد دوران پهلوی، اجرای کدام سیاست بود؟ این سیاست با کدام بهانه بسیاری از مظاهر فرهنگ ملی را که نشانه هویت تاریخی مردم مسلمان ایران بود، از بین برد؟ (ص ۲۲۶)

که (۱) تخریب سنت های دینی و ملی (۲) تجددخواهی و نوگرایی با ترویج فرهنگ مبتذل غربی

۳۲- انقلاب اسلامی چگونه توانست به احیای فرهنگ اسلامی، به عنوان مکتبی پویا و حیات بخش بپردازد؟ (ص ۲۲۷)

که با زدودن زنگارها و اوهام از چهره دین

۳۳- انقلاب اسلامی چگونه موجب تقویت احساس خودباوری و اعتماد به نفس و مانع احساس حقارت و خودباختگی ایرانیان در برابر بیگانگان شد؟ (ص ۲۲۷)

که با احیای دوباره تعالیم اسلام در ایران، ضمن تحکیم استقلال، همبستگی و هویت فرهنگی مردم

۳۴- مردم ایران پس از پیروزی انقلاب اسلامی ، چگونه توانستند با بهره گیری از نیروهای درونی و استعداد های سرشار خود به موفقیت چشمگیر در زمینه های علمی ، فرهنگی و اجتماعی دست یابند؟ برشمارید. (۵مورد) (ص ۲۲۷)

✍ (۱) با تکیه بر تعالیم حیات بخش اسلام (۲) مکتب اهل بیت (۳) میراث عظیم فرهنگ ایران زمین (۴) توکل بر خدا (۵) اعتماد به نفس

۳۵- دستاوردهای فرهنگی انقلاب اسلامی ایران را برشمارید. (۱۱مورد) (ص ۲۲۷ و ۲۲۸)

✍ (۱) افزایش سطح آگاهی عمومی (۲) افزایش و رشد مطبوعات و نشریات (۳) گسترش کانون های آموزشی و تربیتی درون کشور (۴) درخشش و تعالی آثار هنری و فرهنگی ایران در سطح جهان (۵) احیای تفکر دینی (۶) تحول در ارزش ها و نگرش ها (۷) احیای مفاهیمی مانند ۱- جهاد ۲- شهادت ۳- ایثار ۴- اخلاص (۸) مردمی شدن قوای مسلح (۹) سازماندهی نیروهای بسیج مردمی (۱۰) هماهنگی بین تعهد و تخصص و دیانت و روشنفکری (۱۱) همکاری حوزه و دانشگاه

۳۶- انقلاب اسلامی ایران چه تأثیری بر شخصیت زن داشت؟ کدام نمونه بیانگر این حقیقت است؟ یکی از نمونه های بارز این امر کدام است؟ (ص ۲۲۸)

✍ (۱) شخصیت اصیل زن ایرانی که در رژیم گذشته تحت تأثیر فرهنگ منحنط غربی، هویت خود را ازدست داده بود، احیا کرد. (۲) حضور گسترده زنان ، پس از انقلاب در صحنه های گوناگون ۱- فرهنگی ۲- اجتماعی ۳- اقتصادی (۳) درخشش دختران و زنان در امر آموزش ، به ویژه در سطح دانشگاه ها

۳۷- وضعیت اقتصادی ایران ، قبل از انقلاب اسلامی را توضیح دهید. (ص ۲۲۸)

✍ (۱) اقتصاد ایران وابسته و تک محصولی بود که بر مبنای فروش مهارگسیخته نفت در چارچوب معیارهای توسعه غربی ، بدون در نظر گرفتن زمینه های تاریخی ، فرهنگی و اجتماعی این کشور استوار بود. (۲) در نتیجه ، به کارگیری چنین سیاستی به جای فعالیت های زیربنایی و عمرانی و توجه به تولید و صادرات غیرنفتی ، دارایی و امکانات کشور را عمدتاً صرف برنامه های غیربنیادی و غیرمولد می شد. (۳) اکثر فعالیت های اقتصادی مبتنی بر درآمد حاصل از فروش نفت بود که جز وابستگی اقتصادی ، نبودن تعادل در بخش های گوناگون اقتصادی و نفی عدالت اجتماعی ، نتیجه ای در پی نداشت. (۴) به کارگرفته نشدن درآمدهای سرشار نفتی در تقویت بنیه اقتصادی کشور، خاصه در دهه ۱۳۵۰، ایران را به یکی از عمده ترین واردکنندگان کالاهای مصرفی تبدیل کرده بود.

۳۸- باوجود مشکلات بی شمار اقتصادی بازمانده از دوران قبل از انقلاب و همچنین معضلات اقتصادی عظیم ناشی از جنگ تحمیلی و کارشکنی ها و تحریم های اقتصادی ، وضعیت اقتصادی را بعد از پیروزی انقلاب اسلامی توضیح دهید. (ص ۲۲۸ و ۲۲۹)

✍ (۱) جمهوری اسلامی ایران توانست از آغاز پیروزی ، به تولید بیشتر کالاها در داخل و حتی صدور بعضی از آنها به خارج از کشور نایل آید. (۲) درنتیجه چنین سیاستی ، سهم صادرات غیرنفتی ، به طرز چشمگیر افزایش یافت. با این همه ، تا رسیدن به سطح مطلوب ، راهی طولانی در پیش است. (۳) توجه به عمران و آبادی روستاها و برخوردار کردن اکثر روستاهای ایران از نعمت آب ، برق ، مخابرات ، مراکز آموزشی و بهداشتی ، جاده و امکانات رفاهی، از دیگر نتایج اقتصادی انقلاب اسلامی است.

۳۹- توجه ، توسعه و نوسازی کدام صنایع ، بعد از پیروزی انقلاب اسلامی نقش مهمی در رشد و شکوفایی سایر بخش های اقتصادی کشور داشت؟ (ص ۲۲۹)

✍ (۱) توجه به صنایع سنگین و اقدامات بنیادی و زیربنایی در این زمینه (۲) توسعه روزافزون در صنایع دفاعی ، نفت ، پتروشیمی ، ذوب آهن ، فولاد ، برق و ساخت سدهای بزرگ و گسترش یا نوسازی راه های کشور

۴۰- پیشرفت های عظیم جمهوری اسلامی ایران ، پس از پیروزی انقلاب اسلامی را در کدام حوزه ها می توان مشاهده کرد؟ (۴مورد) (ص ۲۲۹)

✍ (۱) علمی و فناوری (۲) بیولوژی و مولکولی (۳) سلول های بنیادی (۴) فناوری هسته ای صلح آمیز

۴۱- چرا دستیابی به فناوری صلح آمیز هسته ای ، یکی از عظیم ترین و افتخار آمیزترین دستاوردهای فنی و علمی انقلاب اسلامی محسوب می شود؟ توضیح دهید. (ص ۲۲۹)

✍ (۱) زیرا دسترسی به چرخه سوخت هسته ای ، یعنی فرایند تبدیل اورانیوم طبیعی به سوخت موردنیاز برای تولید انرژی هسته ای ، دانش فنی بسیار پیچیده و پیشرفته ای است که تنها معدودی از کشورهای جهان به آن دست یافته اند. (۲) با همت والا و عزم راسخ دانشمندان جوان ایرانی ، به رغم توطئه ها و مخالفت های همیشگی دشمنان انقلاب اسلامی ، دانشمندان هسته ای ایران موفقیت های بسیاری کسب کرده اند.

۴۲- امام خمینی درباره حفظ دستاوردهای انقلاب چه فرموده اند؟ (ص ۲۲۹)

که به ملت عزیز ایران توصیه می کنم که نعمتی که با جهاد عظیم خودتان و خون جوانان برومندان به دست آورده اید ، همچون عزیزترین امور قدرش را بدانید و از آن حفاظت و پاسداری نمایید و در راه آن که نعمتی عظیم و الهی و امانت بزرگ خداوندی است ، کوشش کنید و از مشکلاتی که در این صراط مستقیم پیش می آید ، نهراسید که **إِن تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَ يَثْبِتْ أَقْدَامَكُمْ**.

۴۳- مقام معظم رهبری ، حضرت آیت الله خامنه ای ، همواره مسئولان و قشرهای مختلف مردم را از کدام آفات و موانع احتمالی انقلاب بر حذر داشته اند؟ توضیح دهید. (ص ۲۳۱ و ۲۳۲)

که (۱) میکروب رجعت یا ارتجاع ، دشمن بزرگ هر انقلاب است که به درون جوامع انقلابی نفوذ کرده و در آن رشد می یابد. (۲) نفوذ فساد و ایجاد تردید در اذهان جوانان نسبت به آرمان ها ، دنیاطلبی ، اشتغال به زینت های دنیوی و زندگی راحت در جامعه و بروز علائم زندگی تجملاتی درمیان عناصر انقلابی ، نشانه هایی از تأثیر میکروب ارتجاع و عقب گردی است. (۳) پرداختن به مال اندوزی ، دچار شدن به فسادهای اخلاقی - مالی و داخلی که خود فساد بسیار خطرناک است و جاه طلبی ، کاخ آرمانی انقلاب اسلامی و هر حقیقت دیگری را ویران می کند.

۴۴- در پیش نویس سند چشم انداز بیست ساله و سیاست های کلی نظام که مقام معظم رهبری به قوای سه گانه ابلاغ فرمودند و در آن راه آینده کشور را روشن می شود ، کدام اهداف مورد تأکید قرار گرفته است؟ (ص ۲۳۲)

که این است که پس از بیست سال ، ایران در حوزه های ۱- فرهنگی ۲- علمی ۳- فناوری ۴- اقتصادی ۵- دفاعی ۶- سیاسی به قدرت اول منطقه آسیای جنوب غربی ، خاورمیانه ، خلیج فارس ، قفقاز و آسیای میانه تبدیل شود.

۴۵- به تصدیق همه صاحب نظران بین المللی ، چرا ایران هم اکنون در حوزه سیاسی و بین المللی ، به مؤثرترین و با نفوذترین قدرت منطقه ای جهان اسلام تبدیل شده است؟ (ص ۲۳۲)

که به دلیل تأثیر انکارناپذیرش بر کل تحولات منطقه خاورمیانه ، شامل ۱- عراق ۲- فلسطین ۳- لبنان ۴- افغانستان ۵- آسیای مرکزی و قفقاز، به طور خاص ۶- در کل جهان اسلام ، به طور عام

۱- از نظر لغوی، بیداری یعنی چه؟ بیداری اسلامی را تعریف کنید. (ص ۲۳۴)

که (۱) به معنی هوشیاری برخوردار بودن فرد از آگاهی است. (۲) به معنای ۱- برانگیختگی ۲- آگاهی در امت اسلامی ۳- تجدید حیات اسلام در کالبد فرد و جامعه ۴- دعوت مجدد به اسلام ۵- احیای ارزش های اسلامی ۶- بازگشت به خویشتن است.

۲- عمده ترین هدف بیداری اسلامی چیست؟ هدف نهایی و متعالی آن چیست؟ (ص ۲۳۴)

که (۱) بازگرداندن دین به عرصه زندگی فردی و اجتماعی است. (۲) ساختن تمدن جدید اسلامی و درنهایت تأسیس یک تمدن اسلامی با گستره جهانی که در آن: ۱- عقلانیت با معنویت ۲- قدرت با اخلاق ۳- دانش با ارزش ۴- علم با عمل جمع شود.

۳- بیداری اسلامی به کدام کشور و منطقه تعلق دارد؟ خاستگاه اولیه آن کدام چهار کشور مهم جهان است؟ (ص ۲۳۴ و ۲۳۵)

که (۱) متعلق به کشور و منطقه خاصی نیست و به کل جهان اسلام تعلق دارد. (۲) ۱- ایران ۲- مصر ۳- عثمانی ۴- هند

۴- چه عاملی در هر کدام از چهار کشور ایران، مصر، عثمانی و هند باعث جهش فکری اندیشمندان، متفکران، مبارزان مسلمان و سپس مردم برای باز یابی هویت واقعی خود، یعنی هویت اسلامی، از طریق بازگشت به خویشتن اسلامی شد؟ (ص ۲۳۵)

که رخداد های مهمی که به وقوع پیوست.

۵- مفهوم این جمله چیست؟ «آشنایی با غرب به همان اندازه در شکل گیری بیداری اسلامی تأثیر داشته که اندیشمندان و متفکران مسلمان، اقدام به مطالعه و سپس مقایسه علل پیشرفت جهان غرب و علل عقب ماندگی جهان اسلام کردند.» (ص ۲۳۵)

که یعنی متفکران و مبارزان مسلمان اقدام به ریشه یابی علل افول تمدن اسلامی پس از تجربه کردن دوران درخشان و پرافتخار گذشته و همچنین شکل گیری تمدن غرب پس از سپری کردن دوران جهل و تاریکی قرون وسطی کردند.

۶- آیا تاریخ دقیقی می توان برای بیداری اسلامی در چهار کشور ایران ، مصر ، عثمانی و هند تعیین کرد؟ چرا ؟ (ص ۲۳۵)

که (۱) خیر؛ کار آسانی نیست. (۲) زیرا درهریک از کشورهای ذکر شده ، حوادثی رخ داد که نقطه آغازی برای تاریخ بیداری اسلامی محسوب می شود.

۷- کدام حوادث در سه سرزمین عثمانی ، مصر و هند رخ داد که نقطه آغازی برای تاریخ بیداری اسلامی محسوب می شود؟ هریک را جداگانه مختصر بیان کنید. (ص ۲۳۵)

که (۱) عثمانی : شکست عثمانی از دولت های اروپایی و ازدست دادن برخی مناطق مسلمان نشین ، متفکران این منطقه را به بازنگری در افکارشان واداشت. (۲) مصر : سلطه استعماری انگلستان بر این کشور، نقطه عطفی در تاریخ این کشور محسوب می شود و باعث شد اندیشمندان مصری را به تفکر وادارد. (۳) هند : تسلط استعمار انگلیس بر شبه قاره هند و شکست مقاومت مسلحانه مسلمانان هند در برابر انگلیسی ها

۸- عوامل زمینه ساز شکل گیری بیداری اسلامی را برشمارید. (ص ۲۳۵ و ۲۳۶)

که (۱) آگاهی نسبت به عقب افتادگی های علمی ، اقتصادی و اجتماعی جوامع اسلامی (۲) آگاهی از پیشرفت های مادی و علمی جهان غرب و مقایسه آن با جوامع اسلامی (۳) توجه به گذشته پرافتخار و پرشکوه جهان اسلام و موقعیت آن در ایجاد تمدن اسلامی (۴) توجه به میراث علمی و غنی اسلام در عرصه های مختلف علوم و معارف بشری و نقش دانشمندان اسلامی در هدایت قافله بشری (۵) توجه به خرافات ، بدعت ها و کاستی های موجود در عرصه اندیشه دینی در جهان اسلام (۶) توجه به تشنه ، تفرقه و درگیری های فرقه ای در جوامع اسلامی (۷) استبداد، ظلم ، چپاول اموال و بی عدالتی حاکمان کشورهای اسلامی (۸) وابستگی برخی از سرمداران جوامع اسلامی به کشورهای استعمارگر (۹) استعمار کشورهای اسلامی و آگاهی به ابعاد و پیامدهای آن (۱۰) آشنایی با مفاهیم جدید فکری ، سیاسی و اجتماعی موجود در غرب ، از قبیل آزادی ، استقلال و...

۹- ویژگی های مشترک بیداری اسلامی در کشورهای گوناگون را برشمارید. (ص ۲۳۶ و ۲۳۷)

که (۱) تمایل برای بازگشت به اسلام راستین و اصیل (۲) توجه به وحدت جهان اسلام (۳) استعمارستیزی و ضدیت با نظام سلطه (۴) مبارزه با استبداد و دیکتاتوری حاکمان (۵) مردمی بودن و حضور گروه های مختلف اجتماعی در آن

۱۰- سرآغاز بیداری اسلامی در جهان عرب را توضیح دهید. (ص ۲۳۸)

که (۱) به تحولاتی برمی گردد که کشورهای عربی از راه های گوناگون با فرهنگ و تمدن غربی و نظام سیاسی غرب آشنا شدند و در مقایسه خود با غربی ها ، به عمق عقب ماندگی خود پی بردند. (۲) متفکران و اندیشمندان مسلمان عرب ، یکی از راه های رفع عقب ماندگی را در بازگشت به اسلام اصیل دانستند.

۱۱- بیداری در هند را توضیح دهید. (ص ۲۳۸)

که (۱) بیداری اسلامی در هند ، ارتباط مستقیمی با ورود استعمارگران به آنجا و سلطه آنان براین سرزمین داشت. (۲) در طول دوران سلطه استعماری انگلستان بر هندوستان ، امیران، عالمان و اندیشمندان مسلمان آن کشور برای احیای اسلام و مبارزه با استعمارگران به پا خاستند. برخی از طریق مبارزه سیاسی و نظامی و عده ای از طریق فعالیت های فرهنگی، اهداف خود را تعقیب می کردند.

۱۲- بیداری اسلامی در پاکستان را توضیح دهید. (ص ۲۳۸)

که (۱) به دنبال استقلال پاکستان از هندوستان در سال ۱۳۲۶ ش / ۱۹۴۷ م ، شخصیت ها و جمعیت های اسلامی شیعه و سنی ، جریان بیداری اسلامی را پیش بردند. (۲) «نهضت فقه جعفری» که به رهبری مفتی جعفر حسین تأسیس شد ، یکی از مهم ترین جریان های بیدارگری اسلامی در پاکستان بود.

۱۳- بیداری اسلامی در کشور عثمانی (ترکیه) به دنبال کدام حوادث پدید آمد؟ (ص ۲۳۹)

که (۱) بخش مهمی از جریان بیداری اسلامی در واکنش به ناکامی در برابر تهاجم دولت های اروپایی و ورود امواج غرب گرایی به آن امپراتوری شکل گرفت که در قالب اصلاحات به مرحله اجرا درآمد. (۲) بخش دیگر بیداری اسلامی نیز، به دلیل محدودیت های ایجاد شده در حوزه نفوذ علما و نیروهای مذهبی پدیدآمد. (۳) واکنش های احیاگرانه اسلامی ، غالباً ازسوی پیروان طریقت ها ، علما و طلاب دینی بود.

۱۴- در دوره اصلاحات در کشور عثمانی (ترکیه) ، کدام گام های مهم برای غربی سازی صورت گرفت؟ نتیجه آن چه بود؟ واکنش علما و نیروهای مذهبی در این باره چه بود؟ (ص ۲۳۹)

که (۱) ۱- غربی سازی نظام اداری و سیاسی ۲- پذیرش نهادهای مدنی غرب ۳- عرفی کردن نظام حقوقی و قضایی صورت گرفت. (۲) موجب ضعف نهادها و نظام آموزشی دینی شد. (۳) واکنش های قابل توجهی علیه این جریان شکل گرفت.

۱۵- کشور ترکیه چگونه تشکیل شد؟ چه کسی در آنجا به قدرت رسید؟ چرا او جنبش های اسلامی مخالف برنامه های خود را به شدت سرکوب می کرد؟ (ص ۲۳۹)

ک (۱) پس از فروپاشی امپراتوری عثمانی (۲) کمال آتاتورک (۳) زیرا او به دنبال غربی سازی ترکیه و جدایی دین از سیاست بود.

۱۶- پس از مرگ آتاتورک ، اسلام گرایان ترکیه چه فرصتی یافتند و چه چیزهایی دوباره رونق گرفت؟ (ص ۲۳۹)

ک (۱) فرصت فعالیت (۲) ۱- مساجد ۲- مؤسسات فرهنگی ۳- نشریات مذهبی

۱۷- گروه های اسلام گرای ترکیه ، به مرور ، به کدام دو شاخه تقسیم شدند؟ هرگروه چه نوع گرایشی داشتند؟ (ص ۲۳۹)

ک (۱) به دو شاخه سنت گرا و متجدد (۲) ۱- سنت گرایان از اساس ، مخالف غرب بودند. ۲- متجددان در پی یافتن راهی برای سازش میان اصول دین و دستاوردهای دانش نوین بودند.

۱۸- از ویژگی های بارز بیداری اسلامی در ترکیه ، روی کار آمدن کدام دولت هاست؟ آنها چگونه سرنگون می شدند؟ ارتش خود را میراث دار چه کسی می داند؟ (ص ۲۳۹)

ک (۱) دولت های اسلام گرا (۲) با کودتاهای ارتش (۳) آتاتورک

۱۹- علل ناکامی حرکت های بیداری اسلامی در گذشته را برشمارید. (۷ مورد) (ص ۲۴۰)

ک (۱) خودباختگی در برابر توسعه فنی ، علمی و مادی تمدن غرب (۲) تسلط تحصیل کردگان در جوامع غربی و شرقی در امور مدیریتی ، فرهنگی و علمی جوامع اسلامی (۳) استیلای نظامی غرب و شرق از طریق تهدید ، اشغال و یا کودتا و ایجاد حکومت های دست نشانده و وابسته (۴) غلبه روحیه یأس و ناامیدی بر افکار عمومی مسلمانان و ازمیان رفتن اعتماد به نفس آنها در امکان ایجاد تغییر و تحول بنیادین (۵) ایجاد غلبه روحیه سازش با حکومت های جائر در میان مسلمانان (۶) رسوخ و نفوذ تفکرات مادی مکاتب سرمایه داری غرب و کمونیستی شرق در جوامع اسلامی (۷) نبود رهبران قوی ، آگاه و مردمی که بتوانند در آحاد جامعه وحدت و انسجام به وجود بیاورند.

۲۰- پیروزی انقلاب اسلامی چه تأثیری بر جریان بیداری اسلامی در جهان اسلام داشت؟ (ص ۲۴۰)

که (۱) در درون خود ، حامل پیام به همه مردم جهان ، به خصوص مسلمانان بود. (۲) روح تازه ای به اسلام دمیده شد. (۳) مسلمانان ، احساس هویت و شخصیت کردند و اعتماد به نفس آنها برای مبارزه جهت تأسیس حکومت اسلامی افزایش یافت.

۲۱- تأثیرات پیروزی انقلاب اسلامی ایران به رهبری امام خمینی را بر جریان بیداری اسلامی برشمارید. (۱۰ مورد) (ص ۲۴۰ و ۲۴۱)

که (۱) تبدیل رهبری معنوی و مشی سیاسی امام خمینی به الگویی برای حرکت ها و خیزش های اسلامی (۲) احیای کاربردهای دین در عرصه های داخلی و بین المللی (۳) تغییر در مفاهیم رایج فلسفی سیاسی با ایجاد گفتمان دین محور و نظریه پردازی حول محور دین و به چالش کشیدن مفاهیم رایج در فلسفه سیاسی غرب و شرق (۴) تبدیل ایران به ام القرای جهان اسلام (۵) تبیین راهکارهای عبور از فرهنگ غرب و احیای فرهنگ اسلامی توسط امام خمینی و رهبران جمهوری اسلامی (۶) ارائه الگوی جهانی از سوی امام خمینی برای نجات همه ملت ها و اثبات کارایی دین در عرصه جهانی (۷) ارائه راهبرد «نه شرقی، نه غربی» در عرصه سیاست خارجی و نفی سلطه سیاسی استکبار (۸) حمایت از ملل محروم ، مستضعف و تحت ستم در سرتاسر جهان (۹) الهام گرفتن ملت های مسلمان از محتوای قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران (۱۰) ارائه مدل عملی مردم سالاری دینی

۲۲- بسترهایی که موجب شد جریان بیداری اسلامی در جهان اسلام از انقلاب اسلامی تأثیر بپذیرد ، کدامند؟ (ص ۲۴۱)

که وجود مشترکات و عناصر تقویت کننده همگرایی ، از جمله : ۱- ایده واحد ۲- دشمن مشترک ۳- آرمان مشترک ۴- وحدت گرایی ۵- مردم مداری

۲۳- تعبیر آیت الله خامنه ای درباره بیداری اسلامی چیست؟ از نگاه ماهیت شناسانه چه طور؟ (ص ۲۴۲)

که (۱) آن را ۱- «به ستوه آمدگی بشریت» ۲- «بازگشت به هویت اسلامی و تمسک به اسلام» بیان می کنند. (۲) بیداری پدید آمده را بیداری اسلامی می دانند و عنوان های دیگری مانند ۱- بیداری انسانی ۲- بهار عربی را رد می کنند.

۲۴- از جمله اهداف آیت الله خامنه ای در دوران رهبری ، ارائه الگو برای کدام حرکت ها در بیداری اسلامی است؟ (ص ۲۴۲)

حرکت های : ۱- آزادی خواهانه ۲- ضد استبدادی ۳- ضد استعماری

۲۵- آیت الله خامنه ای در نخستین روزهای سال ۱۳۹۰، درباره حرکتی که در منطقه ایجاد شده است و ارتباط آن با بیداری اسلامی و پیروزی انقلاب اسلامی ، چه می فرماید؟ (ص ۲۴۲)

«آنچه من به طور قطع عرض می کنم ، این است حرکتی که در منطقه ایجاد شده ، ۱- حرکت ملت هاست. ۲- حرکت امت اسلامی است. ۳- حرکت با شعار اسلام است. ۴- حرکت به سمت اهداف اسلامی است. ۵- نشان دهنده بیداری عمومی ملت هاست.» (۲) ظهور بیداری اسلامی در جهان اسلام ، حاصل انقلاب اسلامی و پیروزی ملت ایران است.

۲۶- امام خمینی چه نقشی در بیداری اسلامی داشت؟ پس از ایشان چه کسی ادامه دهنده راه ایشان در تبیین گفتمان بیداری اسلامی است؟ (ص ۲۴۲)

ایشان بیداری اسلامی را از نظر به مرحله عمل درآورد و وارد زندگی سیاسی مردم کرد و آن را از یک خرده گفتمان ، به گفتمان مسلط در عرصه سیاسی جوامع اسلامی تبدیل کرد. (۲) آیت الله خامنه ای

۲۷- آیت الله خامنه ای چه نقشی برای امام خمینی در بیداری اسلامی قائل هستند؟ چه ویژگی های دیگری برای بیداری اسلامی برمی شمارند؟ با استناد به آیات گوناگون قرآن، بیداری اسلامی را ناشی از چه چیز می دانند؟ (ص ۲۴۲)

امام خمینی را مظهر بیداری اسلامی می دانند. (۲) ۱- اندیشه بیداری اسلامی ، علاوه بر انطباق آن با اندیشه بیداری اسلامی امام خمینی ، پیوستگی آن در خط اعتدال آرمان گرایی می باشد. ۲- بیداری اسلامی ، فراتر از اسلام و دنیای اسلام است این جنبش ، تا قلب اروپا هم پیش خواهد رفت. ۳- (با بازتعریف واژه بیداری) بیداری اسلامی ، ۱- بیداری ملت ها ۲- بیداری مردم ۳- بیداری ملت های مظلوم ۴- بیداری انقلابی ۵- بیداری معنوی ۶- بیداری ایمان ۷- بیداری جهانی ... است. (۳) تحقق وعده نصرت الهی است که نتیجه مقاومت آگاهانه امت اسلامی است.

۲۸- آیت الله خامنه ای امواج بیداری اسلامی را از پیروزی انقلاب اسلامی تاکنون ، به چند دوره تقسیم می کنند؟ هریک را برشمارید. (ص ۲۴۳)

که (۱) سه دوره (۲) ۱- موج اول : پیروزی انقلاب اسلامی ایران ۲- موج دوم : پس از فروپاشی کمونیسم ۳- موج سوم : انقلاب های اخیر در کشورهای اسلامی

۲۹- موج سوم بیداری اسلامی و انقلاب های اخیر در کدام کشورهای اسلامی اتفاق افتاد؟ فقط نام ببرید. (۵ مورد) (ص ۲۴۳ الی ۲۵۰)

که (۱) تونس (۲) مصر (۳) لیبی (۴) یمن (۵) بحرین

۳۰- چرا تونس از دیرباز مورد طمع قدرت های استعماری بوده است؟ با ذکر مثال توضیح دهید. (ص ۲۴۴)

که (۱) زیرا کشوری اسلامی در شمال آفریقا است که در کنار دریای مدیترانه واقع شده است و به دلیل موقعیت جغرافیایی ، سیاسی ، تجاری و سوق الجیشی، نقش مهمی را در سیاست کلی آفریقا و کشورهای عربی برعهده دارد. (۲) مثال : ژول فری ، نخست وزیر اسبق فرانسه ، از تونس به عنوان «کلید خانه فرانسویان» یاد می کند.

۳۱- چرا فعالیت های سیاسی در تونس، از سایر کشورهای منطقه و جهان عرب، بیشتر است؟ (ص ۲۴۴)

که به دلایل مختلف، از جمله : ۱- نزدیکی جغرافیایی با اروپا ۲- آشنایی اکثریت مردم به زبان فرانسه ۳- وجود مراکز متعدد آموزش عالی ۴- رفت و آمد میلیون ها جهانگرد خارجی ، به خصوص اروپاییان ۵- گسترش فعالیت مطبوعات ۶- به طور کلی، گسترش آگاهی های عمومی مردم

۳۲- چگونه تونس به استقلال رسید و چه حکومتی در آنجا حاکم شد؟ (ص ۲۴۴ و ۲۴۵)

که (۱) کوشش مردم برای کسب استقلال و آزادی ، پس از جنگ جهانی دوم افزایش یافت و دولت فرانسه به ناچار ، استقلال آن کشور را به رسمیت شناخت و در سال ۱۳۳۵ ش / ۱۹۵۶ م ، به عنوان کشوری مستقل شناخته شد. (۲) به جای روی کارآمدن حکومتی مردمی ، نظام دیکتاتوری در پوشش حکومت جمهوری برآن کشور حاکم شد ؛ به طوری که تا سرنگونی حکومت زین العابدین بن علی دراین کشور ، تنها دو رئیس جمهور، آن هم از طریق انتخابات فرمایشی ، زمام امور را در دست گرفتند.

۳۳- نیروهای اسلام گرای تونس ، به رهبری چه کسی انسجام یافتند؟ (ص ۲۴۵)

کشیخ راشد الغنوشی

۳۴- چگونه حکومت دیکتاتوری بن علی در تونس سقوط کرد؟ (ص ۲۴۵)

کشیخ راشد الغنوشی (۱) با بسترهای مناسبی که حزب النهضة ایجاد کرده بود. (۲) با خودسوزی محمدبوعزیزی در اعتراض به حکومت دیکتاتوری بین علی، آتش در انبار باروت خشم مردم افکند که به سقوط بن علی و فرار او به عربستان انجامید.

۳۵- چرا مصر در جغرافیای سیاسی منطقه، نقش حساس و مؤثری دارد؟ (ص ۲۴۶)

کشیخ راشد الغنوشی (۱) زیرا در شمال قاره آفریقا و در کنار دریای مدیترانه و دریای سرخ قرار دارد. (۲) موقعیت جغرافیایی و سوق الجیشی این کشور، به ویژه وجود کانال سوئز در آن و همچنین هم جوارى با فلسطین اشغالی و کشورهای لیبی و سودان

۳۶- جامعه مصر، از قدیم الایام تا دوران معاصر، چه ساختاری داشته است؟ (ص ۲۴۶)

کشیخ راشد الغنوشی (۱) ساختار مذهبی داشته و خاستگاه بسیاری از پیامبران الهی بوده است. (۲) از زمان ظهور اسلام تا دوران معاصر، این کشور فارغ از کشاکش های سیاسی و مداخلات استعماری ، از نظر اندیشه سیاسی و دینی رشد والایی داشته است و علما و متفکران بسیاری را در خود پرورش داده است.

۳۷- مصر را در چه تاریخی و کدام کشور استعمارگر اشغال کرده بود و چگونه به این کار پایان داد؟ (ص ۲۴۶)

کشیخ راشد الغنوشی (۱) در سال ۱۲۶۰ش / ۱۸۸۱م ، انگلیسی ها (۲) تحت تأثیر تحولات ناشی از جنگ جهانی اول ، کوشش مصری ها برای رهایی از سلطه استعماری انگلستان بیشتر شد و سرانجام انگلیس ، به وضعیت تحت الحمایگی این کشور پایان داد و در این کشور، نظام سلطنتی مشروطه اعلام کرد.

۳۸- در چه تاریخی، چه کسی در مصر نظام جمهوری اعلام و ناسیونالیسم عربی را ایدئولوژی حکومتی قرارداد؟ (ص ۲۴۶)

کشیخ راشد الغنوشی در ۱۹۵۲م / ۱۳۳۱ش ، سرهنگ جمال عبدالناصر ، پس از آنکه قدرت را در دست گرفت.

۳۹- چه کسانی در مصر، ناسیونالیسم عربی یا پان عربیسم را کنار زدند و برای جایگزینی آن با میهن پرستی مصری محور تلاش کردند؟ آنان کدام نظام را در مصر حاکم کردند؟ با جنبش ها و نیروهای اسلام گرا چه کردند؟ با کدام دولت ها روابط دوستانه برقرار کردند؟ (ص ۲۴۶)

که (۱) انورسادات و سپس حسنی مبارک (۲) سکولار (۳) آنان را دور از قدرت نگه داشتند. (۴) دولت های غربی و اسرائیل

۴۰- چگونه رژیم دیکتاتوری حسنی مبارک در مصر سقوط کرد؟ (ص ۲۴۶)

که فساد سیاسی و اقتصادی او باعث رشد فعالیت ها و جنبش های اسلامی ، به ویژه جمعیت اخوان المسلمین شد که درنهایت ، موجب سرنگونی دیکتاتوری مصر و سقوط مبارک گردید.

۴۱- چرا امواج سهمگین انقلاب مردم مصر، حسنی مبارک را مجبور به تسلیم و شکست کرد؟ (ص ۲۴۶ و ۲۴۷)

که بیداری اسلامی در مصر ریشه دار بود و به همین دلیل ، شعله های انقلاب مردم با یک تظاهرات زبانه کشید و به سرعت به مناطق دیگر هم سرایت کرد.

۴۲- لیبی در کجا واقع شده است و چه نوع حکومتی دارد؟ (ص ۲۴۸)

که (۱) در شمال آفریقا (۲) به رغم داشتن شالوده های اولیه اسلامی ، دارای نوعی ایدئولوژی سیاسی سکولار مبنی بر پان عربیسم

۴۳- دیکتاتور لیبی چه کسی بود؟ از اسلام چگونه استفاده می کرد؟ واکنش او به قیام مردم چه بود؟ با ورود ناتو ، چگونه سقوط کرد؟ نکته جالب درباره او چیست؟ (ص ۲۴۸)

که (۱) سرهنگ معمر قذافی (۲) آن را ابزاری برای اجرای منویات خود می دانست. (۳) در نخستین واکنش ، قیام کنندگان را مشتی جوان وابسته به القاعده و مصرف کنندگان قرص روان گردان توصیف کرد. (۴) کفه مخالفان به نفع مخالفان سنگینی کرد. (۵) سرانجام پس از ماه ها درگیری نظامی با سقوط طرابلس ، حکومت قذافی سرنگون و او کشته شد. (۶) وضعیت او بیش از هر دیکتاتوری ، به صدام شبیه بود.

۴۴- یمن در کجا واقع شده است و جمعیت آن از کدام نژادها تشکیل شده است؟ (ص ۲۴۹)

که (۱) جنوب شبه جزیره عربستان (۲) نژادهای ۱- عرب (۸۶ درصد) ۲- ترک ۳- هندی ۴- ایرانی ۵- سومالیایی

۴۵- مردم یمن دارای چه مذاهبی اند و در کدام مناطق زندگی می کنند؟ (ص ۲۴۹)

که (۱) بیش از (۵۰ درصد) شیعی مذهب اند که غالباً در منطقه صعدة و شمال این کشور ساکن اند. (۲) عمده شیعیان زیدی اند که بعداز امام سجاد (ع) ، زیدبن علی را امام می دانند.

۴۶- بیداری اسلامی را در یمن توضیح دهید. (ص ۲۴۹)

که (۱) مردم درپی انقلاب های گوناگون در کشورهای اسلامی ، اعتراضات و تظاهرات گسترده ای را در شهرهای مختلف ، علیه رژیم دیکتاتوری علی عبدالله صالح آغاز کردند که علی رغم طولانی و گسترده بودن مخالفت ، با سرکوب شدید مواجه شدند. (۲) عاقبت ، علی عبدالله صالح از یمن گریخت ، ولی جانشین او نیز ، همان سیاست های غرب گرایانه را ادامه می دهد. (۳) انقلاب یمن ، همچنان آتش زیر خاکستر است.

۴۷- بحرین چقدر وسعت دارد و در کجا واقع شده است؟ (ص ۲۴۹)

که کوچک ترین کشور خاورمیانه است و پس از مالدیو ، کم وسعت ترین کشور جهان است.

۴۸- تشیع در بحرین را توضیح دهید. (ص ۲۴۹)

که (۱) بیش از (۸۰ درصد) مردم بحرین شیعه اند ؛ اما حاکمیت سیاسی ، به اقلیت سنی تعلق دارد. (۲) یکی از مراکز مهم تشیع در دنیا به شمار می آید. (۳) ارتباط و علاقه ساکنان این جزیره با مذهب تشیع ، به حدی محکم و قوی است که در نزد اهالی شبه جزیره و ساحل نشینان خلیج فارس ، کلمه «بحرانی» ، مترادف با کلمه شیعه به کار می رود و اقلیت اهل سنت در این جزیره به نام «اهل البحرین» خوانده می شوند، نه بحرانی.

۴۹- بیداری اسلامی در بحرین را توضیح دهید. (ص ۲۴۹ و ۲۵۰)

که (۱) سابقه جنبش ها و فعالیت های سیاسی در این کشور به سال های قبل از پیروزی انقلاب اسلامی ، خصوصاً به اوایل دهه ۱۹۶۰ برمی گردد. (۲) بروز انقلاب اسلامی در ایران را باید منشأ تحولات و دگرگونی های جدید سیاسی در بحرین به حساب آورد. (۳) مردم به طور جدی خواستار انجام اصلاحات اساسی و برکناری حکومت آل خلیفه هستند و دراین راه ، شهدای زیادی را تقدیم کرده اند ؛ ولی به دلیل حمایت خارجی از آن رژیم و سرکوب شدید مردم ، انقلاب بحرین هنوز به نتیجه نرسیده است.

۵۰- موج ناآرامی های بحرین از چه زمانی آغاز شده است؟ توضیح دهید. (ص ۲۵۰)

که (۱) از زمان درخواست برای برپایی مجدد پارلمان (که از سال ۱۳۵۴ ش / ۱۹۷۵ م منحل شده بود)
(۲) درخواست برای به جریان انداختن قانون اساسی که راکد مانده بود و از جانب شیخ عیسی بن سلمان آل خلیفه ،
با بی اعتنایی و با خشونت نظامی روبه رو شد.

۵۱- در بین مجموعه متفکرین و پیشوایان دینی در بررسی سیر تاریخی نظریه پردازی بیداری اسلامی در تاریخ معاصر، باید از چند نفر در صدر این نظریه پردازان نام برد؟ (ص ۲۵۰)

که (۱) سه نفر (۲) ۱- آیت الله حاج شیخ محمدحسن نائینی ۲- استاد حسن البناء ۳- امام خمینی

۵۲- چه کسی اولین بار نظریه حکومت مشروطه مشروعه را در کدام کتاب تبیین و نوعی از کدام حکومت را ارائه داد؟ (ص ۲۵۰)

که (۱) مرحوم نائینی (۲) در کتاب تنبیه الامه و تنزیه المله (۳) نوعی از مردم سالاری دینی را در مقابل دموکراسی
سکولار غرب

۵۳- شهید شیخ فضل الله نوری ، چگونه مشروعیت مشروطه را با خون خود امضا کرد؟ (ص ۲۵۰ و ۲۵۱)

که با افزودن اصل دوم متمم قانون اساسی ، نظارت پنج نفر از مجتهدان تراز اول را بر قوانین موضوعه

۵۴- حسن البناء نهضت اخوان المسلمین را چگونه پایه گذاری کرد؟ (ص ۲۵۱)

که (۱) با رد مطلق تبعیت از فرهنگ غرب و حرکت در چارچوب اصول اسلامی و احیای قرآن و سنت (۲) بدون
تردید ، اصیل ترین حرکت فکری در جریان بیداری اسلامی اهل سنت در عصر حاضر است.

۵۵- نقطه عطف تاریخ دوپست ساله بیداری اسلامی در سراسر جهان کدام اندیشه و نهضت است؟ (ص ۲۵۱)

که اندیشه و نهضت امام خمینی

۵۶- دیدگاه جامع امام خمینی در کتاب ولایت فقیه، بر کدام پایه های محکم و با کدام پشتوانه ها پاسخ به سؤالات مسلمانان محروم و تحقیر شده توسط فرهنگ استعمار و سرخورده از مکاتب تقلیدی چپ، راست و التقاطی بود؟ (ص ۲۵۱)

✍ (۱) قرآن، سنت و احادیث پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) (۲) با پشتوانه ۱- فقه ۲- عرفان ۳- کلام ۴- فلسفه ۵- اجتهاد پویای اسلامی

۵۷- کدام ویژگی ها و صفات امام خمینی، نقش اساسی در عملی کردن نظریه ولایت فقیه داشت؟ (ص ۲۵۱)

✍ (۱) ایمان (۲) تقوا (۳) اخلاص (۴) هوشمندی (۵) شجاعت (۶) از خودگذشتگی

۵۸- نقش ولی فقیه و استمرار راه امام، پس از ایشان توسط آیت الله خامنه ای را از کدام حوادث در زمان رهبری ایشان در صحنه بین المللی و منطقه ای می توان دریافت؟ (ص ۲۵۱)

✍ (۱) فروپاشی جهان کمونیسم (۲) حمله عراق به کویت (۳) دو نوبت تهاجم آمریکاییان به عراق و اشغال آن کشور (۴) پیروزی حزب الله، حماس و جنبش جهاد اسلامی بر رژیم صهیونیستی در جنگ های ۳۳ روزه لبنان، ۲۲ روزه و ۸ روزه غزه که همگی این پیروزی ها، به کمک ایران به دست آمد.

۵۹- اصول انقلاب های کنونی در کشورهای اسلامی را برشمارید. (۵ مورد) (ص ۲۵۱)

✍ (۱) احیای عزت و کرامت ملی (۲) اسلام گرایی (۳) ایستادگی در برابر نفوذ و سلطه غرب (۴) مبارزه با رژیم جعلی صهیونیستی (۵) مردمی بودن

۶۰- عناصر هویتی بیداری اسلامی کنونی کدامند؟ برشمارید. (۳ مورد) (ص ۲۵۱)

✍ (۱) مردمی بودن (۲) اسلامی بودن (۳) استکبارستیزی

۶۱- پیامدهای بیداری اسلامی نوین در کشورهای اسلامی را برشمارید. (۶ مورد) (ص ۲۵۲)

که (۱) ایجاد شور و نشاط اجتماعی و احیای خودباوری دینی و اجتماعی در ملت های مسلمان (۲) از بین رفتن حاکمان دیکتاتور و دولت های دست نشانده و سرسپرده به نظام سلطه (۳) نفوذ و تحکیم روابط اسلامی بین ملت ها و دولت ها و فراهم شدن زمینه های همگرایی مسلمانان (۴) فراهم آمدن فرصت برای پیگیری مطالبات منطقه ای و فرا منطقه ای خود ، به ویژه در مورد قدرت های سلطه گر (۵) از میان رفتن یا تضعیف پایگاه ها و حامیان رژیم صهیونیستی در کشورهای اسلامی دارای تجربه بیداری اسلامی (۶) قدرت و رشد اقتدار جنبش های اسلامی در مقابل رژیم صهیونیستی ، به ویژه جنبش های حماس ، جهاد اسلامی فلسطین و حزب الله

۶۲- سردار سپهبد ، شهید حاج قاسم سلیمانی ، قبل از فرماندهی سپاه قدس دارای چه سوابقی بود؟ (ص ۲۵۳)

که فرماندهی سخت کوش بود که از سالیان قبل ، در سمت یکی از فرماندهان جوان دفاع مقدس ، تمام زندگی اش را صرف تحقق آرمان های بلند اسلام و انقلاب کرد.

۶۳- چرا سردار شهید ، حاج قاسم سلیمانی ، در جایگاه فردی محبوب در میان ملت ایران و همه ملت های آزاده جهان شناخته می شود؟ (ص ۲۵۳)

که به خاطر : ۱- توانایی بالای نظامی ۲- اخلاق ۳- ایمان ۴- اخلاص

۶۴- سردار شهید ، حاج قاسم سلیمانی ، چه نقشی در شکل گیری و تقویت کدام هسته های مقاومت در منطقه را داشت؟ برخی از آنان را برشمارید. (۴ مورد) (ص ۲۵۳)

که (۱) حزب الله لبنان (۲) حشدالشعبی عراق (۳) فاطمیون افغانستان (۴) زینبیون پاکستان و...

۶۵- سردار شهید ، حاج قاسم سلیمانی ، چگونه به شهادت رسید؟ (ص ۲۵۳)

که سرانجام استکبار جهانی ، به سرکردگی شیطان بزرگ ، آمریکا، حضور این فرمانده عاشق امت و نظام اسلامی را تحمل نکرد و در اولین ساعات روز جمعه ، سیزدهم دی ماه ۱۳۹۸ ش ، در حمله موشکی ناجوانمردانه در فرودگاه بغداد ، او و برخی هم رزمانش در جبهه مقاومت ، ازجمله ابومهدی المهندس را طی یک عملیات تروریستی به شهادت رساند و چنین بود که خون پاک این رهرو راستین اباعبدالله الحسین ، به دست شقی ترین آحاد بشر بر زمین ریخته شد.

۶۶- پیکر سردار دل‌ها چگونه از نجف تا کرمان تشییع شد؟ (ص ۲۵۳)

ک (۱) در تشییع پیکر مطهر ایشان از نجف و کربلا تا مشهد و تهران و قم تا کرمان، چنان جمعیتی حاضر شدند که در تاریخ بی سابقه است. (۲) این حضور بی سابقه، به معنای: ۱- حمایت از راه و هدف شهید سلیمانی ۲- و مهر تأییدی بود بر همراهی مستحکم مردم با رهبر معظم انقلاب اسلامی، آیت الله خامنه ای در شروع گام دوم انقلاب است.

۶۷- آیت الله خامنه ای، روز تشییع سردار دل‌ها را در تاریخ انقلاب اسلامی به چه روزی تعبیر کردند و در اهمیت این حادثه، چه فرمودند؟ توضیح دهید. (ص ۲۵۴)

ک (۱) یوم الله دیگر در تاریخ انقلاب اسلامی (۲) «هرجا اخلاص بود، خدای متعال به اخلاص بندگان، برکت می دهد؛ کار، برکت پیدا می کند؛ رشدونمو پیدا می کند؛ کار به نحوی می شود که اثر آن به همه می رسد؛ برکات آن درمیان مردم باقی می ماند؛ این، ناشی از اخلاص است. (۳) نتیجه آن اخلاص، همین عشق و وفاداری مردم، همین اشک و آه مردم، همین حضور مردم، همین تازه شدن روحیه انقلابی مردم است. (۴) این که ما بیاییم این حوادث را تقویم کنیم، قیمت گذاری کنیم، قدر آنها را بدانیم و ببینیم که اندازه و قیمت این حوادث چقدر است، در صورتی که تحقق پیدا می کند که ما به حاج قاسم سلیمانی «شهید عزیز» و به ابومهدی «شهید عزیز» به چشم یک فرد نگاه نکنیم و به آنها به چشم یک مکتب نگاه کنیم. (۵) سردار شهید عزیز ما را با چشم یک مکتب، یک راه، یک مدرسه درس آموز، با این چشم نگاه کنیم؛ آن وقت اهمیت و قدر و قیمت این قضیه روشن خواهد شد. (۶) اگر این جور شد، آن وقت این اجتماع مردم، این تجلیل و تعظیم مردم، تکریم مردم، معنای دیگری پیدا می کند... (۷) ملت ایران نشان داد که از خط مجاهدت شجاعانه، دفاع می کند؛ ملت ایران نشان داد که به نمادهای مقاومت، عشق می ورزد؛ ملت ایران نشان داد که طرفدار مقاومت است؛ طرفدار تسلیم نیست.»

امیر کبیر :

اگر نیت یک ساله دارید ، گندم بکارید ؛

اگر نیت ده ساله دارید ، درخت بکارید ؛

و اگر نیت صد ساله دارید ، انسان تربیت کنید.